شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان 4 بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
نويابىر
16
يەكشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزدىن كېچىگىچە ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا ℃ 13 - - ℃ 4- بولىدۇ، 4 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ شەپقىتىنى مىڭلىغان، ئونمىڭلىغان ئائىلىلەرگە يەتكۈزۈپ،

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى خەلققە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

ئالدىن كۆزلەنگەن 5 يىللىق خىزمەت نىشانىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 11 - ئاينىڭ 14 - كۈنى ئاچقان ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى تۇرسۇن سادىر مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەشكىل قىلىنغان 5 يىلدىن بۇيان ھەر مىللەت خەلقىگە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشنى ھۆكۈمەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ، زور مىقداردا ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچى ئاجرىتىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە 9 چوڭ ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى.

مۇخبىرنىڭ ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدىن ئىگىلىشىچە، ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 5 يىلدىن بۇيان ھەر مىللەت خەلقىگە قىلىپ بەرگەن ئەمەلىي ئىشلىرى مۇنۇلار:

1) يېزا - بازارلاردا شىپاخانا قۇرۇش ۋەزىپىسى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېزا - بازار شىپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ تاماملىنىشى نەتىجىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلىرىنىڭ داۋالىنىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىنىپ، ئۇلارنىڭ جىسمانىي ساغلاملىقى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

2) 6 توك يوق ناھىيىگە توك يەتكۈزۈش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى توك يوق ناھىيىلەرگە توك يەتكۈزۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، 1992 - يىلى ئاراتۇرۇك، چىرا ۋە تاشقورغان ناھىيىلىرىگە توك يەتكۈزۈشنى ئىشقا ئاشۇرغان ئاساستا، 1993- يىلىدىن باشلاپ جەمئىي 153 مىليون 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يوپۇرغا، مەكىت، مارالۋېشى، بۈگۈر، كەلپىن، ئاقچى قاتارلىق 6 ناھىيىگە توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى ئارقا- ئارقىدىن ئوڭۇشلۇق تاماملىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز توك يوق ناھىيە بولماسلىقنى تولۇق ئىشقا ئاشۇردى.

3) يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندالدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ...

بۇنىڭ ئىچىدە قىممىتى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان ئۈسكۈنە 994. يېزا- بازار شىپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ تاماملىنىشى نەتىجىسىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلىرىنىڭ داۋالىنىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىنىپ، ئۇلارنىڭ جىسمانىي ساغلاملىقى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

2) 6 توك يوق ناھىيىگە توك يەتكۈزۈش ۋەزىپىسى ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى توك يوق ناھىيىلەرگە توك يەتكۈزۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، 1992 - يىلى ئاراتۇرۇك، چىرا ۋە تاشقورغان ناھىيىلىرىگە توك يەتكۈزۈشنى ئىشقا ئاشۇرغان ئاساستا، 1993- يىلىدىن باشلاپ جەمئىي 153 مىليون 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يوپۇرغا، مەكىت، مارالۋېشى، بۈگۈر، كەلپىن، ئاقچى قاتارلىق 6 ناھىيىگە توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى ئارقا- ئارقىدىن ئوڭۇشلۇق تاماملىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز توك يوق ناھىيە بولماسلىقنى تولۇق ئىشقا ئاشۇردى.

3) يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندالدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ...

جەھەتتىن تاماملاندى. بۇ قۇرۇلۇشقا جەمئىي 900 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىلىپ، سۇ زاۋۇتىدىن 1370ى قۇرۇلدى. 1040 قۇدۇق قېزىلدى. 600 دىن كۆپرەك سۇ مۇنارى، سۇ كۆلچىكىدىن 600 دىن كۆپرەكى ياسالدى. 5000 دىن كۆپرەك باسما قۇدۇق ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. 31 مىڭ كىلومېتىردىن كۆپرەك ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلۇپ، 4 مىليون 540 مىڭ ئادەم ۋە 14 مىليون چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇيى ياخشىلىنىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش مەسىلىسى ھەل قىلىندى.

4) توك يوق يېزىلاردىكى ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى، تۇرمۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان توكنى ھەل قىلىش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئىشلەنمەكتە. توك يوق ناھىيىلەرگە توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشىنى تاماملىغان ئاساستا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 168 توك يوق يېزىغا توك يەتكۈزۈش قۇرۇلۇشى ...

تۆمۈريول قوشۇنلىرى قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، بەخت قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ باردى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىدا كۇچاغىچە رېلىس ياتقۇزۇلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **نەن جۇ، رېن دېڭ،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **خۇشاۋئەن** خەۋەر قىلىدۇ: 11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بېيجىڭ ۋاقتى، سائەت 16 دە كۇچا ناھىيە بازىرىدا پوجاڭزىلار ئېتىلىپ، ناغرا- سۇنايلار ياڭرىدى. 2000 دىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئامما جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىدا كۇچا پويىز ئىستانسىسىغىچە رېلىس ياتقۇزۇلغانلىقىغا تەنتەنە قىلدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزاتىش قۇرۇلۇشى شەرقتە كورلا غەربىي پويىز ئىستانسىسىدىن باشلىنىپ، غەربتە قەشقەر شەھىرىگە تۇتاشتۇرۇلىدۇ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 969.9 كىلومېتىر كېلىدۇ، بۇنىڭغا 524 چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك كۆۋرۈك سېلىنىدۇ، 2780 سۈڭگۈچ ياسىلىدۇ، 965.654 كىلومېتىر رېلىس ياتقۇزۇلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، ئىستانسا لىنىيىسىگە 76 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا رېلىس ياتقۇزۇلىدۇ. بۇ، دۆلەت 6 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالىدىغان، يەرلىك پۈتۈن كۈچى بىلەن ياردەم بېرىدىغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى. بۇ قۇرۇلۇش تۈرىدە بۇلتۇر 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئىش باشلانغان، بۇ يىل 4 - ئاينىڭ 20 - كۈنى رېلىس ياتقۇزۇش باشلانغانىدى. 11 - ئاينىڭ 15- كۈنىگە قەدەر 500 نەچچە كىلومېتىر يول ئۇلى ياسالدى، 262.4 كىلومېتىر رەسمىي لىنىيىگە، 20.08 كىلومېتىر ئىستانسا لىنىيىسىگە رېلىس ياتقۇزۇلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا 217 چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك كۆۋرۈك سېلىندى. 1125 سۈڭگۈچ ياسالدى.

تۈنۈگۈن سائەت 16 دە رەڭگارەڭ بايراقلار قادالغان، قىزىل شەلپەر ئارتىلغان، چوڭ قىزىلگۈل تاقالغان رېلىس ياتقۇزۇش ماشىنىسى كۇچادىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ يولنىڭ 2 تەرىپىدە تۇرۇپ قارشى ئېلىشى بىلەن كۇچا پويىز ئىستانسىسىغا كىردى. يېشى 70 تىن ئاشقان ئەمەت ئابدۇل ۋە نۇرنىسا، ئارزۇگۈل قاتارلىقلار يالتىراپ تۇرغان رېلىسنى سىلاپ تۇرۇپ، خۇشاللىقىنى باسالماي كۇچاغا پويىز قاتنىشىنى بىر قانچە ئەۋلاد ئارزۇ قىلىپ كەلگەنتۇق! دېيىشتى.

كۇچا ناھىيىسىنىڭ مۇئاۋىن ھاكىمى ئابلاجان ئابدۇرېھىم خۇشال ھالدا ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناۋاتقان ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكىدىكىلەر ۋە دۇمباق ئۇسسۇلىنى ئويناۋاتقان ئاممىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ئۇلارنى ھېچكىم سەپەرۋەر قىلمىدى، ئۇلارغا چاقىرىق چىقىرىلمىدى، ئۇلارنىڭ ھەممىسى رېلىسنىڭ كۇچاغىچە ياتقۇزۇلغانلىقىنى قارشى ئېلىش ئۈچۈن ئۆزلىرى كەپتۇ...»

رېلىسنىڭ كۇچاغىچە ياتقۇزۇلغانلىقىنى قارشى ئېلىش مۇناسۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن مۇراسىمدا ئاقسۇ ۋىلايىتى ۋە كۇچا ناھىيىسىنىڭ رەھبەرلىرى قارشى ئېلىش سۆزى قىلدى. تۆمۈريول مىنىستىرلىكى 1-قۇرۇلۇش ئىدارىسىنىڭ شىنجاڭ لىنىيىسىدىكى تۆمۈريول ترانسپورت باشقارمىسىنىڭ رەھبەرلىرىمۇ سۆز قىلدى.

يەنىمۇ غەيرەت قىلىپ، غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنى ئىمكانقەدەر تېز، ياخشى ئېلىپ بارايلى

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىدا ئىش باشلىنىپ كۇچاغىچە رېلىس ياتقۇزۇشقا 437 كۈن كەتتى. بۇنداق تېز سۈرئەت، بۇنداق ياخشى سۈپەت كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ. بىز مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، بارلىق قۇرۇلۇشچىلاردىن «ھارمىغايسىزلەر»دەپ ھال سورايمىز.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنى ئىمكانقەدەر تېز، ياخشى پۈتتۈرۈش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىم تەدبىرى ھەم جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستتىكى ھەر مىللەت خەلق ئۇزاق يىللاردىن بۇيان ئارزۇ قىلىپ كەلگەن چوڭ ئىش. ئۇ ئىنتايىن مۇھىم، ئىنتايىن چوڭقۇر ئىقتىسادىي ئەھمىيەتكە ۋە سىياسىي ئەھمىيەتكە ئىگە. بىرىنچى، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ قاتنىشى قولايسىز، ترانسپورتى قىيىن بولۇش، تۆمۈريولى بولماسلىق تارىخىغا خاتىمە بەرگىلى بولىدۇ؛ ئىككىنچى، 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنى بېيىتىپ، ئورتاق گۈللىنىش، ئورتاق ئىلگىرىلەشنى بالدۇرراق ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ ئۈچىنچى، تارىم ئويمانلىقىدىكى نېفت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى ئېچىشنى تېزلىتىپ، دۆلەتنىڭ كېيىنكى ئەسىردىكى نېفت بايلىق زاپىسى بازىسىنى قۇرۇپ چىققىلى بولىدۇ؛ تۆتىنچى، 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ پۈتۈن شىنجاڭ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى تېخىمۇ يولغا قويغىلى ۋە تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرغىلى بولىدۇ؛ بەشىنچى، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ، بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ ئىشىكنى ئېچىۋېتىشىنى زور كۈچ ...

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنى ئىمكانقەدەر تېز، ياخشى پۈتتۈرۈش - بىزنىڭ پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيى روھىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشىمىزدىكى ئىنتايىن مۇھىم خىزمەت. باش شۇجى جياڭ زېمىن 15 - قۇرۇلتايدا بەرگەن دوكلاتىدا مۇنداق دېدى: «ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلار ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئېچىشنى تېزلىتىپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشى لازىم.» شىنجاڭ، بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئېچىشنى تېزلىتىشى، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇشى ئۈچۈن، پەقەت 1 تاشيولغىلا تايىنىش كۇپايە قىلمايدۇ، غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى 1 كۈن بالدۇر پۈتۈپ قاتناش باشلانسا، تارىم ئويمانلىقىدىكى نېفت بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى ۋە 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستنىڭ ئاشلىق، پاختا ئىشلەپچىقىرىش ئۈستۈنلۈكىنى 1 كۈن بالدۇر جارى قىلدۇرغىلى، 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستتا يېڭىدىن ئىقتىسادنى ئاشۇرۇشنىڭ 2 نۇقتىسىنى كۆپەيتكىلى بولىدۇ.

ئۆتكەنكى 1 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىكى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى داۋامىدا قۇرۇلۇشقا قاتناشقان ئورۇنلار ۋە 3 ۋىلايەت، 1 ئوبلاستتىكى ھەر مىللەت خەلق پائال تۆھپە قوشتى، لېكىن پۈتكۈل قۇرۇلۇشقا كەلسەك، يەنە3 تىن 2 قىسىم يولغا رېلىس ياتقۇزۇلمىدى، 2 دىن 1 قىسىم يول ئۇلى پۈتتۈرۈلمىدى، كېيىنكى قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئىنتايىن مۇشەققەتلىك. شۇنىڭ ...

ئەمەلي ئىشلىرى مۇنۇلار:

1) يېزا - بازارلاردا شپاخانا قۇرۇش ۋەزىپىسى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداندى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېزا - بازار شپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىغا 5 يىلدا جەمئىي 130 مىليون 227 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 104 شپاخانىنى يېڭىدىن سالدى، 619 شپاخانىنى يېڭىلىدى ۋە كېڭەيتىپ قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە 846 شپاخانىغا تۇرلۇك داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىدىن 3858 نى سېپلەپ بەردى.

2) يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندالدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ يۆكسەك ئەھمىيەت بېرىشى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ چىڭ تۇتۇپ ئىشلىشى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ 3 يىل جاپالىق تىرىشچ كۈرەش قىلىشى نەتىجىسىدە بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئاساسىي تولۇق ئىشقا ئاشۇردى.

يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئومۇميۈزلۈك ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېزا - بازار شپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىغا 5 يىلدا جەمئىي 130 مىليون 227 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 104 شپاخانىنى يېڭىدىن سالدى، 619 شپاخانىنى يېڭىلىدى ۋە كېڭەيتىپ قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە 846 شپاخانىغا تۇرلۇك داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىدىن 3858 نى سېپلەپ بەردى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ يۆكسەك ئەھمىيەت بېرىشى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ چىڭ تۇتۇپ ئىشلىشى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ 3 يىل جاپالىق تىرىشچ كۈرەش قىلىشى نەتىجىسىدە بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئاساسىي

ئاچقۇچ - ئەمەلي ئىشلەشتە

گېزىتىمىزنىڭ تەكلىپلىك ئوبزورچىسى

بۈگۈن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ باش كاتىپى تۇرسۇن سادىر ھۆكۈمەتكە ۋاكالىتەن 8-نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئامما ئۈچۈن ئەمەلي ئىش قىلىپ بەرگەنلىك ئەھۋالى توغرىسىدا ئومۇمىي مەلۇمات بەردى. مەلۇماتتا باشتىن ئاخىر ياسالما گەپلەر بولمىدى، بەزى سانلىق مەلۇماتلار تازا تەپسىلي بولمىغان بولسىمۇ، كىشىلەرگە يېڭىلىق ھېس قىلدۇرۇپ ئولارنىڭ روھىنى ئۇرغۇتتى.

بىز ھەمىشە قۇرۇق گەپ دۆلەتكە دەخلى يەتكۈزىدۇ، ئەمەلي ئىشلەش ئەلنى گۇللەندۈرىدۇ، دەيمىز. 8-نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى دەل ھەققەت ئۈستىدە ئىزدىنىپ ئەمەلىيەتچىل بولۇش، جاپالىق ئىشلەش، ئەمەلي ئىشلەش ئىستىلى بىلەن خەلق ئاممىسىغا ئەمەلي ئىش قىلىپ بېرىش جەھەتتە زور دەرىجىدە ئالغا ئىلگىرىلەپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلي ئەپكە ئىگە قىلدى، بىر قاتار خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلەش ئارقىلىق خەلق ئاممىسى ئارىسىدا ھۆكۈمەتنىڭ ئەمەلىيەتچىل ئىستىلى ۋە ئوبرازىنى تىكلەپ، ھۆكۈمەت بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش يېڭى دولقۇنغا كۆتۈرۈلمەكتە، پەقەت ئەمەلي ئىشلىگەندىلا، ھەققىي ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولىدۇ. ئەمەلي ئىشلەش ئۈچۈن، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ بىر قاتار فاڭچېن، سىياسەتلىرىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ھەققىي ئەھۋالنى ئىگىلىشى لازىم. ئەمەلي ئىشلەش ئۈچۈن، ئامما بىلەن قويۇق مۇناسىۋەت باغلاپ، ئاممىدىن ئېلىپ، ئاممىغا قايتۇرۇش ئاممىۋى لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، ھەر ۋاقىت ئاممىنىڭ رايىنى بىلىپ، ئاممىنىڭ ساداسىنى ئاڭلاپ، ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىپ، ئاممىنىڭ ئوي - پىكرىنى نەزەردە تۇتۇش كېرەك. ئەمەلي ئىشلەش ئۈچۈن، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار غەم - قايغۇدا باشقىلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇشى، راھەت-پاراغەتتە باشقىلارنىڭ كەينىدە تۇرۇشى، جاپادا، ئەمەلي ئىشلەشتە ئالدىدا تۇرۇشى، خەلقنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىشى لازىم. ئەمەلي ئىشلەش ئۈچۈن، چاكارلىق ئېگىنى ئۈستۈرۈپ، خەلقنىڭ دەرد-ئەھۋالىنى ھەر ۋاقىت ئېسىدە تۇتۇپ، ئايەت يوز بەرگەن رايون، نامرات رايون ۋە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا بېرىپ، ئەمەلي ئەقىل - پاراسەت كۆرسىتىپ، ئەمەلي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئاممىنىڭ غېمى- ئەندىشىسىنى تۇگىتىپ، قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىش كېرەك. ھازىرقى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا ساقلىنىۋاتقان بەزى گەۋدىلىك مەسىلىلەر ۋە چوڭقۇر قاتلاملىقى زىددىيەتلەرنى خىزمەتنى پۈختا ئىشلەش ۋە كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىش ئارقىلىق ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك.

ھەرقانچە ئۈزۈن سەپەرمۇ بىرىنچى قەدەمدىن باشلىنىدۇ. ھەقىقەت ئۈستىدە ئىزدىنىش، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، جاپالىق ئىشلەش، ئەمەلي ئىشلەش ئىستىلىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئىشنى ھازىرقى خىزمەتلەردىن باشلاپ ئەسىر ھالقىش يولىدا ئۈزلۈكسىز يېڭى غەلبىلەرنى قولغا كەلتۈرەيلى.

باش سىياسىي بۈ، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «ئارمىيىنى ھىمايە قىلىش، ھەربىيلەرنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرىغا ئېتىبار بېرىش» ۋە «بىرلىكتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش»تىكى ئىلغار ئورۇن دەپ نام بېرىلگەن مايتاغ نەپتە - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى يېقىندا ھال سوراش ئۆمىكى تەشكىللەپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىمنىڭ دالدىكى مەشق نۇقتىسىغا كېلىپ كوماندىر - جەڭچىلەردىن ھال سورىدى.

سۈرەتتە: ھەربىيلەر بىلەن خەلق بىرلىكتە كۆڭۈل ئاچماقتا.

ۋۇكېچالك فوتوسى

ئىلى ۋىلايىتى مەركەزلىك تۈزەشتە باسقۇچلۇق نەتىجىگە ئېرىشتى

جۈشكىتاۋ «تەربىيەلەش، زەربە بېرىش، قۇرۇش» ۋەزىپىسىنى باشتىن ئاخىر ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەيي من خەۋىر قىلدۇ: يېرىم يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيانقى مەركەزلىك تۈزەش ئارقىلىق ئىلى ۋىلايىتىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، شەھەر، يېزىلاردا جەمئىيەت تىنچ، مىللەتلەر ئىتتىپاق، بازار ئاۋات، ئىقتىساد تەرەققىي قىلغان

مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بويىچە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى يىغىنى قەشقەردە ئۆتكۈزۈلدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن غۇلام ھۆدۈر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلىق مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى بويىچە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى يىغىنى 10- ئاينىڭ 31- كۈنى قەشقەردە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشكىتاۋ رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىنغا قەشقەر، ئاقسۇ، خوتەن، قىزىلسۇدىن 5 بارىمت 4 ۋىلايەت (ئوبلاست) نىڭ سىياسىي- قانۇن خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايون بۇۋىلايەت، ئوبلاستلارغا ئەۋەتكەن خىزمەت ئەترەتلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى.

جۇشكىتاۋ ھەرقايسى ۋىلايەت (ئوبلاست) لەرنىڭ مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىشتا پائال رول ئويناندى ھەم كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. لېكىن، بۇ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى ئۇزاق مۇددەتلىك مۇرەككەپ كۈرەشنىڭ بىر قىسىم ۋەزىپىسى، ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپىنىڭ دەۋر قىلىپ، مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى، خىزمەت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش، چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ئەجىر سىڭدۈرۈشى كېرەك. مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بىلەن ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ئۈتتۈرىغا قويغان بىر ياخشى بەنزىنى تاللاپ سەپلەش، بىر ياخشى كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش، بىر تۈرلۈك ياخشى يولنى توغرا تالالىش، بىر يۈرۈش ياخشى تۈزۈمنى تۈزۈپ چىقىش، بىر خىل ياخشى ئىستىلنى يېتىلدۈرۈش، بىر ياخشى تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت «6 ياخشى» تەلىپىگە ۋە ئاپتونوم رايون ئۈتتۈرىغا قويغان يېزا (بازار) بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۈتۈشتىن ئىبارەت بۇ ھالقىنى چۆرىدەپ خىزمەتلەرنى ياخشى قانات يايدۇرۇشى، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

كومىتېتى 4- ئومۇمي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە بىرلەشتۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى تەربىيەلەش، تەشكىللەش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە، تۆرلۈك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش، شۇنىڭدەك ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنى ياخشى قۇرۇپ چىقىش، مۇستەھكەملەشتىن ئىبارەت 3 تۈرلۈك ۋەزىپىنى دەۋر قىلىپ، مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى، خىزمەت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش، چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ئەجىر سىڭدۈرۈشى كېرەك. مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بىلەن ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ئۈتتۈرىغا قويغان بىر ياخشى بەنزىنى تاللاپ سەپلەش، بىر ياخشى كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش، بىر تۈرلۈك ياخشى يولنى توغرا تالالىش، بىر يۈرۈش ياخشى تۈزۈمنى تۈزۈپ چىقىش، بىر خىل ياخشى ئىستىلنى يېتىلدۈرۈش، بىر ياخشى تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت «6 ياخشى» تەلىپىگە ۋە ئاپتونوم رايون ئۈتتۈرىغا قويغان يېزا (بازار) بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۈتۈشتىن ئىبارەت بۇ ھالقىنى چۆرىدەپ خىزمەتلەرنى ياخشى قانات يايدۇرۇشى، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەيلى

ئىلى ۋىلايىتى مەركەزلىك تۈزەشتە باسقۇچلۇق نەتىجىگە ئېرىشتى

جۈشكىتاۋ «تەربىيەلەش، زەربە بېرىش، قۇرۇش» ۋەزىپىسىنى باشتىن ئاخىر ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئەيي من خەۋىر قىلدۇ: يېرىم يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيانقى مەركەزلىك تۈزەش ئارقىلىق ئىلى ۋىلايىتىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، شەھەر، يېزىلاردا جەمئىيەت تىنچ، مىللەتلەر ئىتتىپاق، بازار ئاۋات، ئىقتىساد تەرەققىي قىلغان

مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بويىچە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى يىغىنى قەشقەردە ئۆتكۈزۈلدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن غۇلام ھۆدۈر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى بويىچە جەنۇبىي شىنجاڭ رايونى يىغىنى 10- ئاينىڭ 31- كۈنى قەشقەردە ئۆتكۈزۈلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشكىتاۋ رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىنغا قەشقەر، ئاقسۇ، خوتەن، قىزىلسۇدىن 5 بارىمت 4 ۋىلايەت (ئوبلاست) نىڭ سىياسىي- قانۇن خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، ئاپتونوم رايون بۇۋىلايەت، ئوبلاستلارغا ئەۋەتكەن خىزمەت ئەترەتلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى قاتناشتى.

جۇشكىتاۋ ھەرقايسى ۋىلايەت (ئوبلاست) لەرنىڭ مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىشتا پائال رول ئويناندى ھەم كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. لېكىن، بۇ مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى ئۇزاق مۇددەتلىك مۇرەككەپ كۈرەشنىڭ بىر قىسىم ۋەزىپىسى، ئۇزاق مۇددەتلىك ۋەزىپىنىڭ دەۋر قىلىپ، مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى، خىزمەت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش، چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ئەجىر سىڭدۈرۈشى كېرەك. مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بىلەن ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ئۈتتۈرىغا قويغان بىر ياخشى بەنزىنى تاللاپ سەپلەش، بىر ياخشى كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش، بىر تۈرلۈك ياخشى يولنى توغرا تالالىش، بىر يۈرۈش ياخشى تۈزۈمنى تۈزۈپ چىقىش، بىر خىل ياخشى ئىستىلنى يېتىلدۈرۈش، بىر ياخشى تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت «6 ياخشى» تەلىپىگە ۋە ئاپتونوم رايون ئۈتتۈرىغا قويغان يېزا (بازار) بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۈتۈشتىن ئىبارەت بۇ ھالقىنى چۆرىدەپ خىزمەتلەرنى ياخشى قانات يايدۇرۇشى، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

كومىتېتى 4- ئومۇمي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە بىرلەشتۈرۈپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى تەربىيەلەش، تەشكىللەش، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە، تۆرلۈك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش، شۇنىڭدەك ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنى ياخشى قۇرۇپ چىقىش، مۇستەھكەملەشتىن ئىبارەت 3 تۈرلۈك ۋەزىپىنى دەۋر قىلىپ، مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىنى پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى، خىزمەت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش، چوڭقۇرلاشتۇرۇشقا ئەجىر سىڭدۈرۈشى كېرەك. مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتى بىلەن ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ئۈتتۈرىغا قويغان بىر ياخشى بەنزىنى تاللاپ سەپلەش، بىر ياخشى كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىش، بىر تۈرلۈك ياخشى يولنى توغرا تالالىش، بىر يۈرۈش ياخشى تۈزۈمنى تۈزۈپ چىقىش، بىر خىل ياخشى ئىستىلنى يېتىلدۈرۈش، بىر ياخشى تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈرۈشتىن ئىبارەت «6 ياخشى» تەلىپىگە ۋە ئاپتونوم رايون ئۈتتۈرىغا قويغان يېزا (بازار) بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۈتۈشتىن ئىبارەت بۇ ھالقىنى چۆرىدەپ خىزمەتلەرنى ياخشى قانات يايدۇرۇشى، پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

ئىلى ۋىلايىتى مەركەزلىك تۈزەشتىكى نۇقتىلىق رايونلارنىڭ بىرى. ۋىلايەتلىك پارتكوم 2380 نەپچە كادىردىن خىزمەت ئەترىتى (گۇرۇپپىسى) تەشكىللەپ، 68 يېزا- بازار ۋە 330 كەنتكە ئەۋەتتى، ئولارنىڭ 60 % ى ئاز سانلىق مىللەت كادىرى، خىزمەت ئەترىتى (گۇرۇپپا)لىرى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى بىلەن بىرلىكتە يۈزتۈرا سۆزلىشىش، تەلەپ-ئىزىيە لېكسىيسى ئۇيۇشتۇرۇش، ئىلغار شەخسلەرنى دوكلات بېرىشكە ئۇيۇشتۇرۇش، مەخسۇس تېمىدا مۇھاكىمە يېغىنى ئېچىش ۋە سوئال چىقىرىپ ئىزاھلىنىش بىلەن بىرلىكتە ياردەم قاتارلىق شەكىللەردىن پايدىلىنىپ، ئاممىغا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ھۆججەتلىرىنى روھىنى ھەم پارتىيىنىڭ مىللەت، دىن سىياسەتلىرىنى، ئالاقىدار قانۇنلارنى تەشۋىق قىلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ئېچىپ تاشلاپ ۋە تەنقىد قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىقنىڭ مۇھىملىقىغا ۋە بۆلگۈنچىلىك، پاراكەندىچىلىكنىڭ زىيىنىغا بولغان تونۇشىنى ئۈستۈردى، تەشۋىقات- تەربىيە كۆرگەن ئائىلىلەر نىسبىتى % 100 كە يەتتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ۋىلايەت بويىچە جەمئىي 5650 قېتىمدىن كۆپرەك شىكايەت يېغىنى ۋە نۇقتىلىق سۆزلەشىش يېغىنى ئۆتكۈزۈلگەن، تەربىيە ئالغانلار 610 مىڭ نادەم (قېتىم)دىن ئاشقان.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاقتۇ ناھىيىسى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل** خەۋىر قىلىدۇ: دۆلەت ئۇقتىلىق يۆلەك بولىدىغان نامراتلار يېزا نوپۇسىنىڭ % 52 نى ئىگىلەيدىغان ئاقتۇ ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن جۇيان دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ يېڭى يولىنى تېپىپ چىقتى، بۇنىڭدىكى ئالاھىدىلىك نىشان بولدى. بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ناھىيىنىڭ ئەھلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، يىرىك يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ نامرات ئائىلىلەرنىڭ كېيىنىش، تويۇنۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، سۇ - تۇپراق بايلىقىنى ئېچىش، يۇقىرى ھوسۇللۇق سورتلارنى يارىتىش، قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىشتىن ئىبارەت «ئۈچىنى ئېچىش بىرىنى يارىتىش» مەركەز قىلىنغان يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۇرۇش، پاختىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، باغۋەنچىلىكنى كېڭەيتىش، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىشتىن ئىبارەت ناھىيىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نىشانىنى ئېنىق بېكىتىپ، ئەھلىيلەشتۈرۈشنى چىك تۇتتى.

- رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيە، يېزا، كەنتلەردە نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ئاساسلىق باشقۇرىدىغان شۇجى، ھاكىم، يېزا (مەيدان)، كەنت مەسئۇللىرىنى بېكىتتى. نامرات ئائىلىلەرنى تەكشۈرۈپ تىزىملاپ، ناھىيە، يېزا، كەنت دەرىجىلىك ئارخىپ سىستېمىسىنى تۈرغۇزدى. ناھىيە بويىچە 86 ئىدارە - ئورگان، 496 نەپەر ناھىيە، بۆلۈم دەرىجىلىك ۋە ئورگان كادىرلىرىنى مەخسۇس نامرات ئائىلىلەرگە يۆلەك بولۇشقا ئاجرىتىپ، ناھىيە بويىچە كەڭ دائىرىلىك مەسئۇلىيەت تورى شەكىللەندۈردى. ناھىيە مەسئۇللىرىدىن تارتىپ ئادەتتىكى كادىرلارغىچە ھەممە كادىرنىڭ يۆلەيدىغان نۇقتىسى، ئائىلىسى بولۇشىنى، % 10 ئىش ھەققىنى تۇتۇپ قېلىپ نامراتلارغا يۆلەك بولۇش خېيىمخەتەر رەنىسى قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى ھەمدە ھەر بىر كادىرنىڭ خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە نامراتلارغا يۆلەك بولۇش مەسئۇلىيەتنامىسىگە ئەمەل قىلغان - قىلمىغانلىقىنى مۇھىم ئۆلچەم قىلىپ قەرەللىك تەكشۈرۈش ۋە بىر يىلەت بىلەن ئىنكار قىلىش چارىسىنى قوللاندى.

- مەبلەغ باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. نامراتلارغا يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى ئىشلىتىشتە رايونلارنى پەرقلەندۈرۈپ مۇئامىلە قىلىش، تۇرگە ئايرىپ پىتەكچىلىك قىلىش، ئوخشىمىغان ئەھۋالنى ئوخشىمىغان ئۇسۇل بويىچە ھەل قىلىش، ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەسلىك، بىر دەرىجە بىر دەرىجە ئالدىدا جاۋابكار بولۇش، بىر دەرىجە بىر دەرىجىنى باشقۇرۇش پرىنسىپىغا قەتئىي ئەمەل قىلىپ، مەبلەغنى چوقۇم نامراتلارغا يۆلەك بولۇشقا ئىشلىتىشنى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نامرات ئائىلىلەرنى يۆلەشتە مەبلەغ، پەن - تېخنىكا ۋە ئەقىل - پاراسەت ئارقىلىق يۆلەشنى يولغا قويدى. بولۇپمۇ يېزا - بازار كارخانىسى قۇرغۇچىلار، دېھقانچىلىق ماشىنا سايمانلىرىنى سېتىۋالغۇچىلار ۋەقەوي - كالا باقمىچىلىقى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار نامراتلارغا يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى ئىشلەتسە، مەبلەغ نىسبىتىگە قاراپ چوقۇم بىر قىسىم نامرات ئائىلىلەرنى يېتەكلەش، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرىنى ئىشلەش پۇرسىتىگە ئىگە قىلىش، ئۇلارنىڭ يېرىنى ھەقسىز ھەيدەپ تېرىپ بېرىش، ئالغان پايدىسىدىن مەلۇم نىسبەتتە ئايرىپ، نامرات ئائىلىلەر ئۆچۈن ئىشلىتىشنى تۈزۈملەشتۈردى.

- يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمۇرسال كۆچىنى ئاشۇردى. يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇشنى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ نۇقتىلىق تۈرى قىلىپ چىڭ تۇتتى. بۇلتۇردىن بۇيان يېڭىدىن بۇچىلغان بوز يەر 10 مىڭ موغا، يېڭىدىن ياسالغان سۇ سىگمېس ئۆستەكلا 100 كىلومېتىرغا، زەي قاچۇرۇش ئۆچۈن چېپىلغان غول زەيكەش 113 كىلومېتىرغا، تارماق زەيكەش 170 كىلومېتىرغا يەتكۈزۈلۈپ، 180 مىڭ مو ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئۆزگەرتىشكە ۋە ئېچىشقا بولىدىغان 120 مىڭ مو بوز يەرنى ئېچىشقا پۇختا ئاساس يارىتىلدى. دېھقانچىلىق رايونلىرىدا ئىلغار تېخنىكا ۋە يۇقىرى ھوسۇللۇق سورتلارنى كېڭەيتتى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە بۇغدايدىن 40 مىڭ تونىنا ھوسۇل ئېلىنىپ، بۇلتۇرقىدىن 2000 تونىنا ئاشتى، كىرىشتۇرۇپ تېرىلغان ۋە ئېگىز ئورۇنغا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق 74 مىڭ موغا يەتتى. تاغلىق رايونلاردا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش تېخنىكىسىنى 4000 مو يەرگە كېڭەيتىپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. بەزى ئورۇنلاردا كۆممىقوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 1 تونىنىدىن ئېشىپ كەتتى. بەزى نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىق ۋە چارۋىلارنىڭ يەم-بوغۇز مەسلىسى مەلۇم نىسبەتتە ھەل بولدى.

- نەتىجە گەۋدىلىك بولدى. يۇقىرى - تۆۋەن تەڭ ماسلىشىپ، تەڭ تۇتقانلىقتىن، بۇلتۇر ناھىيە بويىچە 3000 نامرات ئائىلە، 8291 نامرات نوپۇسنىڭ كېيىنىش، تويۇنۇش مەسلىسى ھەل بولغاندىن باشقا، بۇ يىل يەنە % 40 نامرات ئائىلە، نامرات نوپۇسنىڭ كېيىنىش، تويۇنۇش مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولدى.

ئاۋات ناھىيىسى كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلارنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلەپ، كېۋەز ھوسۇلىغا كاپالەتلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، ئابلىملىم ئېزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاۋات ناھىيىسى بۇ يىل رەھبەرلىكنى ئۇستايىدىل ئىشلەنگەنلىكتىن كېۋەز غوزا قۇرتى، كېۋەز پىتىنىك زىيىنى ئەڭ ئېغىر بولغان يىللاردىكىدەك ئاۋارە بولمىدى. يىل ئىتىيازدا دېھقانلارنى ئېنىق قىرلىرىنى تاراشلاپ قورچاق يوقىتىشقا 110 مىڭ تۈۋەن چەككە چۈشتى، ناھىيە بويىچە ئادەم (قېتىم) قاتناشتۇرۇپ، قىشتىن

چاقلىق ناھىيىسى تىكەنلىك يېزىلىق ئامانەت- قەرز كوپىراتىپى 10- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 5 مىليون يۈەن ئامانەت توپلاپ، يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 2 ئاي بۇرۇن 1 مىليون يۈەن ئاشۇرۇپ تۇرۇندىدى.

توقسۇ ناھىيىسى يەن - تېخنىكا سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سۇ تېجەش تېپىدىكى ئېنىز - ئېرىق قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، دولقۇن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان سۇ چىلىقىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىدا تۇتقان مۇھىم رولىغا بولغان تونۇشىنى ھەققىي ئۆستۇرۇپ، مەبلەغ سېلىشتىن ئايانماي، يەن-تېخنىكا سالمىقىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ، سۇ تېجەش تېپىدىكى ئېنىز - ئېرىق قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىپ، ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ ئۈدا، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. 1992 - يىلدىن بۇيىل 10 - ئاينىڭ بېشىغىچە بولغان 6 يىلدا بۇ ناھىيە ئېنىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 342 مىليون 115 مىڭ يۈەن (دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل مەبلىغىنى ئۆز ئىچىگە ئالمىدۇ) مەبلەغ سېلىپ، 403.5 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىگمېس ئۆستەكلا، 859 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش، 1800 يۇرۇشلەشكەن سۇ قۇرۇلۇش ئەسلىھەسى ياسىدى.

بۇنىڭدىن 6 يىل ئىلگىرى بۇ ناھىيىدە سۇ سىگمېس ئۆستەكلا ئاساسىي جەھەتتىن يوق دېيەرلىك بولۇپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمى ئۆۋەن ئىدى. ھەر يىلى دېگۈدەك يۇز بېرىپ تۇرىدىغان قۇرغاقچىلىق ئاپىتى بۇ ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزەتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى سۇچىلىقتىكى بۇ خىل قالاق، قاتمال ھالەتنى تۈگىتىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئۈدا، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئىشنى ئاۋۋال ئېنىز - ئېرىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ، سۇ تېجەش تېپىدىكى سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بارىدى. باشقا جايلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان سۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ سۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىدا ھېكىپ، بىر تۈركۈم يېڭى، ئىلغار، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتتى، «ئ» شەكىللىك ئۆستەڭگە ئىشلىتىدىغان بېتون تاختا ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى قاتارلىق خەلق ھۆكۈمىتى سۇچىلىقتىكى بۇ خىل قالاق، قاتمال ھالەتنى تۈگىتىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئۈدا، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئىشنى ئاۋۋال ئېنىز - ئېرىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ، سۇ تېجەش تېپىدىكى سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بارىدى. باشقا جايلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان سۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ سۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىدا ھېكىپ، بىر تۈركۈم يېڭى، ئىلغار، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان تېخنىكىلارنى دادىللىق بىلەن كىرگۈزۈپ، قۇرۇلۇشلارنىڭ سۈپىتىنى ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ ناھىيە 1992 - يىلدىن باشلاپ، دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش تۇرىنى يولغا قويغاندىن بۇيان، مەبلەغ باشقۇرۇشنى ھەققىي كۈچەيتىپ، مەخسۇس مەبلەغنى مەخسۇس ئىشلىتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، زور بىر تۈركۈم سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى ئۈنۈملۈك تاماملاپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدىكى سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يىلمۇ يىل يۇقىرى كۆتۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تېزرەك ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى. 1992 - يىلدىن ھازىرغىچە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل مەبلىغىدىن جەمئىي 231 مىليون 743 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 361 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىگمېس ئۆستەكلا ياسىدى.

ئېنىز - ئېرىق ئاساسىي مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنىڭ يۇرۇشلىشىنى بۇ ناھىيەنىڭ سۇ، تۇپراقتىن پايدىلىنىش ۋەئۇنى ئۈنۈمۈرسال ئېچىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغىمۇ ئىجابىي تەسىر كۆرسەتتى. 6 يىلدىن بۇيان، ناھىيە بويىچە ئېچىلغان ئومۇمىي بوز يەر كۆلىمى 150 مىڭ موغا، يېڭىدىن كۆپەيگەن سۇغىرىش كۆلىمى 146 مىڭ موغا يەتتى، 250 مىڭ مودىن كۆپرەك تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلدى. سۇ قۇرۇلۇشى 6 يىل جەريانىدا ئىزچىل ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن بۇ ناھىيە ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىپ بېرىلغان «تەڭرىتاغ لوكقىسى» مۇسابىقىسىدە كۆپ قېتىم 1-، 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

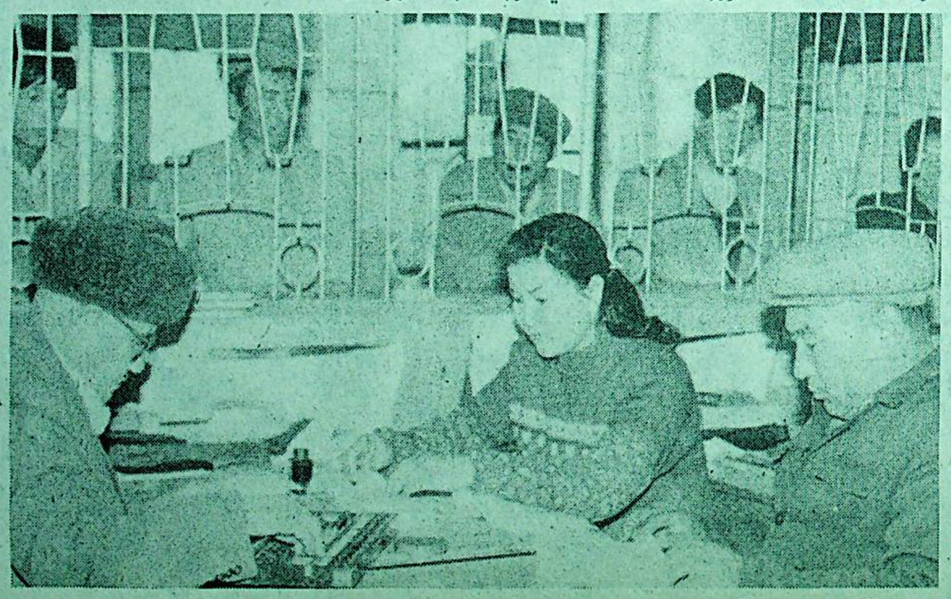

باي ناھىيىسى چارۋىلارنى داۋالاش ۋە ئورۇقلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان چارۋىلاردىكى تۇرلۈك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ۋە چارۋىلارنى ئورۇقلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. 10- ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە 2 مىليون 623 مىڭ 500 باش چارۋا مال ئاۋۇتۇلۇپ، ئۇلارنىڭ 2 مىليون 623 مىڭ 500 باشقا ئىمپىرات ئېلىپ بېرىلدى. كېسەللىكتىن ساقلىدى ۋە داۋالىدى، 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، ئورۇقلاندۇرۇش ۋە داۋالاش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى، 100 دىن ئارتۇق پەن- تېخنىكا خادىمىنى ئورۇقلاندۇرۇش خىزمىتىگە ئاجرىتىپ، نەتىجىدە، ناھىيە بويىچە توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئورۇقلاندۇرۇلغان ئىنەك 5998 تۇياقتا، ئورۇقلاندۇرۇلغان 575

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، ئابلىملىم ئېزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاۋات ناھىيىسى بۇ يىل رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ كېۋەز غوزا قۇرتى، كېۋەز پىتىنىك زىيىنى ئەك تۆۋەن چەككە چۈشتى، ناھىيە بويىچە 428 مىڭ مو كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 105 ـ 110 كىلوگرامغا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

يىل ئەتىيازدا دېھقانلارنى ئېتىز قىرلىرىنى تاراشلاپ قورچاق يوقىتىشقا 110 مىڭ ئادەم (قېتىم)قاتناشتۇرۇپ، قىشتىن ئۆتكەن قورچاقلارنىڭ % 62.4 نى يوقاتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر بىر كەنتكە 1دىن تېخنىكىنى ھاشارات ئەھۋالىنى كۆزىتىشكە ئەۋەتتى. يېزا، كەنتلەردە كۆزىتىش پونكىتلىرىنى كۆپەيتىپ قۇردى. بۇ كۆزىتىش پونكىتلىرى 1 يىلدا ھاشارات ئەھۋالىدىن 22 قېتىم ئالدىن مەلۇمات بېرىپ، تۇغرىلىق نىسبىتىنى % 90 كە يەتكۈزدى. يېزا، كەنتلەر بىئولوگىيىلىك دورىلار، تەبىئىي كۈشەندىلەر ۋە يەرلىك ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ كېۋەز غوزا قۇرتى، كېۋەز پىتى يوقىتىشنى چىڭ تۇتتى، زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىشتا كۈچنى كېۋەز ئېتىزلىرىغلا قارىتىپ قالماي، كۆكتات پارنىكلىرى، گۈل تەشتەكلىرى، مېۋىلىك باغلارغىمۇ ھاشارات تۇخۇمى، قورچاق يوقىتىش تەدبىرلىرىنى قوللاندى. تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقىنى قوغداش ئۈچۈن، خىمىيىۋى دورىلارنى ئىشلىتىشنى قاتتىق چەكلىدى.

باشقۇرۇش كۆچلۈك، خىزمەتلەر

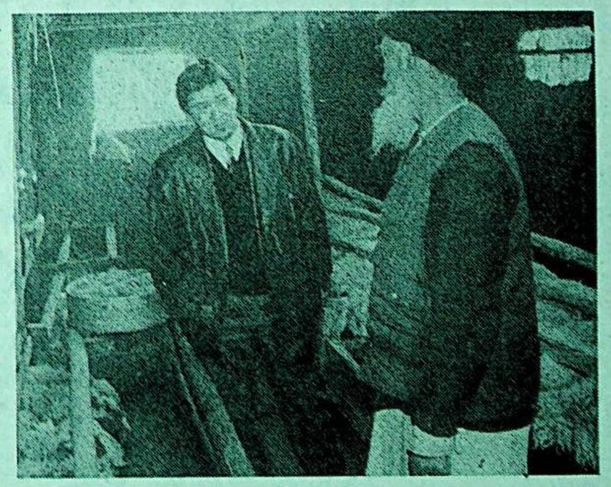

لوپ ناھىيىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، ناھىيە بويىچە باقمىچىلىق ۋە بورداقچىلىق كەسىپىي ئائىلىسى 5000 غا، ئۇلارنىڭ بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 11ـ ئايغا قەدەر بورداپ ساتقان چارۋىسى 218 مىڭ تۇياقتىن كۆپەرەككە يەتتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ باشلىقى شاۋكەت (سولدا) بورداقچىلىق كەسىپىي ئائىلىسىنىڭ قەرز ئالغان پۇلدىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

بۇزغۇن دېھقانلىرى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئائىلە ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇردى

يېڭسار ناھىيىسىنىڭ ئۇچار يېزا بۇزغۇن 15ـ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، دېھقان، چارۋىچىلارنى بورىچىلىق ئاساس قىلىنغان كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى ھەم كەنت ئىگىدارچىلىقىدىكى 95 مودىن ئارتۇق قومۇشلۇقنى بورا توقۇيالايدىغان ئائىلىلەرگە تەقسىم قىلىپ بېرىپ، ئۇلارغا ئۈچۈر يەتكۈزۈپ تۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كەنتتىكى 145 ئائىلىلىك دېھقان قومۇشلۇقتىن ئوبدان پايدىلىنىپ، بورا توقۇش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 10ـ ئاينىڭ بېشىغىچە 25 مىڭ 115 پارچە بورا توقۇپ سېتىپ، 95 مىڭ 500 يۈەن كىرىم قىلدى، يەنە 15 ئائىلە بوردا‌قچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، 17 مىڭ 600 يۈەن، 6 ئائىلە ئۇن زاۋۇتى، ياغ زاۋۇتى قۇرۇپ، 7958 يۈەن، 125 ئائىلە ھەر خىل سودا-سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، 95 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى.

ئابلاجان ماموت

ئۇلار بازارغا يۈزلەنگەنسېرى پايدىسىنى كۆردى

خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى ئىنتىياق ئەزالىرى ۋە ياشلار بازار ئىگىلىكى قاينىمىغا چۈشۈپ، ئىقتىسادىي كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، بازارغا يۈزلەنگەنسېرى پايدىسىنى كۆردى.

بۇ يېزا يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ھەرقايسى ئاساسىي قاتلامدىكى ياشلارغا بولغان تۇرلۈك تەشۋىق ۋە تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ قانۇن-تۈزۈم ئېڭىنى ئۆستۈردى ھەمدە ئۇلارنى بازارغا يۈزلىنىپ، قانۇنلۇق تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا رىغبەتلەندۈردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدىكى 1267 ياش يېزا مەركىزى ۋە ھەرقايسى كەنتلەردە تىككۈچىلىك، يافاچچىلىق، گىلەمچىلىك، ھناكارلىق، پىششقلاپ ئىشلەش، سودا ـ سېتىق قاتارلىق 40 قېتىم ئىلىپ بېرىپ، دېھقانلارنىڭ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگەنلىكتىن، بۇ يېزىنىڭ ئىقتىسادىي كىرىمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. بۇ يىل يېزا بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىم 6000 يۈەنگە يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. ئىقتىسادىي شارائىتى ياخشىلانغان دېھقان، چارۋىچىلار ھەر خىل ماشىنا-سايمان سېتىۋېلىشقا يۈزلىنىپ، ھازىر يېزا بويىچە سېتىۋېلىنغان كىچىك تىپتىكى تراكتور ۋە چاتما سايمان ھەر بىر ئائىلىگە 1 دىن توغرا كەلدى ھەمدە توپا ئىشلىگە 1 دىن توغرا كەلدى ھەمدە توپا ئىشتىرىش ماشىنىسى 110 غا، كىچىك ماشنا ۋە يۈك ئاپتوموبىلى 15 كە يەتتى. ھازىر بۇ يېزا ناھىيە بويىچە ماشىنلىشىش نىسبىتى ئەك يۇقىرى يېزا بولۇپ قالدى.

تاھىرجان نىياز

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيار يۇزى يېزىسىدىكى دېھقانلار قىزىلچىدىن مول ھوسۇل ئالدى. ئۇلار ھازىرغا قەدەر شېكەر زاۋۇتىغا 900 تونىنا قىزىلچا سېتىپ بېرىپ، 173 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار تراكتورىدىن قىزىلچا چۈشۈرمەكتە.

مۇناجىدىن مۇتەللىپ فوتوسى

تارىم يېزىسىنىڭ ماشىنلىشىش نىسبىتى % 100 كە يەتتى

شايار ناھىيىسىنىڭ تارىم يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزىدا مەدەنىيەت- تېخنىكا مەكتىپى، كەنتتە پەن- تېخنىكا سىنىپى تەسىس قىلىپ، يىلدا يېزا دەرىجىلىك تەربىيىلەش پائالىيىتىنى 25 قېتىم، كەنت دەرىجىلىك تەربىيىلەش پائالىيىتىنى 40 قېتىم ئېلىپ بېرىپ، دېھقانلارنىڭ پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگەنلىكتىن، بۇ يېزىنىڭ ئىقتىسادىي كىرىمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. بۇ يىل يېزا بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىم 6000 يۈەنگە يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. ئىقتىسادىي شارائىتى ياخشىلانغان دېھقان، چارۋىچىلار ھەر خىل ماشىنا-سايمان سېتىۋېلىشقا يۈزلىنىپ، ھازىر يېزا بويىچە سېتىۋېلىنغان كىچىك تىپتىكى تراكتور ۋە چاتما سايمان ھەر بىر ئائىلىگە 1 دىن توغرا كەلدى ھەمدە توپا ئىشتىرىش ماشىنىسى 110 غا، كىچىك ماشنا ۋە يۈك ئاپتوموبىلى 15 كە يەتتى. ھازىر بۇ يېزا ناھىيە بويىچە ماشىنلىشىش نىسبىتى ئەك يۇقىرى يېزا بولۇپ قالدى.

تاھىرجان نىياز

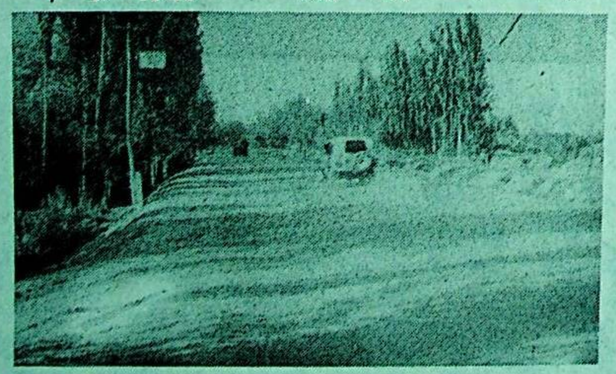

توقسۇ ناھىيىسىنىڭ تاشئېرىق يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يول قۇرۇلۇشىنى چەك تۇتۇپ، يول سۇپىتىنى ياخشىلىدى.

سۈرەتتە: يېزا مەركىزىدىن توباشلام كەنتكە بارىدىغان ئاسفالت يول.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

چوڭا يېزىسى دېھقانلارنىڭ سېلىشنى يېنىكلەتتى

يېزا، كەنت خەۋەرلىرى

گۇما ناھىيىسىنىڭ چوڭا يېزىسى دۆلەت نۇقتىلىق يۆلەك بولىدىغان نامرات يېزىلارنىڭ بىرى ئىدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، يېزا ۋە كەنتتىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقىنى نازارەت قىلىش كارتۇشكىسىنى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، 2000 غا يېقىن ئائىلىگە كارتۇشكا تارقاتتى. كەنتلەردىكى نامرات دېھقان، چارۋىچىلاردىن يىغىشقا تېگىشلىك 125 مىڭ يۈەن پۇلنى كەچۈرۈم قىلدى، يېقىندا بۇ يېزا يەنە مالىيە، باج تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە نامرات ئائىلە ۋە «5 تە كاپالەتلىك ئائىلە»نى تەكشۈرۈپ، تەكتىنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى ئىشلەپ، ئوتتۇرىچە كىرىمى 600 يۈەنگە يېتمەيدىغان 167 ئائىلىنىڭ 44 مىڭ يۈەن دېھقانچىلىق بېجى، چارۋىچىلىق بېجىنى ۋە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجىنى كەچۈرۈم قىلدى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

يەنجەم يېزىلىق تەمىنات- سودا كوپېراتىپى چېقىش يولىنى كۆپ خىل ئىگىلىكتىن ئايىتى

غۇلجا ناھىيە يەنجەم يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى يېقىنقى 2 يىلدىن بۇيان كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش، قىمىن ئۆتكەللەرگە ھۆجۇم قىلىش ئارقىلىق چېقىش يولى تېپىپ، كوپېراتىپنى قايتا گۈللىنىش ئىزغا سالدى.

بۇ كوپېراتىپ 1995ـ يىلى بانكا ۋە باشقا ئورۇنلارغا 280 مىڭ يۈەن قەرزدار ئىدى. شۇ يىلى 9ـ ئايدا كوپېراتىپ رەھبەرلىك بەنزىسى تەرتىپكە سېلىندى،شۇنىڭدىن كېيىنكى قىسقىغىنە 2 يىل ئىچىدە بۇ كوپېراتىپ 120 مىڭ يۈەن قەرزىنى قايتۇرۇپ، ئىگىلىك تىكلەشنىڭ مەلۇم ئاساسىنى تۇرغۇزدى. ئۇلار يۇقىرىنىڭ چاي-تۈز سېتىشىنى مەخسۇس باشقۇرۇش توغرىسىدىكى يولبورۇقنى ئاساسەن، يېزا دائىرىسىدە چاي- تۈز تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ سۈيىنىنى ئۈزگەرگەن چاي- تۈزلارنى ئىستېمال قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى.بۇ كوپېراتىپ يەنە يۇكىنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن، ئارتۇق خادىملارنى قىسقارتتى، كوپېراتىپ ئىگىدارچىلىقىدىكى 16 ماگىزىننى قىسقارتىلغان خادىملارغا كۆتۈرە يەردى، 13 بۇغزىلىق دۇكان سېلىپ، سىرتقا ئىجارىگە بەردى، 40 مىڭ يۈەن ئايلانما مەبلەغ توپلاپ، مالالارنى توپ تارقىتىش ئورنى قۇردى.

ئۇلار يۇقىرىنىڭ «ئىككى ئۆستۈرۈش، بىر ئۆتكۈزۈش» سىياسىتىنى ئىجرا قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، ئۆزى ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنى ئۆز ۋاقتىدا سېتىۋېلىپ، ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا ئىلگىرى سۈرۈش ئارقىلىق، ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى. 1996ـ يىلى كوپېراتىپ 30 نەچچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىپ، بۇ يىل 1ـ ئايدىن 10ـ ئاينىڭ 20ـ كۈنىگىچە 1 مىليون 198 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ساپ كىرىم قىلىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 446 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئاشۇردى.

سدىمقۇللا ئەخمەت

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساياھەتچىلىكى ئۇرغۇن چەت ئەللىكنى جەلپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋىر قىلدۇ: 97 جۇڭگو ساياھەت يىلى پائالىيىتىنىڭ داغدۇغىلىق يولغا قويۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساياھەت كەسىپىگە ھاياتىي كۈچ بەخش ئەتتى. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ سەيلە - ساياھەت قىلىدىغان چەت ئەللىكلەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمىدى. ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەت ئىدارىسىنىڭ ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا سەيلە - ساياھەتتە بولغان چەت ئەللىكلەر 58 مىڭ 859 ئادەم (قېتىم)غا يەتكەن.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا ساياھەتچىلىككە دائىر تۈرلۈك تەبيارلىق خىزمەتلىرىنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇردى. 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى لى دۆگخوي 97 ئۇرۇمچى يەر مەنكىسىنىڭ تەشۋىقاتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى، تايلاند قاتارلىق جايلاردا ئەھۋال تونۇشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. 5 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەت ئىدارىسى 2 ئۆمەك تەشكىللەپ ياپونىيە ۋە ياۋروپادىكى بەزى دۆلەتلەرگە ئەۋەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار خەلقئارادا تەسىرى بار ساياھەت مۇتەخەسسىسلىرىنى، مەشھۇر كىشىلەرنى ئاپتونوم رايونىمىزغا تەكلىپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن چەت ئەللىكلەرنىڭ شىنجاڭنى چۈشىنىشىگە ئىمكانىيەت يارىتىلدى. ئەتىياز پەسلى يېتىپ كېلىشى بىلەنلا ئاپتونوم رايونىمىزغا ساياھەتكە كەلگەن چەت ئەللىكلەر سانى ئايمۇ ئاي ئاشتى. 7 - ئايدا چەت ئەللىك ساياھەتچىلەر 6 - ئايدىكىدىن % 30.7 كۆپ بولدى، تاشقى پىرىۋوتمۇ % 46 ئاشتى. 8 - ئايدا ساياھەتچىلىك يۇقىرى پەللىگە يەتتى، ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى ساياھەت ئىدارىلىرى نۇرغۇن جۈملىگو ۋە چەت ئەللىك ساياھەتچىنى كۈتۈۋالدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تەسىرى چوڭ 9 ساياھەت ئىدارىسى يەنە 2813 ئادەم (قېتىم) تەشكىللەپ تۇرپان ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەت ئىدارىسى مەركىزلىشىپ ساياھەت قىلدۇردى.

توقسۇ ناھىيىسى يەر باشقۇرۇش ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلەپ، يەردىن پايدىلىنىش قەدىمىنى تېزلەتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋىر قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىسى يېقىنقى 5 يىلدىن بۇيان يەر باشقۇرۇش ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلەپ، تېرىلغۇ يەر بايلىقىنى قوغداپ، يەردىن پايدىلىنىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

بۇ ناھىيە يەرگە ئائىت قانۇن - نىزاملارنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، تېرىلغۇ يەرنى ھەققىي قوغدىدى. تېرىلغۇ يەرنى تىزىملاپ گۇۋاھنامە تارقاتتى. دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كوللېكتىپ باشقۇرۇۋاتقان يەرنى تەكشۈرۈش تارقىلىق يەرگە ئىگىدارچىلىق قىلىش ھوقۇقىنى بەلگىلىدى. كوللېكتىپ يەرلىرىگە ئىگىدارچىلىق قىلىش ھوقۇقى گۇۋاھنامىسىدىن 215 پارچە تارقىتىپ، يەر ماجىرالىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ئېنىز - ئېرىق مۇھاپىزىتى رايونىدىن 125 نى بېكىتىپ 325 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنى كۆلەملەشتۈردى. ناھىيىلىك خەلق بانكىسى، يەر - ماياتلىقنى ئاساسىي ئورۇنلاشتۇرۇش بانكىسى قاتارلىقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ، يەر ئىشلىتىش كۆرسەتكۈچىنى قاتتىق كونترول قىلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۆلەت قۇرۇلۇشىغا 178.8 مو، كوللېكتىپ قۇرۇلۇشىغا 46.5 مو، شەخسلەرنىڭ قۇرۇلۇشىغا 237.4 مو يەر تەستىقلاپ بەردى. قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ يەر ئىشلىتىش دېلوسىدىن 42 نى تەكشۈرۈپ، 29.3 مو يەرنى قايتۇرۇۋالدى. 87 پارچە يەرماجىراسىنى بىر تەرەپ قىلدى.

بۇ ناھىيە يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىغا يەر ئىشلىتىش، ئاھالە كۆچۈرۈش خىزمىتىگە يېقىندىن ماسلاشتى. جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنىڭ بۇ ناھىيە چېگرىسى ئىچىدىكى قىسمى 138 كىلومېتر بولۇپ، ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن يەر ئىشلىتىش، ئاھالە كۆچۈرۈش خىزمىتى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. ھازىر كۆچۈرۈلگەن ئائىلىلەرنىڭ ھەممىسى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ بولدى.

نامۇۋاپىق يەر ئىشلىتىش مەسىلىسى بىر تەرەپ قىلىندى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز گۈلنۇر** خەۋىر قىلدۇ: ئىلى ۋىلايەتلىك يەر باشقۇرۇش باشقارمىسى بىلەن غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىندا شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنىنىڭ قانۇنسىز ئېگىلىۋالغان 84 مو يېرىنى قانۇن بويىچە تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنى 1992- يىلى قۇرۇلۇش ئېھتىياجى بىلەن يەر ئىشلىتىش ئېلتىماسى سۇنۇپ يۇقىرىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق 1953 مو يەرنى ئەھۋالىنى ئىگىلىۋالغان ئەھۋالنى بايقىغاندىن كېيىن كۆپ قېتىم ئىش ئورنىغا بېرىپ چەكلىگەن. لېكىن ئاشى ئالتۇن كېنى ئۇلارنىڭ توسۇشىغا پەرۋا قىلمىغان، ئاشى ئالتۇن كېنى يەنە يىللاردىن بۇيان ئىشلەتكەن يەرنىڭ ئىشلىتىش ھەققىنى تاپشۇرۇشنىمۇ ئارقىغا سۈرگەن.

يېقىندا ئىلى ۋىلايەتلىك ۋە غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنىغا قانۇنسىز ئېگىلىگەن 84مو يەرنى قايتۇرۇۋالدى. قانۇنغا خىلاپ ئىشلەتكەن 1.6 مو يەرگە 1 يىللىق ئىشلەتكەن ھەققىنى جەرىمانە قىلىپ ئالدى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى جەمئىيەتنى 6 جەھەتتىن ئەلا مۇلازىملىق بىلەن تەمىن ئېتىدىغانلىقى ھەققىدە ۋەدە بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىبىبۇللا ئابلىز** خەۋىر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى ئابونتلارنى ئەلا مۇلازىملىقتىن بەھرىمەن قىلىش ھەققىدە بۇلتۇر جەمئىيەتكە 6 تۈرلۈك ۋەدە بەرگەنىدى، يېقىندا يەنە جەمئىيەتنى 6 جەھەتتىن ئەلا مۇلازىملىق بىلەن تەمىن ئېتىدىغانلىقى ھەققىدە ۋەدە بەردى.

1. شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسىگە قاراشلىق پوچتا تارماقلىرى كەم يەتكۈزگەن گېزىت - ژۇرناللارنى 3 كۈن ئىچىدە تولۇقلاپ بېرىدۇ، تولۇقلاپ بېرەلمىسە، مۇشتەرى ھەققىنى قايتۇرۇپ بېرىدۇ؛

2. ئابونتلارنى يۇقىرى ھەق ئېلىنىدىغان پوچتا كەسپىنى بىجىرىشكە زورلاش، پوچتا يوللانمىلىرىنى ئىگىسىنىڭ قولىغا يەتكۈزمەي باشقىلارنىڭ يەتكۈزۈپ بېرىشىگە ھاۋالە قىلىش، پوچتا خاتىرە ماركىلىرىغا باشقا ماركىلارنى قوشۇپ سېتىشتەك قىلمىشلارنى قەتئىي مەنئى قىلىدۇ؛

ئىلى ئوبلاستلىق دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى يېقىندىن بۇيان، ھەر مىللەت خەلقى ئارىسىدا دۆلەت خەۋپسىزلىكىنى قوغداشقا ئائىت قانۇن - نىزام تەشۋىقاتىنى كۈچەيتتى.

سۈرەتتە: بۇ ئىدارىدىكى خادىملار كوچىلارغا چىقىپ قانۇن تەشۋىقاتى ئېلىپ بارماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

3. پوچتا پۇل ئامانەت قويۇش نۇقتىلىرىدا 365 كۈن تولۇق ئىشلەش ۋە «5 تىن قورقماسلىق»، يەنى ئابونتلارنىڭ سوئال سورىشىدىن قورقماسلىق، مۇلازىملىق ئويىبېكتىنىڭ قانچىلىك يىراقتا بولۇشىدىن قورقماسلىق، ئامانەت قويۇلىدىغان پۇل سانىنىڭ ئاز بولۇشىدىن قورقماسلىق، ئالىدىغان پۇلنىڭ كۆپ بولۇشىدىن قورقماسلىق ئۈشقا ئاشۇرۇلىدۇ؛

4. پوچتا تارماقلىرى قارشى تەرەپتىن ئەۋەتىلگەن ئالاھىدە تېز، مەخسۇس يەتكۈزۈلىدىغان يوللانمىلارنى تاپشۇرۇۋالغان ۋاقىتتىن باشلاپ 24 سائەت ئىچىدە ئىگىسىنىڭ قولىغا يەتكۈزۈپ بېرىشكە كاپالەتلىك قىلىدۇ، ئابونتلار تېلېفونداغا «185» نى ئۇرۇپ پوچتا تارماقلىرىدىن مۇلازىملىقنى تەلەپ قىلسا، پوچتا خادىملىرى شۇئان ئابونتلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ مۇلازىملىق قىلىدۇ؛

5. يېگىدىن قۇرۇلغان ئىدارە - ئۇرۇنلار ۋە ئاھالىلەر رايونى پوچتا تارماقلىرىدا ئۆزىنى ئەنگە ئالدۇرۇش رەسمىيىتىنى بىجىرگەندىن كېيىن پوچتا تارماقلىرى 30 كۈن ئىچىدە شۇ ئورۇنلارغا يەتكۈزۈپ بېرىشكە كاپالەتلىك، قىلىدۇ؛

6. پوچتا تىجارەت ئورۇنلىرىدا ئابونتلارغا پوسۇلكا ئەۋەتىش تالونى، ئاددىي پىرىۋوت، بلىگراما پىرىۋوت تالونىنى ھەقسىز تەمىنلەيدۇ، ئابونتلار پوچتا تارماقلىرىغا خەت يېزىپ ئەھۋال ئىنكاس قىلسا، 7 كۈن ئىچىدە جاۋاب بېرىدۇ.

كېرىيە ناھىيىسى 3 يىلدا 10 مىليون 340 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، ئىچىدىغان سۈنى ياخشىلىدى

كېرىيە ناھىيىسى يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان، دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەردىن ئىبارەت 3 تەرەپ مەبلەغ چىقىرىش ئارقىلىق 10 مىليون 340 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، ئادەم ۋە چارۋىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلىدى.

بۇ ناھىيە ناھىيىدە ھاكىم، يېزىلاردا يېزا باشلىقى مەسئۇللۇقىدا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئىچىدىغان سۈنى ياخشىلاش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى؛ قاتلامۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق ئايرىدى ھەمدە قەرەللىك تەكشۈرۈش

قەشقەر ۋىلايەتلىك سەھىيە باشقارمىسى ئامبىنىڭ كېسەل كۆرۈستىشى قېيىن، داۋالىنىش ھەققى قىممەت بولۇش مەسلىسى ھەل قىلىش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇپلىجان مەمتىمىن** خەۋىر قىلدۇ: قەشقەر ۋىلايەتلىك سەھىيە باشقارمىسى ئامبىنىڭ كېسەل كۆرۈستىشى قېيىن، داۋالىنىش ھەققى قىممەت بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 6 تۈرلۈك تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويدى:

1. ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىلار سوتسىيالىستىك دوختۇرخانا باشقۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، كېسەلگە قارىۋ داۋالاش، مۇۋاپىق تەكشۈرۈش، مۇۋاپىق دورا ئىشلىتىش پرىنسىپىغا ھەققىي ئەمەل قىلىپ، ئامالنىڭ بارىچە تۆۋەن چىقىم بىلەن ئۇنۇملۇك داۋالاشنى قولغا كەلتۈرۈپ، خەلق ئامبىسىنىڭ ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى؛

2. ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىلار تەبىبىي خادىملارغا ئەھۋالنى بايقىغاندىن كېيىن كۆپ قېتىم ئىش ئورنىغا بېرىپ چەكلىگەن. لېكىن ئاشى ئالتۇن كېنى ئۇلارنىڭ توسۇشىغا پەرۋا قىلمىغان، ئاشى ئالتۇن كېنى يەنە يىللاردىن بۇيان ئىشلەتكەن يەرنىڭ ئىشلىتىش ھەققىنى تاپشۇرۇشنىمۇ ئارقىغا سۈرگەن.

يېقىندا ئىلى ۋىلايەتلىك ۋە غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنىغا قانۇنسىز ئېگىلىگەن 84مو يەرنى قايتۇرۇۋالدى. قانۇنغا خىلاپ ئىشلەتكەن 1.6 مو يەرگە 1 يىللىق ئىشلەتكەن ھەققىنى جەرىمانە قىلىپ ئالدى.

4. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لىك سەھىيە ئىدارىلىرى ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك دوختۇرخانىلارنى نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزا - بازار شىپاخانىلىرى ۋە كەنت سەھىيە پونكتلىرىنىڭ قوشۇن قۇرۇلۇشىغا قارىتىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى تەبىبىي خادىملارنىڭ داۋالاش تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، «يېنىك ئاغرىقلار كەنتتىن، ئېغىر ئاغرىقلار يېزىدىن چىقىماسلىق» نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، يۆتكىلىپ داۋالىنىش تۈپەيلىدىن ئېشىپ كېتىدىغان چىقىمنى تىزگىنلەپ، يېزىلاردىكى ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى؛

5. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لىك دوختۇرخانىلار سەھىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، مۇھىم نۇقتىنى

هوقۇقى گۇۋاھنامىسىدىن 215 پارچە تارقىتىپ، يەر ماجىرالىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ئېتىز - ئېرىق مۇھاپىزەت رايونىدىن 125 نى بېكىتىپ 325 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنى كۆلەملەشتۈردى. ناھىيىلىك خەلق بانكىسى، ئامانەت- قەرز كوپىراتىپى ۋە يەككە سودا- سانائەتچىلەرگە يەر ئىشلىتىش ھوقۇقىنى ھەقلىق سېتىپ بېرىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

بۇ ناھىيە يەنە قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىلىدىغان يەرنى تەستىقلىتىش تۈزۈمىنى كۈچەيتىپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنى 1992- يىلى قۇرۇلۇش ئېھتىياجى بىلەن يەر ئىشلىتىش ئىلتىماسى سۇنۇپ يۇقىرىنىڭ تەستىقى ئارقىلىق 1953 مو يەرنى قۇرۇلۇشقا ئىشلەتكەن. كېيىن ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنىڭ ئۈزلۈكسىز كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، ئاشى ئالتۇن كېنى يۇقىرىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزمەي يەر ئىگىلەپ قۇرۇلۇش سالغان. غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يېقىندا ئېلى ۋىلايەتلىك ۋە غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، شىنجاڭ ئاشى ئالتۇن كېنىغا قانۇنسىز ئىگىلىگەن 84مو يەرنى قايتۇرۇشنى ھەم 110 مىڭ يۈەن جەرىمانە تۆلەشنى بۇيرۇدى. غۇلجا ناھىيىلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئاشى ئالتۇن كېنىدىن 3 يىللىق يەر ئىشلىتىش ھەققى ئۈچۈن 600 مىڭ يۈەن تولۇقلاپ ئالدى.

كاچۇڭ يېزىسى بىر تۈركۈم كەنت دەرىجىلىك زاپاس كادىرلارنى يېتىشتۈردى

يەكەن ناھىيىسىنىڭ كاچۇڭ يېزىسى ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يېزىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش ۋە تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، بۇلتۇردىن باشلاپ كەنت دەرىجىلىك زاپاس كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى.

كاچۇڭ يېزىسى بۇلتۇر يىل بېشىدىن باشلاپ، كەنت دەرىجىلىك زاپاس كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا تۇتۇپ، يېزىلىق پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. كەنت دەرىجىلىك زاپاس كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈشتە، ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپى بويىچە ئىش كۆرۈپ، دەسلەپكى قەدەمدە ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى ياش ۋە ئوتتۇرا ياشلىقلاردىن 98 كىشىنى تاللاپ ئۇلارنىڭ ئارخىپىنى تۇرغۇزدى.

ئۇلارنىڭ پەن - مەدەنىيەت سەۋىيىسى ۋە خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتىيە مەكتىپىدە 8 قارار كۇرس ئېچىپ تەربىيىلىدى. نەق مەيداندا ئۇلگە كۆرسىتىش، ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىشكە يېتەكلەش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق زاپاس كادىرلارنى ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن- تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ دېھقان، چارۋىچىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىك ۋە پىلە- ئۈجمىچىلىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. زاپاس كادىرلارنى سىرتقى جايلارغا ئۆگىنىش، ئېكسكۇرسىيە، تەكشۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتتى؛ دەسلەپكى قەدەمدە زاپاس كادىرلار ئىچىدىن 33 كىشىنى ئارقىدا قالغان كەنتلەرگە ۋە دەم ئېلىشقا چىققان كەنت كادىرلىرىنىڭ ئورنىغا ۋەزىپىگە قويدى.

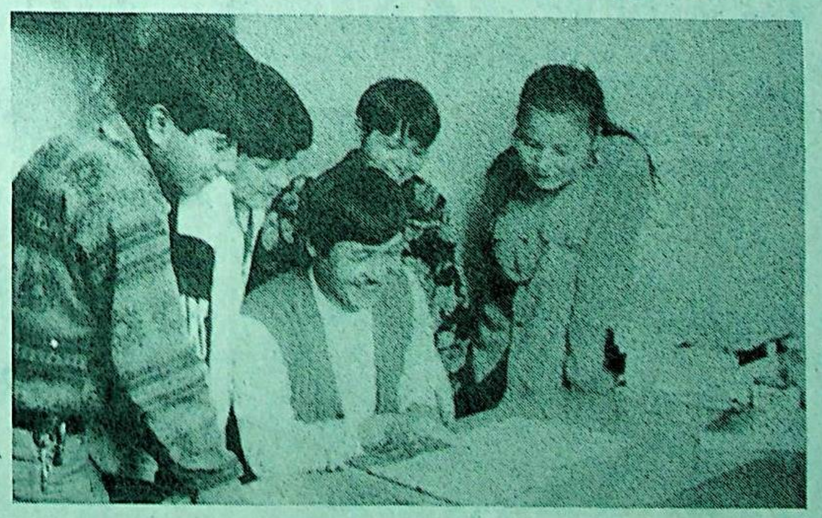

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سىفەن مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى ئۆمەرجان توختى ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، قېتىرقىنىپ ئىزدىنىپ ئوقۇغۇچىلارغا كۆيۈنۈپ ۋە ئۇلارغا ياردەم بېرىپ، ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە «ئۈلگىلىك ئوقۇتقۇچى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

تۇرغۇنجان تۇردى فوتوسى

بۇنىڭ بىلەن يېزىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچىيىشىگە پۇختا ئاساس سېلىندى.

داۋۇت ئاۋۇت

كەسپىكە پىششىق، باشقۇرۇشتا تەدبىرلىك يېتەكچى

مىجىت نىزامىدىن

بىر ئورۇننىڭ مەسئۇلى بولغان كىشى شۇ ئورۇننىڭ خىزمەت ياكى كەسپىكە پىششىق، بەلگىلىك تەشكىللەش ئىقتىدارىغا ئىگە بولغاندىلا خىزمەتلەرنى ئۈنۈملۈك ئىشلىيەلەيدۇ. قاغىلىق ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ باشلىقى جاڭ جۈن كەسپىكە پىششىق، باشقۇرۇشتا تەدبىرلىك يېتەكچىنىڭ بىرى.

كىچىكىدىنلا دوختۇر بولۇشنى كۆڭلىگە پۈككەن جاڭ جۈن 1970 - يىلى ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ، 2 يىل يېزىدا ئىشلىگەندىن كېيىن تەشكىلىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن قاغىلىق ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىغا خىزمەتكە تەقسىم قىلىندى. ئۇ پېشقەدەم، تەجرىبىلىك دوختۇرلاردىن داۋالاش تېخنىكىسىنى تىرىشىپ ئۆگەندى، ئۆگەنگەنلىرىنى ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىپ تېز ئالغا باستى، تەشكىل ئۇنىڭ ئىپادىسىگە ئاساسەن قەشقەر ۋىلايەتلىك تېببىي مەكتەپكە ئوقۇشقا ئەۋەتتى. جاڭ جۈن بۇ مەكتەپنىڭ داۋالاش كەسپىدە 4 يىل ئوقۇغاندىن كېيىن، يەنە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى ۋە گەنسۇ ئۆلكىلىك خەلق دوختۇرخانىسىدا 2 يىل تاشقى كېسەللىكلەرنى داۋالاش بىلىملىرىنى ئۆگەندى. 1991 - يىلى جاڭ جۈن شىنجېندا ئېچىلغان قىسقا مۇددەتلىك دورا ئىشلىتىش پرىنسىپىغا ھەققىي ئەمەل قىلىپ، ئامالنىڭ بارىچە تۆۋەن چىقىم بىلەن ئۈنۈملۈك داۋالاشنى قولغا كەلتۈرۈپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ساغلاملىق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى؛

2. ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىلار تېببىي خادىملارغا كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، داۋالاش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئاغرىقلارنىڭ كېسەلخانىدا يېتىش، ئوپېراتسىيىنى كۈتۈش ۋاقتىنى قىسقارتىپ، ئۇلارنىڭ چىقىمىنى ئازايتىشى؛

3. ھەر دەرىجىلىك داۋالاش ئورۇنلىرى مەخسۇس خادىملارنى تەشكىللەپ، دوختۇرخانىنىڭ ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى ئېنىقلاپ، بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولمىغان ھەق ئېلىش تۈرلىرى ۋە قالايمىقان تەكشۈرۈش، قالايمىقان دورا يېزىش، قالايمىقان ھەق ئېلىش ھادىسىلىرىنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ، دوختۇرخانىلارنىڭ تىجارەت پائالىيىتى ۋە داۋالاش ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئاغرىقلارنىڭ راسخوتىنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىشتىن ساقلىنىشى؛

چىقىمىنى تىزگىنلەپ، يېزىلاردىكى ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى؛

5. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لىك دوختۇرخانىلار سەھىيە ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، مۇھىم نۇقتىنى خادىملارنى تەربىيىلەش، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، سەييارە داۋالاش، ئۈسكۈنە جەھەتتىن ياردەم بېرىش قاتارلىق تەرەپلەرگە قارىتىپ، دېھقانلارنىڭ داۋالىنىش قىيىنچىلىقىنى يەڭگىللىتىشى، يېزىلارغا ياردەم بېرىش نامى بىلەن ئاتالمىش «ئوپېراتسىيە ھەققى»، «تەكشۈرۈش ھەققى» قاتارلىق راسخوتلارنى يېغىشنى قەتئىي توسۇشى؛

6. داۋالاش ھەققى قىممەت بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى دوختۇرخانا ئىسلاھاتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، دوختۇرخانىلاردا دورا باھاسى جەدۋىلىنى كۆرۈنەرلىك ئورۇنغا چاپلاپ، داۋالاش ھەققىنىڭ ئاشكارىلىق دەرىجىسىنى ئاشۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىشى كېرەك.

باشلىقى مەسئۇللۇقىدا رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى؛ قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، ۋەزىپە، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق ئايرىدى ھەمدە قەرەللىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، مەبلەغنىڭ جايىغا ئىشلىتىلىشى بىلەن قۇرۇلۇشنىڭ تېخنىكا ئۆلچىمىگە بولغان نازارەتچىلىكنى چىڭ تۇتتى؛ كادىرلار ۋە ئاممىنى سەپەرۋەر قىلدى ۋە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇ يىل 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ ناھىيە 9 سۇ مۇنارىسى ياسىدى، 1 يۇقىرى بېسىملىق سۇ كۆلچىكى ياسىدى، 515 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تۇرۇبا ياتقۇزدى، 10 مىڭ 600 ئائىلىگە تۇرۇبا ئورناتتى. بۇنىڭ بىلەن 59 مىڭ 100 ئادەم، 149 مىڭ 500 تۇياق چارۋا پاكىز سۇ ئىچىش شارائىتىغا ئىگە بولدى.

سۇلايمان ئىبرايىم

داۋالاش كۇرسىدا تەربىيىلىنىپ، داۋالاش كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. ئۇ داۋالاش بىلەن شۇغۇللانغاندىن كېيىن، ئاغرىقلارنىڭ ئازابىنى يەڭگىللىتىشكە تىرىشتى ھەم دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش قوشۇنىدىكى تايانچ كۈچكە ئايلاندى. جاڭ جۈن داۋالاش ئەمەلىيىتى جەريانىدا بەلگىلىك تەشكىللەش ئىقتىدارىنى يېتىلدۈردى ھەم نامايان قىلدى. ئۇ دوختۇرخانا تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى، دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولغان مەزگىلدە تېخىمۇ تىرىشىپ دوختۇر، سېسترالارغا ئۈلگە بولدى. جاڭ جۈن داۋالاش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللانغان 26 يىلدىن بۇيان، 15 مىڭ 990 ئادەم (قېتىم) كېسەل كۆردى . دېگىز يۈزىدىن 3000 مېتىردىن 5000 مېتىرغىچە ئېگىز بولغان قاراقۇرۇم تېغى ئېتىكىدىكى تاغلىق يېزىلار، تەكلىماكان بويىدىكى يېزىلارغا بېرىپ، 10 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىنىڭ كېسىلىنى كۆردى ۋە داۋالىدى؛ 1994 - يىلى جاڭ جۈن دوختۇرخانا پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، دوختۇرخانا باشلىقى بولدى. مەسئۇلىيىتىنىڭ ئېغىرلاشقانلىقىنى ھېس قىلغان جاڭ جۈن تېخىمۇ تىرىشىپ ئىشلىدى. ئۇ دوختۇرخانىدىكى 300 دىن ئارتۇق دوختۇر، سېسترا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي تەربىيە، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى ۋە ئىتتىپاقلىق تەربىيىسىنى بوشاشتۇرماي ئېلىپ بېرىپ، دوختۇرخانىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈردى ھەم دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. جاڭ جۈن دوختۇرخانىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن پائال تىرىشىپ ئىشلىدى. ئۇ ناھىيە ۋە كەسپىي تارماقلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان كۆلىمى 3200 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 5 قەۋەتلىك دوختۇرخانا قۇرۇلۇشىنىڭ ۋاقتىدا تاماملىنىشىغا كۈچ چىقاردى؛ 500 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ كۆلىمى 200 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان پارقازان ئۆيى قۇرۇلۇشىنى ئۆزگەرتىپ سېلىشقا رەھبەرلىك قىلدى. 500 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ يېڭىدىن ئاپتوماتىك خىمىيىلىك ئانالىز قىلىش ئۈسكۈنىسى، 500 مىللىي ئامپىرلىق يېپىق رېنتىگېن ئاپپاراتى سېتىۋېلىپ داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى تولۇقلىدى ھەم يېڭىلىدى.

جاڭ جۈن يەنە دوختۇر، سېسترالار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئاغرىقلارغا مېھىر- شەپقەت يەتكۈزۈشكە پائال سەپەرۋەر قىلدى. دوختۇر ، سېسترالار ئۇنىڭ باشلامچى بولۇشى ئارقىسىدا ئىقتىسادىي جەھەتتە ئېغىر قىيىنچىلىقى بار ئاغرىقلارغا 13 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى. ئۇ تېببىي ئەخلاققا ئاڭلىق رىئايە قىلىپ، قۇرۇلۇش ھۆددىگىرى بەرگەن 1000 يۈەننى دوختۇرخانا مالىيىسىگە تاپشۇردى؛ تۈرلۈك يوللار بىلەن بېرىلگەن 5000 يۈەن پارىنى ئېلىشنى رەت قىلدى. جاڭ جۈن يېتەكچىلىكىدىكى ھەر مىللەت تېببىي خادىملارنىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىلىق بۇ دوختۇرخانا پارتىيە باش ياچېيكىسى 1994- يىلدىن بۇيان ئۇدا ناھىيە بويىچە «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى. دوختۇرخانىمۇ ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولدى. بۇلتۇر 9 - ئايدا دوختۇرخانا قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە 2 - «A» دەرىجىلىك دوختۇرخانا بولدى. جاڭ جۈنمۇ كۆپ قېتىم ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى نەمۇنىچىسى»، «ئىلغار خىزمەتچى»، «مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا خادىمى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

تۆھپىكارلارغا مەدھىيە

ھەيۋەتلىك ئۆتۈشمە كۆۋرۈكلەر چېگرا رايونغا ھۆسن قوشتى

- ئاپتونوم رايوننىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرىدىن كۆرۈنۈش

12 يىل ئىلگىرى ئۇرۇمچى شەھىرىدە تۇنجى «خەلق يولى» ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى سايى يولىدا قۇرۇلغاندا نۇرغۇن كىشىنى جەلپ قىلغانىدى.

بۈگۈنكى كۈندە ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تۇرىدىغان ھەتتا ئېشىپ چۈشىدىغان 8 ئۆتۈشمە كۆۋرۈك 20 نەچچە كىلومېتىرغا سوزۇلغان سايى يولىدا ئارقا - ئارقىدىن ھەيۋەت بىلەن قەد كۆتۈردى.

شىمالدا كازىۋەندىن باشلىنىپ جەنۇبتا ئۇلانبايغا تۇتىشىدىغان، شەھەر مەركىزىنى كېسىپ ئۆتىدىغان سايى يولى - ئۇرۇمچىدىكى قاتناشنىڭ ئاساسىي غولى، چوڭ تومۇرى بولۇپ قالدى. تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۇاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ ياسلىشىغا ئەگىشىپ، سايى يولى بۇ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول شەھەر رايونىدىن كېسىپ ئۆتىدىغان بۆلەككە ئايلىنىپ قالدى. شۇڭا سايى يولىدىكى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكلەر قۇرۇلۇشنى تېزلىتىش زۆرۈر بولۇپ قالدى.

1995 - يىلى 4 - ئايدا دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ ئەستىقلاپ تۇرغۇزۇشى، مەركەز ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ قوللىشى ئارقىسىدا سايى يولى قۇرۇلۇشىنىڭ دەسلەپكى مۇقەددىمىسى باشلاندى، قىسقىغىنە 3 يىل ئىچىدە ئاپتونوم رايون، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئالاقىدار قۇرۇلۇش لايىھىلەش، قۇرۇلۇش قىلىش، نازارەت قىلىش ئورۇنلىرى تەڭ كۈچ چىقىرىپ، ماسلىشىپ قۇرۇلۇش مۇددىتى قىسقا بولۇش، قۇرۇلۇش قىلىش قىيىن بولۇش، مەبلەغ يېتىشمەسلىكتەك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، 1997 - يىلى 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 8 ئۆتۈشمە كۆۋرۈكنى پۈتتۈردى. ئۆتۈشمە كۆۋرۈك ئۇرۇمچىنىڭ قاتناش قىستاڭچىلىقىنى زور دەرىجىدە ياخشىلاپ، ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ قىياپىتىنى گۈزەللەشتۈرۈپ، شەھەرگە ھۆسن قوشتى.

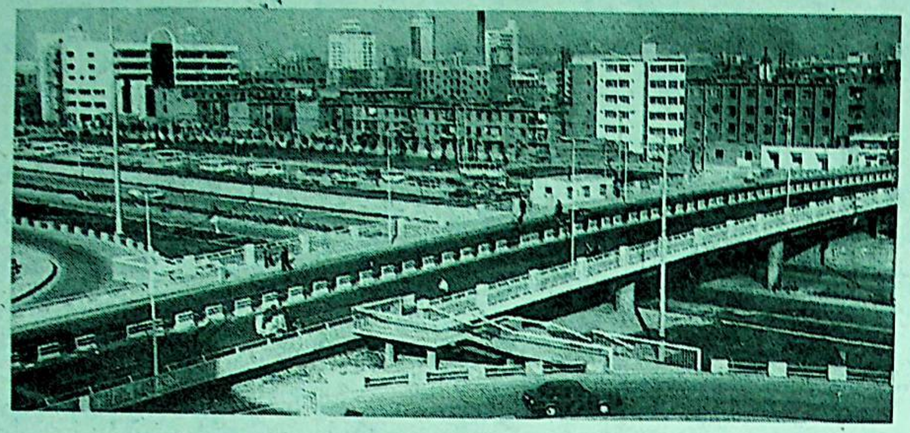

↑ «جۇجياڭ يولى» ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى سايى يولىنىڭ ئەڭ جەنۇبىغا قۇرۇلغان بولۇپ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 400 مېتىر. ئۇ جەنۇبتىن كېلىدىغان، شىمالغا بارىدىغان يولۇچىلارنىڭ يولى.

↑ «شىخۇڭ» ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى بويىدا «خۇالىن»، «قىزىلتاغ» چوڭ ئۇنىۋېرسال توپ سېتىش بازىرى قۇرۇلدى.

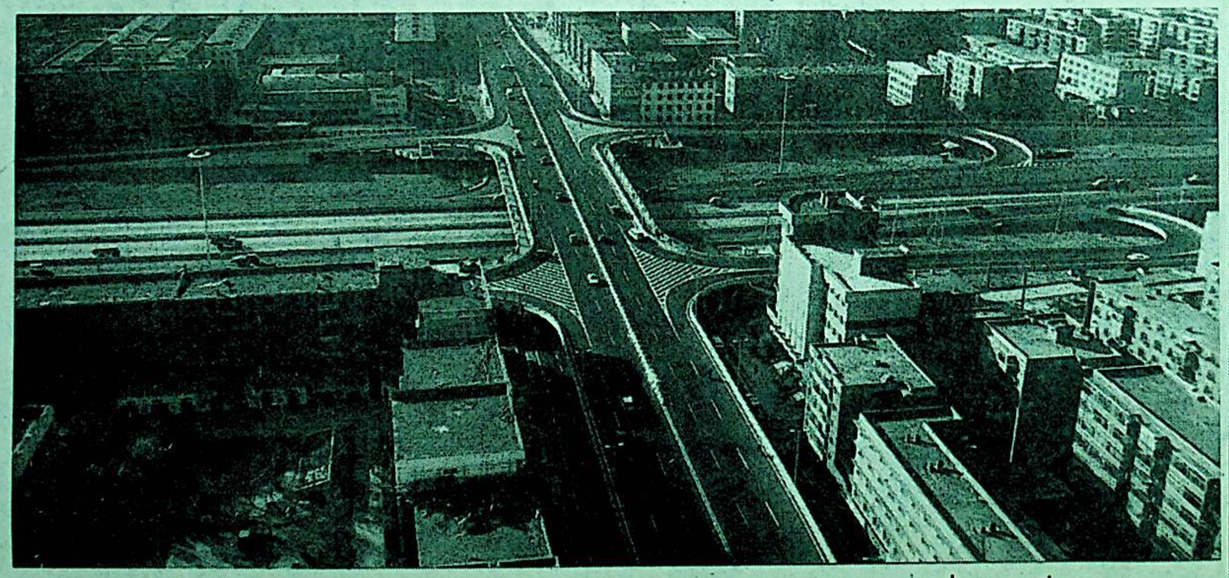

→ «خەلق» يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى ئەتراپىغا سېلىنغان بىنالار

↑ «چەنتاڭجياڭ» يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدا قۇرۇلغان ئەڭ

↓ يېڭىدىن قۇرۇلغان چىەنتاڭجياڭ ئۆتۈشمە كۆۋرۈكىدە سىرتتىن كەلگەنلەر ئۇرۇمچى

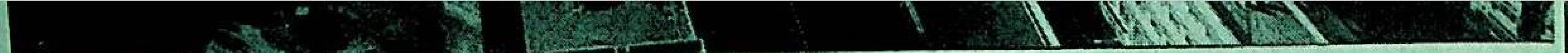

→ «خەلق» يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى ئەتراپىغا سېلىنغان بىنالار ئۈرۈمچىنى تېخىمۇ گۈزەللەشتۈردى.

↑ «چەنتاڭجياڭ» يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكى ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدا قۇرۇلغان ئەڭ چوڭ ئۆتۈشمە كۆۋرۈك بولۇپ، ئاساسلىق غول يول ھېسابلىنىدۇ.

↓ يېڭىدىن قۇرۇلغان چيەنتاڭجياڭ ئۆتۈشمە كۆۋرۈكىدە سىرتتىن كەلگەنلەر ئۈرۈمچى شەھەر قىياپىتىنىڭ ئۆزگىرىشى ئۈستىدە سۆزلەشمەكتە.

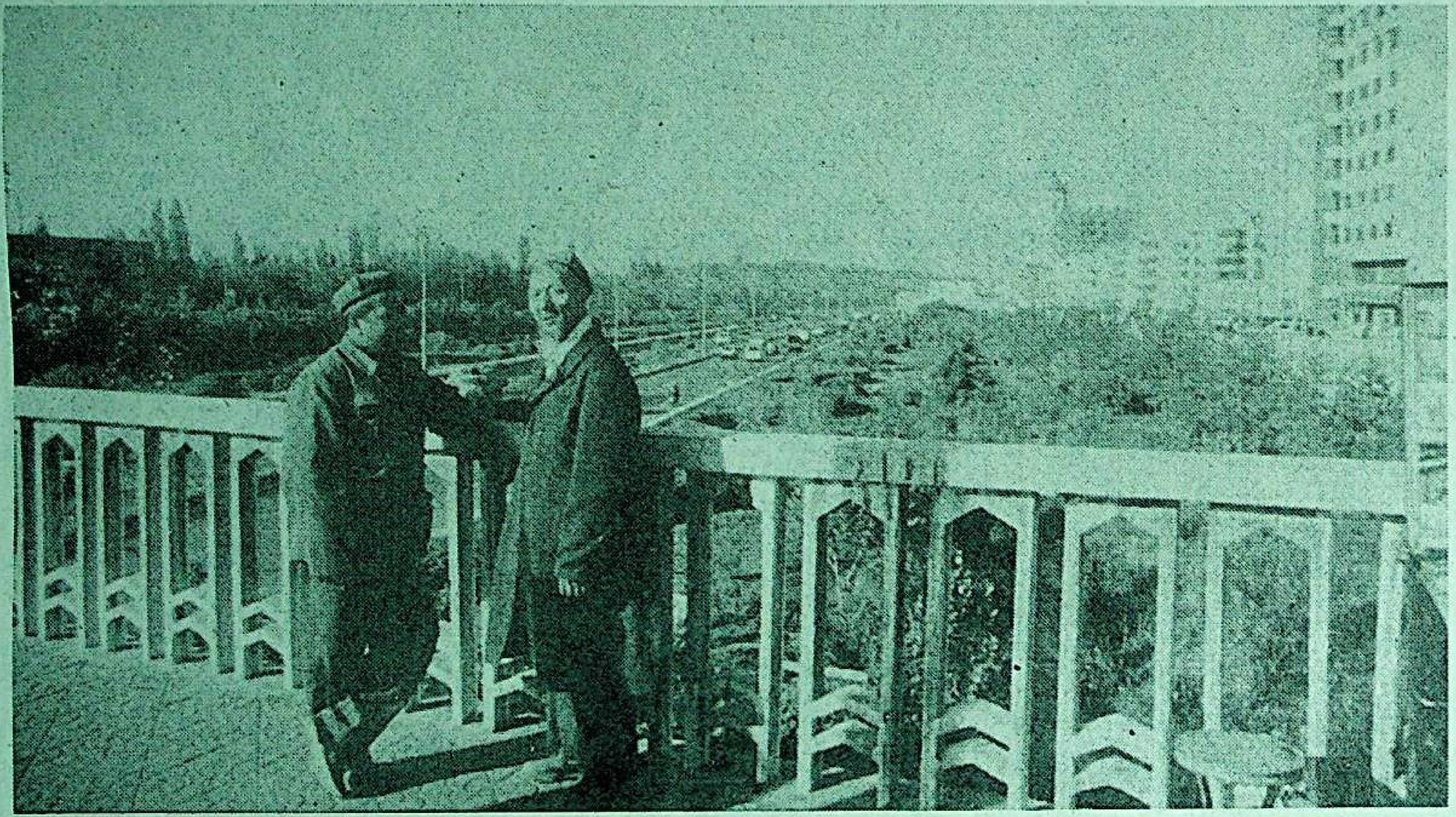

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەتمىن** خەۋىرى ۋە فوتوسى

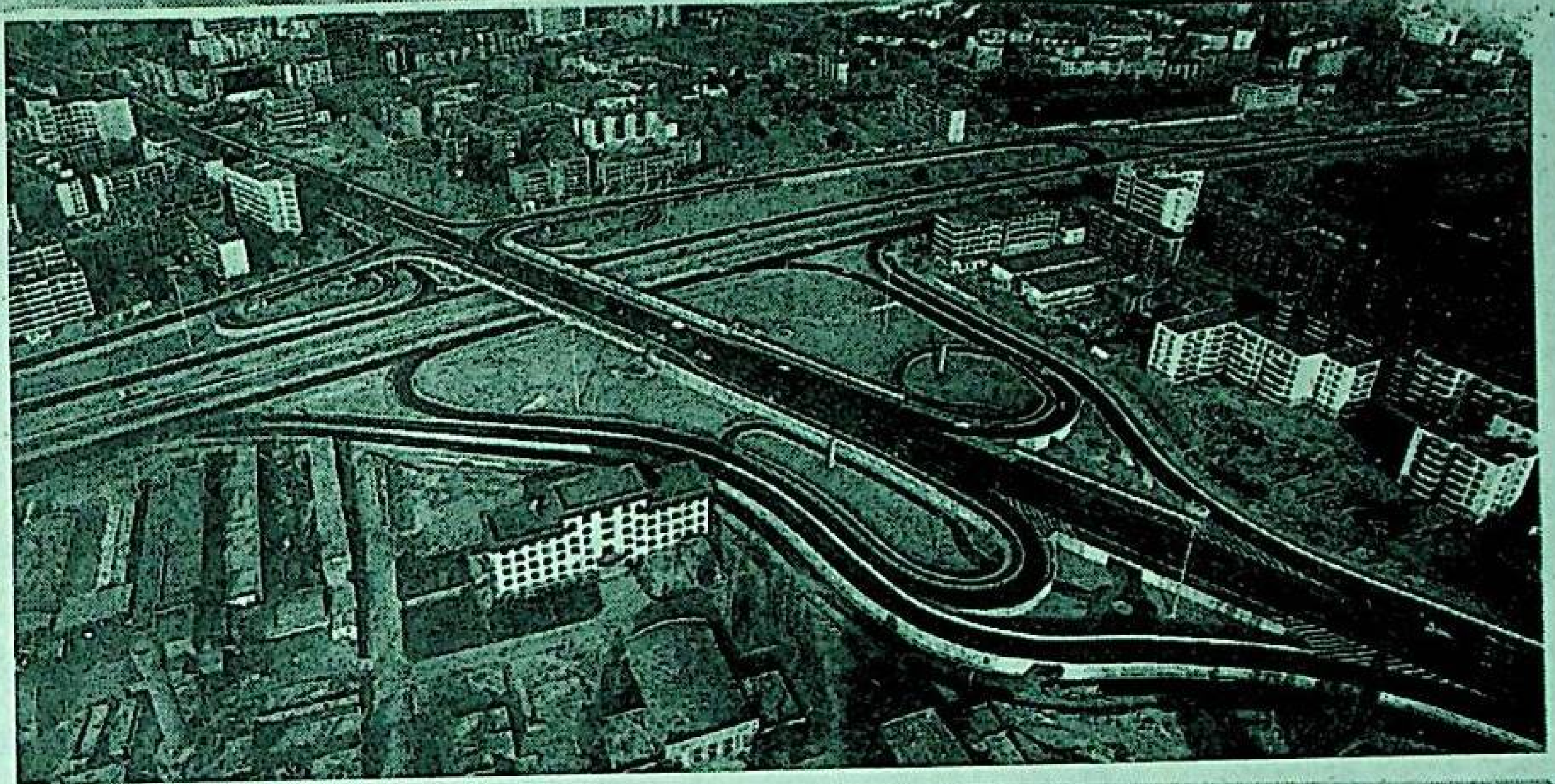

→ «شىخۇڭ يولى» ئۆتۈشمە كۆۋرۈكىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1.6 كىلومېتىر. بۇ، ئاپتونوم رايون قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىغا سوۋغات قىلىنغان تۆھپە. قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتى ۋە سۈپىتى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى كۆۋرۈك مۇتەخەسسىسلىرى ۋە قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىدىكى ئالاقىدار رەھبەرلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئۆتۈشمە كۆۋرۈكنىڭ ئۈستى تەرەپ كۆرۈنۈشى

→ شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى يولى ئۆتۈشمە كۆۋرۈكىنىڭ قۇرۇلۇشى «دوستلۇق» يولىدىكى قاتناش قىستاڭچىلىقىنى پەسەيتىشتە مۇھىم رول ئوينىماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى خەلققە ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى

(بېشى 1 - بەتتە)

5) ھەر مىللەت ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي شارائىتى ناھايىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. ھەر مىللەت ئوقۇتقۇچى، ئىشچى -خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا 1994- يىلدىن 1996- يىلغىچە جەمئىي 240 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 376 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 5627 يۈرۈش تۇرالغۇ ئۆي پۈتكۈزۈلدى. بۇ يىل يەنە يىل ئاخىرىغىچە ئوقۇتقۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشىغا 133 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، كۆلىمى 158 مىڭ كۋادرات مېتىر كېلىدىغان 2020 يۈرۈش تۇرالغۇ ئۆي پۈتتۈرۈلىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇتقۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرالغۇ ئۆي شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلىنىدۇ. .

6) چەت- ياق يېزا- بازارلاردىكى ئاممىنىڭ رادىئو ئاڭلىشى، تېلېۋىزور كۆرۈشى تەس بولۇش مەسىلىسى ھەل قىلىندى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى چەت- ياقا يېزا- بازارلاردىكى ئاممىنىڭ رادىئو ئاڭلىشى، تېلېۋىزور كۆرۈشى تەس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. 1995- يىلى چاستوتىسى تەڭشىلىدىغان يېزا دەرىجىلىك رادىئو ئۇزىتىش 129 ى، يېزا دەرىجىلىك تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى قوبۇللاپ تارقىتىش پونكىتىدىن 127 سى قۇرۇلدى. 1996- يىلى يەنە چاستوتىسى تەڭشىلىدىغان يېزا دەرىجىلىك رادىئو ئۇزىتىش ۋە تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى قوبۇللاپ تارقىتىش پونكىتىدىن 50 ى قۇرۇلدى. بۇ قۇرۇلۇشلارنىڭ تاماملىنىشى چەت- ياقا جايلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىشتا زور رول ئوينىماقتا.

7) ئاپتونوم رايون بويىچە پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكىلىق پونكىتلىرىنىڭ خىزمەت شارائىتى ياخشىلاندى. 1996- يىلدىن باشلاپ 20 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكىلىق قىلىش پونكىتىدىن 16 سى يېڭىلاندى ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلدى. 6 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 97 پونكىتقا داۋالاش ئۈسكۈنىلىرى سەپلەپ بېرىلىپ، ئۇلارنىڭ مۇلازىمەتلىك ئىقتىدارى ئاشۇرۇلدى. 1996-، 1997- يىللىرى 15 مىليون 900 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ يەنە 89 تۇرلۇك قۇرۇلۇش ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

8) ناھىيە، يېزا يول تاشيول قۇرۇلۇشىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەش بولدى. 5 يىلدا 4700 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئاسفالىت ياتقۇزۇلغان يول ياسالدى ياكى ئۆزگەرتىپ ياسالدى. 1500 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تاشيول ياسالدى. 674 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يول ئۆزگەرتىپ ياسالدى. 100 دىن كۆپرەك كۆۋرۈك سالدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 845 يېزا -بازارنىڭ 821 ى تاشيول بىلەن تۇتاشتۇرۇلۇپ بولۇندى.

9) يېزىلاردا تېلېفوننى ئومۇملاشتۇرۇش قەدىمى تېزلىتىلدى. 1992- يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 8250 توچكا، ئابونتلىرى 3130 بولغان بولسا، 1997- يىلى 9- ئايغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 799 يېزا- بازار، 3388 مەمۇرىي كەنت تېلېفون تورىغا كىرگۈزۈلدى. يېزا تېلېفون كوممۇتاتورىنىڭ سىغىمچانلىقى 366 مىڭ توچكىغا، ئابونتلىرى 168 مىڭغا يەتكۈزۈلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

تەشۋىقىي تەربىيە كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، ئاممىنىڭ سىياسىي ئېڭى ئۆستى، نۇرغۇن كىشى قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان جىنايەتچىلەرنى پاش قىلدى. ئىگىلىنىشىچە، يېرىم يىل ئىچىدىلا ۋىلايەت بويىچە ئامما پاش قىلغان يىپ ئۇچى 200 دىن ئاشقان، بۇ يىپ ئۇچىغا ئاساسەن 13 دېلو پاش قىلىنغان.

ۋىلايەت «ئومۇمىي جەھەتتىن مۇقىملىقنى ساقلاش، كىچىك دائىرىدە تەڭشەش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، تەشكىلىي جەھەتتە چېچىلاڭغۇ، ئىتتىپاق بولمىغان ۋە ئاممىنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە باشلاشتەك ئېغىر يۈكنى ئۈستىگە ئالالمايدىغان رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى تەڭشىدى ۋە كۈچەيتتى ھەم ناھىيە، شەھەر ئورگانلىرىدىن 137 كادىرنى يېزىلىق، بازارلىق پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىدە ۋەزىپە ئۆتەشكە ئەۋەتتى. ھازىر ۋىلايەت بويىچە تەڭشەلگەن يېزىلىق، بازارلىق پارتكوم، ھۆكۈمەت بەنزىسى 38 گە، كەنت، مەھەللە بەنزىسى 165 كە، مەكتەپ بەنزىسى 179 غا يەتتى. 8 ناھىيە ۋە 1 شەھەر يەنە ئۆزگىچە قاراشلىق يېزا- بازار ۋە مەھەللىدىكى ساقچىخانىلارنى ۋە خەلق قوراللىق كۈچلىرى بۆلۈملىرىنى تولۇقلىدى.

ھەم مۇقىملىقنى تۇتۇش، ھەم تەرەققىياتنى تۇتۇشتىن ئىبارەت خىزمەت فاڭجېنى يولغا قويۇلغانلىقتىن، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ بۇ يىلقى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى يۈكسەلدى. ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 81 مىڭ 500 توننىغا، قوتاندىكى چارۋىلارنىڭ سانى 5 مىليون 330 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن % 2.8 ۋە % 5.1 ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 1455 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلىنىڭكىدىن 152 يۈەن ئاشتى. سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 450 مىليون يۈەنگە، مالىيە كىرىمى 270 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئايرىم- ئايرىم ھالدا ئالدىنقى يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 13 ۋە % 10 ئاشتى. چېگرا سودىسىدىكى پۈتۈشۈش سوممىسى 1- ئايدىن 9- ئايغىچە 400 نەچچە مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلىنىڭكىدىن % 47.6 ئاشتى.

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ ئىلىدا خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەن، ۋىلايەت رەھبەرلىرىنىڭ مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىدىن بەرگەن دوكلاتىنى ئاڭلىغاندا، بۇ ۋىلايەتنىڭ قولغا كەلتۈرگەن باسقۇچلۇق نەتىجىلىرىنى ۋە ھازىرقى ئىتتىپاقلىق، مۇقىملىق ۋەزىيىتىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ ۋىلايەتتىن ئاممىنى تەربىيىلەش، دۈشمەنگە زەربە بېرىش، ئاساسىي قاتلام ئۇل تەشكىلاتلىرىنى قۇرۇش ۋەزىپىسىنى مەركەزلىك تۈزەش خىزمىتىدە باشتىن ئاخىر ئىزچىللاشتۇرۇپ، تۈزەش ۋەزىپىسىنى ياخشى ئورۇنداشنى تەلەپ قىلدى.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان 6 بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1ـ57)

1997 - يىل
نويابىر
17
دۈشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 13°C - 5°C بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ۋاڭ لېچۈەن كۇبا ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاڭ يۇ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 11-ئاينىڭ 16-كۈنى شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا تۇنجى قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان كۇبا جۇمھۇرىيىتى دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ 1 - مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ 1-مۇئاۋىن رەئىسى، كۇبا مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 2 - شۇجىسى رائول كاسترو لوس باشچىلىقىدىكى كۇبا ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

كۇبا ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى 11-ئاينىڭ 16-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىگە كەلگەنىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەمراھ بولۇش ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋۇجيې، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

كۆرۈشۈشتە ۋاڭ لېچۈەن كۇبا ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەرنىڭ تۇنجى قېتىم شىنجاڭغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مېھمانلارغا شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى سىياسىي، ئىقتىساد قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەرەققىيات ئەھۋالىنى قىسقىچە تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ 14-قۇرۇلتىيىدىن 15-قۇرۇلتىيىغىچە بولغان مەزگىل شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئەڭ تېز بولغان مەزگىل بولدى. شىنجاڭنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى يىلمۇيىل ئېشىپ كەلدى. ھازىر شىنجاڭنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى مۇقىم، ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاق ۋە ئىناق. جۇڭگونىڭ شىنجاڭى كۇبا بىلەن بولغان دوستلۇق ئالاقىسى ۋە ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى خالايدۇ.

رائول كاسترو لوس مۇنداق دېدى: ھازىر كۇبانىڭ ئىقتىسادى يىلمۇيىل ئەسلىگە كېلىۋاتىدۇ، بۇ يىل مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 2.5 % ئاشتى. بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگونىڭ شىنجاڭى بىلەن نېفىت تەكشۈرۈش، ئېچىش قاتارلىق ساھەلەردە كۆپرەك ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلىمىز.

كۆرۈشۈشتە جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەمراھ بولۇش ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋۇجيې، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار بىللە بولدى.

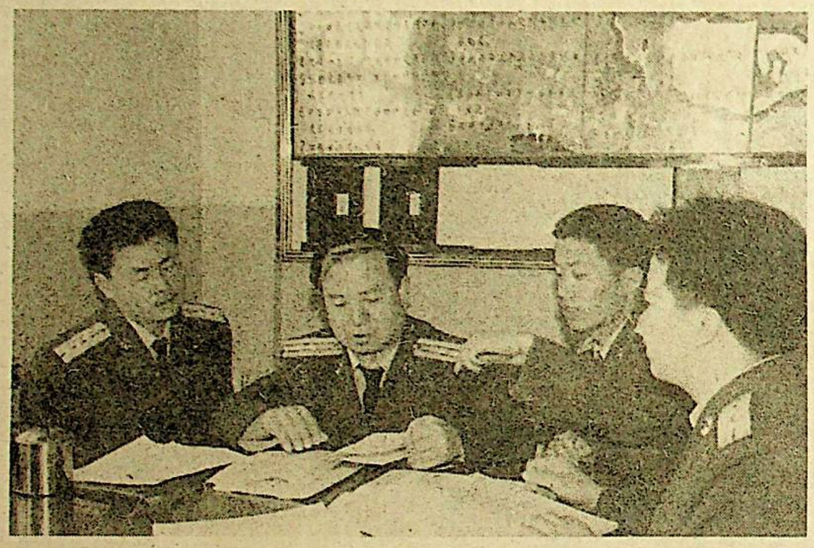

شىنجاڭ ھەربىي رايونى قوماندانلىق شتابى مەلۇم خەۋەرلىشىش ئۇسكۈنىلىرى ئامبىرىدىكىلەر يېڭى «پارتىيە نىزامنامىسى»نى ئۆگىنىشتە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلىدى. كونا ئەسكەرلەر ھەربىي سەپتىن ئايرىلىش ئالدىدا ھەرقايسى پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەكشۈردى.

باۋيۈەن فوتوسى

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك ئوبلاست بولۇشقا تىرىشماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئەي مىن**

تەھرىردىن: *15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۇرۇش دولقۇنىدا گېزىتىمىزدە بۇگۈن «قەھرىمانلار رىقابىتى» ناملىق سەھىپە ئاچتۇق. بۇ سەھىپىدە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنىڭ 5 يىلدىن بۇيان ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە 2 مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرگەن شانلىق نەتىجىلىرى ۋە ئۇنىڭغا «سىڭدۈرگەن ئەمگىكى» خەۋەر قىلىنىدۇ. بۇ جايلارنىڭ پارتىيە 14-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۇرۇشتە قولغا كەلتۈرگەن مول نەتىجىلىرىنىڭ سەمەرىسى، 15- قۇرۇلتايدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۇرۇپ يەنە يېڭى نەتىجىلەرنى يارىتىشى ئۈچۈن چېلىنغان سىگنال، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈشىگە تۈرتكە بولۇش ئۈچۈن، جايلارنىڭ بۇ سەھىپىمىزگە قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈشىنى، ماقالە بىلەن تەمىنلىشىنى، بۇ سەھىپىنى ياخشى باشقۇرۇشىمىزنى قوللىشىنى چىن قەلبىمىزدىن ئۈمىد قىلىمىز.*

قەھرىمانلار رىقابىتى

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى چوڭ چارۋىچىلىق ئوبلاستى. بۇ ئوبلاست «تىك لىنىيە بويىچە سېلىشتۇرساق، نەتىجىمىز بار؛ توغرا لىنىيە بويىچە سېلىشتۇرساق، پەرق چوڭ» دېگەن قاراشتا بولۇپ، ئىدىيە ۋە خىزمەت فاڭجېنى جەھەتتە «7 بۇرۇلۇش» قىلىپ، ئوبلاستنى چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك ئوبلاست قىلىپ قۇرۇپ چىقىش جېڭىنى باشلىدى. بىزنىڭچە، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ بۇ تەسەۋۋۇرى توغرا، خىزمىتى پۇختا، نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك، ئۇنى تەبرىكلەشكە ئەرزىيدۇ.

پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ۋە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ، بېلىقچىلىقنى ئومۇملاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەت بويىچە 5 چوڭ چارۋىچىلىق رايوننىڭ بىرى، شۇڭا چارۋىچىلىقنىڭ يەنىمۇ يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىقنى پەن-مائارىپقا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈشى، چارۋىچىلىقنىڭ كەسىپلىشىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈشى، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىش ئورگانىك بىرلەشتۈرۈلگەن مېخانىزمنى شەكىللەندۈرۈشى، چارۋىچىلىقنىڭ تاۋارلىشىش، كەسىپلىشىش، زامانىۋىلىشىشقا قاراپ بۇرۇلۇش قىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈشى، شىنجاڭنى مەملىكەت بويىچە چارۋىچىلىقتا ھەقىقىي كۈچلۈك رايونغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىدا 240 مىليون مو پايدىلىنىشقا بولىدىغان ئوتلاق بار. جىللىرى، تۈرلىرى كۆپ، سۈپەتلىك ئوت-چۆپلەر بار. يىل بويى كۆكىرىپ تۇرىدىغان جىلغىلار ۋە سۇلىرى توختىماي ئېقىپ تۇرىدىغان دەريا-ئېقىنلار، ئىلى ئېتىۋ، شىنجاڭ قوڭۇر كالىسى، شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويى، ئالتاي چوڭ قۇيرۇقلۇق قويى قاتارلىق مەملىكەتكە داڭلىق ئېسىل چارۋا نەسىللىرىنى يېتىشتۈرگەن. ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرىدا يەنە 10 مىليون مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يەر، يېتەرلىك سۇ، تۇپراق بايلىقى چارۋىچىلىق بازىسىغا ئىگە بۇ ئاپتونوم ئوبلاستقا چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئۆزگىچە ئەۋزەل شارائىت ھازىرلاپ بەرگەن.

پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان پارتىيىنىڭ تۈرلۈك سىياسەتلىرىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئەمەلىيلىشىشىگە ئەگىشىپ، ئوبلاست چارۋىچىلىقى تېز راۋاجلاندى، چارۋىلار زور دەرىجىدە كۆپەيدى. چارۋا مەھسۇلاتلىرىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى ئۈزلۈكسىز ئۆستى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى، ئۇلار ئۈنۈملۈك تەمىنلەشنى كۆپەيتىش، شەھەر، يېزا خەلقلىرىنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىگە مۇھىم تۆھپە قوشتى.

ۋەھالەنكى، بۇگۈننى ئەتە بىلەن سېلىشتۇرساق، ئۆزىمىزگە ئۆزىمىز تەسەللىي بېرەلەيمىز؛ ئۆز يېرىمىزنى باشقا جايلار بىلەن سېلىشتۇرساق، قىسمەنلىكنى ئومۇمىيلىق بىلەن سېلىشتۇرساق خىجىل بولىمىز. 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى ئوبلاست بويىچە يىلىغا 4.03 % ئاشتى. ئەمما مەملىكەت بويىچە 12 %، ئاپتونوم رايون بويىچە 6 % ئاشتى. گۆش ئوبلاست بويىچە 6.65 % ئاشتى، مەملىكەت بويىچە 13.4 %، ئاپتونوم رايون بويىچە 10.7 % ئاشتى. چارۋىچىلىق بايلىقى شىنجاڭ بويىچە ئەڭ كۆپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ ياخشى بولغان ئىلى ئوبلاستىنىڭ چارۋىچىلىق مۇھىم كۆرسەتكۈچلىرىنىڭ مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن كۆپ تۆۋەن بولۇپلا قالماستىن ھەتتا ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىنمۇ تۆۋەن بولۇشىدا مەسىلە زادى نەدە؟

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىزدا چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن ئۆتكۈزۈش تەييارلىقى پۇختا، ئۈنۈملۈك ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، ئابلېلىم ئېزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەت، ئوبلاستلار چارۋىلارنى قىشتىن ئۆتكۈزۈش خىزمىتىنى پۇختا، ئۈنۈملۈك ئىشلىدى. 11- ئاينىڭ 6- كۈنىگە قەدەر، رايونىمىزنىڭ زاپاس يەم - بوغۇزى 850 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈلدى. چارۋىچىلارنى ماكانلاشتۇرۇش، ئېغىل سېلىش قۇرۇلۇشى بويىچە يىللىق ۋەزىپە ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونىمىز

ئورنىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ۋە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ، بېلىقچىلىقنى ئومۇملاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەت بويىچە 5 چوڭ چارۋىچىلىق رايوننىڭ بىرى، شۇڭا چارۋىچىلىقنىڭ يەنىمۇ يۈكسىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە مۇھىم چارۋىچىلىق بازىسى ۋە چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك رايون قۇرۇشىمىزنىڭ ئەھمىيىتى چوڭقۇر. جايلار 15- قۇرۇلتاينىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قوڭۇر كالىسى، شىنجاڭ ئىنچىكە يۇڭلۇق قويى، ئالتاي چوڭ قۇيرۇقلۇق قويى قاتارلىق مەملىكەتكە داڭلىق ئېسىل چارۋا نەسىللىرىنى يېتىشتۈرگەن. ئاپتونوم ئوبلاستنىڭ دېھقانچىلىق رايونلىرىدا يەنە 10 مىليون مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يەر، يېتەرلىك سۇ، تۇپراق بايلىقى شۇنىڭدەك خېلى تەرەققىي تاپقان دېھقانچىلىقى بار. مانا بۇلار ئىلى، تارباغاتاي، ئالتايدىن ئىبارەت 3 چوڭ مۇھىم كۆرسەتكۈچلىرىنىڭ مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن كۆپ تۆۋەن بولۇپلا قالماستىن ھەتتا ئاپتونوم رايوننىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىنمۇ تۆۋەن بولۇشىدا مەسىلە زادى نەدە؟

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

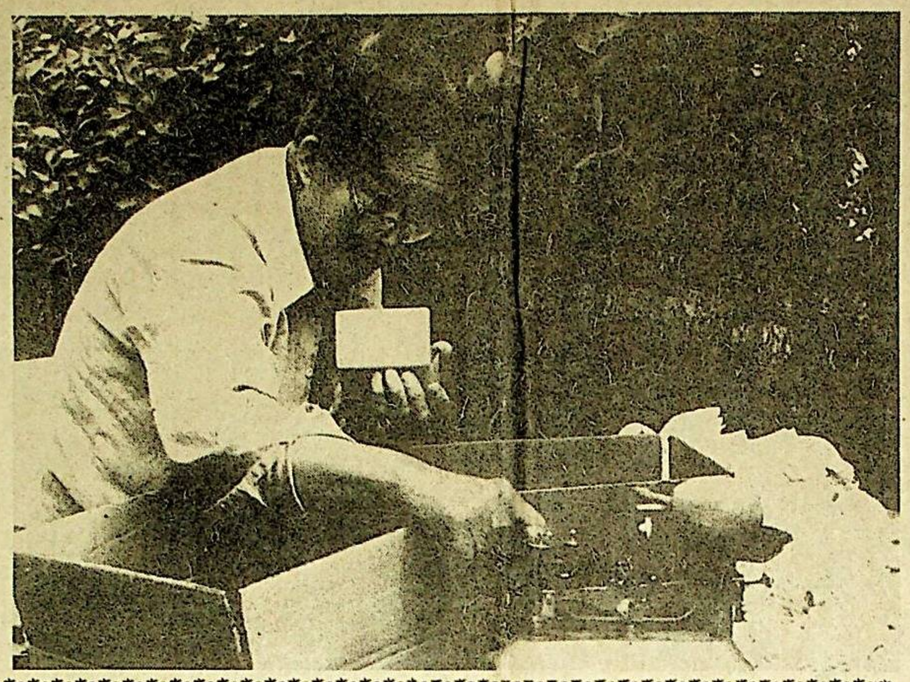

32 تۇەن - مەيدانىدا نەشپۈت ئۈزۈش ۋە سېتىش خىزمىتى بۇلتۇرقىغا قارىغاندا 10 كۈن بۇرۇن ئاياغلاشتى. ھازىر 1000 تونىندىن ئارتۇق نەشپۈت ئىچكىرىگە ھەم شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا رايونىغا سېتىلدى. سۈرەتتە: نەشپۈتلەر دەرىجىگە ئايرىلىپ ئوراپ قاچىلانماقتا.

سۇڭ ۋېيمىن فوتوسى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، ئابلېلىم ئېزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەت، ئوبلاستلار چارۋىلارنى قىشتىن ئۆتكۈزۈش خىزمىتىنى پۇختا، ئۈنۈملۈك ئىشلىدى. 11- ئاينىڭ 6- كۈنىگە قەدەر، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە جەمئىي 8 مىليارد 960 مىليون كىلوگرام يەم- بوغۇز، ئوت- چۆپ زاپاس تەييارلىنىپ، يىللاردىكى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن ئاشۇرۇۋېتىلدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زاپاس يەم - بوغۇزى 850 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈلدى. چارۋىچىلارنى ماكانلاشتۇرۇش، ئېغىل سېلىش قۇرۇلۇشى بويىچە يىللىق ۋەزىپە ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 994 مىڭ تىرىك چارۋا يەم- بوغۇزغا ئالماشتۇرۇلدى. 2 مىليون 800 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا قىشتىن ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن دېھقانچىلىق رايونلىرىغا يۆتكەپ بېرىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز بۇ يىل، بۇلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدا ئالاھىدە كۆپ ياغقان قار ئاپىتىدە غەلىبە قىلىپ چارۋىچىلىقتىن مول ھوسۇل ئالدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە قوتاندىن چىقىرىلغان چارۋا كۆپ بولۇش، جەمئىيەتنى كۆپلەپ چارۋا بىلەن تەمىنلەش ئاساسىدا، يىل ئاخىرى قوتاندىكى ھەر خىل چارۋا 40 مىليون 100 مىڭ تۇياققا يەتكۈزۈلۈپ، بۇلتۇرقىدىن 1 مىليون 500 مىڭ تۇياق ئاشۇرۇلىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە. لېكىن بۇ يىل ئەتىياز،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان پاختا باھاسىنىڭ چۈشۈرۈلگەنلىكى كارخانىلارغا قالتىس پۇرسەت يارىتىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ماچىيى** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئاپتونوم رايون توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ باھاسىنى چۈشۈرۈش سىياسىتىنى قوللاندى. بۇنىڭ بىلەن قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغىنىغا 2 يىل بولغان شىنجاڭ پاختا توقۇمىچىلىق ساھەسىنىڭ ئەھۋالى ياخشىلىنىدۇ.

11- ئاينىڭ 4- كۈنى شىنجاڭدىكى چوڭ- كىچىك پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ باشلىق، دىرېكتورلىرى ئۈرۈمچىگە جەم بولۇپ، قانداق قىلغاندا پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، زىياننى تۈگىتىپ، قىيىنچىلىقنى تېز ھەل قىلغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلە توغرىسىدا ئاپتونوم رايوننىڭ پاختا توقۇمىچىلىق ساھەسىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، مۇتەخەسسىسلەر بىلەن مەسلىھەتلەشتى.

شىنجاڭنىڭ پاختا توقۇمىچىلىقىدا 1995- يىل 9- ئاينىڭ 1- كۈنى توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ باھاسى ئۆرلەپ، چىقىمى 3 مىليارد 26 مىليون يۈەن كۆپىيىپ كەتكەن. پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرى 2 يىلدىن بۇيان 2 مىليارد 547 مىليون يۈەنلىك چىقىمنى ئۆزلىرى ھەل قىلغان بولسىمۇ، لېكىن كەڭ دائىرىدىكى زىيان تارتىش ۋەزىيىتى تۈپتىن ئوڭشالمىغانىدى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ئۆتكەن يىلىدىن بۇيان كۆپ قېتىم توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىغا بېرىپ خىزمەت تەكشۈردى ۋە تەتقىق قىلدى، كارخانىلارنىڭ زىياننى تۈگىتىپ، قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرىدىغان بىر قاتار سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقتى. بۇ يىل 9- ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ باھاسىنى يەنە چۈشۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىغا تېخىمۇ پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختا توقۇمىچىلىق كارخانىلىرىنىڭ توقۇمىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ باھاسى چۈشۈرۈلگەنلىكىدەك پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، روھلىنىپ، ھەقىقىي ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويماي، زىياننى تۈگىتىپ، قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىش خىزمىتىدە يىل ئاخىرىغا قەدەر كۆرۈنەرلىك بۆسۈش ھاسىل قىلىشىنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

* *

فۇكاڭ شەھىرىنىڭ زىنچۈەنزى بازىرىدا يېقىندا 2- نۆۋەتلىك دېھقانلار قول ھۈنەر- سەنئىتى ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى. كۆرگەزمىگە قويۇلغان 400 دىن ئارتۇق ئەسەر ئېكسكۇرسىيىچىلەرنى جەلىپ قىلدى.

لى لىن فوتوسى

خوتەن ۋىلايىتىدىكى كادىرلار ۋە ئامما پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا قىزغىن مۇشتەرى بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىنىڭ تەشۋىق - تەربىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى، پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرىنىڭ زىچ ماسلىشىشى بىلەن خوتەن ۋىلايىتىدىكى كادىرلار ۋە ئامما پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا بەس - بەستە مۇشتەرى بولماقتا.

1998 - يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتى باشلىنىشتىن ئىلگىرى خوتەن ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بىرلىكتە ھۆججەت تارقىتىپ ھۆكۈمەت خىراجىتى بىلەن گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇشتا ئالدى بىلەن مەركەز، ئاپتونوم رايوندا چىقىدىغان «خەلق گېزىتى»، «ئىزدىنىش»، «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ئاۋانگارتلىرى»، «خوتەن گېزىتى» قاتارلىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى ھەم ۋەزىپىنى ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلار ۋە ناھىيە (شەھەر) لەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى.

خوتەن ۋىلايەتلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئۆتكەن يىلىدىكىدىن 5 كۈن بالدۇر باشلاپ، ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق ئورۇنلاردا 15، ناھىيىلەردە 30 كىشىنى مەخسۇس مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە ئاجراتتى. ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى 10 كۈندە بىر قېتىم مۇشتەرى قوبۇل قىلىش ئەھۋالىنى ۋىلايەتكە يەتكۈزۈپ تۇرۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى. ئۇلار مۇشتەرى قوبۇل قىلىش مەزگىلىدە خىزمەت ۋاقتىنى ئۇزارتىشتىن تاشقىرى دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ ئىشلەپ، مۇشتەرىلەرگە قولايلىق يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە 11 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر (20 كۈن ۋاقىتتا) ۋىلايەت بويىچە گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولۇش سوممىسى 1 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ھازىر مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتى جىددىي داۋام قىلماقتا.

ئونباش يېزىسىدا «شىنجاڭ گېزىتى»گە كەنت، مەھەللىلەرگىچە مۇشتەرى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سادىق ئىمىر** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىنىڭ ئونباش يېزىسى پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش ۋە تارقىتىش خىزمىتىنى پارتىيىنىڭ سىياسەت- بەلگىلىمىلىرى، قارار- ھۆججەتلىرىنى يېزا ئاساسىي قاتلاملىرىغا يەتكۈزۈشتىكى مۇھىم ئىش دەپ قاراپ 1998- يىللىق پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە بالدۇر تۇتۇش قىلىپ، 1998- يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى»گە كەنت، مەھەللىلەرگىچە مۇشتەرى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

بۇ يېزىدا 15 كەنت، 45 مەھەللە بار ئىدى. 1998- يىللىق گېزىت- ژۇرناللار مۇندەرىجىسى ئونباش يېزىلىق پوچتا پونكىتىغا كەلگەن ھامان، پوچتا پونكىتىنىڭ مەسئۇلى بىلەن يەنە بىر خادىم 1998- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش ئىشىغا كىرىشىپ، يېزىدىكى 15 كەنت، 45 مەھەللە، 14 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپكە بېرىپ، پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇش ھەققىدە تەشۋىقات ئېلىپ بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەر، تىجارەتچىلەرنىڭ مۇشتەرى بولۇش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بەردى. شۇنداق قىلىپ، 1998- يىللىق «شىنجاڭ گېزىتى»گە 100 نۇسخا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش پىلانىنى 50 % ئاشۇرۇپ، مۇشتەرى سانىنى 150 كە يەتكۈزۈش ئۈچۈن تىرىشىپ، «شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ ئۇيغۇرچىسىغا يېزا ئورگىنىدىن 10، يېزىدىكى 30 ئىدارە- ئورۇندىن 30، 15 كەنت، 45 مەھەللىدىن 60، 14 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپتىن 14، شەخسلەردىن 10 غا يېقىن مۇشتەرى قوبۇل قىلدى؛ «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ خەنزۇچىسىغا يېزا بويىچە 30غا يېقىن مۇشتەرى قوبۇل قىلدى.

پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولايلى

ئۈتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۆچ بىلەن ئېلىپ بارايلى

ئاقسۇ ۋىلايىتى ئۈتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە «تەڭرىتاغ لوڭقىسى»نى تالىشىش مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇۋېتىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇسالام ئابلىز** خەۋىر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى تەشكىللىگەن 1997-يىللىق ئۈتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە «تەڭرىتاغ لوڭقىسى»نى تالىشىش مۇسابىقە پائالىيىتىنىڭ نەتىجىسى كۆرۈلدى.

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى 1-لىككە، توقسۇ،كۆچا ناھىيىلىرى 2-لىككە، كەلپىن ناھىيىسى 3-لىككە ئېرىشتى.

ستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، بۇلتۇر 10-ئايدىن بۇ يىل 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە ئۈتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغ 392 مىليون 370 مىڭ يۈەنگە يەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت، ناھىيىلەر چىقارغىنى 27 مىليون 90 مىڭ يۈەننى، يېزا، كەنتلەر چىقارغىنى 59 مىليون 400 مىڭ يۈەننى، ئامما جۇغلىغىنى 238 مىليون 580 مىڭ يۈەننى، سۇ ھەققىدىن قۇرۇلۇشقا قايتۇرۇلغىنى 17 مىليون 450 مىڭ يۈەننى ئېگىلىگەن بولۇپ، ۋىلايەت بويىچە مۇشۇ مەبلەغقە تايىنىپ 2868 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئۆستەكلىك ياسالغان، 333 كىلومېتر ئۆستەكلىك رېمونت قىلىنغان، 1964 كىلومېتر ئۆستەڭنىڭ لېيى قىلىنغان.

قۇمۇل شەھىرىدە 486 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئېرىق ياسلىپ، ۋەزىيە % 39 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىسھاق** خەۋىر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرى سۇ تېجەش ئاساس قىلىنغان ئۈتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشى.

قۇمۇل شەھىرى سۇ قۇرۇلۇشىغا بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويىدى. 1 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئېرىق ياسىغان ئورۇنغا بېرىدىغان ئەسلىدىكى 4500 يۈەن يارىدەم پۇلنى 5000 يۈەنگە ئۆستۈرۈپ، ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 486 كىلومېتر سۇ سىڭمەس ئېرىق ياسالدى. بۇ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 133 كىلومېتر كۆپ بولۇپ، ۋەزىيە % 39 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

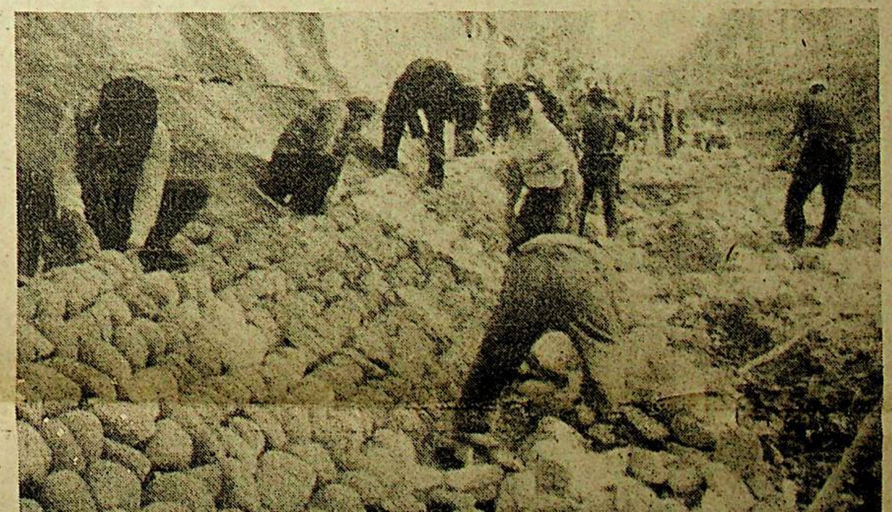

باي ناھىيىسىدە قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 617 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم سىدىق** خەۋىر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىدە پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ تېرىقچىلىق قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 617.1 كىلوگرامغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 96.3 كىلوگرام ئاشتى.

بۇ ناھىيىدە بۇ يىل 150 مىڭ 500 مو يەرگە قوناق تېرىلغان بولۇپ، ئۇنىڭ 137 مىڭ 123 موسىغا سۇلياۋ يېپىپ تېرىلدى. تېرىش، پەرۋىش قىلىش ئىشلىرى تېخنىكا تەلىپى بويىچە ئېلىپ بېرىلدى. ھەر مو يەر 3-4 كۇب مېتر مەھەللىۋى ئوغۇت، شۇنداقلا ئۆلچەم بويىچە خىمىيۋى ئوغۇت بېرىلىپ تېرىلدى. مايسا تاقلاش مەزگىللىدە ھەر مو يەردە 5800 دىن 6000 تۇپكىچە مايسا قالدۇرۇلۇپ، يەنە ھەر مو يەر 45 كىلوگرامدىن خىمىيۋى ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلاندى. قوناقنى تېرىشتىن تاكى يىغىۋالغىچە تېخنىكلار ئېتىز ئۇستىدە تۇرۇپ تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلدى.

قۇمۇل ۋىلايىتىدە بازار قۇرۇلۇشى كۆچەيتىلىپ، بازارلار ئاۋاتلاشتى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋىر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بازار قۇرۇلۇشى بىلەن بازار باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، تىجارەتنى جانلاندۇرۇپ، بازارلارنىڭ ئاۋات بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ ۋىلايەت پارتىيە 14-قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش جەريانىدا يەككە سودا-سانائەتنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئىلھام بېرىپ، بازار ئارقىلىق مال باھاسىنى تەڭشەش مېخانىزمىنى شەكىللەندۇرۇپ، بازارلارنىڭ ئاۋاتلىشىشىغا شارائىت يارىتىپ، ھازىر ۋىلايەت بويىچە توپ ۋە پارچە سودا تورى نوقتىلىرى 7571 گە، بۇ ساھەدە ئىشلەۋاتقان خادىملار 17 مىڭ 738 گە يېتىپ، 1991 - يىلىدىكىدىن زور دەرىجىدە ئاشتى، ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمىي سومىسى 1 مىليارد 30 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1991- يىلىدىكىدىن 1.6 ھەسسە ئېشىپ، يىللىق ئېشىش نىسبىتى % 21 كە يەتتى. شەھەر - يېزىلاردىكى توپ تارقىتىش بازارلىرى 49 غا يېتىپ، 1991-يىلىدىكىدىن 1.8 ھەسسە ئاشتى، تاۋار ئوبوروت سوممىسى 437 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى ئېشىپ، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپى تېز تەرەققىي قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمى زور دەرىجىدە كۆپەيدى، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ قوشۇمچە پىمەكلىكلەر بىلەن تەمىنلىنىشمۇ زور دەرىجىدە ياخشىلىنىپ، تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ماسلىشالماسلىقتەك ھالەت ئۇزۇل-كېسىل ئۆزگەرتىلدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ خاڭدى بازىردا بۇ يىل 10-ئاينىڭ ېشىغا قەدەر 1005 تۈياق ئىنەك توگلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇلدى.

ئابدۇراخمان نۇرمۇھەممەت

△ يېڭسار ناھىيىسىنىڭ لومپا يېزا 4-كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 400 مو بوز يەر ئېچىپ، 60 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق ئالدى.

10-ئاينىڭ ېشىغا قەدەر 177 مىڭ 120 تونا ئوت - چۆپ يىغدى، 15 مىڭ 600 تونا يەم-بوغۇز تەييارلىدى، 87 مىڭ 582 تونا سلوس باستى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

△ ئاۋات ناھىيىسىنىڭ غوروچۆل يېزىسىدا بۇ يىل 10-ئايغا قەدەر 4850 تونا سلوس ېسىلىپ، پىلاندىكىدىن 187 تونا ئاشۇرۇلدى.

ھادى دانى

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ قاراسۇ يېزىسى 1997- يىلدىن 2000-يىلىغىچە 10 مىڭ مو قاغلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسى 10-ئاينىڭ 13-كۈنىدىن 21-كۈنىگىچە 1600 ئەمگەكچىنى سەپەرۋەر قىلىپ 42 كىلومېتر يېزا يولىغا شېغىل يانقۇزۇپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى.

مۇساجان ياسىن

△ ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن يېزىسى ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى، كۆزلۈك زىرائەت پەرۋىشى، زىيان-داش ھاشاراتلارنى يوقىتىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلىگەن-لىكى ئۈچۈن ئۆلكىلىك ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

كورلا پاختا توقۇمچىلىق زاۋۇتى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەتروھىم** خەۋىر قىلىدۇ: كورلا پاختا توقۇمچىلىق زاۋۇتى بۇلتۇردىن بۇيان كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش بىلەن بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچىنى ئاشۇردى ۋە ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. 1996-يىلى «مەملىكەت-مىزدىكى توقۇمچىلىق سانائىتى كارخانىلىرى بويىچە 2 مەدەنىيلىك قورۇلۇشىدىكى مۇنەۋۋەر كارخانا» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا مەھسۇلات قىممىتى، سېتىش كىرىمى جەھەتتە يەنە ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇلتۇردىن بۇيان بۇ زاۋۇت پارتكومى دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويىدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى بىراقتا خەندەن بولات - غا يېتىپ، 1991-يىلىدىكىدىن 1.8 ھەسسە ئاشتى، تاۋار ئوبوروت سوممىسى 437 مىليون 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى ئېشىپ، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپى تېز تەرەققىي قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمى زور دەرىجىدە كۆپەيدى، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ قوشۇمچە پىمەكلىكلەر بىلەن تەمىنلىنىشمۇ زور دەرىجىدە ياخشىلىنىپ، تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ماسلىشالماسلىقتەك ھالەت ئۇزۇل-كېسىل ئۆزگەرتىلدى.

كۆزقارىشىنى كۈچەيتتى. ئېھتىياج، بازار، باھا، تەننەرخ، مەھسۇلات سۈپىتى ۋەمەھسۇلات تۈرى جەھەتلەردىكى بەلگىلىمىلەرنى قاتتىق ئىجرا قىلىش بىلەن بىللە بازار ئېھتىياجىنى ئالدىن مۆلچەرلەپ، بازىرى ئىتتىك مەھسۇلاتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپ چىقاردى. كارخانا رەھبەرلىرى تايلاند، ياپونىيە، گېرمانىيە، مالايسىيا، شىياڭگاڭ قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلارغا بېرىپ، ئۇلارنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىپ، كارخانىنى دادىل، جانلىق باشقۇردى، بۇنىڭ بىلەن كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچى ئېشىپ يىلدىن - يىلغا ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلدى. 1996-يىلى سېتىش كىرىمى 292 مىليون 490 مىڭ يۈەنگە يەتكەن بولسا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا سېتىش كىرىمى 147 مىليون 509 مىڭ 900 يۈەنگە يېتىپ،

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ 23 - بۇرغىلاش ئەترىتى 10 - ئاينىڭ 26 - كۈنىگىچە 77 قۇدۇق قېزىپ، ئومۇمىي بۇرغىلاش چوڭقۇرلۇقىنى 300 مىڭ 416 مېتىرغا يەتكۈزۈپ، ياخشى سۈيە ياراتتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مەشغۇلات ئۈستىدە.

ئابلىمىت ئابدۇل فوتوسى

غۇلجا ناھىيسى ئالدىنقى يىلدىن باشلاپ، ھەر يىلى كۆزدە ناھىيە بويىچە 10 مىڭ كىشىنى سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياساش قۇرۇلۇشىغا سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق قۇرغاقچىلىق ئاپىتى ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، يىزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۆستەڭگە تاش تىزماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

دامىكۇ پېزىسى كالا نەسلىنى ياخشىلاش ۋە كۆپەيتىشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **روزى توختى داۋۇت** خەۋەر قىلدۇ: چىرا ناھىيىسىدىكى دامىكۇ پېزىسى ئۆزىپىرىنىڭ ئوت-چۆپ مول بولۇشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن كالا نەسلىنى ياخشىلاش ۋە كۆپەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشكە ئاساس يارىتىماقتا.

بۇ يىزىنىڭ 4 ئەترايىدا قومۇشلۇق ھەم ئوتلاق كۆپ بولۇپ، ئومۇمىي كۆلىمى 50 مىڭ مودىن ئاشىدۇ. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە ئوت-چۆپ مول بولۇشتەك تەبىئىي ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن، كالىنى كۆپەيتىش ۋە كالا نەسلىنى ياخشىلاشنى مۇھىم بۆسۈش بۇغزى قىلىپ تاللىدى ھەمدە دېھقانلارنى زور كۈچ بىلەن كالىنى كۆپەيتىش ۋە كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. كالا باققۇچى ئائىلىلەرگە ئوتلاقنى كۆپرەك تەقسىم قىلىپ بېرىش، ئېغىل-قوتان ياساش ئۇچۇن ياغاچ ھەل قىلىپ بېرىش تەدبىرىنى قوللاندى، 234 نامرات ئائىلىگە كالا سېتىۋېلىش ئۈچۇن 200 مىڭ يۇەن قەرز پۇل ھەل قىلىپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىكى خادىملارنى كەنت، مەھەللە، ئائىلىلەرگە قەدەر مەسئۇل قىلىپ، ئۇنىڭ نەتىجىسىدە، ھازىر يېزا بويىچە كالا باققان ئائىلە 3389 غا يېتىپ، يېزا بويىچە 90% دېھقانىڭ كالىسى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئومۇمىي كالا 4684 كە يېتىپ، ھەربىر ئائىلىگە 1.3 تۇياقتىن توغرا كەلدى. نەسلى ياخشىلانغان كالا 3088 تۇياقتا يېتىپ، ئومۇمىي كالىنىڭ 66% نى ئىگىلىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ئۆمەر ئابدىن** خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ سېغىزكۆل يېزىسى كالا نەسلىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ھەر بىر دېھقان، چارۋىچى ئائىلىسى كالىچىلىقتىن ئونتۇرا ھېساب بىلەن 1260 يۇەندىن كىرىم قىلدى.

بۇ يېزىنىڭ تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ بولۇپ، ئوت - چۆپ مەنبەسى مول بولۇشتەك ئەۋزەللىكىگە ئىگە. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ خىل ئەۋزەللىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى كالا نەسلىنى ياخشىلاش، ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. نەسىللىك بۇقا ۋە نەسىللىك ئىنەك باققان ئائىلىلەرگە يەم - خەشەك يېرى بېرىش، ئوتلاقنى كۆپەيتىپ بېرىش، ئېغىل - قوتان سېلىش ئۇچۇن ماتېرىيال بېرىش، مەجبۇرىيەت ئەمگىكىنى كەچۈرۈم قىلىش قاتارلىق بىر قاتار ئىمتىيازلىق سىياسەتلەرنى يولغا قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى نەسىللىك كالا ئۇرۇقلاندۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش ھەقسىز تۆۋەنلىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە، ھازىر يېزا بويىچە كالا باققان ئائىلە 3389 غا يېتىپ، يېزا بويىچە 90% دېھقانىڭ كالىسى بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ئومۇمىي كالا 4684 كە يېتىپ، ھەربىر ئائىلىگە 1.3 تۇياقتىن توغرا كەلدى. نەسلى ياخشىلانغان كالا 3088 تۇياقتا يېتىپ، ئومۇمىي كالىنىڭ 66% نى ئىگىلىدى.

قۇمباش يېزىسى 4800 مو بوزيەر ئاچتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن پالتى** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ شەھىرى قۇمباش يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تېرىلغۇ يەرلىرىنى كېڭەيتىشنى يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى مۇھىم ھالقا دەپ قارap، يېزىنىڭ غەربىي جەنۇب تەرىپىدىكى توزغاق جاڭگىلىدىكى بوز يەرلەرنى ئېچىپ پايدىلىنىشنى پلانلىدى. ھەمدە 500 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، بۇ يىل كۆزگىچە 18 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا 18 زەيكەش چېچىپ يۇرۇشلەشتۇردى. يېزا بويىچە 400 نەپەر ئەمگەكچىنى سەپەرۋەر قىلىپ 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن باشلاپ بوز ئېچىشقا ئاتلىنىپ، 15 كۈن ئىچىدە 4800 مو بوز يەر ئېچىپ ۋە سالالاشتۇرۇپ، كېلەر يىلىغا تېرىش ئۈچۈن تەييارلاپ قويدى.

ئابدۇۋاھاپ قارى ئۇزۇمچىلىكىنىڭ پايدىسىنى كۆردى

بېگىسار ناھىيە ئۈچار يېزا تۆۋەنكى ياۋاغ 22 - كەنت 5-مەھەللىدىكى دېھقان ئابدۇۋاھاپ قارى 1991- يىلى ئۆي ئەترايىدىكى 1.3 مو يەرگە ئەلا سورتلۇق مۇناقى، سايۋا ئۇزۇم تېلى تىكىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىشنى كۆچەيتكەچكە، ئۇزۇملىرى تېز ئۆسۈپ يېتىلىپ، ھوسۇلى يۇقىرى بولدى. 1999- يىلى 5105 كىلوگرام ھوسۇل ئالدى. ئۇنىڭدىن 187 تونىنا ئاشۇرۇلدى.

ھادى دانى

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ قاراسۇ يېزىسى 1997- يىلدىن 2000- يىلىغىچە 10 مىڭ مو كۆلەمدە بادام كۆچىتى پىتىشتۇرۇشنى پىلانلىغانىدى. بۇ يىل 10- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 1700 مو يەرگە بادام كۆچىتى پىتىشتۇرۇپ بولدى.

ئابلىمىت مەمەت

△ بۆلتۇردىن بۇيان بۇ زاۋۇت پارتكومى دادىل ئىسلاھات ئېلىپ بېرىپ، ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويدى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يېراقتا خەندەن پولات - تۆمۈر زاۋۇتىدىن، يېقىندا شىنجاڭ پولات - تۆمۈر (گۇرۇھى) شىركىتى ۋە ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ كارخانا باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ تەننەرخ 292 مىليون 490 مىڭ يۇەنگە يەتكەن بولسا، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا سېتىش كىرىمى 147 مىليون 509 مىڭ 900 يۇەنگە يېتىپ، بۆلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 12.98 ئاشتى، پاختا يېپىنىڭ 1- دەرىجىلىك بولۇش نىسبىتى % 99.95 كە، پاختا رەختنىڭ 1- دەرىجىلىك بولۇش نىسبىتى % 98.79 كە يەتتى.

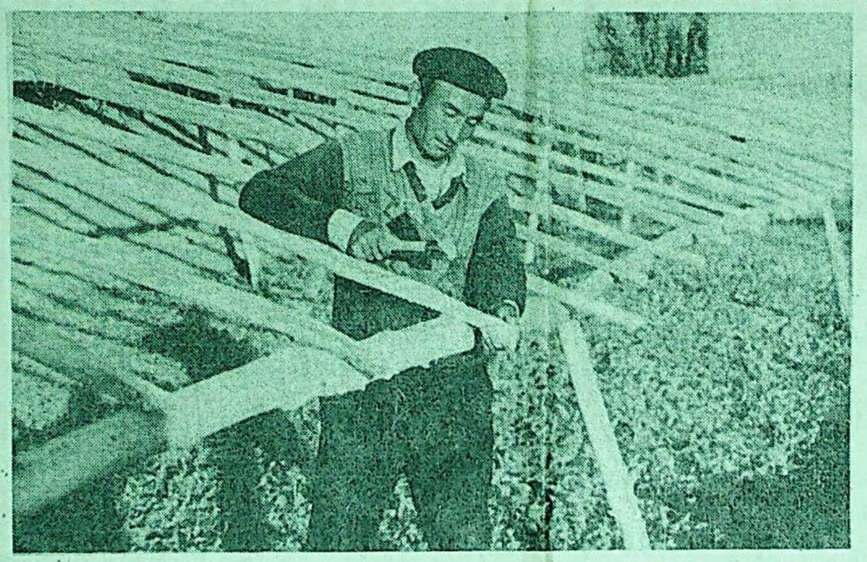

توقسۇ بازىرىنىڭ يۇلتۇز كوچا كەنتىدىكى مۇھەممەت ياسىن شەھەر ئاھاللىرىنىڭ قىشلىق كۆكتاتقا بولغان ئېھتىياجىغا ئاساسەن بۇ يىل كۆزدە 23 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ 2 مو پارنىك ياساپ، ھەر خىل كۆكتات تېرىدى.

سۈرەتتە: ئۇ پارنىك ياسىماقتا.

نىياز سالتار فوتوسى

سېغىزكۆل يېزىسى كالا نەسلىنى ياخشىلاپ، كالىچىلىق كىرىمىنى ئاشۇردى

بېقىشقا رىغبەتلەندۇردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا 1993 - يىلدىن بۇيان نەسلى ياخشىلانغان كالا 848 تۇياقتا، ئۇنەكلەرنىڭ بوغاز بولۇش نىسبىتى % 85 كە، مۇزايلارنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى % 96.7 كە يەتتى. ھەر بىر كالىنىڭ بازاردىكى ئوتتۇرىچە باھاسى 1150 يۇەنگە، سېغىن كاللارنىڭ كۈنلۈك سۈتى 5 كىلوگرامغا يېتىپ، كالىچىلىقتىن 5 يىلدا 3 مىليون 480 مىڭ 620 يۇەن كىرىم قىلىندى.

غۇلجا ناھىيىسى بايتوقاي يېزىسىنىڭ كالىچىنام كەنتى سۇ ھەققىنى ئىلگىرىكى 16 يۇەندىن 10 يۇەنگە چۈشۈرۈش ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىي يۈكىنى يېنىكلەتتى.

سۈرەتتە: كەنت كادىرلىرى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئالغۇ تۇرۇپ چەككە چۈشۈرۈش ئۇسسۇلىنى ئۈزدەنمەكتە.

ئەكىپلىك مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** فوتوسى

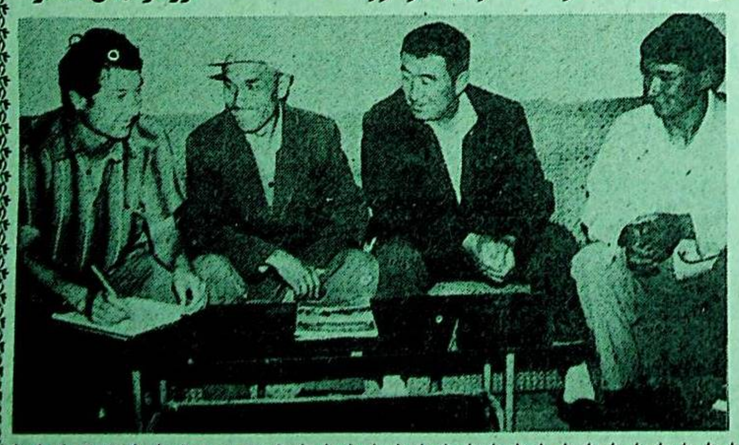

مائارىپقا ئەھمىيەت بېرەيلى، مائارىپ تەرەققىياتىنى تېزلىتەيلى

قۇمۇل ۋىلايىتىنىڭ مائارىپ ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلىپ، مائارىپ سۈپىتى ئۈزلۈكسىز ئۆستى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: پارتىيە 14 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان قۇمۇل ۋىلايىتىدە كۆپ قاتلاملىق، كەسىپلەشكەن مائارىپ سىستېمىسى شەكىللىنىپ، تېز سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلدى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە مائارىپنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرىدىغان كەسىپلەر قاتارىدا چىڭ تۇتتى. 1995 - يىلى مائارىپ خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، ۋىلايەتنىڭ 2000 - يىلىغىچە بولغان 5 يىللىق مائارىپ تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ يولغا قويدى. ۋىلايەت، ناھىيە، يېزىدىن ئىبارەت 3 دەرىجىلىك 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، ھەر يىلى دوكلات قىلىش، خۇلاسىلەش تۈزۈمىنى ئورناتتى؛ ئاساس مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى تۇراقلاشتۇرۇش ئارقىلىق ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈردى. تۈرلۈك يوللار بىلەن مائارىپ مەبلىغى توپلاپ، خەتەرلىك ئۆيلەرنى يېڭىلاپ، ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى. ھازىر ۋىلايەت بويىچە باشلانغۇچ مەكتەپ 166گە، ئوتتۇرا مەكتەپ 37گە، چوڭلار ئالىي مەكتىپى 2گە، تېخنىكوم ۋە چوڭلار كەسپىي ئوتتۇرا مەكتىپى 8گە يەتتى. ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 99.7 % كە يېتىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ باشلانغۇچ ۋە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 96.6 % كە ۋە 89 % كە يەتتى. چوڭلار مەكتەپلىرىدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار 900گە، تېخنىكوملاردا ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار 1680گە يېتىپ، 12.1 % ئاشتى.

5 يىلدىن بۇيان 32 يېزا، 151 كەنتتە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا مەكتەپ (سىنىپ)لىرى قۇرۇلۇپ، ئومۇملىشىش نىسبىتى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 97 % ۋە 82 % كە يېتىپ، 2988 كىشى ساۋات چىقاردى. مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا قاتناشقانلار 60 مىڭ 540 ئادەم (قېتىم)غا يەتتى.

توقسۇ ناھىيىسىدە يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسى 1993 - يىلدىن بۇيان يېزا مائارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىسلاھ قىلىش خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپقا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش، پەن - تېخنىكا ۋە مائارىپقا تايىنىپ ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشتە خەلقنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىملىقىنى تونۇپ يېتىپ، بۇ خىزمەتنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىشنىڭ تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى تۈزدى. ناھىيىدە 15 كىشىدىن تەركىب تاپقان يېزا مائارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇپ ئىسلاھ قىلىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ۋە 21 كىشىدىن تەركىب تاپقان يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنىڭ پىلان، ۋەزىپىلىرىنى ئېنىق بېكىتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ خىزمەتنى مەخسۇس تۇتۇپ ئىشلەيدىغان خادىم بولۇش، مۇكاپات، جازا ئېنىق بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. تۈرلۈك تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، «مەجبۇرىيەت مائارىپى قانۇنى»، گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش نىزامى ۋە ناھىيىنىڭ يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش تەدبىرلىرىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ تۈرلۈك يوللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمەتچىلەر يۇقىرى ئۆلچەمدە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى.

ساۋات چىقىرىش ئوبيېكتلىرى ساۋات چىقىرىپ بولمىغۇچە پارتىيە، ئىتتىپاققا قوبۇل قىلماسلىق، توي خېتى ۋە تىجارەت كىنىشكىسى بېجىرىپ بەرمەسلىك، ئولتۇراق ئۆي ئورنى بەرمەسلىك، ۋەكىل ياكى ئىلغار قىلىپ سايلىماسلىق تۈزۈمى ئورنىتىپ، يېڭى ساۋاتسىزلارنىڭ قايتا پەيدا بولۇشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنى مەكتەپكە قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى نازارەت قىلىشنى يولغا قويۇپ، ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 399 ئوتتۇرا ، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىنى مەكتەپ قوينىغا قايتۇرۇپ كەلدى. ناھىيە يەنە يېزا - بازارلارنىڭ يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىگە بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. مائارىپ سىستېمىسىدىن 62 كادىرنى ئاجرىتىپ يېزا، بازارلارنىڭ ساۋات چىقىرىش كۇرسلىرىغا كەسپىي جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى. كەنت، مەھەللىلەرمۇ مۇۋاپىق تۈردە مۇكاپاتلاش، جازالاش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ساۋات چىقىرىشقا قاتنىشىشتىن ئۆزىنى قاچۇرىدىغان ياكى تولۇق قاتناشمايدىغان ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى. ساۋاتسىزلار كۆپرەك جايلاردا مەكتەپكە يىغىپ ئوقۇتۇش، ساۋاتسىزلار ئازراق جايلاردا ئوقۇتقۇچىلار ياكى ئائىلىلەرگە ھۆددە بېرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بىرمۇ ساۋاتسىزنىڭ قېلىپ قالماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قاراماي نېفىت ئېلىش 2 - زاۋۇتىنىڭ مىللىي پەرزەنتلەر مەكتىپى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: قاراماي نېفىت ئېلىش 2- زاۋۇتىنىڭ مىللىي پەرزەنتلەر مەكتىپى بىر قاتار ئۈنۈملۈك چارە- تەدبىر قوللىنىپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈردى.

مەكتەپ رەھبەرلىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خىزمەت نەتىجىسىنى شۇ ئوقۇتقۇچى ئۆتكەن دەرسنىڭ لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىگە قاراپ بېكىتىش، سىنىپلارنىڭ نەتىجىسىنى ئايلىق، پەسىللىك ۋە يىللىق باھالاش ئومۇمىي نىسبىتى بىلەن شۇ سىنىپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەرقايسى پەنلەردىن لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتىنى قوشۇپ چىقىرىشتىن ئىبارەت، چارە - تەدبىرنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ ئوقۇش- ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن مېتودىنى ياخشىلىدى. دەرسلەرنى جانلىق، چۈشىنىشلىك ئۆتۈشكە تىرىشىدىغان بولدى. ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ ئاتا- ئانىلىرى بىلەن سۆھبەتلىشىش، ئۇلاردىن پىكىر ئېلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش قىزغىنچىلىقىنى ئاشۇردى. 2 - دەرسخانا پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرسخانىدا ئۆگەنگەنلىرىنى ھەر خىل پائالىيەت سورۇنلىرى ۋە كۇرۇژۇكلاردا ئىشلىتىشىگە شارائىت ھازىرلاپ بەردى. نەتىجىدە، بۇ يىل يازدا بۇ مەكتەپنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرا سىنىپىنى پۈتتۈرگەن 82 ئوقۇغۇچىسىدىن 34ى ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلەرگە، 10ى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ نەنجىڭ شەھىرىدە ئاچقان تولۇق ئوتتۇرا سىنىپىغا، 28ى مىللىي پەرزەنتلەر تولۇق ئوتتۇرا سىنىپىغا ئۆتتى. بۇ مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ

يوپۇرغا ناھىيىسى ۋە تېتىر يېزىسى يېزا - بازارلىق شىپاخانىلار قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلىدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كامىلجان سايىت** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى بىلەن قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ تېتىر يېزىسى دېھقان، چارۋىچىلارغا ياخشى داۋالىنىش مۇھىتى يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، يېزا - بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يوپۇرغا ناھىيىسى 1992 - يىلدىن باشلاپ تۈرلۈك يوللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، شىپاخانىلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى يېڭىلاش، داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاشقا تۇتۇش قىلدى. 1993 -، 1994- يىللىرى 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەك پۇل توپلاپ يېزا- بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ 5991 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئامبۇلاتورىيە، كېسەلخانا قۇرۇلۇشىنى يېڭىلىدى؛ 1995- يىلى 592 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، رېنتگېن، B تىپلىق تەكشۈرۈش ئەسۋابى قاتارلىق 30 نەچچە خىل ئۈسكۈنە سېتىۋېلىپ يېزا- بازارلىق شىپاخانىلارغا سەپلەپ بەردى؛ 1 مىليون 400 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، ناھىيىلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ 2400 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئامبۇلاتورىيە بىناسىنى پۈتتۈردى؛ 117 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 77 تېببىي خادىمنى بالىلار كېسەللىكلىرى، لابوراتورىيە، تۇغۇت چەكلەش «يېزا- بازارلىق شىپاخانىلار قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ تېتىر يېزىسى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ يېزىلىق شىپاخانىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى، مۇھىتىنى ياخشىلاپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ شىپاخانا 70 - يىللاردا سېلىنغان بولۇپ، داۋالاش شارائىتى، مۇھىتى ياخشى بولمىغاچقا، كىرىمىمۇ تۆۋەن بولۇپ كەلگەنىدى. شىپاخانا رەھبەرلىكى بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، مەۋقەنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ شىپاخانىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ۋە مۇھىتىنى ياخشىلاشقا قاراتتى. بۇ يىل 5 - ئايدىن باشلاپ دوختۇر، سېسترالار دەم ئېلىش كۈنىدىن پايدىلىنىپ شىپاخانا ئىچىدىكى 430 كۋادرات مېتىر دائىرىگە سېمونت ياتقۇزۇپ، شىپاخانا تاملىرىنى رېمونت قىلدى. سۈيدۈك، قان تەكشۈرۈش ئۈسكۈنىلىرىنى كىرگۈزۈپ، داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلىدى. دوختۇر، سېسترالار بۇلتۇر دەم ئېلىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ 17مو بوزيەر ئېچىپ بۇغداي تېرىغانىدى. بۇ يىل بۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىمنى شىپاخانىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاشقا سەرپ قىلدى. بۇ شىپاخانا يەنە ياخشى

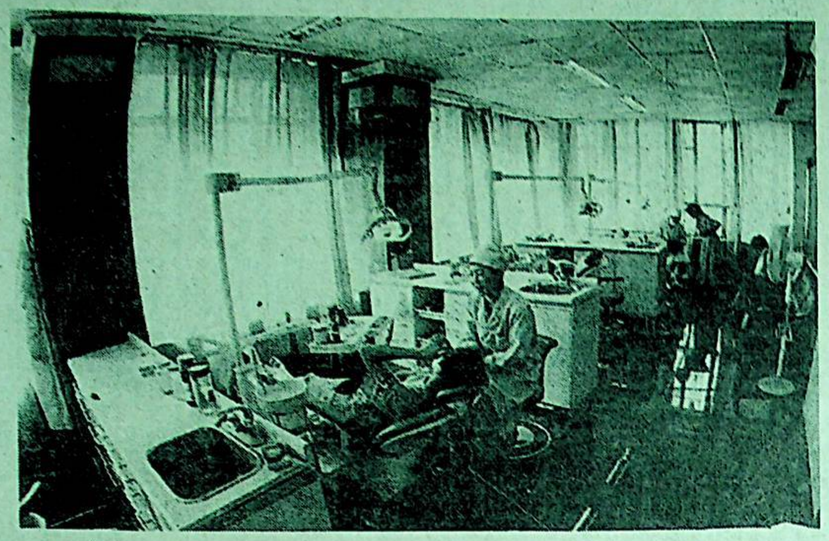

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئېغىز بوشلۇقى كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسى يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان 4 مىليون يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ داۋالاش ئۈسكۈنىلىرىنى سېتىۋېلىپ ۋە دوختۇرخانا مۇھىتىنى ياخشىلاپ، كېسەللەر ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **لى ياڭ** فوتوسى

تەدبىرنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ ئوقۇش-ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى گۇرۇپپىلاردىكى ئوقۇتقۇچىلار ئۆزئارا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش، ئوچۇق دەرس ئاڭلاش ئارقىلىق دەرس ئۆتۈش

باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ نەنجىڭ شەھىرىدە ئاچقان تولۇق ئوتتۇرا سىنىپىغا، 28ى مىللىي پەرزەنتلەر تولۇق ئوتتۇرا سىنىپىغا ئۆتتى. بۇ مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ 1996 - ، 1997 - ئوقۇش يىلىدىكى ھەرقايسى پەنلەردىن لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى% 100كە يەتتى.

شىڭ بىڭلىن ئەپەندى 73 - تۇەنگە باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **سەمەت ئەخمەت، تۇرغان ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەت ئىچىدە «ساخاۋەتچى بىڭلىن»دەپ تەرىپلىنىپ كېلىۋاتقان شياڭگاڭلىق كارخانىچى شىڭ بىڭلىن ئەپەندى 108 مىڭ يۈەن پۇل سەرپ قىلىپ 73 - تۇەندىكى ئاز سانلىق مىللەت پەرزەنتلىرىگە باشلانغۇچ مەكتەپ سېلىپ بەردى.

شىڭ بىڭلىن ئەپەندى 1984 - يىلدىن بۇيان چوڭ قۇرۇقلۇقنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا ئىزچىل ياردەم بېرىپ، نامرات رايونلاردىكى باللارغا شەپقەت ياغدۇرۇپ كەلدى. 100 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، جياڭشى، فۇجيەن، جياڭسۇ، شىنجاڭ قاتارلىق 10 نەچچە ئۆلكە، ئاپتونوم رايوندا 800 دىن ئارتۇق ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئورنى قۇردى. بۇ يىل 6 - ئايدا شىڭ بىڭلىن ئەپەندى ۋەكىل ئەۋەتىپ 73 - تۇەندىكى ئاز سانلىق مىللەت ليەن - دۈيلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، مەبلەغ سېلىش تۈرلىرىنى بېكىتتى ھەم بىڭتۇەن مۇھاجىرلار ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ماسلىشىشى بىلەن 9 - ئايدا 73 - تۇەن پارتكومى بىلەن 2 تەرەپ 165 مىڭ 800 يۈەن مەبلەغ سېلىپ كۆلىمى 364.6 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان مەكتەپ سېلىش كېلىشىمى تۈزدى ۋە قۇرۇلۇشقا ئۇل سالدى.

شىڭ بىڭلىن ئەپەندى ھازىرغىچە بىڭتۇەن تەۋەسىدىكى نامرات رايونلار ئۈچۈن 8 مەكتەپ، 3 باللار باغچىسى سېلىپ بەردى. 73 - تۇەن باشلانغۇچ مەكتىپىگە «ئېنمېي باشلانغۇچ مەكتىپى»دەپ نام بېرىلدى.

ئىلى تاشيول باش ئۇچاستىكىسى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىق، خوجايىنلىق روھىنى ئۇرغۇتتى.
سۈرەتتە: خۇدىيار يۈزى داۋەبەندىكى 4 مىللەتتىن تەركىب تاپقان ئىشچىلار دەم ئېلىش ئارىلىقىدا سىرداشماقتا.

كامال جامال فوتوسى

ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ تۈرلۈك يوللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. 1993 - يىلدىن بۇيان ناھىيىنىڭ مائارىپقا سالغان مەبلىغى ھەر يىلى مۇقىم نىسبەتتە ئاشتى. يېزا- بازار، كەنتلەرنىڭ چوڭلار مائارىپىغا سالغان مەبلىغى 1 مىليون 886 مىڭ 784 يۈەنگە يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا ناھىيە بىلەن يېزا- بازارلار، مائارىپ ئىدارىسى بىلەن مەكتەپلەر، ئىدارە - ئورۇنلار بىلەن ئىشچى-

ئازراق جايلاردا - ئوقۇتقۇچىلار ياكى ئائىلىلەرگە ھۆددە بېرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بىرمۇ ساۋاتسىزنىڭ قېلىپ قالماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

نەتىجىدە بۇ ناھىيىدىكى 22 مىڭ 143 ئائىلە يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۈگەتكەنلىك گۇۋاھنامىسى ئالدى. ھازىر ناھىيە بويىچە ساۋاتلىقلارنىڭ نىسبىتى % 99.5كە يەتتى. بۇ ناھىيىنىڭ يۇقىرى ئۆلچەمدە ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش خىزمىتى يېقىندا ئاپتونوم رايوننىڭ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشىدىن ئۆتتى.

دوختۇرخانىسىنىڭ 2400 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئامبۇلاتورىيە بىناسىنى پۈتتۈردى؛ 117 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، 77 تېببىي خادىمنى باللار كېسەللىكلىرى، لابوراتورىيە، تۇغۇت چەكلەش ئوپېراتسىيىسى قاتارلىق كەسىپلەر بويىچە تەربىيىلىدى. تېببىي خادىملاردىن قەرەللىك ئىمتىھان ئېلىپ، ئۇلارنىڭ كەسىپنى سۆيۈش، كەسىپىي بىلىملەرنى ئۆگىنىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە يېزا - بازارلىق شىپاخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتى ۋە داۋالاش سۈپىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش ئىقتىدارى ئاشتى. بۇلتۇر بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە

دەم ئېلىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ 17مو بوزيەر ئېچىپ بۇغداي تېرىغانىدى. بۇ يىل بۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىمنى شىپاخانىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاشقا سەرپ قىلدى. بۇ شىپاخانا يەنە ياخشى ئىش، ياخشى ھەرىكەتلەرنى قانات يايدۇرۇپ، شىپاخانىنىڭ ئوبرازىنى تىكلىدى، قالغان قارىغۇچىسى يوق، ئاجىز، ياشانغان كېسەللەرگە ھەر جەھەتتىن ياخشى مۇئامىلە قىلدى، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 13 نامرات دېھقاننىڭ كېسىلىنى ھەقسىز داۋالاپ ساقايتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ شىپاخانىغا كېسەل كۆرسەتكۈچىلەرنىڭ سانى ئىلگىرىكى 70 تىن كۆپىيىپ 110غا، ياتاقتا يېتىپ داۋالانغان كېسەللەرنىڭ ساقىيىش نىسبىتى% 97 كە يەتتى.

بوغۇز دەرياسى بويىدىكى جەڭگىۋار قوشۇن

- تۆكۈل كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل**

ئاتۇشنى توغرىسىغا كېسىپ ئاقىدىغان بوغۇز دەرياسى بويىدا بۇ يىل كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1981- يىلدىكى 43 يۈەندىن 24 ھەسسە ئاشقان؛ تۈرلۈك كۆرسەتكۈچلەرنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ، يېزا ۋە شەھەر بويىچە كۆپ قېتىم «ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەنگەن ئۈلگىلىك بىر كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بار. بۇ سۇنتاغ يېزىسىنىڭ تۆكۈل كەنت پارتىيە ياچېيكىسىدۇر. بۇ كەنتنىڭ مۇنداق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىنى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋار- قورغانلىق، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارت- نەمۇنىلىك رولىدىن ئايرىپ قاراشقا بولمايدۇ.

بۇ كەنتتە 586 ئائىلە، 3260 نوپۇس، 32 پارتىيە ئەزاسى بار. ئۇزۇن يىل كەنت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان كەنت پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى مۇھەممەت ئايۇپ، كەنت باشلىقى ئابدۇكېرىم قاتارلىق 5 پارتىيە ياچېيكا ھەيئىتى ۋە پارتىيە ئەزالىرى ئۆزلىرىنىڭ جەڭگىۋار- قورغانلىق، ئاۋانگارت- نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، دېھقانلارنى يېتەكلەپ كەنتنىڭ نامراتلىق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشكە ئىرادە باغلىدى. بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن ئۇلارنىڭ ئىرادىسىنى تېخىمۇ چىڭىتتى ھەمدە يېزا ئىگىلىك قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىغا ماڭدى. نوپۇسقا 1.2مودىن تېرىلغۇ يەر توغرا كەلسىمۇ، يەر سالالاشتۇرۇش ۋە يەرنىڭ ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. يېڭى، ئەلا سورتلارنى كېڭەيتىپ، بۇغداي، كېۋەز، كۆممىقوناق، شال ۋە باشقا زىرائەتلەرنىڭ كۆلىمىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ تېرىدى. بۇنىڭدا ئالدى بىلەن كەنتتە بار بولغان 4245 مو تېرىلغۇ يەرنىڭ % 60ىنى سالالاشتۇرۇپ يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئايلاندۇرۇش بىلەن ئەۋزەل تېخنىكىلارنى قوللىنىش ئارقىلىق ئاشلىق ھوسۇلىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ يىل ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلى 249 كىلوگرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 503 مىڭ 930 كىلوگرامغا يېتىپ، تارىختا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. باغۋەنچىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا مۇناقى ئۈزۈم، ئانار قاتارلىق سەرخىل مېۋە سورتلىرىنى كېڭەيتىپ باغ كۆلىمىنى 310 موغا، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇپ ئومۇمىي چارۋامالنى 3376 تۇياققا، ھەر بىر ئائىلىگە توغرا كەلگەن چارۋا مالنى 6 تۇياققا يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە دېھقانلارنىڭ ئارىسال ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ سودا ۋە باشقا تۈرلۈك مۇلازىملىق كەسىپلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ئوبدان شارائىت يارىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن سودا ۋە باشقا تۈرلۈك مۇلازىملىق كەسىپلىرى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە كەنت بويىچە% 90كە يەتتى. نەتىجىدە دېھقانلارنىڭ ماددىي ۋە مەنىۋى تۇرمۇشىدا زور ياخشىلىنىش بولدى. ئىلگىرى ئېشەك ھارۋىسى، ۋېلىسپىت قاتارلىق ئادەتتىكى قاتناش قوراللىرى ئەتىۋارلىنىپ كەلگەن بۇ كەنتتە ھازىر % 15 دېھقان ئائىلىسىدە ماشىنا، موتسىكلىت بار بولدى، تېلېۋىزور ئومۇملاشتى. دېھقانلار ئىلگىرى ئات - ئۇلاغ كۈچىدىن پايدىلىنىپ تېرىقچىلىق قىلسا، ئەمدى تراكتور بىلەن مەشغۇلات ئېلىپ بارىدىغان بولدى. كەنت بويىچە يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان چوڭ- كىچىك تراكتور 21گە يەتتى.

كەنت پارتىيە ياچېيكىسى جىددىي ئەھۋالدا يەنىلا دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى ئويلىدى. بۇلتۇر 7 - ئايدا بوغۇز دەرياسىغا كەلگەن زور كەلكۈن بۇ كەنتنىڭ 300 مو شاللىقىنى، 100 مودىن ئارتۇق بۇغدايلىقىنى ۋە ساي ياقىسىدىكى ئورمان ۋە ئىشلەپچىقىرىش ئەسلىھەلىرىنى ئېقىتىپ كېتىپ، 40 مىليون 600 مىڭ يۈەن زىيان سالدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى زىياننى ئازايتىش ئۈچۈن يۇقىرىغا يۆلىنىۋالماي دېھقانلارنى ھەرىكەتلەندۇرۇپ دامبا توسۇپ، ئېقىنغا ئايلىنىپ كەتكەن يەرنى قايتا ئېچىپ 120 مو شال يېرىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. بۇ يىل شال تېرىلغۇسىنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىپ پەرۋىشنى كۈچەيتكەنلىكتىن، كەنت بويىچە تېرىلغان 450 مو يەردىكى شال ئوبدان ئوخشىدى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇ يىل يەنە بوز ئېچىپ تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىش ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن دېھقانلارنى يېتەكلەپ تاشلىنىپ قالغان بوزلۇقتىن 580 مو يەرنى ئۆزلەشتۈردى. بۇ يەرنىڭ سۈيىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 85 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ماشىنىلاشقان قۇدۇقتىن 1نى قازدى. 500 مېتىر غول ئۆستەڭنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ياسىدى. 330 مو يەرنى يېڭىدىن سالالاشتۇردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى كەنتتىكى 16 نامرات ئائىلىنى ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەرگە چېتىش ۋە مەبلەغ ھەل قىلىپ بېرىش ئارقىلىق ئائىلە ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش يولىغا باشلىدى. بۇ يىل 8 نامرات ئائىلىنىڭ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشى ئۈچۈن بانكىدىن 8000 يۈەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز ئېلىپ بەردى. 2 - كوپىراتىپتىكى ئابدۇكېرىم مۇھەممەتنىڭ ئۆيى يەر تەۋرەشتە ئۆرۈلۈپ چۈشكەنىدى، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ياغاچ ھەل قىلىپ بېرىش، كېسەك قۇيدۇرۇپ بېرىش ۋە پۇل ياردەم قىلىش ئارقىلىق ئۇنىڭ ئولتۇراق ئۆيىنى يېڭىلاپ بەردى.

بۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇلاردىن باشقا جەمئىيەت ئامانلىقى، پىلانلىق تۇغۇت، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى قاتارلىق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا ياتىدىغان تۈرلۈك خىزمەتلەرنىمۇ چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ يېزا ۋە شەھەر بويىچە كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى. شۇڭا بۇ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى «جەڭگىۋار قوشۇن» بولۇپ قالدى.

لوگەن مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ پارتىيە خىزمىتى يىغىندا 15 - قۇرۇلتاي روھى بويىچە ئومۇمىيەتنى ئىگىلەپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ 12 - قېتىملىق پارتىيە خىزمىتى يىغىنى 11 - نويابىر چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرى خىزمىتى كومىتېتىنىڭ شۇجىسى لوگەن مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىدىن 15 - قۇرۇلتاي روھى بويىچە ئومۇمىيەتنى ئىگىلەپ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، رەھبىرىي كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنى قۇرۇلۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيە ئىستىلى پاكلىق قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورگانلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمەت سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشنى، ھەرقايسى تارماقلارنىڭ 15 - قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەملىيلەشتۈرۈشنى كۈچلۈك ئىدىيە ۋە تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

لوگەن مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ بۈنگىدىن كېيىنكى 5 يىللىق پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى توغرىسىدا ئاساسەن مۇنداق 4 جەھەتتىكى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەشنى تەكىتلىدى:

1. دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش پېڭى دولقۇننىي قوزغاپ، مەركىزىي دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ نەزەرىيە بىلەن قوراللىنىش خىزمىتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ساھەسىدە دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى سىستېمىلىق تەقىق قىلىشنى ۋە چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن قەتئىي تۇردە يۈكسەك بىردەك بولۇشى؛ بەنزە ئىچىدە «بىر قەلب بولۇش»نى تەكتلەپ، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمى پرىنسىپىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشى؛ خىزمەتتە «خەلق رايى»نى تەكتلەپ، ئاممىنىڭ پىكرىنى ئاڭلاپ، ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىپ، ئاماما ئۇچۇن تىرىشىپ ئەمەلىي ئىش ۋە ياخشى ئىش قىلىپ بېرىشى لازىم.

2. پارتىيەنىڭ تەشكىلىي جەھەتتىكى ئۇسۇتۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، 15- قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان نىشان، ۋەزىپىلەرنىڭ ھەرقايسى تارماقلاردا ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى، ئەملىيلەشتۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلىش، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۈيۇشۇش كۈچىنى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇپ، 15 - قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنىڭ ئاساسىي قاتلاملاردا ئەملىيلىششىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم؛ پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان تەربىينى، باشقۇرۇشنى ۋە نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم؛ يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيەنىڭ بىرلىك سەپ خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلەپ، ھەر جەھەتنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاپ، ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش لازىم.

3. نازارەتچىلىكتىن ئىبارەت بۇ ئاچقۇچنى تۇتۇپ، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش، ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزامچان بولۇشىنى بوشاشماي چىڭ تۇتۇپ، قانۇن، ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى قەتئىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، تارماقلار ۋە ساھالەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى داۋاملىق تۈزىتىش كېرەك.

پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىككى تەرەپتىكى دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنلىرىغا قاتنىشىشنى كۈچەيتىپ، پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك بولۇشى توغرىسىدا سۆزلىشىپ تۇرۇشى، سەمگە سېلىش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئەستايىدىل ئىجرا قىلىشى لازىم؛ ئاممىۋى نازارەتچىلىككە دائىر تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، ساغلاملاشتۇرۇپ، كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ دېموكراتىك باشقۇرۇشقا، دېموكراتىك نازارەتچىلىككە قاتنىشىش ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاش لازىم؛ ئاممىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە چېتىلىدىغان تارماقلاردا ھۆكۈمەت ئىشىدا ئوچۇق - ئاشكارا بولۇش تۈزۈمىنى پەيدىنپەي يولغا قويۇش، ھوقۇق ھەرىكىتىنىڭ ئىنقلىق دەرىجىسىنى ئاشۇرۇش، بۇ ئارقىلىق ئاممىنىڭ ۋە جامائەت پىكرىنىڭ نازارەتچىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

4. ئورگانلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى سەۋىيىسىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈش لازىم. دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنىڭ ئورگان پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدىكى يېتەكچىلىك ئورنىنى مۇستەھكەم تىكلەپ، ئىدىيىدە يەنمۇ ئازاد بولۇپ، «ئۇچكە پايدىلىق بولۇش» ئۇلۇچمىدە چىڭ تۇرۇپ، ئورگانلاردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدىكى يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى مەسىلىلەرنى ئىسلاھات روھى بىلەن تەتقىق قىلىپ ھەل قىلىش لازىم.

شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى 100 مىليوندىن كۆپرەك ئاھالىغا مەنپەئەت يەتكۈزىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى خەۋىرى. شياۋلاڭدى قۇرۇلۇشى پۈتكەندىن كېيىن، خۇاڭخې دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندا ئوتتۇرىچە ھېساب بىلەن 1000 يىلدا بىر قېتىم پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن كېلىشى مۇمكىن، بۇنىڭ بىلەن 100 مىليوندىن كۆپرەك ئاھالە نەپ ئالىدۇ.

قۇم - لاتقىلار تىنىپ كەتكەنلىكتىن، خۇاڭخې دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى دەريا قېنى ھازىر 2 قىرغاقتىكى شەھەرلەرنىڭ ئورنىدىن بىر نەچچە مېتىردىن ئون نەچچە مېتىرغىچە ئېگىزلەپ كەتتى، ناۋادا دەريا تېشىپ كەتسە، نەچچە يۈز مىڭ كۈادرات كىلومېتر دائىرىنى سۇ بېسىپ كېتىدۇ، خېنەن، شەندۇڭ ۋە خۇاڭخەۋەي ئۇزۇلەڭلىكىدە ئولتۇراقلاشقان 100 مىليوندىن ئارتۇق ئاھالە كەلكۈننىڭ زىيىنىغا ئۇچرايدۇ. ھازىر خۇاڭخې دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى دەريا قېنى يىلغا 10 سانتىمېتر سۈرئىتىدە ئېگىزلىمەكتە. شياۋلاڭدى سۇ ئامبىرى: «خۇاڭخې دەرياسىدا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشىنىڭ ئەڭ جىددىي ئېھتىياجى ھەم ئىقتىسادىي جەھەتتە ئەڭ ئاقىدىغان تۇڭيۇ قۇرۇلۇشى» دەپ قارالماقتا.

سۇجىلىق منىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن منىستىرى جاڭ جياۋ مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت شياۋلاڭدى سۇ ئامبىرىنى ياساش ئۈچۈن 40 مىليارد يۈەنگە يېقىن پۇل خەجلىدى. بۇ سۇ ئامبىرى خۇاڭخې دەرياسى تۆۋەن ئېقىنىنىڭ 2 قىرغىقىدىكى خەلقنى كەلكۈندىن قوغدايدۇ؛ ئۇنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش، سۇغىرىش ۋە توك ھاسىل قىلىش ئىقتىدارى شىمالىي جۇڭگو رايونىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ.

ھازىر سۇ قىسلىقىنىڭ دەردىنى تارتىۋاتقان خۇاڭخې دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى خەلق شياۋلاڭدى سۇ ئامبىرىنىڭ سۈيىدىن نەپ ئالىدۇ، بۇ سۇ ئامبىرى يىلغا 4 مىليارد كۇب مېتىرچە سۇ بىلەن تەمىنلىيەلەيدۇ، شۇنىڭ بىلەن خۇاڭخې دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى 15 مىليون مو سۇغىرىش رايونىنىڭ سۇ ئىشلىتىشكە كاپالەتلىك قىلىش نىسبىتى % 32 تىن % 75 كە يېتىدۇ. مۇلچەرلىنىشچە، بۇ ئاستە مەنپەئەتلىنىدىغان دېھقان ئائىلىسى 2 مىليوندىن ئاشىدىكەن.

دۆلەت زەھەر چەكلەش كومىتېتى ۋە دۆلەت مائارىپ كومىتېتى ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - نويابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت زەھەر چەكلەش كومىتېتى ۋە دۆلەت مائارىپ كومىتېتى يېقىندا بىرلىكتە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: زەھەر چەكلەش خىزمىتى جەمئىيەتنىڭ مۇقەملىقى، دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى ۋە مىللەتنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. يېڭىدىن زەھەر چېكىدىغانلارنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەش - 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى زەھەر چەكلەش خىزمىتىدىكى مۇھىم ۋەزىپە، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: زەھەر چەكلەش خىزمىتى جەمئىيەتنىڭ مۇقەملىقى، دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى ۋە مىللەتنىڭ چوڭ ئىش. يېڭىدىن زەھەر چېكىدىغانلارنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەش - 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى زەھەر چەكلەش خىزمىتىدىكى مۇھىم ۋەزىپە، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش تەلەپ قىلدى.

سائادەتكە، مىللەتنىڭ روناق تېپىشىغا، دۆلەتنىڭ گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىپ، «ھاياتنى قىزغىن سۆيىدىغان، زەھەرگە يولىمايدىغان» قىلىش لازىم. زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش خىزمىتىنى ئالىي، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا بېرىلىدىغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، ئىدىيە - ئەخلاق - پەزىلەت تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈش، زەھەر چەكلەش تارماقلىرىغا پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ماسلىشىپ خىزمەت ئىشلەپ، زەھەر چەكلەش كۆرىشىگە ئاڭلىق قاتنىشىش لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: مەكتەپلەردە زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسىگە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش لازىم. جايلاردىكى زەھەر چەكلەش كومىتېتلىرى مائارىپ مەمۇرىي تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىشىش - ئالاقىلىشىش تۈزۈمى ئورنىتىپ، مەكتەپلەرنىڭ زەھەر چەكلەش سائالىتىنىڭ جەمئىيەتكە تارقىلىشىدىن ساقلىنىشتىكى مۇھىم تەدبىر. ھەر دەرىجىلىك مائارىپ تارماقلىرى مەمۇرىي تارماقلىرى مەخسۇس ئادەمنى مەسئۇل قىلىشى، زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىشى، مەكتەپلەرنىڭ ئاساسلىق رەھبىرى مەسئۇل بولۇشى لازىم. مەكتەپلەر زەھەر چەكمەسلىكنى مەكتەپ خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، زەھەردىن مۇداپىئە كۆرۈش تەربىيىسى ئەملىيلەشتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى چارۋىچىلىقتا كۆچلۈك ئوبلاست بولۇشقا تىرىشماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

1996-يىلى 5- ئايدا ئاپتونوم رايون ئالتاي ۋىلايىتىدە چارۋىچىلىق كەسىپ دەيدىغان ئۇدىيىنى تۇرغۇزدى. ئىلى ۋىلايىتى 90- يىللارنىڭ چارۋىچىلىقنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى ئىگىلىكىدىكى پېتەكچى ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، بۇ رايوننىڭ چارۋىچىلىقنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن پۈختا ئاساس سالدى.

رايونلىردا 1 مىليون مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممەتاق تېرىش، 1 مىليون تونا ئوت - چۆپنى سىلوسلاش ۋە ئاممىياكلاش، 1 مىليون تۇياق كالا - قوي بوردىاش، 1 مىليون مو ئوت -چۆپ تېرىش قۇرۇلۇشىنى ئىلىپ بارىدى. يىل ئاينىڭ ئاخىرىغىچە، بېرىمدا

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستى چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك ئوبلاست بولۇشقا تىرىشماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

1996-يىلى 5- ئايدا ئاپتونوم رايون ئالتاي ۋىلايىتىدە چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شىنجاڭ چارۋىچىلىقىنىڭ تەرەققىياتى بىلەن مەملىكەتنىڭ سەۋىيىسى ئوتتۇرىسىدىكى پەرق چوڭىيىۋاتىدۇ. بۇ ھال شىنجاڭنىڭ مەملىكەت بويىچە 2- چوڭ چارۋىچىلىق رايونى دېگەن نامىغا ماس كەلمەيدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: بىز شىنجاڭلىقلار بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى ئاپتونوم رايوننىڭ نېمە سەۋەبتىن ئارقىدا قالغانلىقى ئۈستىدە ئەستايىدىل ۋە قايتا-قايتا ئويلىنىپ كۆرۈشىمىز كېرەك. «مېنىڭچە، ئىدىيە جەھەتتىكى قارىغۇلۇق، قانائەتچانلىق، ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى كونىلىققا يېپىشىۋېلىش ئەڭ مۇھىم سەۋەب» دەپ دەل جايىدا تەنقىد قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەننىڭ سۆزى ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت 1-قول رەھبەرلىرىنى چوڭقۇر ئويلاندۇردى، ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى كاڭ كېجيەن مۇنداق دېدى: «مەن ئېغىر بېسىم ھېس قىلدىم، ئوبلاستتىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، مەسىلىلەرنى تېپىپ، چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يۆنىلىشى ۋە يولىنى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ؛ چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە دائىر سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىشقا سەپەرۋەر قىلىشنىڭ ئىنتايىن زۆرۈر ئىش بولۇپ قالماستىن، بەلكى ئىنتايىن تەخىرسىز ئىش ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدىم». ئۇ يىغىن ئېچىلىپ ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەي تەكشۈرۈش ئۆمكىنى باشلاپ ئالتاي ۋىلايىتىدە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى، كادىرلار ۋە ئامما بىلەن كەڭ دائىرىدە پاراڭلاشتى. ئۇ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ پەرقنى تېپىپ، ئوبلاست بويىچە چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش توغرىسىدا بىر قېتىم چوڭ مۇھاكىمە ئۇيۇشتۇرۇپ، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، قاراشنى زور دەرىجىدە يېڭىلاش، خىزمەتتە يۈكسىلىش قىلىش كېرەك.

شۇ يىلى 6-،7-،8- ئايلاردا، ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ تەشەببۇسى بىلەن ئوبلاستقا بىۋاسىتە قاراشلىق تارماقلار ۋە ئوبلاستقا قاراشلىق 3 ۋىلايەت، 20 نەچچە ناھىيە، شەھەر ئارقا - ئارقىدىن ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش بويىچە چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنى ئاچتى، يىغىنغا قاتناشقانلار چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىنى قانداق قىلىپ تېزلىتىش مەسىلىسىنى مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى قىلىپ مۇھاكىمىنى قىزغىن قانات يايدۇردى.

ھەر مىللەت كادىرلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بىزنىڭ چارۋىچىلىقىمىزدىن ئىبارەت ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپنىڭ ئاجىز كەسىپكە ئايلىنىپ قېلىشىدىكى ئاچقۇچ شۇكى، بۇ كەسىپنىڭ ئورنى، رولى، تەرەققىيات ئىستىقبالىغا بولغان تونۇشىمىز بىر ئىزدا تۇرۇپ قالدى، ئۇنىڭغا زۆرۈر ئەھمىيەت بېرىش يېتەرسىز بولدى. تونۇشنى ئۈستۈرۈپ، يۆنىلىشنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، تىرىشىپ ئىلگىرىلەيدىغانلا بولساق ئوبلاستنى كۈچلۈك چارۋىچىلىق ئوبلاستى قىلىپ قۇرۇپچىققىلى، چارۋىچىلىقنىڭ زور دەرىجىدە راۋاجلىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرغىلى تامامەن بولىدۇ.

ئوبلاستتىكى كادىرلار چوڭ مۇھاكىمە ئارقىلىق يېتەكچى ئىدىيە ۋە خىزمەت فاڭجېنى جەھەتتە 7 چوڭ بۇرۇلۇش قىلدى:

1. چارۋىچىلىقنى «قوشۇمچە كەسىپ» دەيدىغان قاراشنى ئۆزگەرتىپ، چارۋىچىلىقنى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى ئىگىلىكىدىكى يېتەكچى كەسىپ دەيدىغان ئىدىيىنى تۇرغۇزدى. ئىلى ۋىلايىتى 90- يىللارنىڭ بېشىدا چارۋىچىلىقنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىش، يۇقىرىدا تېرىقچىلىقنى، تۆۋەندە پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن كېيىن، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى كۆرۈنەرلىك تېزلىدى. 8- بەش يىللىق پىلاننىڭ ئاخىرقى مەزگىلىدە چارۋا ماللارنىڭ قوتاندىكى سانى 7-بەش يىللىق پىلاننىڭ ئاخىرقى مەزگىلىدىكىدىن % 7، چارۋا ماللارنىڭ قوتاندىن چىقىرىلىش نىسبىتى % 27، گۆش % 48 ئاشتى.

2. بىرلا خىل يايلاق چارۋىچىلىقى قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، يېرىك چارۋىچىلىق قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، قەتئىي تەۋرەنمەي دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش يولىدا مېڭىپ، دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. ئىلى ۋىلايىتى يايلاق چارۋىچىلىقى، دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقى، شەھەر ئەتراپى رايونى چارۋىچىلىقنى تەڭ تۇتۇش فاڭجېنىنى يولغا قويۇپ، دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقنى ئۇچقاندەك راۋاجلاندۇردى. 1995-يىلى دېھقانچىلىق رايونلىرىدىكى چارۋا مال 2 مىليون 500 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەككە يېتىپ، پۈتۈن ۋىلايەتتىكى چارۋا مال ئومۇمىي سانىنىڭ % 47.92 نى ئىگىلەپ، يايلاق چارۋىچىلىقى بىلەن تەڭلىشىپ، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا نەچچە يىل مول ھوسۇل ئېلىشقا زور تۆھپە قوشتى.

3. يايلاق چارۋىچىلىقىدا «تەبىئەتكە تايىنىپ چارۋا مال بېقىش» تەك ھۇرۇنلۇق ئىدىيىسىنى ئۆزگەرتىپ، «كۆچۈپ يۈرۈپ چارۋا مال بېقىش»تىن مۇقىم ياكى يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلىشىپ چارۋا مال بېقىشقا ئۆتۈشنى تېزلەتتى. 1994-يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، ئوبلاست بويىچە 29 مىڭ ئائىلىلىك چارۋىچى «سۇ ۋە ئوت - چۆپ قوغلىشىپ، ئولتۇراقلىشىش» تەك كۆچمەن چارۋىچىلىق تۇرمۇشى بىلەن خوشلىشىپ سۇ، توك، يول، تۇرالغۇ ئۆي، ئوت - چۆپلۈك، ئېغىل-قوتان، دەل - دەرەخ بار جايلاردا مۇقىم ياكى يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتى. مۇقىم ئولتۇراقلىشىش ياكى يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلىشىش تەبىئىي ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى زور دەرىجىدە كۈچەيتتى، چارۋا ماللارنىڭ قىش ۋە ئەتىيازدىن ئۆتكىچە ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتى 1990-يىلىدىكى % 3.5 ئەتراپىدىن 1995-يىلى % 1 كە چۈشتى.

4. تۇياق سانىنى ئاساس قىلىدىغان چارۋىچىلىق قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇنۇمنى ئاساس قىلىدىغان چارۋىچىلىق يولىغا ماڭدى. تارباغاتاي ۋىلايىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پاقلانلارنى شۇ يىلى كۆپەيتىپ، شۇ يىلى قوتاندىن چىقىرىشنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتتى، 1995-يىلىلا چارۋا ماللارنىڭ قوتاندىن چىقىش نىسبىتى 1994-يىلىدىكىدىن % 1.3 ئۆستى. بۇنىڭ بىلەن شۇ يىللىق چارۋا ماللارنى قىشتىن چىقىرىشتىكى بېسىمنى يېنىكلىتىپلا قالماستىن، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى كۆرۈنەرلىك ئاشۇردى.

5. «يايلاق قانۇنى»نى بىر تەرەپلىمە چۈشىنىش قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، 1 غېرىچ ئوتلاققىمۇ چېقىلماسلىق قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، ئوتلاقلارنى قوغداش بىلەن بىللە، ئوتلاقتىن مۇۋاپىق پايدىلاندى. ئالتاي ۋىلايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك يولغا قويغان «2817» يايلاق قۇرۇلۇشىدا 600 مىڭ مو ئوتلاق بەرپا قىلىپ، 2000 ئائىلىلىكتىن ئارتۇق چارۋىچىنى ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، بۇ رايوننىڭ چارۋىچىلىقىنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

6. دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقىنى «قوشۇمچە كەسىپ» دېگەن قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ئۇنى ئاشلىق، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن تەڭ مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ بۇ يېڭى نۇقتىسىنى زور كۈچ بىلەن يېتىلدۈردى. ئىلى ۋىلايىتى ئالدىنقى 2 يىلدا «1 مو يەردە 1 قوي بېقىش»تىن ئىبارەت دېھقانچىلىق رايونى چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش نىشانىغا قاراپ يۈرۈش قىلىشقا باشلىدى. غۇلجا، قورغاس، توققۇزتارا قاتارلىق ناھىيە، شەھەرلەردە 1000 تۇياق كالا، 1000 قوي بوردايدىغان بورداقچى چوڭ ئائىلىلەر بارلىققا كەلدى، بەزى ئائىلىلەرنىڭ كىرىمى كۆپ بولغاندا نەچچە يۈز مىڭ يۈەنگە يەتتى.

7. چارۋىچىلىق مەھسۇتلىرى بازىرىنى «چۈشەنگىلى بولمايدۇ» دېگەن قاراشنى ئۆزگەرتىپ، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، تىرىشىپ بازار ئاچتى ۋە بازارلارنى ئىگىلىدى. ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ كۆن - خۇرۇم سانائىتى پەن - تېخنىكا ۋە باشقۇرۇشقا تايىنىپ، بازاردا رىقابەتلىشىش كۈچىنى ئۆستۈردى. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدىكى بازارلاردا ئورۇن ئىگىلەپلا قالماستىن، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى ئىلى، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارغا كېڭەيتتى.

ئوبلاستنى چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك ئوبلاست قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا يۈرۈش قىلىش جەريانىدا، جايلار ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، چارۋىچىلىقنىڭ 9-بەش يىللىق پىلاننى تەڭشەپ ۋە ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزۈپ، يېڭى تەرەققىيات نىشانىنى بەلگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئالتاي تېغى ئېتىكىدىن ئىلى دەرياسى ۋادىسىغىچە، چۆچەك- دۆربىلجىن ئورمانلىقىدىن كۈنەس يايلىقىغىچە بولغان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونىلىرىدا چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش دولقۇنى كۆتۈرۈلدى.

ئىلى ۋىلايىتى 1 مىليون مو ئوتلاقنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش يەنە 1 مىليون مو ئوتلاقنى قاشالاش، 3 مىليون مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئوتلاقنى ئۆزگەرتىش پىلاننى يولغا قويدى، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا 1 مىليون مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىش، 1 مىليون توننا ئوت - چۆپنى سىلوسلاش ۋە ئاممىياكلاش، 1 مىليون تۇياق كالا - قوي بورداش، 1 مىليون مو ئوت -چۆپ تېرىش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ باردى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا بېقىلىۋاتقان چارۋا مال 6 مىليون 550 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 4.47 ئېشىپ تارىختا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. تارباغاتاي ۋىلايىتىمۇ 10 مىڭ ئېغىل - قوتان سېلىش، 1 مىليون مو ئوت - چۆپ بازىسى بەرپا قىلىش، يەم-خەشەك، ئوت - چۆپ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى يەنە 500 مىڭ توننا كۆپەيتىش قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ باردى. ئالتاي ۋىلايىتى چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، چارۋا مال نەسلىنىڭ ياخشىلىنىشىنى تېزلەتتى، مال پادىلىرى ۋە چارۋا خىللىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلىدى. چارۋىچىلىق پەن- تېخنىكا مىقدارىنى ئاشۇردى. 1996- يىلى چارۋاماللارنىڭ قوتاندىن چىقىش نىسبىتى 1995- يىلىدىكىدىن % 3 ئاشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغا كەلگەندە ئوبلاست بويىچە 8000 ئائىلىلىكتىن ئارتۇق چارۋىچى مەھەللىگە كۆچۈپ كىردى. ئوبلاست بويىچە چارۋىلارنىڭ قىش ۋە ئەتىيازدىن چىققىچە ئۆلۈش نىسبىتى 1994- يىلىدىكىدىن % 3.98 تۆۋەنلەپ، چارۋاماللارنىڭ ئۆلۈپ كېتىش نىسبىتى تارىختا ئەڭ تۆۋەن بولغان بىر يىل بولدى.

ئاپتونوم ئوبلاستلىق چارۋىچىلىق ئىدارىسى تەمىنلىگەن سانلىق مەلۇماتلاردىن مەلۇم بولۇشىچە: 1996- يىلى ئوبلاست بويىچە چارۋىچىلىقنىڭ ئاساسىي ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرىدە ئەڭ يۇقىرى تارىخىي رېكورت يارىتىلدى؛ چارۋىچىلىق مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 625 مىليون يۈەن بولۇپ، 1994- يىلىدىكىدىن % 5.48 ئاشتى؛ يىل ئاخىرىدا قوتاندا قالغان چارۋامال 11 مىليون 163 مىڭ 600 تۇياق بولۇپ، 1995- يىلىدىكىدىن % 4.4 ئاشتى؛ قوتاندىن چىقىرىلغان چارۋا مال 4مىليون 867مىڭ تۇياق بولۇپ، 1995- يىلىدىكىدىن % 3.09 ئاشتى، گۆش 176 مىڭ 300 توننا بولۇپ، 1995-يىلىدىكىدىن % 8.02 ئاشتى. بۇ سەۋىيە ئانچەيۇقىرى بولمىسىمۇ لېكىن بۇ، ئوبلاستنى چارۋىچىلىقتا كۈچلۈك ئوبلاست قىلىپ قۇرۇپ چىقىش جەھەتتە تاشلانغان مۇھىم بىرقەدەم.

(بېشى 1 - بەتتە)

يازدىن بۇيان داۋام قىلغان قۇرغاقچىلىق ئوتلاقلاردىن ئالىدىغان ئوت- چۆپ مىقدارىنى % 40 تىن % 50 كىچە ئازايتىۋېتىپ، چارۋىلارنى كۈزدە ئەت ئالدۇرۇش ۋە قىشتىن بىخەتەر چىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزدى. ئاپەت ئەھۋالىنىڭ ئېغىرلىقىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىز «133» قۇرۇلۇشىنى يولغا قويدى، يەنى چارۋا بېشىغا 30 كىلوگرام يەم- بوغۇز، 300 كىلوگرام ئوت- چۆپ زاپاس تەييارلاش، چارۋىنى قىشتىن چىقىرىدىغان ئىسسىق ئېغىل بولۇشنى تەلەپ قىلدى. ۋىلايەت، ئوبلاستلار، ناھىيە (شەھەر)لەر بۇ 3 تەلەپنى مەركەز قىلىپ، چارۋىلارنى قىشتىن چىقىرىشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پائال ياخشى ئىشلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە 10 مىڭدىن ئارتۇق چارۋىچىلىق كادىرى جايلارنىڭ چارۋىلارنى قىشتىن چىقىرىش تەييارلىقىنى ياخشى تۇتۇشىغا ھەمكارلىشىش ئۈچۈن ئۇزاق مەزگىل يېزا،كەنتلەردە تۇردى. ئىلى ۋىلايىتىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ۋىلايەت، ناھىيە، يېزىلار بىلەن ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋىلارنى قوغداش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى، تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ۋىلايەت، ئوبلاستلارمۇ تەدبىر قوللىنىپ، ئوت- چۆپ، يەم- بوغۇزنى پىششىقلاش سالمىقىنى زورايتتى. باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى مالىيىدىن 700 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، ئوت- چۆپ ئورۇش ماشىنىسى، يومشىشتىش ماشىنىسى سېتىۋالغان دېھقان، چارۋىچىلارغا قوشۇمچە ياردەم بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى سېلىنمىنى كۆپەيتىپ ئوت- چۆپ، يەم - بوغۇز پىششىقلاشقا رىغبەتلەندۇردى.

قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆمۈرنى ئۇزارتىش تەدبىرلىرى توغرىسىدا مۇھاكىمە

دىلنۇر ئاجى

سىز بىلەمسىز؟

مەن ئۆتكەنكى ماقالەمدە قېرىشنىڭ مۇرەككەپ جەريان ئىكەنلىكى، ئۇنىڭ تۇغما ئامىللار بىلەن كېيىنكى ئامىللارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدىغانلىقى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بەدەندىكى فىزىئولوگىيىلىك ئۆزگىرىشلەرنىڭ نەتىجىسىدە كېلىپ چىقىدىغان كېسەللىك ھالىتى ئىكەنلىكى توغرىسىدا توختىلىپ ئۆتكەندىم. ئۇنداق بولسا، قېرىشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى ۋە ئىنسانلارنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتقىلى بولامدۇ-يوق؟ كونىلاردا «ئامال قىلساڭ، سېۋەتتە سۇ توختايدۇ» دېگەن گەپ بار. بۇ سۆز بىزگە مۇھىم بىر ھەقىقەتنى، يەنى توغرا تەدبىر قوللانساق، قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆمۈرنى ئۇزارتىش تامامەن مۇمكىن ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. مەن بۇ ماقالەمدە قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆمۈرنى ئۇزارتىشتا قوللىنىشقا تېگىشلىك تەدبىرلەر توغرىسىدىكى مۇھاكىمە پىكرىمنى بايان قىلىپ ئۆتمەكچىمەن.

1. بەدەندىكى ئەركىن رادىكالنىڭ كۆپىيىشىگە تاقابىل تۇرۇش سىستېمىسىنى كۈچەيتىش كېرەك. خارمان ئەركىن رادىكال نەزەرىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن كېيىن، بارغانسېرى كۆپلىگەن پاكىتلار ئەركىن رادىكال ھاياتلىق سىستېمىسىنىڭ قېرىشقا تۈرتكە بولىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. خارمان تەلىماتىغا ئاساسلانغاندا، كىشلەرنىڭ ئورگانىزمىدا فىزىئولوگىيىلىك ئۆزگىرىشلەر تۈپەيلىدىن، ماددا ئالمىشىش جەريانىدا بىر قىسىم ئەركىن رادىكال بارلىققا كېلىپ، قېرىش جەريانىنى تېزلىتىۋېتىدۇ. نورمال فىزىئولوگىيىلىك ئەھۋالدا كىشلەر بەدىنىدە مۇكەممەل ئالدىنى ئېلىش سىستېمىسى بولۇپ، بۇ سىستېمىدا ئوزۇقلۇق ماددىنى ئاساس قىلغان فېرمېنتلار ۋە غەيرىي فېرمېنتلار بولۇپ، بۇلار بەدەندىكى ئەركىن رادىكالنىڭ يېتىلىشى، پايدىلىنىشى ۋە تازىلىنىشىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇپ تۇرىدۇ. ياشنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، ئەركىن رادىكال بارغانسېرى كۆپىيىپ، بەدەندە تەڭپۇڭسىزلىق پەيدا قىلىدۇ. شۇڭا، بەدەندىكى ئەركىن رادىكالنىڭ كۆپىيىشكە تاقابىل تۇرۇش سىستېمىسىنى كۈچەيتىش كېرەك. بۇنىڭدا ئاساسلىقى ئوكسىدلىنىشقا قارشى سۈيۇقلۇق قاتارلىقلارنى، جۈملىدىن ۋىتامىن E، كاروتىن، ياردەمچى فېرمېنت Q، ستېرول تىپىدىكى گورمون، سۇدا ئېرىيدىغان ئوكسىدلىنىشقا قارشى سۈيۇقلۇق ۋىتامىن C، ئورىيا كىسلاتاسى تەركىبى بولغان ئوكسىدلىنىشقا قارشى سۈيۇقلۇقنى ئىشلىتىش كېرەك. يېقىندا گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونىدىكى گوبېيلىك بىئو-خىمىيىلىك ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرى زاۋۇتى SDO دورىسىنى ئىشلەپ چىقىرىپ، مەملىكەت ئىچىدىكى بوشلۇقنى تولدۇرۇپلا قالماي، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. بۇ دورا ئوكسىدلىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بەدەندىكى رادىكالنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەش جەھەتتە ئۈنۈم بېرىپ، دورا بىلەن داۋالاشقا ياخشى يول ئېچىپ بەردى.

2. ئوزۇقلۇق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش لازىم. شۇنى كۆرسىتىپ ئۆتۈش كېرەككى، بەدەندىكى رادىكالنىڭ كۆپىيىشىنى تىزگىنلەشتە ۋىتامىن E، ۋىتامىن C لارنىڭ رولى ناھايىتى زور. ۋىتامىن E زىرائەت يېغىدا، خۇاسىڭ، ياڭاق مېغىزى قاتارلىقلاردا، بولۇپمۇ تاتلىق ئۆرۈك مېغىزىدا ناھايىتى مول، كاروتىنمۇ ئوكسىدلىنىشقا قارشى تۇرۇش رولىغا ئىگە، ۋىتامىن A كاروتىندىن، مۇھىمى B كاروتىندىن كېلىدۇ. بۇلار سەۋزە، شوخلا قاتارلىقلاردا مول بولىدۇ. ۋىتامىن C مۇ ئوكسىدلىنىشقا قارشى تۇرۇش رولىغا ئىگە، بۇلار يېڭى مېۋە، يېشىل يوپۇرماقلىق كۆكتاتلار ۋە كالا گۆشى، سامساق، زىرائەت مېيى قاتارلىقلاردىمۇ كۆپ بولىدۇ. شۇڭا ئوزۇقلۇق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ۋىتامىن E ۋە ۋىتامىن C تەركىبى يۇقىرى يېمەكلىكلەرنى ئايرىم ياكى قوشۇپ ئىستېمال قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆمۈرنى ئۇزارتىشتا ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

3. يېمەكلىك مىقدارىنى چەكلەش كېرەك. تارقىلىشچان كېسەللىكلەر ئىلمى بويىچە ئېلىپ بېرىلغان تەجرىبىلەر يېمەكلىك مىقدارىنى چەكلەشنىڭ قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇزاق ئۆمۈر كۆرۈشكە زور تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. ئىنسانلار قېرىغانسېرى ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى ئاساس خاراكتېرلىك ماددا ئالمىشىش تەدرىجىي تۆۋەنلەپ، ھەرىكەت مىقدارىمۇ ئازىيىپ بارغاچقا، ئۇلارنىڭ كۈندىلىك ئىسسىقلىق ئېھتىياجىمۇ تۆۋەنلەپ بارىدۇ. بۇنداق ئەھۋالدا تاماقنى ھەددىدىن زىيادە كۆپ يېيىش، ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى ئىسسىقلىقنى ئېھتىياجدىن ئاشۇرۇۋېتىپ، بەدەندە ھەددىدىن زىيادە تەڭپۇڭسىزلىق، بۇزۇلۇش پەيدا قىلىپ، قېرىش جەريانىنى تېزلىتىۋېتىدۇ. يېمەكلىك مىقدارىنى چەكلەپ، ھەر ۋاقىتلىق تاماق مىقدارىنى ئازايتىش بەدەننىڭ ئىسسىقلىققا بولغان ئېھتىياجىنى تەلەپ بويىچە قاندۇرۇشقا، بەدەندىكى تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاشقا پايدىلىق. مەشھۇر ھايۋاناتشۇناس مۇكاي ئاق چاشقاننى سىناق قىلىپ، ئۇلارنىڭ بىر قىسمىغا ئوزۇقلۇقنى ئاز بەرگەن. يەنە بىر قىسمىغا ئوزۇقلۇقنى ئادەتتىكىچە بەرگەن. نەتىجىدە ئوزۇقلۇقنى ئاز بەرگەن چاشقان، ئوزۇقلۇقنى ئادەتتىكىچە بەرگەن چاشقاندىن بىر ھەسسە ئۇزاق ئۆمۈر كۆرگەن. يەنى ئوزۇقلۇقنى ئادەتتىكىچە بەرگەن چاشقاننىڭ ئۆسۈشى 175 كۈندە توختىغان، ئۇلار 2 يېرىم يىلدا ئۆلۈپ تۈگىگەن، لېكىن ئوزۇقلۇقنى ئاز بەرگەن چاشقان 1000 كۈندىن كېيىنمۇ ئۆسۈشنى توختاتمىغان. تەتقىقاتچى كومىتې بۇ تەجرىبىگە ئاساسەن ئىنسانلارمۇ تاماقنى كۆپ يېسە ئۆمرى قىسقىرايدۇ، چۈنكى تاماقنى كۆپ يېيىش كىشىنى سەمرىتىۋېتىدۇ، سەمرىش قېرىلىق كېسىلى پەيدا قىلىپ، ئۆمۈرنى قىسقارتىۋېتىدۇ، دەپ يەكۈن چىقارغان. بىرىنچىدىن، ئاز غىزالىنىش ياشانغانلارنىڭ بەدىنىدىكى ماددا ئالمىشىشنى ياخشىلايدۇ، قېرىغان چاغدىكى قاندىكى خولېستېرىننىڭ ئۆرلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ماينىڭ ھەددىدىن زىيادە ئوكسىدلىنىش تەسىرىنى ئازايتىدۇ؛ ئىككىنچىدىن، يېمەكلىك مىقدارىنى چەكلەش قېرىش رولىنى كىچىكلىتىپ، ئېلېكترونلۇق يەتكۈزۈش ۋە ئوكسىدلىق مولېكۇلىدىن پايدىلىنىش سۈرئىتىنى تۆۋەنلىتىپ، ئەركىن رادىكالنىڭ بارلىققا كېلىشىنى ئازايتىدۇ، بۇ قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۆمۈرنى ئۇزارتىشقا پايدىلىق.

4. جۇڭيى دورىلىرى، ئوت-چۆپ دورىلارنى مۇۋاپىق ئىچىپ بېرىش لازىم. ئادەم ئوتتۇرا ياشقا كىرگەندىن كېيىن بۆرەك، تال ئاجىزلاش ۋە قان يېغىلىپ قېلىش ئەھۋالى باشلىنىدۇ. يېقىندىن بۇيان قېرىش كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالىدىغان بىر مۇنچە جۇڭيى دورىلىرى تەتقىق قىلىپ ئىشلەپ چىقىرىلدى. بۇلار خوجەيرىلەرنىڭ ئىممونىتېت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئەركىن رادىكالنى تازىلاپ، قاندىكى ماينىڭ ئوكسىدلىنىشىنى تۆۋەنلىتىش، قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. بۇلاردىن ۋانلا ئوتى، ئادەمگىياھ، دارچىن، كەترا قاتارلىقلار دورىلىق قىممىتى تەبىئىي ئوت-چۆپلەر بولۇپ، بۇلارنى مۇۋاپىق تەڭشەپ ئىچىشكە بولىدۇ. قاراقات، گۈل بوغۇم قاتارلىقلارمۇ ئەركىن رادىكالغا تاقابىل تۇرۇشتا مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ.

بۇنىڭدىن باشقا مىكرو ئېلېمېنتلارمۇ بەدەندىكى فېرمېنت، گورمون، ئاقسىل بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. بۇ ماددىلار (يەنى مىكرو ئېلېمېنتلار) ئادەم بەدىنىدىكى خىمىيىلىك تەسىر ۋە ھاياتلىق پائالىيىتىدە ئىنتايىن مۇھىم رول ئوينايدۇ. شۇڭا مەيلى دورا ئىچەيلى ياكى يېمەكلىك تەركىبىنى تەڭشەيلى، ئۇلارنىڭ تەركىبىدىكى مىكرو ئېلېمېنتلارنىڭ، گورمون، ئاقسىل يېتىلدۈرىدىغان ئېلېمېنتلارنىڭ مۇۋاپىق مىقداردا بولۇشىغا دىققەت قىلىشىمىز، يەنى سىنىك، مانگان قاتارلىق ئوكسىدلىنىشقا قارشى تۇرۇپ، قېرىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش رولىنى ئوينايدىغان دورىلارنى، سىنىك، مانگان تەركىبى مول يېمەكلىكلەرنى كۆپرەك تاللاپ، كىشلەرنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتىشقا تېگىشلىك ئاساس يارىتىشىمىز لازىم.

5. كۆپرەك ھەرىكەت قىلىپ بېرىش، ھاراق ئىچمەسلىك، تاماكا چەكمەسلىك قاتارلىقلارمۇ بەدەننىڭ ساغلام بولۇشى، بەدەندىكى ھەرىكەتنىڭ تەڭپۇڭ ھالەتتە بولۇشىنى ساقلاشتا، قېرىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇزاق ئۆمۈر كۆرۈشتە كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم چارىلەر ھېسابلىنىدۇ.

قىسقىسى، جانلىقلارنىڭ قېرىش جەريانى-كۆپ يوللۇق مۇرەككەپ جەريان. ھەر بىر جەرياننىڭ ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكى بولىدۇ، ئۇلار بىر-بىرىگە تايىنىدۇ، شۇنداقلا قېرىش داۋامىدا بۇ ئامىللار ئىچكى- تاشقى ئامىللارنىڭ خىلمۇخىل تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. بىز ئاساسىي نۇقتىنى، يەنى ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈش بىلەن ئەركىن رادىكالنىڭ، ئوزۇقلۇقنىڭ، دورىنىڭ، ھەرىكەتنىڭ ۋە باشقىلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى ئىگىلەپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىدىغانلا بولساق، قېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇزاق ئۆمۈر كۆرۈشتە يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلالايمىز.

21- ئەسىردىكى سۇ ئاستى پويىزى

ئىسرائىل تۇردى

دېڭىز-ئوكيانلارنىڭ ئۈستىگە سۈنئىي قۇرۇلغان ئارال، شەھەر، باغچا، دېڭىز ئاستى سانائەت شەھەرلىرى، دېڭىز

... يىلغىچە بولغان مۇددەت ئىچىدە دەسلەپكى ئۆرنەك پويىزنى ياساپ چىقىشنى پىلانلىدى. كەلگۈسىدە قۇرۇقلۇق ھەم سۇ ئاستىدا قاتنىيالايدىغان بۇ خىل پويىزنىڭ قۇرۇقلۇقتىكى سائەتلىك سۈرئىتى 200 كىلومېتىر،

پويىزغا ئىلغار سەۋىيىدىكى سىزىقلىق ماتور ئورنىتىلسا، پويىز سۇ ئاستىغا كىرگەندە تۆمۈر يولنىڭ ئۈلدىكى ئالاھىدە ياسالغان توك غالتىكى زەرەتلىنىش بىلەن ماگنىت مەيدانى ھاسىل بولۇپ ...

قانداق قىلغاندا ساغلىقلارنىڭ بوغازلىق نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈرگىلى بولىدۇ؟

مۇختەرنۇر مۇھەممەت

ئاپتونوم رايونىمىزدا يايلاقلارنىڭ ...

ۋە سەۋزە قاتارلىقلارنى كۆپرەك بېرىش كېرەك. ئادەتتە 30 سائەتتە يېتىلگەن قوچقاردىن بىرى قوشۇلسا مۇۋاپىق بولىدۇ.

روسىيە ئالىملىرى كاننىڭ شەكىللىنىش يېڭى نەزەرىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى

موسكۋا ئۇنىۋېرسىتېتى گېئولوگىيە فاكۇلتېتىنىڭ پروفېسسورى ئالېكسې ماراكوشېۋ ئۇزاق مەزگىل گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش ۋە تەجرىبە قىلىش ...

ھازىرغىچە دۇنيا گېئولوگىيە ئىلمىدا يەر پوستىدىكى ھەر خىل ...

دېڭىز - ئوكيانلارنىڭ ئۇستىگە سۈنئىي قۇرۇلغان ئارال، شەھەر، باغچا، دېڭىز ئاستى سانائەت شەھەرلىرى، دېڭىز ئاستى تونىلى ۋە دېڭىز ئاستى - ئۈستى مۇئەسسەسلەرنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دېڭىز ئاستى ھەم قۇرۇقلۇقتا ئوخشاشلا قاتنىيالايدىغان قاتناش مۇئەسسەسلىرىمۇ تەرەققىي قىلىشى كېرەك. بۇ، دەۋر تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجى. شۇنىڭ ئۈچۈن سۇ ئاستى پويىزى ماگنىتوزۇش 21 - ئەسىرنىڭ كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈلدى.

يېقىندا ياپونىيىنىڭ پەن - تېخنىكا تەتقىقات مەركىزى، دېڭىز- ئوكيان ھەربىكەت مۇتەخەسسىسلىرى، پويىز مۇتەخەسسىسلىرى ۋە سۇ ئاستى پاراخوت مۇتەخەسسىسلىرى يىغىلىش ئۈتكۈزۈپ، بۈلتۇر ئىشلەنگەن سۇ ئاستى پويىزىنىڭ مودېلىنى ياخشىلىدى ھەم 3 يىلدىن 5 يىلغىچە دۇنيا گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش ۋە تەجرىبە قىلىش ئارقىلىق: كائىنات ھاسىل بولۇشى «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» نىڭ تىنىپ قېلىشىنىڭ نەتىجىسى ئەمەس، تۈز ئېرىتمىسىنىڭ توپلىنىشى نەتىجىسىدە يەر پوستىدا سىنىك، ژولفرام، مولىبدېن كانلىرى ھاسىل بولىدۇ، دەپ ئوتتۇرىغا قويدى.

روسىيە گېئولوگىيە كانشۇناسلىقى دوكتورى، پروفېسسور ئالېكساندىر پولتېنوۋ يېقىندا «پەن-تېخنىكا خەۋەرلىرى» ژۇرنىلىغا ماقالە يېزىپ ماراكوشېۋنىڭ قارىشىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ماراكوشېۋ ماگما ئېرىتمىسىدىن ناتەكشى ھالدا ئايرىلىپ چىققان تۈز ئېرىتمىسى مۇنبرال مېتال كانلارنىڭ توپلىنىشىغا سەۋەبچى بولىدۇ، تۈز ئېرىتمىسىدىكى مۇنبرال مېتال مىقدارى ماگمىدىن كىدىن بىر دەرىجە يۇقىرى، ئۇنىڭ كان بولۇپ توپلىنىشى تاللاش خاراكتېرىگە ئىگە. مەسىلەن: فتورلۇق مادداسىنىڭ سىلىتسىي ئېرىتمىسىدىكى مولىبدېننى قوبۇل قىلىش ئىقتىدارى ناھايىتى يۇقىرى. فوسفور كىسلاتا تۈزى ۋە خلورلۇق مادداسىنىڭ سىنىك بىلەن بىرىكمىلىرى يوق. تۈز ئېرىتمىسى شورلۇق سىلىتسىي ۋە مۇنبرال تۈزلاردىن تەركىب تاپىدۇ. ئۇلار ھارارەت تۈۋەنلىگەندە ئۈزۈتارا تەسىر كۆرسىتىپ، كۈارتسلىق كان ۋە مېتال كان يولىنى شەكىللەندۈرىدۇ، دەپ قارىدى.

ماراكوشېۋ يەنە گرانىت قاتلىمى قۇرۇلمىسى گرانىت كانلىرىنى ھاسىل قىلىدىغان جاي، مەسىلەن: بىزنىڭ بەزىَ جايلاردىكى سىنىك، مولىبدېن كانلىرىمۇ ئەنە شۇنداق قاتلاملىق قۇرۇلمىلاردىن تېپىلغان. كۋارتىس ئېرىتمىسىنىڭ قۇرۇلمىلار قاتلىمىدىكى تېمپېراتۇرىسى ℃ 908 قا يېتىدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

(«پەن-تېخنىكا گېزىتى»دىن)

ھازىرغىچە دۇنيا گېئولوگىيە ئىلمىدا يەر پوستىدىكى ھەر خىل مېتال كانلارنىڭ شەكىللىنىش مېخانىزمى بايان قىلىنغاندا ئومۇمىيۈزلۈك دېگۈدەك «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» نىڭ رولى نەزەرىيىسى ئۈستۈنلۈكنى قىتىشى كەلگەندى. يەنى ماگما ۋە گرانىت تاشلارنىڭ قېتىشى نەتىجىسىدە ئۈنىڭدىن نۇرغۇن مىنېرال بىرىكمە مادداسىلىرى بولغان يۇقىرى ھارارەتلىك «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» چىقىدۇ، بۇ «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» گرانىت تاشلارنىڭ قاتلاملىرىغا ياكى ئۈنىڭ ئەتراپىدىكى يوچۇقلارغا سىڭىپ كىرىپ، قېتىپ، ئۈنىڭدىن مىنېرال مادداسىلارنىڭ مېتاللاشقان بىرىكمىلىرى پەيدا بولىدۇ ياكى تىنىپ قالىدۇ. يوچۇقلار سىلىتسىي تاشلار ۋە مېتال مىنېرال مادداسىلارنىڭ كان تومۇرىغا ئايلىنىدۇ، دەپ قارىلاتتى. روسىيە پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئۈزاق مەزگىل ئىلكىسى ماراكوشېۋ ئۈزاق مەزگىل ھازىرغىچە دۇنيا گېئولوگىيە ئىلمىدا يەر پوستىدىكى ھەر خىل مېتال كانلارنىڭ شەكىللىنىش مېخانىزمى بايان قىلىنغاندا ئومۇمىيۈزلۈك دېگۈدەك «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» نىڭ رولى نەزەرىيىسى» ئۈستۈنلۈكنى قىتىشى كەلگەندى. يەنى ماگما ۋە گرانىت تاشلارنىڭ قېتىشى نەتىجىسىدە ئۈنىڭدىن نۇرغۇن مىنېرال بىرىكمە مادداسىلىرى بولغان يۇقىرى ھارارەتلىك «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» چىقىدۇ، بۇ «ئىسسىق سۇيۇقلۇق» گرانىت تاشلارنىڭ قاتلاملىرىغا ياكى ئۈنىڭ ئەتراپىدىكى يوچۇقلارغا سىڭىپ كىرىپ، قېتىپ، ئۈنىڭدىن مىنېرال مادداسىلارنىڭ مېتاللاشقان بىرىكمىلىرى پەيدا بولىدۇ ياكى تىنىپ قالىدۇ. يوچۇقلار سىلىتسىي تاشلار ۋە مېتال مىنېرال مادداسىلارنىڭ كان تومۇرىغا ئايلىنىدۇ، دەپ قارىلاتتى. روسىيە پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى،

مۇددەنجاڭ دەريا-سىنىڭ تۆۋەن ئېقىندىكى بىئەنئەن كەنتى ئەتراپىدىكى كىچىك ئارالدا بىر توپ كۆك قوتان ياشايدۇ. بۈلتۇر سۇ ئامبىرىغا سۇ قاچىلىغاندا بۇكەنت كۆچۈرۈلگەنىدى. شۇنىڭ بىلەن كۆك قوتان ئارىلىمۇ سۇ ئاستىدا قالدى. بىئەنئەن كەنت ئاھالىلىرى يەنە يېقىندىكى ئارالغا كۆچەت تىكىپ، ئۇۋا ياساپ، كۆك قوتانلارغا ماكان ھازىرلاپ بەردى. ھازىر 400 دىن ئارتۇق كۆك قوتان مۇھاپىزەت رايونىدا خۇشال - خۇرام ياشىماقتا.

سۆرەتتە: كەنت ئاھالىسى يەرگە چۈشۈپ كەتكەن كۆك قوتان بالىلىرىنى ئۇۋۇسىغا سىلىپ قويماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

نەق مەيداندا قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرى

بىلۇ بىلمەك

كۆمۈرگازىدىن زەھەرلەنگەنده ئىشك - دېرىزىلەرنى ئېچىۋېتىش، زەھەرلەنگۈچىلەرنى باشقا جايغا يۆتكەش كېرەك. ئىشىك - دېرىزىنى چىك بىپىۋېلىپ، كۆمۈر گازىنى چقارماي ياكى زەھەرلەنگۈچىنى باشقا جايغا يۆتكەپ ساپ ھاۋادىن نەپەس ئالدۇرماي، ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈۋېتىشكە بولمايدۇ.

توك سوقۇۋەتكەنده توك مەنبەسىنى ئۈزۈۋېتىش، توك سىمىنى ئايرىۋېتىش، ئۆچكە، يۇرەكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەرىكىتىنى قىلىش كېرەك.

سۇغا چۈشۈپ كەتكەنده ئېغىز، بۇرۇندىكى غەيرى ماددىلارنى چىقىرىۋېتىش، سۈنى قۇستۇرۇۋېتىش، ئۆپكىنى، يۇرەكنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەرىكىتىنى قىلىش كېرەك، نەپەس يولىنى داۋاملىق ئېتىپ قويۇشتىن ساقلىنىش كېرەك.

قان تومۇر كېسىلىپ كەتكەنده تومۇرنى بېسىپ قانىنى توختىتىش، ئۇراش كېرەك.

ھوشىدىن كەتكەنده ئوگدا ياتقۇزۇپ، نەپەس يولىنى ئېچىۋېتىش كېرەك. ئېگىز كۆتۈرۈشكە، قاتتىق مىدىرلىتىشقا بولمايدۇ.

ئېگىز جايدىن چۈشۈپ كەتكەنده گەۋدە، بەلنى تۈز قىلىپ ياتقۇزۇپ يۆتكەش كېرەك. بېشىدىن، پۇتىدىن كۆتۈرۈشكە، ھاياش قىلىپ كۆتۈرۈشكە بولمايدۇ.

زەھەر ئىچىۋالغاندا بىر كۆرۈشكا ئىلمان سۇ ئىچكۈزۈپ، قۇستۇرۇش كېرەك. ھېچقانداق تەدبىر قوللانماي دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىشقا بولمايدۇ.

ئىت قاتارلىقلار چىشلىۋالغاندا 20 % لىك سوپۇن سۈيىدە جاراھەتنى 30 مىنۇت يۇيۇش كېرەك. جاراھىتە چوڭقۇر بولسا، جاراھەتنىڭ ئاغزىنى ئېچىپ، يۇيۇپ بولغاندىن كېيىن يود سۇركۈۋېتىش كېرەك. جاراھەتنى بېسىشقا، سقىشقا، دەرھال تىكىپ قويۇشقا، ئوراپ قويۇشقا بولمايدۇ.

سۆگەك سۇنغاندا ئالدى بىلەن مۇقىملاشتۇرۇپ ئاندىن يۆتكەش كېرەك. قارىغۇلارچە يۆتكەشكە بولمايدۇ.

(«شىنمىن كەچلىك گېزىتى»دىن)

ياشانغانلارنىڭ قولى تىترىشىنىڭ سەۋەبلىرى

تىمە ئۇچۇن

ياشانغانلارنىڭ قولى تىترىشىنىڭ سەۋەبلىرى ئىقتىدار تېپىدىكى، بەدەن ئەزالىرىنىڭ خۇسۇسىيىتى تېپىدىكى دەپ 2 خىلغا بۆلىنىدۇ. ئىقتىدار تېپىدىكى تىترەش ھاياجانلىنىش، ھەددىدىن زىيادە چارچاش، بەدىنى ئاجىزلاپ كېتىش قاتارلىق سەۋەبلەردىن پەيدا بولىدۇ. ئۇنى ئادەتتە داۋالتىش ھاجەتسىز. بەدەن ئەزالىرىنىڭ خۇسۇسىيىتى تېپىدىكى قول تىترەش مەلۇم كېسەللىك سەۋەبىدىن كېلىپ چىقىدۇ. ئۇنىڭ دائىم كۆرۈلىدىغان سەۋەبلىرى تۆۋەندىكىچە:

قىزىل تومۇر قېتىش كېسەللىكى ياشانغانلار قىزىل تومۇر قېتىش كېسەللىكىگە گىرىپتار بولسا، ھەرىكىتى قولاشمايدىغان بولۇپ قالىدۇ. ئۇ قول تىترەشتە ئىپادىلىنىدۇ. بۇ كېسەللىك ئېغىرلىشىپ كەتسە باش تىترەيدىغان بولۇپ قالىدۇ.

ئوتتۇرا مېڭىدىكى كېسەللىك ئۈزگىرىشى ياشانغانلاردا ئوتتۇرا مېڭە كېسەللىك ئۈزگىرىشى كۆرۈلسە، بەدەن ئەزالىرى تىترەش، ئۇيۇشۇش ئەھۋالى كۆرۈلىدۇ. قول تىترەش ئەڭ روشەن بولىدۇ.

كىچىك مېڭە كېسەللىك ئۈزگىرىشى كىچىك مېڭىنىڭ ئاساسلىق ئىقتىدارى بەدەننىڭ پائالىيىتىنى ماسلاشتۇرۇپ مۇقىملاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. ئۇنىڭدا كېسەللىك كۆرۈلسە، تىترەش ئاسان يۈز بېرىدۇ. مەسىلەن: رومكىنى كۆتۈرۈپ ئىغىزغا يېقىنلاشتۇرغاندا قول بەك قاتتىق تىترەيدۇ. ئالاھىدە ھەرىكەتلەرنى قىلالمايدۇ. يول ماڭغاندا ئاقساپ قالىدۇ، راۋان سۆزلىيەلمەيدۇ.

يېزىقچىلىق تىپىدىكى تىترەش بۇنداقلار قەلەمنى چىك تۇتالمايدۇ، خەتنى تىزۇك يازالمايدۇ، قولدا ئىشلىنىدىغان نازۇك ئىشلارنى قىلالمايدۇ. بۇ، چوڭ مېڭە تېرە قاتلىمى ئىقتىدارىنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقىدىن كېلىپ چىقىدۇ. بۇنىڭدا پىسخولوگىيىلىك داۋالاشنى ئاساس قىلىش، تەنھەرىكەت بىلەن چېنىقىش ۋە قىسمەن ئەزالارنىڭ ئىقتىدارىنى ياخشىلايدىغان چىنىقىش بىلەن شۇغۇللىنىش كېرەك.

(«ياشانغانلار گېزىتى»دىن)

زۇڭلى لى پېڭ ياپونىيىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 16 - نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ ياپونىيىدىكى رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىلىرىدىن جۇ رۇڭجى، زۇڭجياخۇا، چيەن چىچېن، لى لەنچىڭ، ۋۇباڭگو، جاڭ چۈنيۈن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ بىڭچيەن، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە گوۋۇيۈەننىڭ باش كاتىپى لوگەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جۇگۇاڭيا، گوۋۇيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ليۇ خۇاچيۇ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى خۇگۇاڭباۋ، ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى ليۇ جيەنفېڭ، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى ۋاڭ يىڭفەن، دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لى شۆيۈڭ، تاشقى ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى ليۇ شەنزەي، گوۋۇيۈەن تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى يىن چېڭجې، جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى سۈي يۈشەن ھەم ياپونىيىنىڭ جۇڭگودىكى ئەلچىخانىسىنىڭ ۋاقىتلىق ۋاكالەتچىسى گۇڭ بېڭشۇڭئېر قاتارلىق كىشىلەر «خەلق» سارىيىدا زۇڭلى لى پېڭ ھەم ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

ھەمراھ بولۇپ زىيارەتكە چىققان زۇڭلى لى پېڭنىڭ رەپىقىسى جۇلىن، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى سۇنجيەن، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى خې چۈنلىن، ئېلېكترون سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى خۇ چىلى، گوۋۇيۈەن تەتقىقات ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ مىڭكۈي، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى تاڭ جياشۈەن، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ باش سۆھبەت ۋەكىلى لۇڭ مۇڭتۇ، زۇڭلى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى جاڭ يۈنباۋ، گوۋۇيۈەن تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى لۈي سۇڭمىن، گوۋۇيۈەن ئورگان خوجۇلۇق ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جياۋ خۇەنچېڭ، ئالاھىدە ياردەمچى ۋەن جىڭچاڭلارمۇ شۇ ئايروپىلاندا بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى.

زۇڭلى لى پېڭ ۋە رەپىقىسى جۇلىن ۋە ئۇلارنىڭ ھەمراھلىرى ياپونىيىدىكى 6 كۈنلۈك رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن دابەندىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن مەملىكىتىمىزگە قايتتى، زۇڭلى لى پېڭ ياپونىيىدىكى زىيارەت مەزگىلىدە ياپونىيە پادىشاھىنى يوقلىدى. ياپونىيە باش ۋەزىرى، ئاۋام، كېڭەش پالاتالىرىنىڭ باشلىقلىرى ۋە ئاساسلىق پارتىيىنىڭ داھىيلىرى ھەم ئىقتىساد ساھەسىدىكى ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى، باش ۋەزىر چياۋبېن بىلەن ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەت، جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۇزاق مۇددەتلىك مۇقىم بولغا ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىش ھەم 2 دۆلەت ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان باشقا مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇچۇق - ئاشكارا، دوستانە سۆھبەتلەشتى ھەم ئىجابىي نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

سۇرىيە گېزىتى جۇڭگو - روسىيە باشلىقلار ئۇچرىشىشىغا يۇقىرى باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 12-نويابىر تېلېگراممىسى. سۇرىيە ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ پارتىيە گېزىتى «گۈللىنىش» گېزىتى 12-نويابىر ماقالە ئېلان قىلىپ، جۇڭگو - روسىيە باشلىقلار ئۇچرىشىشىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرگە يۇقىرى باھا بەردى، جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ھەمكارلىقى دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىلىق، دەپ ھېسابلىدى.

ماقالىدە مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو - روسىيە باشلىقلار ئۇچرىشىشى خەلقئارادىكى چوڭ ئىش، ئۇ جۇڭگو - روسىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماستىن، خەلقئارا ۋەزىيەتكىمۇ پائال تەسىر كۆرسىتىدۇ. جۇڭگو - روسىيە باشلىقلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشى مول نەتىجىگە ئېرىشتى، ئۇچرىشىشتا 2 دۆلەت ئىقتىسادىي ئىنتايىن مۇھىم مەسىلىسى ھەل بولدى، 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈلدى.

ماقالىدە مۇنداق قارالدى: بۈگۈنكى دۇنيادا جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ھەمكارلىقى دۇنيادىكى باي دۆلەت بىلەن نامرات دۆلەت، كۈچلۈك دۆلەت بىلەن ئاجىز دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى نورمال ھالەتكە كەلتۈرۈشكە پايدىلىق. ماقالىدە ئامېرىكىنىڭ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن دۇنيا ئىشلىرىغا مۇستەقىل خوجا بولماقچى بولغانلىقى ئەيىبلەندى، ئامېرىكىنىڭ قىلمىشى دۇنيا خەلقىنىڭ مەنپەئىتى ۋە ھوقۇقىغا بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى ئاقىۋەت ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ قارالدى.

ماقالىدە جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ قوشما باياناتتا «جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ ھەمكارلىقى 3-دۆلەتكە ۋە زومىگەرلىكنى قوغلىشىشقا ھەمكارلىقنى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندۇرۇپ، رايون ۋە خەلقئارا ئىشلاردا تېخىمۇ مۇھىم، پائال رول ئوينىشى ئۈمىد قىلىندى.

لى پېڭ ياپونىيىدە 4 گېزىتخانا مۇخبىرلىرىنىڭ بىرلەشمە زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دابەن، 16- نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆزى چۈشكەن دابەن پادىشاھلىق مېھمانخانىسىدا ياپونىيە «كۈندىلىك خەۋەرلەر گېزىتى»، «ئەتىگەنلىك خەۋەرلەر»، «ياپونىيە ئىقتىسادىي خەۋەرلىرى»، «يومۇئورى خەۋەرلىرى» دىن ئىبارەت 4 گېزىتخانا مۇخبىرلىرىنىڭ بىرلەشمە زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى.

جۇڭگونىڭ ياپونىيىنىڭ ياپونىيە - ئامېرىكا مۇداپىئە بىرلەشمە قىبلىنەماسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەنلىكى توغرىسىدىكى ئىزاھاتىدىن مەمنۇن بولغان - بولمىغانلىقى توغرىسىدا سورالغان سوئالغا جاۋاب بەرگەندە لى پېڭ مۇنداق دېدى: مەن ياپونىيە رادىئو جەمئىيىتى مۇخبىرىنىڭ مەخسۇس زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا بۇ مەسىلىگە جاۋاب بەرگەنىدىم. رەسمىي سۆھبەتلەشكەندە باش ۋەزىر چياۋبېن قايتا- قايتا ماڭا مۇنداق دېدى: تۈزىتىش كىرگۈزۈلگەن ياپونىيە - ئامېرىكا مۇداپىئە ھەمكارلىق قىبلىنەماسى ياپونىيىنىڭ ئاساسىي قانۇنىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ ئەمەس، ئۇ مۇداپىئە خاراكتېرىدە بولۇپ، «ياپونىيە - جۇڭگو قوشما باياناتى» ۋە «ياپونىيە- جۇڭگو تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسى» دىكى ئاساسىي پرىنسىپلار يەنى «1 جۇڭگو» پرىنسىپى بىلەن زىت ئەمەس، باش ۋەزىر چياۋبېن يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ياپونىيە - ئامېرىكا مۇداپىئە ھەمكارلىق قىلىنەماسىنىڭ تەيۋەنگە چېتىلمايدۇ، ئۇنى ئۆز ئىچىگە ئالمايدۇ، دېگەن بولسا ئەتراپلىقراق بولغان بولاتتى.

مۇخبىرنىڭ جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تەيۋەن بوغۇزىنىڭ 2 قىرغىقىدىكىلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى ۋە ئىستىقبالى توغرىسىدىكى كۆز قارىشى ھەققىدىكى سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە لى پېڭ مۇنداق دېدى: دېڭىز بوغۇزىنىڭ 2 قىرغاقتىكىلەرنىڭ ۋاقىتلىق ئايرىلىپ تۇرۇش ۋەزىيىتىگە بالدۇرراق خاتىمە بېرىپ، ۋەتەننى تامامەن بىرلىككە كەلتۈرۈش بارلىق جۇڭگولۇقلارنىڭ ئورتاق ئارزۇسى. شياڭگاڭنىڭ ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇۋېلىنغانلىقى ھەم ئۇنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك گۈللىنىشى، مۇقىملىقىنى ساقلاپ قېلىش ھەم 1999-يىلى ئاۋمېننىڭ قايتۇرۇۋېلىنىشى «1 دۆلەت، 2 تۈزۈم» پرىنسىپى بويىچە تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا ئۇلگىلىك رول ئوينايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: بىزنىڭ تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىكى فاڭجېنىمىز «تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش، «1 دۆلەت، 2 تۈزۈم» دىن ئىبارەت. 1 جۇڭگو پرىنسىپى ئاستىدا 2 قىرغاقتىكىلەرنىڭ سىياسىي سۆزلىشىشىنى بالدۇرراق ئەسلىگە كەلتۈرۈش تەيۋەن خەلقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق جۇڭگو خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

مۇخبىر: دۇنيا پۇل مۇئامىلىسى داۋۇلغۇۋاتقان چاغدا شياڭگاڭ بۇنىڭدىن كېيىن ئالاقىلىشىش پۇل قىممىتى تۈزۈمىنى ساقلاپ قالامدۇ - يوق؟ جۇڭگو خەلق پۇلىنىڭ ئايرىۋاشلىنىش نىسبىتىنى تۆۋەنلىتەمدۇ - يوق؟ دەپ سورىغاندا، لى پېڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى پۇل مۇئامىلە كرزىسى شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادىن باشلاندى، ئارقىدىنلا دۇنيادىكى نۇرغۇن رايونلارغا تەسىر كۆرسەتتى. مېنىڭچە، شياڭگاڭ تەسىرگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، لېكىن شياڭگاڭنىڭ ئەھۋالى ياخشى، شياڭگاڭ پۇلى بىلەن ئامېرىكا دوللىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك ئايرىۋاشلىنىش نىسبىتى مۇقىم بولدى. جۇڭگو شياڭگاڭغا «1 دۆلەت، 2 تۈزۈم» نى يولغا قويدى، شياڭگاڭنىڭ ئىقتىسادىي پائالىيىتىنى شياڭگاڭ ئالاھىدە رايونلۇق ھۆكۈمىتى باشقۇرىدۇ. شياڭگاڭ يولغا قويغان مۇناسىۋەتلىك ئايرىۋاشلاش نىسبىتى تۈزۈمىنى مەركىزىي ھۆكۈمەت قوللايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ھازىر ئامېرىكا دوللىرى بىلەن خەلق پۇلىنىڭ سېلىشتۇرما باھاسى 8.3/ 1 ئەتراپىدا بولماقتا، بۇ قېتىمقى دۇنيا پۇل مۇئامىلىسى داۋالغۇشىدا جۇڭگونىڭ پۇل مۇئامىلىسى ۋەزىيىتى مۇقىم بولدى. بىزنىڭ خەلق پۇلىنىڭ ئايرىۋاشلىنىش نىسبىتىنى تەڭشىشىمىزنىڭ زۆرۈرىيىتى يوق. جۇڭگو، ياپونىيە، ئامېركا، روسىيە رەھبەرلىرىنىڭ يېقىندىكى سۆزلىشىشلىرى مەلۇم سۆزلىشىش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىشقا سەۋەبچى بولامدۇ - يوق؟ دېگەن سوئالغا جاۋاب بەرگەندە، لى پېڭ مۇنداق دېدى: ھازىر دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىشى تېزلىشىۋاتىدۇ. 4 دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ يېقىندىن بۇيانقى ئۆز ئارا زىيارەتلىرىنى مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، كۆپ قۇتۇپلىشىشنىڭ بىر خىل ئىپادىسى دېيىشكە بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى يۈرگۈزىدۇ. بىزنىڭ دىپلوماتىيىمىز ئەتراپلىق. بىز دۇنيا ئەللىرى بىلەن كەڭ كۆلەمدە ئۇچرىشىمىز ۋە ئالاقە باغلايمىز. ھازىر ئۇچۇر دەۋرىگە كىرگەن بولساقمۇ، لېكىن بۇنى ھەرقايسى ئەللەر رەھبەرلىرى ئوتتۇرىسىدىكى بىۋاسىتە سۆزلىشىش ۋە ئۆز ئارا ئالاقىنىڭ ئورنىغا دەستىشكە بولمايدۇ. دۇنيادا بىر مۇنچە كۆپ تەرەپلىك كېڭىشىش مېخانىزمى بەرپا قىلىندى، بۇنىڭ بەزىلىرى پايدىلىق رول ئوينىدى. بىراق خەلقئارا مۇناسىۋەت شۇنى كۆرسەتتىكى، دۆلەتلەر ئارا 2 تەرەپلىك مۇناسىۋەتنى كۈچەيتىش ئىنتايىن مۇھىم. شۇنداقلا ئۇنى ئالدى بىلەن ياخشىلاش لازىم. ھەرقايسى ئەللەر بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق قاتارلىق تۈپ پرىنسىپلار ئاساسىدا مۇناسىۋەت ئورنىتىشى ۋە

ب د ت مائارىپ ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت تەشكىلارتى كولون تېخنىكىسى ئارقىلىق ئادەم يېتىشتۈرۈشكە قارشى تۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 11 - نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت مائارىپ، ئىلىم - پەن ۋە مەدەنىيەت تەشكىلاتىنىڭ 29 - نۆۋەتلىك يىغىنى 11- نويابىر پارىژدا بىر ھۆججەت ماقۇللاپ، كولون تېخنىكىسى ئارقىلىق ئادەم يېتىشتۈرۈشكە قارشى چىقتى.

«دۇنيا ئىنسانلار گېنى گۇرۇپپىسى ۋە كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسى» دېگەن ماۋزۇلۇق بۇ ھۆججەتتە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بىئولوگىيە، ئېرسىيەتشۇناسلىق ۋە تېببىي ئىلىمنىڭ ئىنسانلار تەتقىقات جامائەتنىڭ ساغلاملىقىنى قوغداش ۋە ياخشىلاشنى مەقسەت قىلىشى لازىم. ئادەمنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىگە خىلاپلىق قىلىدىغان ئۇسۇللارغا، ئالايلۇق، كولون تېخنىكىسى ئارقىلىق ئادەم يېتىشتۈرۈش ئۇسۇلىغا يول قويۇشقا بولمايدۇ.

بۇ ھۆججەتتە بۇ پەن - تەتقىقات نەتىجىلىرىدىن تىنچسىزلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىپ كېتىلمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە ھۆججەت ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئېرسىيەت خاراكتېرلىك كېسەللىكلەرنى پەرق ئېتىش، ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش مەقسەت قىلىنغان تەتقىقات خىزمەتلىرىگە ئىلھام بېرىشى تەلەپ قىلىندى ھەم سانائەتلەشكەن دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بۇ جەھەتلەردە خەلقئارا ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشى مۇراجىئەت قىلىندى.

جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان 80 دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە بىر قىسىم خەلقئارا تەشكىلاتلار ئەۋەتكەن

تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماستىن، خەلقئارا ۋەزىيەتكىمۇ پائال تەسىر كۆرسىتىدۇ. جۇڭگو - روسىيە باشلىقلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى ئۇچرىشىشى مول نەتىجىگە ئېرىشتى، ئۇچرىشىشتا 2 دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئۇزاق مۇددەت مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان چېگرا

ئاقىۋىتە ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ قارالدى.

ماقالىدە جۇڭگو بىلەن روسىيەنىڭ قوشما باياناتتا «جۇڭگو بىلەن روسىيەنىڭ ھەمكارلىقى 3-دۆلەتكە ۋە زومبىگە رلىكنى قوغلىشىشقا قارىتىلمىغان» دەپ تەكىتلەش مەيدانى قارشى ئېلىندى ھەم جۇڭگو بىلەن روسىيەنىڭ

«دۇنيا ئىنسانلار گېنى گۇرۇپپىسى ۋە كىشىلىك ھوقۇق خىتابنامىسى» دېگەن ماۋزۇلۇق بۇ مۆججەتتە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بىئولوگىيە، ئېرسىيەتشۇناسلىق ۋە تېببىي ئىلمىنىڭ ئىنسانلار گېنى گۇرۇپپىسى تەتقىقاتى جەھەتتىكى ئەتىجىلىرىدىن پايدىلىنىش لازىم. لېكىن، بۇ خىل

قانات يايدۇرۇشى مۇراجىئەت قىلىندى.

جۇڭگونىڭ ئۆز ئىچىگە ئالغان 80 دىن ئارتۇق دۆلەت ۋە بىر قىسىم خەلقئارا ئەشكىلاتلار ئېتىكەن مۇتەخەسسىلەر بۇ مۆججەتنىڭ لايىھىسىنى تەييارلاشقا قاتناشتى.

بۇ ھۆججەتتە بۇ پەن - تەتقىقات نەتىجىلىرىدىن تىنچسىزلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىپ كېتىلمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ھەرقايسى دۆلەت مۆكۈمەتلىرى ۋە ئالاقىدار خەلقئارا ئاپپاراتلارنىڭ ئورتاق ھەمكارلىشىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

لازىم. ھەرقايسى ئەللەر بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق قاتارلىق تۆپ پرىنسىپلار ئاساسىدا مۇناسىۋەت ئورنىتىشى ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك، مۇنداق قىلىش دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىغا پايدىلىق.

- ب د ت نىڭ قورال - تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئىراقتىن چېقىپ كەتتى
- ئاننان ئىراق كرىزىسىنى دىپلوماتىيە ۋاستىسى ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى
- ئىراق ئامېرىكا، ئەنگلىيە يېڭى ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىشقا تەييارلىق قىلماقتا، دېدى
- روسىيە ئىراققا قورال كۆچى ئىشلىتىشكە قارشى تۇردى
- نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش پىلانى داۋاملىق ئىجرا قىلىندۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 14 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئاز سانداىكى مۇھاپىزەت ئۈچۈن قالدۇرۇلغان خادىملاردىن باشقا ب د ت نىڭ 68 نەپەر قورال تەكشۈرۈش خادىمى 14 - نويابىر ئەتىگەنده باغدادتىن ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ خىمىيىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلاش پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ ئارقا سەپ بازىسى - بەھرەينگە يۇرۇپ كەتكەن.

قورال تەكشۈرۈش خادىملىرى ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتىنىڭ رەئىسى باتېلىنىڭ 13 - نويابىر چېقارغان قارارىغا ئاساسەن چېقىپ كەتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 14 - نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت باش كاتىپى ئاننان 14 - نويابىر مۇنداق دېدى: ئىراقنىڭ قورال تەكشۈرۈش كرىزىسى يېقىنقى بىر قانچە كۈندىن بۇيان بىر ئاز جىددىيلەشكەن بولسىمۇ، بۇ كرىزىسنى قورال كۆچى ئىشلىتىش ئەمەس، بەلكى دىپلوماتىيە تىرىشچانلىقى ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئاننان شۇ كۈنى ئۇنتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يۈقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مېنىڭچە، دىپلوماتىيە تىرىشچانلىقىنى داۋاملاشتۇرۇش كېرەك، مەن كرىزىسنى ھەل قىلىشقا پۈتۈن كۈچۈم بىلەن ياردەم بېرىمەن.» بۇ باش كاتىپ مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: «مۇۋاپىق ھەل قىلىش لايىھىسىنى تېپىش ئۈچۈن، بىر قانچە كۈندىن بۇيان مەن ياراشتۇرۇش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدىم.»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 14 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراقنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ساخاق 14 - نويابىر كەچتە بۇ يەردە ئۇنتكۈزۈگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئىراق 1991 - يىلدىكى پارىس قولتۇقى ئۇرۇشى ھارپىسىدىكىگە ئوخشاش تەھدىتگە دۇچ كەلمەكتە. ئامېرىكا بىلەن ئەنگلىيە ئىراققا يېڭى ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىش تەييارلىقىنى جىددىيلەشتۇرمەكتە، ئۇنىڭغا ئىراق خەلقى قوزغىلىپ قارشىلىق كۆرسىتىدۇ، دەپ تەكىتلىدى.

ساخاق ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئامېرىكىنىڭ ئىراققا قارىتىلغان ھەربىي تەھدىتىنى چەكلەپ، ئۇنى ئەستايىدىل سۆزلىشىش ئارقىلىق ھازىرقى كرىزىسنى ھەل قىلىشقا دەۋەت قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئىراقنىڭ ھەرقانداق كىشى بىلەن قارشىلىشىش نىيىتى يوق، كرىزىسنى سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 14-نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ 1 - مۇئاۋىن مىنىستىرى ئىۋانوۋ 14 - نويابىر مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: روسىيە ب د ت نىڭ نوۋۇزدىن پايدىلىنىپ ئىراققا قورال كۆچى ئىشلىتىشكە قارشى تۇردى.

خەلقئارا بېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېگەن: بېقىندا ئىراق مەسلىسىنى ئاساس قىلغان ھالدا بارلىققا كەلگەن ۋەزىيەت «ئىنتايىن جىددىي»، بىراق ئىراققا ھەرقانداق قورال كۆچى ئىشلىتىش ھەرىكىتى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتۈشى كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 15 - نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت دىن كەلگەن خەۋەرگە قارىغاندا، ئاننان تۇنۇگۈن مۇنۇلارنى تەكىتلىگەن: خەۋپسىزلىك كېڭىشى 13 - نويابىر ماقۇللىغان ئىراقنى جازالاشنى كۆچەيتىش توغرىسىدىكى 1137 - نومۇرلۇق قارار ئىراقنىڭ «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» پىلانىغا تەسىر كۆرسەتمەيدىكەن، بۇ پىلان داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدىكەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 16-نويابىر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭتۇڭى يېلتسىن 16-نويابىر مۇنداق دېدى: روسىيە «ئەك ئاكتىپ تەدبىر» قوللىنىپ، ئىراقنىڭ قورال تەكشۈرۈش كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشقا تۇرتكە بولىدۇ.

بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، يېلتسىن شۇ كۈنى چۈشتىن

ئوتتۇرا شەرقنىڭ ئەڭ يېڭى ۋەزىيىتى

- ب د ت نىڭ قورال - تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئىراقتىن چېقىپ كەتتى
- ئاننان ئىراق كرىزىسىنى دىپلوماتىيە ۋاستىسى ئارقىلىق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدى
- ئىراق ئامېرىكا، ئەنگلىيە يېڭى ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىشقا تەييارلىق قىلماقتا، دېدى
- روسىيە ئىراققا قورال كۆچى ئىشلىتىشكە قارشى تۇردى
- نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش پىلانى داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدۇ
- خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئىراقنىڭ ئالاقىدار قارارلارغا ئەمەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى
- ئىراق ئامېرىكىلىق 6 نەپەر قورال - تەكشۈرۈش خادىمىنى قوغلاپ چىقاردى
- كلىنتون يەنە بىر ئاۋئاماتكىنىڭ پارىس قولتۇقىغا كرىشى توغرىسىدا پەرمان چۈشۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 13-نويابىر تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 13 - نويابىر جىددىي كېڭىششتىن كېيىن رەئىس بايانات ئېلان قىلىپ، ئىراق ھۆكۈمىتىنىڭ ب د ت قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى خادىملىرىنى قوغلاپ چىقىرىشقا دائىر قارارىنى دەرھال ئۆزگەرتىشىنى قاتتىق تەلەپ قىلدى. ئىراقنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىدىكى بەلگىلىمە ۋە مەجبۇرىيەتلەرگە ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەمەل قىلىشى ۋە ئۇنى ئادا قىلىشنى دەۋەت قىلدى.

بايانىدا ئىراقنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئۇمۇمىيۈزلۈك ئەمەل قىلىپ، ئۆزىنىڭ مەجبۇرىيىتىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، ب د ت ئالاھىدە كومىتېتى، قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ھەم خەلقئارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى خادىملىرىنىڭ جىسمانىي بىخەتەرلىكىگە، ب د ت نىڭ ئىراقتىكى بارلىق جايدۇقلىرىنىڭ تامامەن ساق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى قاتتىق تەلەپ قىلىندى.

بايانىدا ئىراقنىڭ ب د ت پەۋقۇلئاددە كومىتېتى ھەم خەلقئارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى قورال تەكشۈرۈش خىزمىتىنى قوللىشى تەكىتلەندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 13 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراق دىپلوماتىيە مىنىستىرى ساخاق 13 - نويابىر كەچتە مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ خىمىيىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى كۆيدۈرۈش پەۋقۇلئاددە كومىتېتىدىكى ئامېرىكىلىق 6 نەپەر قورال تەكشۈرۈش خادىمى شۇ كۈنى كەچ سائەت 11 دە چېگرىدىن قوغلاپ چىقىرىلدى. بۇلار ئۆزى تۇرۇشلۇق باغداد «قانال» مېھمانخانىسىدىن قورۇقلۇق يولى ئارقىلىق ئىئوردانىيىگە يۇرۇپ كەتتى.

ساخاق تېلېۋىزىيە سۆھبىتى بايان قىلىپ

يېلتسىن ئىراق كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشقا تۇرتكە بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

بۇرۇن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بىلەن تېلېفونداً سۆزلەشكەندىن كېيىن بۇ ئىپادىنى بىلدۇرگەن.

روسىيە - ئامېرىكا زۇڭتۇڭلىرى 20 مىنۇتقا يېقىن سۆزلىشىشتە ئاساسلىقى ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتنى، بولۇپمۇ ئىراق مەسىلىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا كۆرۈلگەن جىددىي ۋەزىيەتنى مۇھاكىمە قىلغان. 2

زۇڭتۇڭ بىردەك مۇنداق دەپ قارىدى: خەلقئارا جەمئىيەت ئاساسلىق پائال دىپلوماتىك تىرىشچانلىق ئارقىلىق ئىراق كرىزىسىنى ھەل قىلىشى لازىم.

شۇڭا، يېلتسىن بىلەن كلىنتون روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ بىلەن ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى ئالبرايت ئوتتۇرىسىدىكى قەرەللىك ئۇچرىشىشنى كۈچەيتىشنى تەكىتلىدى، ئۇلاردىن جىددىي ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلەر توغرىسىدا قىزىق لىنىيىلىك ئالاقىنى ساقلاشنى تەلەپ قىلدى.

مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بۇ 6 كىشىنى قوغلاپ چىقىرىش ، ئىراق ئىنقىلابىي قوماندانلىق كومىتېتى بىلەن گۇللەندۇرۇش پارتىيىسى رايونلۇق رەھبەرلىك ئاپپاراتى بىرلەشمە كېڭىشىنىڭ 13 - نويابىر چىقارغان قارارىنى ئىجرا قىلغانلىقى، ساخاق قوغلاپ چىقىرىلغان بۇ ئامېرىكىلىقلارنى ب د ت نىڭ بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلغان «جاسۇس»لار دەپ ئەيىبلىدى ھەم ئامېرىكىنى خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا باشقا دۆلەتلەرگە بېسىم ئىشلىتىپ، ئىراق ئەمەلدارلىرىنىڭ چەت ئەلگە چىقىشىنى مەنئى قىلىدىغان 1137 - نومۇرلۇق قارارىنى ماقۇللاتقۇزدى، دەپ ئەيىبلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 14- نويابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 14 - نويابىر ئوتتۇرا دېڭىزدا چارلاش ئېلىپ بېرىۋاتقان «جورجى ۋاشىنگتون» نامىلىق ئاۋئاماتكىنىڭ پارىس قولتۇقىغا كرىشى توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈردى.

بۇ ئامېرىكىنىڭ «نېمىز» نامىلىق ئاۋئاماتكىدىن كېيىن پەرمانغا بىنائەن پارىس قولتۇقىغا كىرگەن يەنە بىر ئاۋئاماتكىسى ھېسابلىنىدۇ، كلىنتون پەرمان چۈشۈرگەنده مۇنداق دېدى: بۇ ھازىر ۋەزىيەتتە «ئىنتايىن مۇۋاپىق» ھەرىكەت.

بۇ يەردىكى تەھلىلچىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى : كلىنتوننىڭ بۇ ئەڭ يېڭى ھەرىكىتى ئامېرىكا بىلەن ئىراق ئوتتۇرىسىدىكى جىددىيلىكنى يەنمۇ كەسكىنلەشتۇرۇۋېتىدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇلۇق، پارچە باھاسى: 25 پۇلۇق (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新 疆 日 报 （维吾尔文） （بۇ سان 6 بەت）

1997 - يىل
نويابىر
18
سەيشەنبە

CN 65——0002 / Z مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى:

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 10 ℃ - -4 ℃ بولىدۇ. 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتى تەدبىر قوللىنىپ ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك مەسىلەرنى ھەل قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك بولۇۋاتقان «كېسەل كۆرسىتىش تەس، دورا ئېلىش قىيىن، داۋالىنىش ھەققى يۇقىرى بولۇش» مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ يىل 4-ئايدا نازارەتنىڭ ئىستىل تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك بولۇۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن «مۇۋاپىق دورا ئىشلىتىش توغرىسىدا بەلگىلىمە»، «مۇۋاپىق تەكشۈرۈشنى ياخشى ئىشلەش توغرىسىدىكى بەلگىلىمە»، «تەلەپ ۋە كونترول قىلىش چارىسى» قاتارلىق 10 تۈرلۈك بەلگىلىمىنى تۈزۈپ يولغا قويىدى. 9-ئايدا نازارەت پارتكومى ئاخبارات ئىلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، جەمئىيەتكە «كېسەل كۆرسىتىش تەس، دورا ئېلىش قىيىن، داۋالاش ھەققى يۇقىرى بولۇش» مەسىلىسىنى ھەل قىلىش چارىسىنى ئىلان قىلدى ھەم ھەر دەرىجىلىك داۋالاش تارماقلىرىدىن ئىچكى قىسمىدىكى سەۋەبىنى تېپىپ، ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆپلىگەن دوختۇرخانىلار بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش چارىسى ئوستىدە ئىزدىنىپ، ئۇنۇملۇك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىغا دائىر چوڭ ئىشلار

● 1993- يىل 11-ئاينىڭ 20-كۈنى تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ 1- چارلاش - لايىھىلەش يۇرتى كورلا غەربىي بېكىتىدىن قەشقەر شەھىرىگىچە بولغان ئارىلىقتىكى قۇرۇلۇشنىڭ مۇمكىنچىلىك تەتقىقاتى دوكلاتىنى يېزىپ پۈتتۈردى.

● 1995-يىل 3-ئاينىڭ 28-كۈنى تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ 1- چارلاش- لايىھىلەش يۇرتى كورلىدىن قەشقەرگىچە بولغان 960.5 كىلومېتىر ئارىلىقتىكى قۇرۇلۇشنى چارلاش - لايىھىلەش ۋەزىپىسىنى پۈتۈنلەي ئورۇندىداپ بولدى.

● 1995- يىل 8-ئاينىڭ 8-كۈنى جۇڭگو خەلقئارا قۇرۇلۇش مەسلىھەت شىركىتىنىڭ مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسى كورلىدىن قەشقەرگىچە بولغان ئارىلىقتىكى تۆمۈرىول قۇرۇلۇشى ئىشنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى ۋە ئۇنى باھالاپ، تۆمۈرىولنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى 2 ۋىلايىتە، 2 ئوبلاستنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ ھېسابلىدى.

● 1996- يىل 3-ئاينىڭ 19-كۈنى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يولىيورۇقىدا: «جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى تېزدىن ياساپ، ئۇ يەرنىڭ پاختىچىلىقى ۋە نېفىت، نېفىت-خىمىيە سانائىتىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، نامرات، قالاق قىياپىتىنى

مىچوۋەن شەھىرى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرماقتا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **شى جيەن، شۇي دۈلك، ۋاڭ شىلك** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ بويىچە بىر مۇنچە ناھىيە، شەھەرلەر يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەمدىلا تۈتۈش قىلىۋاتقاندا، مىچوۋەن شەھىرىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكى پۈتۈن شەھەر ئىگىلىكىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەپ بولدى، ئۇ شەھەر ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى يېڭى ئېشىش نۇقتىسى بولۇپ قالدى.

مىچوۋەن شەھىرىدە ئادەم كۆپ، يەر ئاز، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ شەھەر تېرىقچىلىق يوشۇرۇن كۈچىنىمۇ ئاساسىي جەھەتتىن قېزىپ بولغانىدى. مىچوۋەن شەھەرلىك پارتكوم ئەھمىيەتنى ئاساس قىلىپ، دەققەت -نەزىرىنى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇشقا قاراتتى. ئەينى چاغدا بىر مۇنچە كىشىلەر يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشتىن ئەندىشە قىلىپ، ئىدىيىدە «قورقۇش» كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قالغانىدى. شەھەرلىك پارتكومىدىكى بىر بەن ئادەم چوڭ يېغىن ئېچىپ سەپەرۋەر قىلىش، كىچىك يېغىنلارنى ئېچىپ مۇھاكىمە قىلىش، باشقا جايلارغا بېرىپ تەجرىبە ئۆگىنىش، قاتلاممۇ قاتلام كۇرس ئېچىشتەك خىلمۇ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، شەھەر بويىچە ئىدىيىنى ئازاد قىلىش مۇھاكىمىسىنى قانات يايدۇردى. شەھەرلىك پارتكوم قۇرۇلما نىسبىتى بىلەن كارى بولماسلىق، نېمىنى راۋاجلاندۇرغىلى بولسا شۇنى راۋاجلاندۇرۇش؛ كۆلەمنىڭ چوڭ- كىچىكلىكى بىلەن كارى بولماسلىق، پەقەت ئىقتىسادىي ئۈنۈمى تېز بولسلا يولغا قويۇش؛ ئۆز جايىمىز، باشقا جاي دەپ ئايرىماي شارائىت يارىتىش ، ئادىل رىقابەتلىشىش، ھەممىگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىش؛ ئىقتىسادىي تەركىب بىلەن كارى بولماي، خۇسۇسىي ئىگىلىك بىلەن كوللېكتىپ ئىگىلىكنى بىرلىكتە راۋاجلاندۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مىچوۋەن شەھىرى 1993- يىلىدىن بۇيان ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىيتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون ۋە ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭكىگە قارىغاندا تېخىمۇ ئېتىبار بېرىدىغان «مىچوۋەن شەھىرىنىڭ يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى ۋاقتىلىق بەلگىلىمىسى»نى تۈزۈپ چىقتى ھەم خېرىدار چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزىدىغان بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى چىقاردى. بەزى سىياسەتلەر ماگنىتتەك كۈچلۈك تەسىر پەيدا قىلدى. مەسىلەن: شەھەر غەربىدىكى سانائەت رايونىنىڭ يەرلىرىنى مەبلەغ سالغۇچىلارغا 20 يىلغىچە ھەقسىز ئىشلىتىشكە بېرىش ، تاپاۋەت بېجى، مەبلەغ يۆنىلىشىنى تەڭشەش بېجى، ئېنېرگىيە، قاتناش، قۇرۇلۇش فوندى ئېلىشنى كەچۈرۈم قىلىش ۋە باشقىلار. بۇ شەھەر شەھەرنىڭ غەربىي ۋە شەرقىدە خۇسۇسىي سانائەت رايونى ھەم يۇقىرى تېخنىكىلىق سانائەت بازىسى قۇردى، چاڭشەنزە، سەندوبا قاتارلىق يېڭا- بازارلارمۇ خۇسۇسىي سانائەت كىچىك رايونى قۇردى، 500 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغ كىرگۈزۈپ، 282 خۇسۇسىي كارخانا قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، سودا- سانائىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىمۇ يېشىل چىراغ يېقىپ بېرىپ، باشقا جايلاردىن مىچوۋەنگە زاۋۇت قۇرۇشقا كەلگەنلەرگە قولايلىق يارىتىپ بەردى، يېگىدىن قۇرىدىغان خۇسۇسىي كارخانىلارغا رەسمىيەت ئوتتەپ بېرىش تەرتىپىنى ئاددىيلاشتۇرۇپ، 3 كۈن ئىچىدىلا بارلىق رەسمىيەتلەرنى بېجىرىپ بەردى.

ئىدىيىنىڭ ئازاد قىلىنغانلىقى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ھازىر مىچوۋەن شەھىرىدىكى يەككە تىجارەتچىلەر ۋە خۇسۇسىي كارخانا 7800 گە يېتىپ، ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى شەھەر خەلق ئىگىلىكى ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ ئاز كەم 40% نى ئىگىلىدى. بۇ يىل 1- ئايدىن 9- ئايغىچە يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 660 مىليون يۈەن، پايدىسى 79 مىليون 10 مىڭ يۈەن، تاپشۇرغان بېجى 39 مىليون 590 مىڭ يۈەن بولدى. خۇسۇسىي كارخانىلار مەھسۇلاتىنى يۇقىرى تېخنىكا بويىچە سىستېمىلاشتۇرۇش يۇنىلىشىگە قاراپ راۋاجلاندۇردى، مەسىلەن: ئىئونسز سېللۇلوزا، prc ماي مەھسۇلى مىچوۋەن شەھىرىنىڭ «كوزىر» مەھسۇلاتى بولۇپ قالدى، خۇسۇسىي كارخانىلارنىڭ مەبلەغ سېلىش كۆلىمى ئۆزلۈكسىز كېڭەيىپ، مىليون يۈەندىن كۆپ مەبلەغ سالغان خۇسۇسىي كارخانىدىن 22سى بارلىققا كەلدى.

ئىدىيىدە يەنمۇ ئازاد بولايلى

قىسقاۋېزور

مىچوۋەن شەھىرىنىڭ مۇھىم تەجرىبىسى بۆسۈش قىلىشقا جۇرئەت قىلىشتىن ئىبارەت. بۆسۈش قىلىش - ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، دېگەنلىك.

بۆسۈش قىلىشتا ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنى باشلامچى قىلىش كېرەك.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنىڭ دەرىجىسى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ سالمىقىنى بەلگىلەيدۇ؛ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ سۈرئىتىنىمۇ بەلگىلەيدۇ. شىنجاڭنى دېگىز بويىدىكى ۋە ئىچكى جايلاردىكى ئىلغار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن سېلىشتۇرساق، ناھايىتى زور پەرق بار، بۇ جەھەتتىكى پەرق ئىدىيىۋى قاراش جەھەتتىكى پەرقتىن ئىبارەت.

بىز ئىلگىرى ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكتە بولمىغان ئىقتىسادقا قارىتا ھەر خىل ئەندىشە ۋە گۇماندا بولدۇق، شۇڭا تازا دادىل ئىش كۆرەلمىدۇق، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك تېز راۋاجلانسا، ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنىڭ خاراكتېرى ئۆزگىرىپ كېتىدۇ، دېگەن ئەندىشىدە بولدۇق.

ئىدىيىدە ئازاد بولۇش ئىشلىرىمىزنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاچقۇچى. ھازىرقى مەسىلە ئىدىيىدە يەنىلا ئازاد بولۇشىمىزغا باغلىق بولۇپ قالدى، ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنىڭ تۈگىنى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردا، شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنىڭ ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇشى كېرەك. ئىدىيىدە ئازاد بولۇشنى ئېغىزدىلا دەپ قويۇش بىلەن

قاراقاش ناھىيىسى ھويلا - ئارامالرنى باغۋانلاشتۇرۇشنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، داڭلىق سورتلۇق ئۈزۈم،

تەرەققياتى، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ ھېسابلىدى.

● 1996- يىل 3-ئاينىڭ 19-كۈنى چ ك پ مەركىزىي كومىتېتى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يولىيورۇقنىدا: «جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى تېزدىن ياساپ، ئۇ يەرنىڭ باختىچىلىقى ۋە نېفىت، نېفىت-خىمىيە سانائىتىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، نامرات، قالاق قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىش كېرەك» دەپ كۆرسەتتى.

● 1996- يىل 5-ئاينىڭ 20-كۈنى گوۋۇيۈەن جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنى تولۇق قىلىپ تۇرغۇزۇشنى تەستىقلىدى ۋە ئۇنى دۆلەتنىڭ 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرى قاتارىغا كىرگۈزدى.

● 1996- يىل 7-ئاينىڭ 5-كۈنى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىول قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى ۋە قوماندانلىق شتابى پارتكومى قۇرۇلدى.

● 1996- يىل 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون كورلا شەھىردە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولى قۇرۇلۇشخا ياردەم بېرىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، تۆمۈرىول بويلىرىدا يەر ئېلىش، كۆچۈرۈش ۋە قوشۇمچە ھەق بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك باشلانغانلىقىنى جاكارلىدى.

● 1996- يىل 9-ئاينىڭ 6-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 10 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى رەسمىي باشلاندى، گووۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ، تۆمۈرىول مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى خەن يۈيىسن قۇرۇلۇشنىڭ باشلانغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن قۇرۇلۇشقا تۇنجى سالدى ۋە سۆز قىلدى.

● 1997- يىل 4-ئاينىڭ 20-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى سائەت 11 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشدا تۇنجى قېتىم رېلىس ياتقۇزۇلدى.

● 1997- يىل 11-ئاينىڭ 15-كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 16 دە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشدا كۆچا ناھىيە بازىرىغىچە رېلىس ياتقۇزۇلدى.

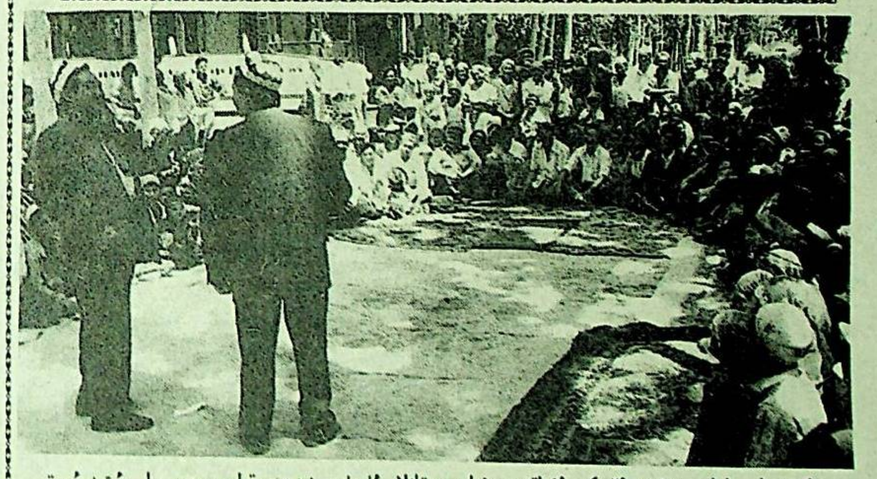

يەكەن ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكى ئۇزاقتىن بۇيان دېھقانلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، ھەر يىلى ئېتىز-ئېرىق باشلىرىدا 200 قېتىم ئويۇن-قويۇپ بەردى. بۇ ئۆمەك مەدەنىيەت منىستىرلىكى ۋە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئاساسىي قاتلام مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

ئۇز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەمتىمىن** فوتوسى

ئورۇمچى شەھىرىدە دىنابەت كېسەللىكىگە خالىس مەسلىھەت بېرىش بويىچە قىزىق لىنىيە تېلېفونى تەسىس قىلىندى

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئالىيە قادىر** خەۋىر قىلدۇ: شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى 1- تارماق دوختۇرخانىسى كادىرلار 5 ئەزا بۆلۈمى، ئىچكى ئاجراتما بۆلۈمى، ئامبرىكا للىلي (ئاسىيا) شىركىتى بىرلىكتە تەسىس قىلغان دىنابەت كېسەللىكىگە خالىس مەسلىھەت بېرىش بويىچە قىزىق لىنىيە تېلېفونى 4838990 (0991) دۇنيا دىنابەت كېسەللىكى خاتىرە كۈنى بولغان 14- نويابىر مۇلازىملىقنى رەسمىي باشلىدى.

14- نويابىر چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى 1- تارماق دوختۇرخانىسىدا بۇ مۇناسىۋەت بىلەن دۇنيا دىنابەت كېسەللىكى كۈنىنى خاتىرىلەش مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. يىغىندا مۇتەخەسسىسلەر دىنابەت كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتىش، دىنابەت كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، دىنابەت كېسەللىكىنىڭ پەيدا بولۇشى توغرىسىدا لېكسىيە سۆزلىدى. مەم ئاغرىقلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

يەكەن ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى تېلېفون ئالاقىسىنى راۋانلاشتۇرۇپ ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە ھەسسە قوشتى

ئۇختىيارى مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت مۇسا** خەۋەر قىلدۇ: يەكەن ناھىيىلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ناھىيە ئىچى ۋە يېزا- بازارلارنىڭ تېلېفون ئالاقە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، ئۇچۇر يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە تېگىشلىك ھەسسە قوشتى.

بۇ ئىدارە پوچتا- تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ يېراق كەلگۈسى نىشانىنى كۆزدە تۇتۇپ، مۇكەممەل باشقۇرۇش سىستېمىسىنى شەكىللەندۈردى. ئىدارە پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرى بىلەن، ئىدارە باشلىقلىرى بۆلۈم مەسئۇللىرى بىلەن، بۆلۈم باشلىقلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىلەن مەسئۇلىيەتنامانى ئىمزالاپ، ئۆزئارا نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، خەۋەرلىشىش تورى قۇرۇلۇشىنى تېزلەتتى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 8- ئايغىچە ناھىيە بازىرى ئىچىدىكى 24 كىلومېتىر تېلېفون سىم يولى رېمونت قىلىندى، 6 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى تېلېفون سىم يولى يېڭىدىن تۇتاشتۇرۇلدى. دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلار، شەخسلەرگە يېڭىدىن ئورنىتىلغان تېلېفون توپچكسى 700 گە، كۆچمە تېلېفون 24 كە، چاقىرغۇ ئاپپاراتى 230 غا يەتتى. يېزا- بازارلارغا قويۇپ بېرىلگەن تېلېفون 270 توپچكىغا يېتىپ، ناھىيە بازىرى ۋە يېزا- بازارلاردىكى تېلېفون 5422 توپچكىغا يەتتى. بۇ يىل 5- ئاينىڭ 17- كۈنى «دۇنيا پوچتا كۈنى» مۇناسىۋىتى بىلەن تېخنىكلارنى تەشكىللەپ، 537 ئالىلگە ئېتىبار باھادا تېلېفون ئورنىتىپ بېرىپ، 483 مىك 300 يۇەن پايدىنى ئابونتلارغا ئۆتۈنۈپ بەردى ھەم 805 مىك 500 يۇەن تېلېفون ئورنىتىش تېخنىكا ھەققى كىرىم قىلدى. ناھىيىنىڭ 1- ئايدىن 8- ئايغىچە تېلېگراف كىرىمى 1 مىليون 880 مىك يۇەنگە يېتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 91% ى ئورۇندىلىپ بولدى. شەھەر تېلېفون كىرىبى ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 184% ئاشتى.

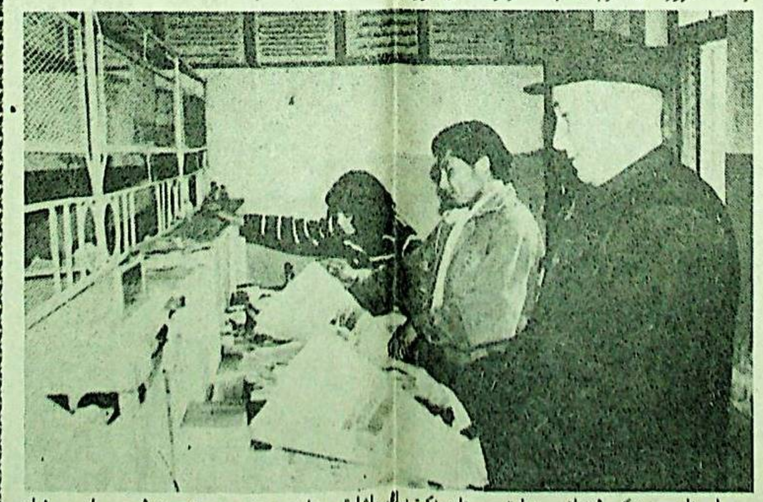

باي ناھىيىسىدىكى ئونباش يېزىلىق پوچتا پونكىتىنىڭ باشلىقى جۇمە رەمىدىن بىر نەچچە ئون يىلدىن بۇيان گېزىت - ژۇرنال، پوچتا يوللانمىلىرىنى ئابونت، مۇشتەرىلەرنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزدى. ئۇ باي ناھىيىسىنىڭ پوچتا-تېلېگراف سىستېمىسى بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار شەخس، پوچتا مۇلازىملىقىدىكى چولپان دېگەن نامغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: جۇمە رەمىدىن (سولدا) «شىنجاڭ گېزىتى»نى مۇشتەرىلەرگە تارقىتىش ئۈچۈن ئايرىماقتا.

ئۇز مۇخبىرىمىز **سادىق ئىمىر** فوتوسى

قارا قاش ناھىيىسى ھويلا - ئارامالرنى باغۋارانلاشتۇرۇشنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، داڭلىق سورتلۇق ئۈزۈم، قەغەز ياڭاق ۋە سورتلۇق ئۈزۈك بازىلىرى قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۈردە ياخشى تۇتتى.

سۈرەتتە: سايباغ يېزىسىدىكى ئايالار ئۈزۈم ئۈزمەكتە. **جالال مىنخاي** فوتوسى

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق ئايالار بىرلەشمىسى تەرىپىدىن «8- مارت قىزىل بايراقدارى» دېگەن نامغا ئېرىشكەن. موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ بوستان يېزىسىدىكى قازاق يەككە تىجارەتچى ئۇرزىيە (سولدا) 1993- يىلى ماگىزىن ئاچقاندىن بۇيان، چارۋىچىلارنى سۈپىتى ياخشى، باھاسى ئەرزان تاۋارلار بىلەن تەمىنلەپ ۋە نامراتلارغا تۇرمۇش جەھەتتىن ياردەم بېرىپ، چارۋىچىلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئەلكەي** فوتوسى

باي ناھىيىسىدە پەۋقۇلئاددە قاتناش ۋەقەسى يۈز بېرىپ 16 كىشى ئۆلدى، 25 كىشى يارىلاندى

ئىبرەت ئېلىڭ

ئۇز مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋەر قىلدۇ: 9- نويابىر چۈشتىن كېيىن ئۇرۇمچى-ۋاقتى سائەت 5 تە باي ناھىيىسىدىكى توقسۇن يېزا چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ مەلۇم باشلىقى ھاراق ئىچكەندىن كېيىن دېھقانچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان 12946 - 新F نومۇرلۇق ئاپتوموبىلنى كىنىشكىسىز ھەيدەپ، ناھىيە بازىرى بىلەن توقسۇن يېزىسى ئارىلىقىدىكى 2946- تاشيول لىنىيەسىنىڭ 79 كىلومېتىر 600 مېتىرلىق بۆلىكىگە كەلگەندە، ئاپتوموبىل يول بويىدىكى ئورمان بەلۋېغىغا كىرىپ كېتىپ، 2 تۆپ چوڭ تېرەككە قاتتىق سوقۇلۇپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتوموبىلدىكى 41 كىشىدىن 6 سى نەق مەيداندا ئۆلۈش، 7 سى دوختۇرخانىغايۆتكەپ قوتقۇزۇش جەريانىدا ئۆلۈش، 3 ى داۋالىنىش ئۇنۇم بەرمەي ئۆلۈشتەك پاجىئەلىك قاتناش ۋەقەسى يۈز بەردى.

ۋەقەيۈز بەرگەندىن كېيىن ئاقسۇ ۋىلايىتى ۋە باي ناھىيىسىنىڭ مەسئۇللىرى جەددىي يېغىن ئېچىپ قازاغا ئۇچرىغانلارنىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلىرىنى، يارىدارلارنى داۋالاش، قوتقۇزۇش خىزمىتىنى ئەستايىدىل يېخىشى ئىشلەش قاتارلىق مەسىلەرنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇردى. ھازىر بۇ ۋەقە تېخىمۇ ئېچكىرىلەپ تەكشۈرۈلمەكتە.

يېڭى قىياپەت، يېڭى ئوبراز

(مۇخبىرلىق خاتىرىسى)

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل**

ۋەتىنىمىزنىڭ ئەڭ غەربىگە، تورغات چېگرا ئېغىزى، ئەركەشتام چېگرا ئېغىزى ۋە توپا پورتىدىن ئىبارەت «ئالتۇن ئۈچ بۇرجەك» ئارىسىغا جايلاشقان ئۇلۇغچات ناھىيىسى ئالتۇن كۆز مەنزىرىسىگە چۈمگەنىدى. بىزنىڭ بۇ ناھىيىگە قىلغان سەپىرىمىز گۈزەل سېنتەبىرگە توغرا كەلدى. تاغلار ئارىسىدا قەد كۆتۈرۈپ، مەرۋايىتتەك چاقناپ تۇرغان ئۇلۇغچات يېڭىشەھىرى بىزنى خۇددى يىراقتا كەتكەن ئوغۇللىرى قايتىپ كەلسە كۈتۈۋالغان ئانىلاردەك قىزغىن كۈتۈۋالدى. زىيارەت قىلىش جەريانىدا بىزدە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇرغىنى بۇ تاغلىق شەھەرنىڭ يېڭى قىياپىتى ۋە بۇ يەردە ياشاۋاتقان ھەر مىللەت كىشىلىرىنىڭ يېڭى ئوبرازى بولدى. شۇڭا بىزنىڭ قەلەم تۇلپىرىمىز ئالدى بىلەن ئەنە شۇ يېڭى قىياپەت، يېڭى ئوبراز ئۈچۈن چاپتۇرۇلدى.

1985-يىل 8-ئاينىڭ 23-كۈنى ئۇلۇغچاتلىقلار قاباھەتلىك بىر «چۈش» كۆردى. شۇ كۈنى تۇيۇقسىز 7.4 بال قاتتىق يەر تەۋرەپ، ناھىيىگە ئېغىر ۋەيرانچىلىق سېلىپ، خەلقنىڭ ھاياتى ۋە مال مۈلكىنى زور زىيانغا ئۇچراتتى. راستىنى ئېيتقاندا، بۇ مىسلى كۆرۈلمىگەن بىر پاجىئە ئىدى. لېكىن، كىشىلەرنىڭ مەڭگۈ ئېسىدىن چىقمايدىغىنى ئۇلۇغچاتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قاتتىق يەر تەۋرەش ئالدىدا قىلچە باش ئەگمەي قەھرىمانلىق جاسارىتىنى نامايان قىلغانلىقى بولدى. ئۇلار مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاھىدە مەدەت بېرىشى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ ھەمدە ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قوللىشى ۋە ياردىمى ئاستىدا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، يۇرت-ماكانىنى قايتا قۇرۇشقا كىرىشىپ، 3 يىل ئىچىدە كۆركەم، ھەيۋەتلىك ئۇلۇغچات يېڭىشەھىرىنى قۇرۇپ چىقتى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن 10 نەچچە يىلدىن بۇيان ئۇلۇغچات خەلقى بۇ روھنى ئۈزۈلدۈرمەي جارى قىلدۇردى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلغان ھالدا «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ناچار تەبىئىي مۇھىت ۋە جاپالىق شارائىتمۇ «جاپاغا چىداپ ئىگىلىك

قۇشۇش» تىن ئىبارەت «ئۇلۇغچات روھى» نى تىكلەپ، ئۇلۇغچاتنىڭ قالاق، نامرات قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش ۋە يېڭىلاش ئۈچۈن ئۈزلۈكسىز كۈرەش قىلدى. نەتىجىدە، بۇ ناھىيىدە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر ۋە يېڭىلىقلار بارلىققا كەلدى. بولۇپمۇ بۇ ئۆزگىرىش، يېڭىلىقلاردا گەۋدىلىك رول ئوينىغان نەمۇنىچىلەرنىڭ تىپىك ئىش - ئىزلىرى ۋە ئۇلارنىڭ جاپالىق كۈرەش قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئېڭىدىكى نامراتلىق ئىدىيىسىنى ئۆزگەرتىش روھى ھەقىقەتەنمۇ تەسىرلىك. چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىپ، تۆھپە قوشۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسىگە ئايلانغان ۋۇدوگيۇن، قىرغىز دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاپ، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان لى شېيىڭ، دېھقان، چارۋىچىلارغا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش ئۈلگىسىنى تىكلەپ بەرگەن خوجاغازى، دېھقان، چارۋىچىلارنى ئورتاق بېيىش يولىغا يېتەكلىگەن ئايىۋلاق كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە كۆڭلى - كۆكسى كەڭ، زور ئىنقىلابىي مەسئۇلىيەتچانلىققا ئىگە، تاغلىق رايوننىڭ قالاق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشكە زور كۈچ سەرپ قىلىپ جاپالىق ۋە ئەمەلىي ئىشلەپ كېلىۋاتقان ناھىيە رەھبەرلىرى بۇنىڭ كونكرېت مىسالى. راست گەپنى قىلغاندا، ئۇلۇغچاتتا خىزمەت قىلغانلىقنىڭ ئۆزى بىر خىل تۆھپە قوشۇشتۇر. بۇ يەردىكى مەيلى رەھبىرىي كادىر، مەيلى ئوقۇتقۇچى، دوختۇر - سېستىرا ۋە مەيلى ئادەتتىكى ئىشچىلار بولسۇن ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن ئازراق ئەمەلىي ئىش، ياخشى ئىش قىلىپ بېرىمەن دەيدىكەن، باشقا جايلارغا قارىغاندا تېخىمۇ كۆپ تەر تۆكۈشكە، ئەجىر سىڭدۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. ئەگەر بىرەرسى ئۇلاردىن «بۇ يەردە ئىشلىسەڭلار جاپا ھېس قىلمامسىلەر» دەپ سورىسا، ئۇلار ئىككىلەنمەيلا «ئۇلۇغچاتنىڭ شارائىتى راستىنلا جاپالىق، ئىقتىسادى ئارقىدا، ئەمما بۇ ناھىيە بىزدەك كادىرلارنىڭ تېخىمۇ كۆپ تۆھپە قوشۇشىغا موھتاج» دەپ جاۋاب بېرىشىدۇ. ئەمەلىيەتتىمۇ ئۇلارنىڭ كۆپ قىسمى ئۇلۇغچات ناھىيىسىنىڭ قىياپىتىنى يېڭىلاش ۋە ئۆزگەرتىشكە ياشلىق باھارىنى تەقدىم قىلىپ، خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشكەنلەردۇر.

بىز نامرات ناھىيىلەردە مۇخبىرلىق قىلىش جەريانىدا شۇنى چوڭقۇر ھېس قىلدۇقكى، ئۇلاردا

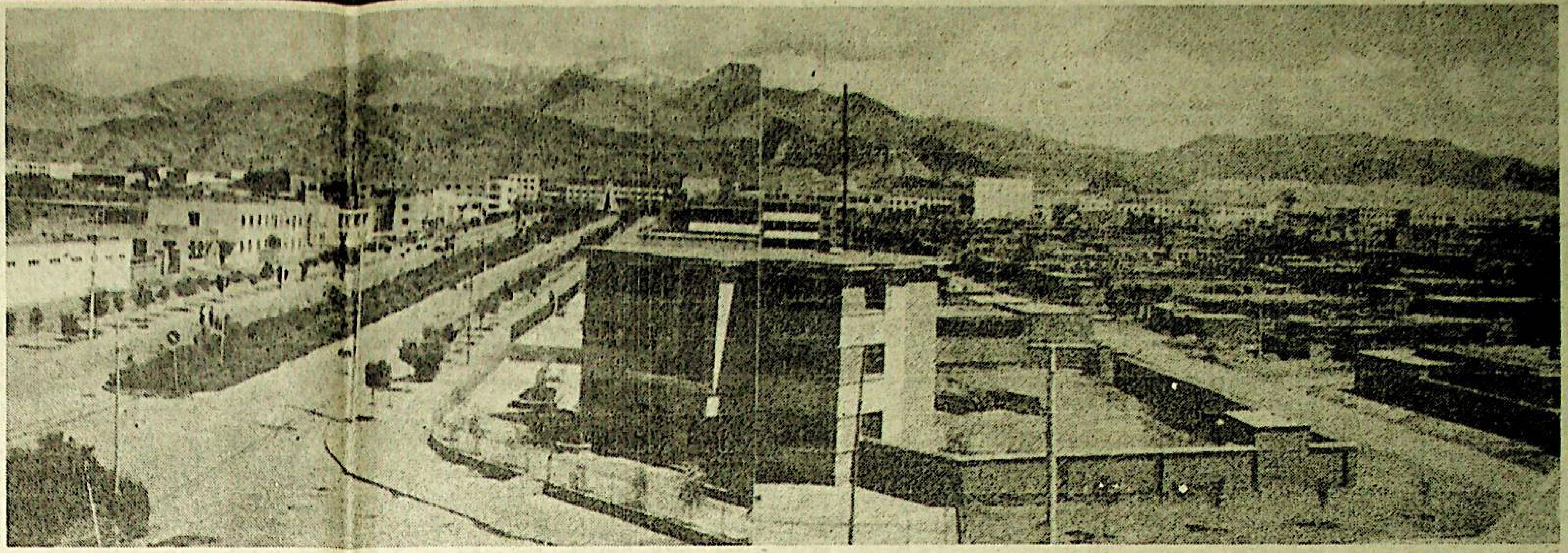

سۈرەتتە: ناھىيە بازىرىنىڭ يېڭى قىياپىتى.

راستچىل بولۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش خىزمىتىدە ھەقىقىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىمىز

ئۇلۇغچات ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىسى **سەي شىلياڭ**

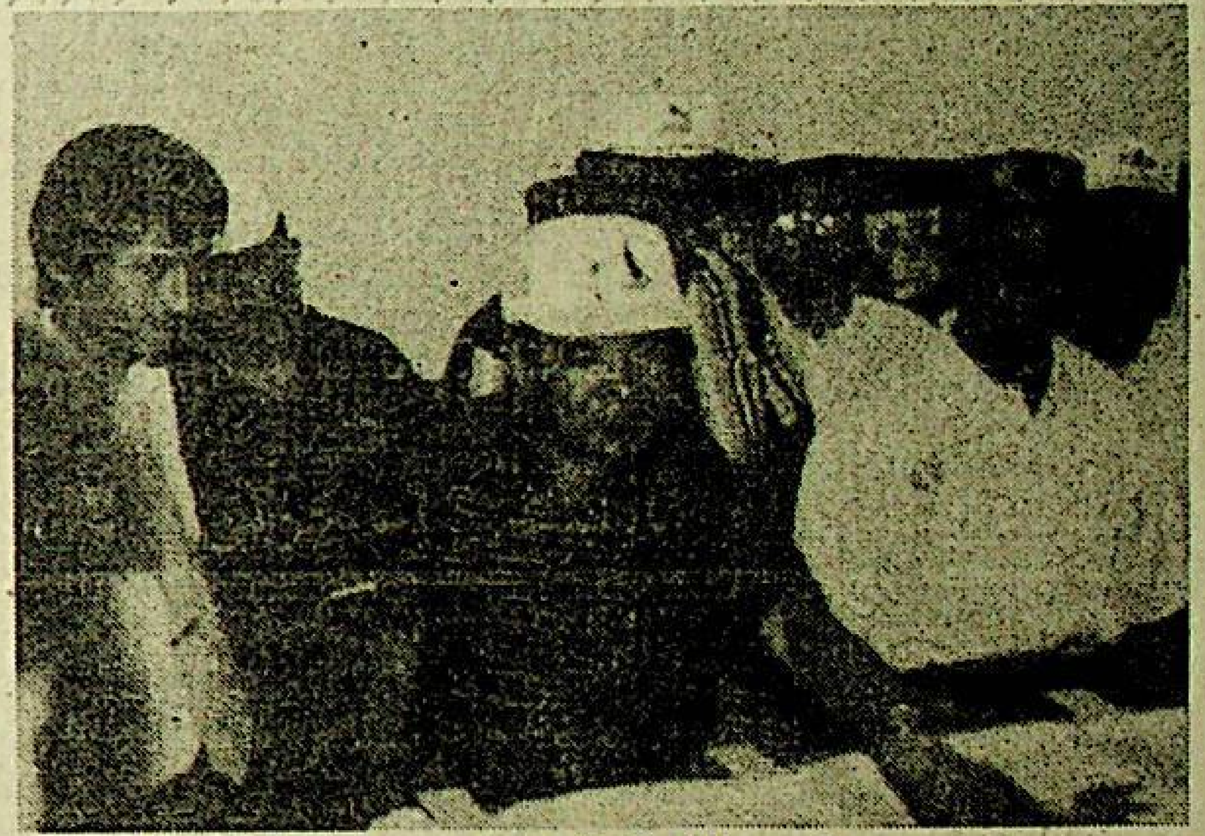

سۈرەتتە: رەئىس ئابلەت ئابدۇرېشىت ناھىيىلىك تۆگە يۇڭى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتىنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە.

ناھىيىمىز پامىر ئېگىزلىكىنىڭ باغرىغا جايلاشقان، قىرغىزلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان، 30 مىڭ مو تېرىلغۇ يېرى بار، چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان ناھىيە، تاغلىق يەر ناھىيىمىز ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ % 76 نى ئىگىلەيدۇ. تەبىئىي شارائىتى ناچار، قىروسىز ۋاقتى 160 كۈن بولۇپ، 1 يىل ئىچىدە 10 ئاي بوران چىقىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ناھىيىمىزدە يەنە 5000 ئادەم نامراتلىق سىزىقىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ناھىيىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما ناچار تەبىئىي شارائىت ئالدىدا بەل قويۇۋەتمەي، ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، مول بايلىق ئۆزگىچىلىكى ۋە جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىكىدىن ئەمەلىيەتتىكە ئاساسەن «ئاشلىقنى، چارۋىنى كۆپەيتىپ، چېگرا سودىسىنى ئىلگىرى سۈرۈش؛ كان ئېچىپ، سانائەتنى گۈللەندۈرۈپ، كەڭ دائىرىدە خېرىدار چاقىرىش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات يولىنى بەلگىلىدى. كونكرېت ئېيتقاندا:

- چارۋىچىلىقنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرىمىز. چارۋىچىلىق ئۇلۇغچاتنىڭ تۈۋرۈك كەسپى، چارۋىچىلىقنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى كۈچەيتىشتە قورۇق شوئار تۇۋلىماي، ئەمەلىي ئىشلەپ «ئوتلاقنى ياخشىلاپ، چارۋا نەسلىنى ئۆزگەرتىش، تۇغار چارۋىنى كۆپەيتىپ، بورداقچىلىقنى يولغا قويۇش؛ چارۋىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرىمىز. 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە «635» قۇرۇلۇش (دېھقان، چارۋىچىلارغا توغرا كېلىدىغان تاۋار چارۋىنى

بۇ يىل «123» قۇرۇلۇشنى داۋاملىق يولغا قويۇپ، ھەر بىر كەنت 1 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئېرىق- ئۆستەڭ ياساش، 200 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتىش، 300 مو بوز يەر ئېچىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندايمىز. ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشنى يولغا قويۇپ، يېڭى تېخنىكىنى پائال كېڭەيتىپ، ئاشلىقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئىرىشىپ ئاشۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوزۇقلۇق ئاشلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىمىز.

- تەبىئىي بايلىق ئەۋزەللىكىمىزنى بايلىققا ئۆزگەرتىش قەدىمىمىزنى تېزلىتىمىز. ناھىيىمىزنىڭ كۆپ قىسىم يەرلىرى گىياھ ئۈنمەيدىغان تاغلىق يەر بولسىمۇ، ئۇنىڭدا مول كان بايلىقلىرى بار. ئاپتونوم رايون ۋە ئوبلاستىمىز ناھىيىمىزنى كان بايلىقلىرى ئېچىلىدىغان نۇقتىلىق ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزدى. بىز كان بايلىقلىرى زاپىسىنى داۋاملىق ئېنىقلاش ۋە نېفىت «ئۇلۇغچات قۇدۇقى»نىڭ قېزىلىش پۇرسىتىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، مۇناسىپ كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ناھىيىمىز ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرىمىز. چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى تۈجۈپىلەپ پىششىقلاپ ئىشلەيدىغان سانائەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ناھىيىمىز-

ئېغىزى بار بولۇپ، ئۇ شەرق بىلەن بىرلىشىپ غەربكە چىقىرىشتىكى كۆۋرۈك بېشى، شۇنداقلا جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئورۇن. بىز بۇ 2 چېگرا ئېغىزىدىن پايدىلىنىپ، سىرتتىن كىرگۈزۈپ، ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش يولىدا مېڭىپ، ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىپ، ئىقتىسادىي رايون قۇرۇپ، 3- كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ ئاشخانا، مېھمانخانا، ماگىزىن، ماشىنا توختىتىش ئورنى قۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى بازارغا يېتەكلەيمىز.

- نامرات ئائىلىلەرگە قارىتا ۋۇسكا ئېسىپ يۆلەك بولىمىز. نامراتلارغا يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە دەرىجىمۇدەرىجە مەسئۇل بولۇش، 1 - قول رەھبەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ پارتىيە، مەمۇرىيىتىنىڭ 1 - قول رەھبەرلىرىدە نامراتلارغا يۆلەك بولۇش بۇرچ تۇيغۇسى پەيدا قىلىمىز. نامراتلارغا يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ ئۈنۈمىنى يىللىق باھالاشنىڭ شەرتىگە كىرگۈزۈپ، بۇ يىل 330 ئائىلە، 1600 ئادەمنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرىمىز.

- تەرەققىيات نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتا ئەڭ مۇھىمى ئىدىيىدە ئازاد بولۇپ، كۆز قاراشنى يېڭىلايمىز. ئىدىيىدە ئازاد بولمىغاندا

ئۇنۇملۇك تەدبىر، ئەملىي ياردەم

ئۆز مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت**

9-ئاينىڭ 3-كۈنى سەھەردە، ئۇلۇغچات ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت بىناسى ئالدى ئادەم دېڭىزىغا ئايلانغاندى. بىز بۇ مەنزىرىگە قىزغىقسىز، ئەھۋال ئىگىلەش ئىستىكىدە مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنى زىيارەت قىلدۇق. ئىسلىدە ناھىيىدىكى بىر نەچچە چوڭ بەنزە رەھبەرلىرى ۋە ئورگان كادىرلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئالاقلىشىش نۇقتىسىدىكى نامرات ئائىلىلەرنىڭ كۆزلۈك تېرىقچىلىق ئىشلىرىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن يېزىلارغا مېڭىشقا تەييارلىق قىلۋاتقانىكەن.

بۇ يىل ناھىيىلىك پارتكوم ناھىيىنىڭ نامراتلىق ئۆتكىلىگە ھۆجۇم قىلىش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن «ئۇچ ئۈچنە بىر تۈزۈم» پلانىنى تۈزۈپ يولغا قويىدى، بۇ پلاندا ئۇچتىن بىر ئورگان خادىملىرى يېزا، كەنتلەرنى ئالاقلىشىش نۇقتىسى قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا ياردەم بېرىدۇ. ئۇچتىن بىر خادىم يېگى دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ بۇز يەر ئېچىش ئەمگىكىگە قاتنىشىدۇ. ئۇچتىن بىر خادىم ئورگاندا قېلىپ كۇندىلىك كەسپىي خىزمەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىدۇ، دەپ بەلگىلەندى. ناھىيىلىك پارتكوم يېزا، كەنت، ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئالغان كادىرلارنىڭ ھەر يىلى ئاساسىي قاتلامدا خىزمەت قىلغان ۋاقتى ناھىيە دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ 80 كۈندىن، يېزا (بۆلۈم) دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ 120 كۈندىن، ئادەتتىكى كادىرلارنىڭ 150 كۈندىن تۆۋەن بولماسلىقىنى، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرالمىغۇچە ئالاقىنى ئۈزمەسلىكنى تۈزۈملەشتۈردى.

بۇ تەدبىر يولغا قويۇلغاندىن كېيىن ناھىيىدىكى ھەر قايسى ئورۇنلار يېزا، كەنتلەردە ئالاقلىشىش نۇقتىسى قۇردى. ناھىيە دەرىجىلىك رەھبىرلىي كادىرلار بىردىن نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئالدى. ئورگان كادىرلىرى بۇ يىل ئەتىيازدىن باشلاپ ئۆزلىرىنىڭ ئاقلىشىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلار بىلەن تاماق، ياتاق، ئەمگەكتە بىللە بولۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئوبيېكتلىرىنىڭ يەر تۈزلەش، ئېرىق - ئۆستەك چېپىش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆمىستوناق تېرىش، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش ئەمگىكىگە ياردەم بەردى. كادىرلارنىڭ يېنە كېچىلىك قىلىشى، ئۇلۇغ كۆرسىتىشى، ئۆزلىرى بىۋاسىتە قول سېلىپ ئىشلىشى نەتىجىسىدە، بۇ يىل ناھىيە بويىچە يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى، كۆزلۈك ئاشلىقتىنمۇ مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملاشتى. يېزىلارغا چۈشكەن كادىرلار نامرات ئائىلىلەرگە ئەملىي ئىش قىلىپ بەردى. خېلى كۆپ كادىرلار ئۆز ماتاشىغا خىسىيىۋى ئوغۇت سېتىۋېلىپ قىينىچىلىقى بار ئائىلىلەرنى غەمدىن خالاس قىلدى.

بۇ ناھىيە سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىشنى نامراتلارغا يۆلەك بولۇشتىكى بىر تۈر قىلىپ بېكىتتى، ناھىيەدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىش ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتۇشتا ناھىيە ئورگىنى ئۈلگە بولدى. ئۈتكەن يىلنىڭ ئاخىرىدىن بۇيان ناھىيە بازىرى ئەتراپىدىكى سازلىقلاردا ناھىيەدىكى كادىرلار ناھىيىلىك پارتكومىدىكى بىر بەن ئادەمنىڭ باشچىلىقىدا بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىدىن پايدىلىنىپ كۆچلۈك بوران، قاتتىق سوغۇققا قارىماي بۇ يىل ئەتىيازغىچە 3000 مو بوز يەر ئېچىپ، يېڭى دېھقانچىلىق مەيدانى قۇردى. بۇ يىل ئەتىيازدا ئۇلار 100 مودىن كۆپرەك يەرگە كۆكتات تېرىدى. قالغان يەرلەرگە كۆزگى بۇغداي تېرىدى. ھازىر ئۇلار بۇ دېھقانچىلىق مەيدانىدا 30 نامرات ئائىلىنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ. بۇ يىل ئەتىيازدا يەنە ناھىيەدىكى ئورگان كادىرلىرى يەر تەرەش ئاپتىتىدە ۋەيران بولغان كونىشەھەر رايونىدا بوز يەر ئېچىپ كۆچەت تىكتى، نۆۋەتتە كۆچەتلەر ياخشى ئاينىماقتا.

ئۇلكىنىڭ كۆچى چەكسىز، ئورگان كادىرلىرىنىڭ جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھى ناھىيەدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سۇ، تۇپراق بايلىقىنى ئېچىش ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتۇشتا ئۈلگە بولدى. ھازىرغا قەدەر دېھقان، چارۋىچىلار 5000 مو بوز يەر ئېچىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش، ئۇلۇغچاتنىڭ قالاق ئىشلەپچىقىرىش قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ياخشى شارائىت ھازىرلىدى.

ئۇلۇغچاتنىڭ گۈزەل كېلەچىكىنى ياراتىمىز.

سۈرەتتە: قىرغىز ئايالىرى پالاس توقۇماقتا.

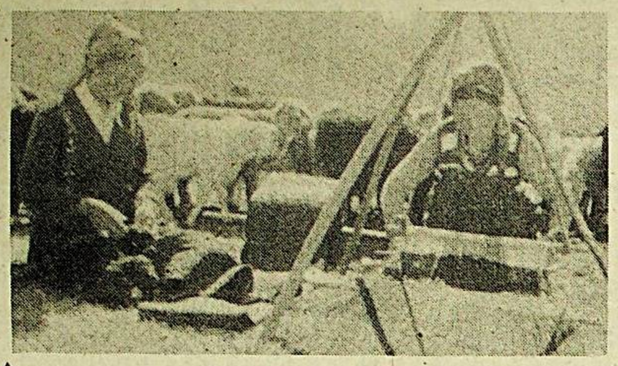

ئىستېمالچىلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىۋاتقان زاۋۇت

ئۆز مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت**

1997- يىل 6- ئاينىڭ 28- كۈنى ئۇلۇغچات ناھىيىسىدە يېڭى بىر زاۋۇت قۇرۇلدى. بۇ، ناھىيىلىك تۆگە يۇڭى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى ئىدى.

ئۇلۇغچات ناھىيىسى مول چارۋا بايلىقىغا ئىگە، لېكىن تەبىئىي شارائىت چەكلىمىسى تۆپەيلىدىن، پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىش، تەبىئىي ئەۋزەللىكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش بىر گەۋدە قىلىنغان بىرمۇ كارخانا يوق ئىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىرى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش ئارقىلىق ئۇلۇغچاتنىڭ تۆگە يۇڭى سۈپىتىنىڭ ياخشىلىقىدىن پايدىلىنىپ، تۆگە يۇڭى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى قۇرغاندا، بىرىنچىدىن، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرغىلى، ئىككىنچىدىن، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش مەسلىسىنى ھەل قىلغىلى، ئۇچىنچىدىن، تەبىئىي ئەۋزەللىكنى تاۋار ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇپ، ناھىيىنىڭ مالىيە كىرىمىنى كۆپەيتكىلى بولىدىغانلىقىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ھەمدە دەرھال تۇتۇش قىلىپ قىسقىلا ۋاقىت ئىچىدە زاۋۇتنى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ 3000 يوتقان ئىشلەپ چىقىرالايدىغان بۇ كىچىك زاۋۇتتا ئىشچىلارنىڭ تۆگە يۇڭىنى دەرىجىگە ئايرىۋاتقان، دېزىنفېكسىيە قىلىۋاتقان، يۇڭ قىرقىۋاتقان، يۇڭ ئېتىۋاتقان، تور توقۇۋاتقان، يوتقان ئىشلەپ چىقىرىۋاتقان، سۈپىتىنى تەكشۈرۈۋاتقان قاينات مەنزىرىنى كۆردۈق. ئۇلار ھەر بىر ئىشلەپچىقىرىش ھالقىلىرىدا ئۆتكەلنى چىڭ تۇتۇپ، ئەستايىدىل مەشغۇلات ئېلىپ بېرىۋاتاتتى. زاۋۇت باشلىقى تاھىر قۇربان بىزگە ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: زاۋۇتىمىز مەسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتى ياخشى، باھاسى تۆۋەن بولغانلىقتىن، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىپلا قالماي، ئىچكى ئۆلكىلەردىكى ئىستېمالچىلارنىڭمۇ ياخشى كۆرۈشىگە ئېرىشىۋاتىدۇ. ھازىر زاۋۇتىمىزدا ئىچكى ئۆلكىلەردىن مال زاكاز قىلىشقا كېلىدىغان سودىگەرلەرنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيدىغان بولدى. زاۋۇت رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ ھازىرغا قەدەر قىسقىغىنە 2 ئاي ئىچىدە 2600 يوتقان ئىشلەپ چىقىرىپ 720 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى ياراتتۇق. بىز بۇنىڭدىن كېيىن ئىلغار تېخنىكا - ئۇسكۇنىلەرنى كىرگۈزۈپ، مەھسۇلات تۈرلىرىنى كۆپەيتىپ، يىلىغا 3 مىليون يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

سۈرەتتە: قىزغىلتۇم ئىچىدىكى ئۇلۇغچات ناھىيىسىدە يېڭى بىر زاۋۇت قۇرۇلدى. بۇ، ناھىيىلىك تۆگە يۇڭى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى ئىدى. ئۇ، ئىچكى ئۆلكىلەردىكى ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى كۆرۈشىگە ئېرىشىۋاتىدۇ. ھازىر زاۋۇت رەسمىي ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇلۇپ 2600 يوتقان ئىشلەپ چىقىرىپ 720 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىش ئۈچۈن تىرىشىۋاتقان ئىدى.

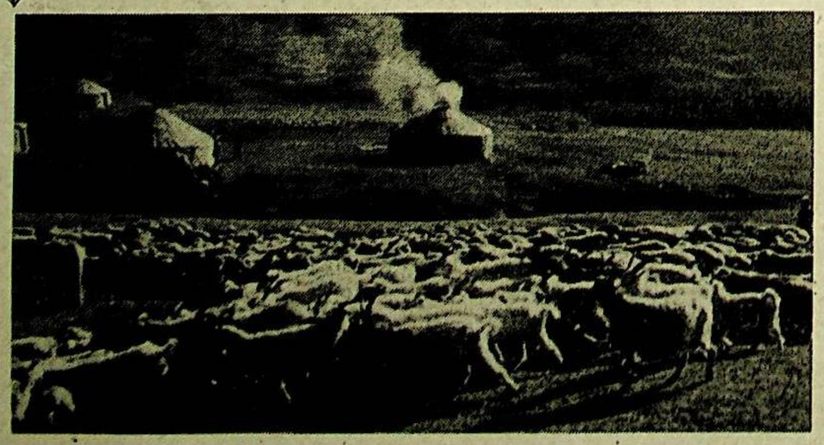

ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل تارتقان.

نامراتلارغا يۆلەك بولۇش يېتى (12)

پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە رەھبەرلەر ئۈلگە بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **گۈلزار مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى بانكا سىستېمىسىدا بانكا رەھبەرلىرى ئاۋۋال ئۈلگە بولۇش، خىزمەت ئۇسلۇبىنى ياخشىلاش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل بانكا پارتگورۇپپىسى 14 ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى ئۆزىگە قاراشلىق بانكا رەھبەرلىك بەنزە تەركىبىدىكىلەرنىڭ ئىپادىسىنى تەكشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى 11 بانكىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەرتىپكە سېلىش بىلەن بىللە، پارتىيە ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىدىن كەڭ دائىرىدە پىكىر ئېلىپ، رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدا ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشنى قانات يايدۇردى. بۇ جەرياندا ئۇلار ھەم پارتىيە ئۇسلۇبى، پاكلىق قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۈزۈملەشتۈرۈش ئىزىغا سالدى ھەم رەھبىرىي كادىرلاردىن پاك - ئىنكىراملىق بولۇشنى تەلەپ قىلدى. كۈيتۇڭ شەھەرلىك تارماق بانكا، قاراماي نېفىت شۆبە بانكىسى قاتارلىق ئورۇنلار بۇ يىل ئىشخانا بىناسى سېلىشنى پىلانلىغانىدى.

بۇ بانكىلارنىڭ رەھبەرلىكى يۇقىرىنىڭ ئىشخانا بىناسى سېلىشنى توختىتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىسى ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، ئىشخانا بىناسى سېلىشنى كېچىكتۈرۈپ، 40 مىليون يۈەن مەبلەغنى تېجەپ قالدى. بورتالا ئوبلاستلىق شۆبە بانكا بۇ يىل 1- ئايدا بانكا رەھبەرلىرىنىڭ ئۆيىدىكى تېلېفوننى ئۆزلىرىگە باھاغا سۇندۇرۇپ سېتىپ بەردى ھەم ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ئارىسىدا تېلېفون ھەققى ئۆلچىمىنى بېكىتىپ يولغا قويدى. سانجى ئوبلاستلىق شۆبە بانكا تېلېفون ھەققىنىڭ ئۆلچىمىنى بېكىتىپ، ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن قىسمىنى بىردەك مائاشىدىن تۇتۇۋالدى. كۈيتۇڭ تارماق بانكىنىڭ باشلىقى باشقىلار سوۋغا قىلغان 6000 يۈەن قىممىتىدىكى سائەتنى مەمۇرىي تەپتىش ئىشخانىغا تاپشۇرۇپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك بانكىلارنىڭ رەھبەرلىرى مېھمانلارنى ئۆلچەم بويىچە كۈتۈپ، ھەمراھ بولغۇچىلارنى ئازايتىپ، چىقىمنى

تېجىدى، زىياپەتنى، تەكلىپنى، سوۋغا - سالامنى باشلامچىلىق بىلەن رەت قىلدى. ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ ماشىنا ئىشلەتمىدى. تۆۋەنگە چۈشۈپ خىزمەت تەكشۈرگەندە ئۆلچەم بويىچە خىزمەت تامىقى يېدى، پارتىيە ئۇسلۇبى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى باشلامچىلىق بىلەن چىڭ تۇتتى. بۇنىڭ بىلەن تارماق بانكىلاردىكى رەھبىرىي كادىرلار «زىياپەتكە بارماسلىق، سوۋغات ئالماسلىق، ئالاھىدە بولۇۋالماسلىق»نى ئۆز ئەمەلىيىتىدە كۆرسىتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە ئۈلگە بولدى.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى تاۋارلارنىڭ سۈپىتىگە بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىت ئىساق**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايشەم ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ سۈپىتىگە بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتى ۋە جىسمانىي ساغلاملىقىنى قوغدىدى.

بۇ باشقارما بۇ يىل بازارلاردىكى تاۋارلارنىڭ سۈپەت ئۆلچىمىگە بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ۋىلايەت بويىچە ئۇرۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى، دېھقانچىلىق ماشىنا زاپچاسلىرى، سۇلياۋ يوپۇق قاتارلىقلارنى تەكشۈرۈپ، سۈپەتسىز ئۇرۇقلۇق چىگىتتىن 50 نەچچە تونننى، سۈپەت ئۆلچىمىگە توشمىغان سۇلياۋ يوپۇقتىن 40 نەچچە تونننى ئېنىقلىدى؛ دېھقانلارغا سېتىلىپ بولغان 10 نەچچە توننا سۈپەتسىز سۇلياۋ يوپۇقنى قايتۇرۇۋالدى. 5- ئايدىن بۇيان ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى سەھىيە، يوقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئورنى، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە شەھەر رايونىدىكى چوكا موز، قېتىق، سوغۇق ئىچىملىك ئىشلەپ چىقىرىدىغان 32 ئورۇننى تەكشۈرۈپ، 12 كارخانا ئىشلەپ چىقارغان گاز سۈيى، مېۋە شەربىتىنىڭ سۈپەتسىز ئىكەنلىكىنى؛ 7 كارخانىنىڭ يېمەكلىك ماركىلىرى ئۆلچەمگە

ئۇيغۇن ئەمەسلىكىنى ئېنىقلىدى ھەم بىر تۈركۈم ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپىتى ئۆزگەرگەن يېمەكلىكلەرنى، 100 ساندۇقتا يېقىن ناچار ماروژنىنى بىر تەرەپ قىلدى؛ مەسىلە كۆپ كۆرۈلىدىغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بازىرىنى تەرتىپكە سالدى؛ 71 ياغ دۇكىنىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، 25 لاياقەتسىز دۇكاننى بىر تەرەپ قىلدى.

بۇ باشقارما تەكشۈرۈش - نازارەت قىلىشنى يېزا-قىشلاقلارغىچە كېڭەيتىپ، ۋىلايەت بويىچە 250 نەچچە ماگىزىننى تەكشۈرۈپ، 8000 يۈەنگە يېقىن ۋاقتى ئۆتكەن، سۈپىتى ئۆزگەرگەن، ماركىسى ئېنىق بولمىغان يېمەكلىك، گىرىم بۇيۇملىرىنى ئېنىقلاپ مۇسادىرە قىلدى. ئاممىنىڭ تۈرلۈك ئەرز - شىكايەتلىرىنى قوبۇل قىلىپ، 511 پارچە ئەرزنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئىستېمالچىلار ئۈچۈن 900 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىياننى قايتۇرۇۋالدى.

ئىلى ئوبلاستلىق شىنخۇا كىتابخانىسى بۇ يىل يېزا، كەنتلەر ۋە مەكتەپلەرگە ھەقسىز كىتاب ئاپىرىپ بېرىپ ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىي ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

كامال جامال فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاخبارات ساھەسىدە يۈز بەرگەن تۇنجى قېتىملىق باشقىلارنىڭ ئىززەت - ئابرۇيىغا دەخلى-تەرۇز قىلىش دېلوسى بىر تەرەپ قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ تىيانشان رايونلۇق سوت مەھكىمىسى يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاخبارات ساھەسىدە يۈز بەرگەن تۇنجى قېتىملىق باشقىلارنىڭ ئىززەت - ئابرۇيىغا دەخلى-تەرۇز قىلىش دېلوسى توغرىسىدا ئوچۇق سوت ئېچىپ، باشقىلارغا تۆھمەت قىلىپ ئىززەت - ئابرۇيىغا دەخلى-تەرۇز قىلغان لىۋيۇشېڭنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى.

تىيانشان رايونلۇق سوت مەھكىمىسى يېقىندا «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، باش مۇھەررىرى سۇ جىچاڭنىڭ خىزمەتدىشى لىۋ يۇشېڭ تەرىپىدىن تۆھمەت قىلىنغانلىق توغرىسىدا ئەرز تاپشۇرۇۋالدى.

لىۋيۇشېڭ ئەسلى «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»نىڭ مۇخبىرى بولۇپ، تەشكىلىي ئىنتىزامغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغانلىقتىن، 1992- يىلى 5-ئايدا گېزىتخانا تەھرىر ھەيئەتلىرى يىغىنى مۇزاكىرە قىلىپ، ئۇنى مۇخبىرلار بۆلۈمىدىن گېزىتخانا قارىمىقىدىكى ئۈچۈر ئېلان شىركىتىگە يۆتكىگەنىدى. بۇ يىل 6- ئايدا ئۇ بالدۇرراق پېنسىيىگە چىقىپ كېتىش ئۈچۈن ھەققىي ئەھۋالنى بۇرمىلاپ باش تېمىسى «قۇياش، سەن نەدە»، قوشۇمچە تېمىسى «لۈكچەك سۇجىچاڭ مېنىڭدىن ئۆچ ئالدى» سەرلەۋھىلىك ماقالە يېزىپ ۋە بۇ ماقالىنى كۆپەيتىپ، ئۇنى ئۆز ئىدارىسى ۋە مۇناسىۋەتلىك ئاخبارات ئورۇنلىرىغا تارقىتىپ، سۇجىچاڭنىڭ ئىززەت -ئابرۇيى ۋە ئۇنىڭ نورمال خىزمەت قىلىشىغا دەخلى-تەرۇز يەتكۈزگەنىدى. تىيانشان رايونلۇق سوت مەھكىمىسى يۇقىرىقى ئەھۋالغا ئاساسەن لىۋ يۇشېڭغا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار قانۇنى»نىڭ 145- ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە تۆھمەت قىلىش جىنايىتى ئۆتكۈزدى دەپ قاراپ، ئۇنىڭغا 6 ئاي تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى بەردى.

تۇرپان شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى كادىر - ساقچىلارنىڭ ئىنتىزامىنى كۈچەيتىپ، ياخشى ساقچى ئوبرازىنى تىكلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كېرەم ئەزىز** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى كادىر- ساقچىلارنىڭ ئىنتىزامىنى كۈچەيتىپ، ئۇسلۇبىنى توغرىلاپ، خەلق ساقچىسىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلىدى.

تۇرپان شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى بۇلتۇر شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى، سىياسىي كېڭەش، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن ئۆز خىزمىتى توغرىسىدا پىكىر ئېلىش، ئاممىنىڭ ج خ كادىر - ساقچىلىرىغا بولغان رايىنى سىناش ئاساسىدا ج خ كادىر- ساقچىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئىنتىزامنى چىڭىتىش، ئۇسلۇبىنى توغرىلاش بويىچە قائىدە - تۈزۈم تۈزدى ھەم يولغا قويدى؛ 1997- يىلنى ج خ ئورگىنىنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، يېڭى ئۇسلۇب تىكلەش يىلى قىلىپ، ئاممىنى ج خ كادىر - ساقچىلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالاش، نازارەت قىلىشقا سەپەرۋەر

تۈزۈمگە خىلاپلىق قىلغان 4 كادىر - ساقچىغا تېگىشلىك چارە كۆردى؛ ساقچى ئاپتوموبىللىرىنى شەخسىي ئىشقا ئىشلىتىشنى پۈتۈنلەي چەكلىدى؛ ج خ خادىملىرىنىڭ پىراۋىسىز، ھاراق ئىچىۋېلىپ ئاپتوموبىل ھەيدىشىنى توسىدى؛ ج خ خادىملىرى ئارىسىدا كىم قاتناش ھادىسىسى سادىر قىلسا، شۇ مەسئۇل بولۇش، قانۇنىي جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈش، مەسئۇلىيىتى بار ج خ خادىملىرىغا تېگىشلىك چارە كۆرۈش تۈزۈمىنى بېكىتتى.

ج خ ئىدارىسى يەنە ئىش بېجىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنى مەقسەت قىلىپ، ئاممىنىڭ بىر قېتىمدىلا بېجىرىشكە تېگىشلىك ئىشلىرىنى بىر قېتىمدىلا بېجىرىشنى، ئاممىنى بىر ئىش ئۈچۈن 2 قېتىم يول ماڭدۇرۇشنى ئازايتىش، 3 قېتىم يول ماڭدۇرماسلىقنى، ئاممىنىڭ ئىنكاسىغا

قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ جىنايەت سادىر قىلىشى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرى توغرىسىدا

ئوسمانجان مۇھەممەت

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ جىنايەت سادىر قىلىش نىسبىتى كۆندىن - كۈنگە ئېشىپ، جەمئىيەتنىڭ

ئېچىپ ئوغرىلىق قىلىدىغان؛ قىزلار بالا باققۇچى بولۇش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئائىلىدىكىلەر ئىشقا كەتكەندە، مال-مۈلۈكنى ئوغرىلاپ

ئەخلاق يېتىلدۈرۈشكە تەسىر كۆرسىتىش رولى ناھايىتى زور. ئاتا-ئانىلار سۆز - ھەرىكىتىگە دائىم دىققەت قىلىپ، بالىلارنىڭ ياخشى

پاكلاشتۇرۇش قۇرامىغا يەتمىگەنلەرنىڭ جىنايەت سادىر قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى يەنە بىر مۇداپىئە لىنىيىسى ھېسابلىنىدۇ.

ئوسمانجان مۇھەممەت

بويچە قائىدە - تۈزۈم تۈزىدى ھەم يولغا قويىدى؛ 1997- يىلنى ج خ ئورگىنىنىڭ خەلق ئۇچۇن خىزمەت قىلىش، يېڭى ئېستىل تىكلەش يىلى. قىلىپ، ئاممىنى ج خ كادىر - ساقچىلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالاش، نازارەت قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ج خ كادىر - ساقچىلىرىنىڭ خىزمەت ۋە تۇرلۇك پائالىيەتلەردە ساقچى فورمىسىنى تولۇق، رەتلىك كىيىشنى تۈزۈمگە ئايلاندۇردى؛ ھەرقانداق سوروندا فورما كىيىپ، قورال ئېسىپ ھاراق ئىچىشنى مەنئى قىلدى؛ مېھمانخانا، ساراي، مەيخانىلارنىڭ ئىش باشلاش، لېنتا كېسىش مۇراسىملىرىغا قاتنىشىشنى چەكلىدى. شەنبە، يەكشەنبە كۈنلىرى قائىدە - تۈزۈملەرنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، قائىدە-

ييقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىش نىسبىتى كۆندىن - كۆنگە ئېشىپ، جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىدى. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشى پۈتۈن مەملىكەت مىقياسىدا قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە بۇ مەسىلىگە كۆڭۈل بۆلۈش ناھايىتى زۆرۈر.

نۆۋەتتە قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىشىدا تۆۋەندىكىدەك بىرقانچە ئالاھىدىلىك مەۋجۇت:

1) جنايەت سادىر قىلمىۋاتقانلاردىن ئوغۇللارنىڭ نىسبىتى كۆپرەك. ئۇلار ئېچىدە 14 ياشتىن 17 ياشقىچە بولغانلىرى 80% تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدۇ. 2) جنايەت سادىر قىلىشتا جنايەتنىڭ خىللىرى كۆپەيمەكتە. ئىلگىرى قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىش نىسبىتى ئانچە يۇقىرى ئەمەس ئىدى. ييقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىش نىسبىتى بارغانسېرى كۆپىيىپ، ئۇسۇلى قەبىھلىشىپ، كىشىنى چۆچۈتىدىغان دەرىجىگە يەتتى. ئۇلار يالغۇز ئوغرىلىق، يانچۇقچىلىق قىلىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالماي، بىرلىشىپ قاتتىللىق قىلىش، ئوغرىلىق قىلىش، بۇلاڭچىلىق قىلىش، ئالدامچىلىق قىلىش، ئوت قويۇشتەك ئېغىر جنايى ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانماقتا. 3) جنايەت سادىر قىلىش ۋاستىسى جەھەتتە ئەقىل ئىشلىتىشكە قاراپ يۈزلەنمەكتە. ئادەتتىكى ئەھۋالدا ساۋاقداشلار بىر-بىرىنىڭ تىرناق ئالغۇچىنى سوراش ۋاستىسى بىلەن ئاچقۇچنى ئېلىۋېلىپ، ئوغرىلىقچە ئاچقۇچ ياستىپ، ئۆيدە ئادەم يوق پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئىشك ئېچىپ ئوغرىلىق قىلىدىغان؛ قىزلار بالا باققۇچى بولۇش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئائىلىدىكىلەر ئىشقا كەتكەندە، مال-مۇلۇكنى ئوغرىلاپ قاچىدىغان ئەھۋاللار مەۋجۇت. 4) جنايەت سادىر قىلىش شەكلى گۇرۇھلىشىشقا قاراپ يۈزلەنمەكتە. سۈيىئېكتىپ جەھەتتە ئۇلار گۇرۇھ بولۇۋالسا، ئۆزلىرىنى يۇرەكلىك ھېس قىلىپ، ئۆتۈلۈپ قالسمۇ جنايى جاۋابكارلىقنى تەڭ ئۈستىگە ئالغىلى بولىدۇ، دەپ قارايدۇ؛ ئوبيېكتىپ جەھەتتە گۇرۇھ بولۇپ جنايەت سادىر قىلغاندا، ئادەم كۆپ بولسا، كۈچ كۆپ بولىدۇ، ھەممىسى ئۆزىنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرالايدۇ، دەپ قارايدۇ.

قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىش ھادىسىسى كۆپ خىل ئامىللارنىڭ ئورتاق رول ئويناشلىقىنىڭ نەتىجىسى. ئۇلارنىڭ جنايەت سادىر قىلىشىنى ئازايتىشتا پۈتۈن جەمئىيەت ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، ھەر تەرەپلىمە تۈزەش ئېلىپ بېرىشى لازىم.

قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، تۆۋەندىكىدەك بىرقانچە تۈرلۈك خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش لازىم:

1. ئائىلە ساپاسىنى ئۆستۈرۈش زۆرۈر. ھېسسىيات جەھەتتە كىرىزىسقا ئۇچرىغان بەزى ئائىلىلەر باللارغا روھىي زەربە بېرىپلا قالماستىن، باللارنى ئاتا-ئانىسىدىن، ئائىلىسىدىن بىزار بولۇش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرىدۇ. شۇڭا ياخشى ئائىلە مۇھىتى قۇرۇلۇشىغا يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئائىلە ئەزالىرىنىڭ، بولۇپمۇ ئاتا-ئانىلارنىڭ باللارنىڭ ياخشى ئىدىيە، ئەخلاق يېتىلدۈرۈشىگە تەسىر كۆرسىتىش رولى ناھايىتى زور. ئاتا-ئانىلار سۆز - ھەرىكىتىگە دائىم دىققەت قىلىپ، باللارنىڭ ياخشى يېتەكچىسى بولۇشى؛ پەرزەنتلىرىگە مەدەنىي سۆز ھەرىكىتى ئارقىلىق تەسىر كۆرسىتىشى لازىم. بۇ، قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت يولىغا مېڭىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى مۇھىم مۇداپىئە لىنىيىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

2. مەكتەپ تەربىيىسىنى كۈچەيتىش لازىم. مەكتەپ تەربىيىسى 2 خىل تەربىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇلار كىتابىي بىلىم بىلەن تەربىيىلەش، ئەخلاق جەھەتتىن تەربىيىلەشتىن ئىبارەت. لېكىن بەزى مەكتەپلەر ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكىلا ئەھمىيەت بېرىپ، سىياسىي، ئىدىيە جەھەتتىن تەربىيىلەشكە سەل قارايدۇ. ئوقۇغۇچىلار ئۆز خىزمىتىگە سادىق بولۇپ، ئوقۇتۇش ئارقىلىق ئادەم تەربىيىلەشتىن ئىبارەت ئېغىر مەسئۇلىيەتنىڭ ھۆددىسىدىن تولۇق چىقىش ئۈچۈن تىرىشىشى لازىم.

3. ئىجتىمائىي مۇھىتنى پاكلاشتۇرۇش لازىم. جەمئىيەت - ئادەم تەربىيىلەيدىغان ئالاھىدە مەكتەپ. جەمئىيەتتىكى ھەر خىل ناچار ھادىسىلەر قۇرامغا يەتمىگەنلەرگە ئاسانلا تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئىجتىمائىي مۇھىتنى پاكلاشتۇرۇش قۇرامغا يەتمىگەنلەرنىڭ جنايەت سادىر قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى يەنە بىر مۇداپىئە لىنىيىسى ھېسابلىنىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن، ياشلار-ئۆسمۈرلەرنى ئاسان زەھەرلەيدىغان سېرىق مەزمۇندىكى كىتاب-ژۇرنال، ئون-سىن بۇيۇملىرىنى؛ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقلارنى ياشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ تانسىخانا، كارائOK خانىلارغا كىرىشىنى چەكلەش؛ مەكتەپلەر ياشلار-ئۆسمۈرلەرنىڭ پائالىيەت سورۇنلىرىنى قۇرۇپ، ئۇلارنى مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىگە تەشكىللەپ، ساغلام بولغان ئەخلاق-پەزىلەت بېتىلدۈرۈشكە شارائىت يارىتىپ بېرىش كېرەك. ئاتا-ئانىلار باللارنىڭ كۈندىلىك ئۆگىنىش، يۇرۇش - تۇرۇشلىرىغا، ئارىلاشقان ئادەملىرىگە، قىلمۇاتقان ئىشلىرىغا دىققەت قىلىشى، ناچار تەرەپلىرىنى سەزگەن ھامان سەۋرچانلىق بىلەن تەربىيىنى كۈچەيتىشى؛ ئالدىراپ تەن جازاسى بېرىش، قوپال ئۇسۇللارنى قوللىنىشتىن ساقلىنىش لازىم. مەكتەپلەر ئەخلاق، مەدەنىيەت جەھەتتىن تەربىيىلەشنى كۈچەيتىشى لازىم.

قانۇن - قالقان

«تەڭرىتاغ ناخشىلىرى» ناملىق تۇنجى ئۇيغۇرچە VCD نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز. **ئابدۇلھەق** خەۋەر قىلدۇ. ئۇرۇمچى «تەڭرىتاغ» گۈزەل سەنئەت، مەدەنىيەت مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ مەسئۇلى تۇردى ئىلىنىڭ دادىل ئىزدىنىشى، مەركىزىي مىللەتلەر نەشرىياتى قاتارلىق ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ قىزغىن قوللىشى ئارقىسىدا «تەڭرىتاغ ناخشىلىرى» ناملىق 3 قىسىملىق تۇنجى ئۇيغۇرچە VCD (لازىر نۇرلۇق سۈرەتلىك پلاستىنكا) نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

زامانىۋى ئىلغار تېخنىكا VCD نىڭ مەنىۋى ھاياتىمرىزا كىرىپ كېلىشى نەپىس ۋە چوڭقۇر ھېسسىياتقا، جۇشقۇن ئاھاڭدارلىققا، بېقىملىق پۇراققا ئىگە ئۇيغۇر ناخشا - مۇزىكىلىرىنىڭ جۇڭگوغا، دۇنياغا تونۇلۇشىغا قەدەمدە زامانىۋى سەۋىيە بىلەن يۈزلىنىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

دۇنياغا يۇقىرى سەنئەت پەللىسىدە تونۇتۇش ئىمكانىيىتىنى يارىتتى. ئىگىلىنىشچە، بېرىم يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە مەركىزىي مىللەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن «تەڭرىتاغ ناخشىلىرى» ناملىق تۇنجى ئۇيغۇرچە VCD ۋە «مۇستەھزاد» «ئايى چەشمە»، «ئىشرەت ئەنجىر» مۇقامىنىڭ 5 دانە CD سى، ئاتاقلىق ياش ئۇسسۇلچى، ناخشىچى دىلنار ئابدۇللا ئىجرا سىدىكى «ئايالار قەلبى» ناملىق CD نەشر قىلىنغان. «تەڭرىتاغ ناخشىلىرى» ناملىق VCD نىڭ ئىكران كۆرۈنۈشىگە ناخشا تېكستلىرىنىڭ خەنزۇچە، ئىنگلىزچە يەشمىسى بېرىلگەن. بۇ ئۇيغۇر ناخشا - مۇزىكىلىرىنىڭ جۇڭگوغا، دۇنياغا تونۇلۇشىغا قەدەمدە زامانىۋى سەۋىيە بىلەن يۈزلىنىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئۇيغۇر ناھىيىلىك قاناتاش ساقچى ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئەخمەت ئوسمان خىزمەتكە قاناتاشقاندىن بۇيان، قاناتاش باشقۇرۇش تۈزۈمىنى كۈچەيتىپ، قاناتاش ھادىسىلىرىنى ئازايتىپ، يولنىڭ راۋان بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، ناھىيە ۋە ئوبلاست تەرىپىدىن «ئىلغار خىزمەتچى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ئەخمەت ئوسمان (سولدىن 1-كىشى) ۋەزىپە ئۈتىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆتكۈر نىجات، ئازاد ئەخمىدى** فوتوسى

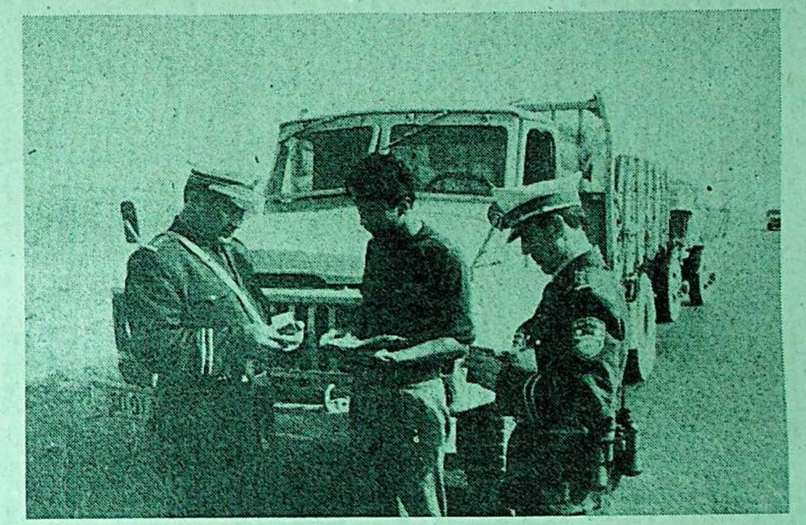

بۇگۈر ناھىيىلىك قاناتاش ساقچى ئەترىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئەخمەت ئوسمان خىزمەتكە قاناتاشقاندىن بۇيان، قاناتاش باشقۇرۇش تۈزۈمىنى كۈچەيتىپ، قاناتاش ھادىسىلىرىنى ئازايتىپ، يولنىڭ راۋان بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، ناھىيە ۋە ئوبلاست تەرىپىدىن «ئىلغار خىزمەتچى»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالاندى.

ئۇچىرىق بېرىسى ئاممىۋى مەدەنىيەت - تەنتەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىسىنىڭ ئۇچىرىق بېرىسى دېھقانلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن مول مەزمۇنلۇق مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ييقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ يېزا يېزا ئىگىلىكىدىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىپ خەلقنىڭ ماددىي تۇرمۇشىنى بېيىتتى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ كۈندىن-كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئاپپاراتى قۇرۇپ، يېزىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پلانىنى تۈزۈپ يولغا قويىدى. 17 كەنتتە مەدەنىيەت ئۆيى، ئۆلچەملىك پۈتبول مەيدانى، ۋاسكېتبول، ۋالبول مەيدانى قۇردى. 20 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ 35 مىڭ كىتاب - ژۇرنال، گېزىت ۋە تەنتەربىيە بۇيۇملىرى سېتىۋالدى. ئېيلدىن بۇيان يېزا، كەنتلەردە 260 قېتىم مەشرەپ، چېلىشىش، توپ مۇسابىقىسى ۋە ئارقان تارتىشىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. بۇ پائالىيەتكە ئاتاشقانلار 300 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئېشىپ كەتتى. 510 مەيدان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىگە ئائىت كىنو-فىلىم قويۇلدى. دېھقانلاردىن سەنئەت ئەترىتى تەشكىللەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ بوش ۋاقىتلىرىدا كەنت، مەھەللىلەرگە بېرىپ ئويۇن كۆرسەتتى. بۇ ئەترەت ئىجاد قىلىپ ئورۇندىغان ناخشا-ئۇسسۇل، ئىپىزوتلار ۋىلايەت، ناھىيە بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن سەنئەت كۆرەكلىرىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

بۇ يېزا 3 نى ئۆگىنىش (نەزەرىيە ئۆگىنىش، بىلىم ئۆگىنىش، تېخنىكا ئۆگىنىش)، 3 ئەخلاق (ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپىي ئەخلاق، ئائىلىۋى ئەدەپ - ئەخلاق)، 4 بولۇش (غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيلىك، ئىنتىزامچان بولۇش)، 2 نى ئۆستۈرۈش (يېزا، كەنتلەرنىڭ ئۇنىۋېرسال مەدەنىيلىك دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈش، كەنت، ئائىلىلەرنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش)تىن ئىبارەت «3342» قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇپ، ھەپتىدە 2 قېتىم تەشۋىقات- تەربىيە ئېلىپ بارىدى. 10 يۈلتۇزلۇق مەدەنىي ئائىلىدىن 1575 نى باھالاپ چىقتى. بۇ يېزا بۇ يىل ئاقسۇ ۋىلايىتى بويىچە «مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن»، ئاپتونوم رايون بويىچە «تەنتەربىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار يېزا» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار سۆھبەت يىغىنى ئاچتى

يىغىندا جياڭ زېمىن ئامېرىكىنى زىيارەت قىلىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14 - نويابىر تېلېگرامىمىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بۈرۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدىكى خۇمەيرېنتاڭ زالىدا پارتىيە سىرتىدىكى زاتلار سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن پارتىيە سىرتىدىكى زاتلارغا ئامېرىكىنى زىيارەت قىلىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ: بۇ قېتىمقى زىيارەت جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى. جۇڭگو- ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ ئۆزئارا چۈشىنىشىنى ۋە ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنى چوڭقۇرلاشتۇردى، مۇھىم مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى، دېدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىم ئىسر ئالمىشىش ئالدىدا ئېلىپ بېرىلدى. جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر مۇنچە ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغان بولسىمۇ، ئومۇمەن راۋاجلاندى. مەن 1993 - يىلى كلىنتون بىلەن تۇنجى قېتىم ئۇچراشقىنىمدا، «ئىشىنىشنى كۈچەيتىش، ئاۋارىچىلىكلەرنى ئازايتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، قارشىلاشماسلىق» نى 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ فاكتىچىنى قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويغانىدىم. بۇ قېتىم 2 تەرەپ يەنە «چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئورتاق تونۇش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، كەلگۈسىنى بىرلىكتە يارىتىش»نى ئوتتۇرىغا قويدۇق. پۈتكۈل زىيارەت مۇشۇ مەقسەتنى چۆرىدەپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى ۋە ئېلىپ بېرىلدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى بۇ قېتىمقى زىيارەتكە يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى. بۇ قېتىمقى زىيارەت مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، مۇھىم نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى، «جۇڭگو - ئامېرىكا قوشما بايانات» ئېلان قىلىندى. بۇ، جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتى تارىخىدىكى مۇھىم ھۆججەت.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: 2 دۆلەت باشلىقلىرى تەيۋەن مەسىلىسى توغرىسىدا ئىچكىرىلەپ پىكىر ئالماشتۇردى. جۇڭگو تەرەپ: تەيۋەن مەسىلىسى ـ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدىكى ئەڭ مۇھىم، ئەڭ سەزگۈر مەسىلە، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئىمزالىغان 3 قوشما ئاخباراتتىكى پرىنسىپلارغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، تەيۋەن مەسىلىسىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش ـ جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئاچقۇچ، دەپ تەكىتلىدى. ئامېرىكا تەرەپ ا جۇڭگو سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگو - ئامېرىكا ئىمزالىغان 3 قوشما ئاخباراتنى بەلگىلەنگەن پرىنسىپلارغا ئەمەل قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: سودا مەسىلىسى توغرىسىدا، 2 تەرەپ ئىجابىي ۋە ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىقتىساد ۋە سودا مۇناسىۋەت دائىرىسىنى كېڭەيتىدىغان بولدى. ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق خەلقئارا تەشكىلاتلارغا كىرىشىنى ۋە ئۇ تەشكىلاتلاردا مۇھىم رول ئوينىشىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. 2 تەرەپ 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدىكى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىشىنى كۈچەيتىشكە قوشۇلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

تەدبىرلەرنى تۈزۈپ يولغا قويدى، 1000 دىن ئارتۇق داۋالاش خادىمىنى يېزا-قىشلاقلارغا ئەۋەتىپ، دېھقان ، چارۋىچىلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىش قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ، ئىقتىسادىي يۈكىنى يەڭگىللەتتى. شەھەرلەردىكى چوڭ دوختۇرخانىلار كېسەللەرگە مەسلىھەت بېرىش ئورنى، كېسەل كۆرسىتىشكە كۆرسەتمە بېرىش ئورنى تەسىس قىلدى، ئامبۇلاتۇرىيە زالىغا كۆرسەتمە خەرىتىسى، ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر ئېكرانى ئورنىتىلىپ، نومۇر سېتىش ئورنىدىكىلەرنىڭ ئىشقا چىقىش، ئىشتىن چۈشۈش ۋاقتىنى تەڭشىدى. ھەق ئېلىش، باھا يېزىش كۆزنىكىنى كۆپەيتتى. كومپيۇتېر ئارقىلىق ھەق ئېلىشنى يولغا قويدى. يەنە كېسەللەر بىلەن داۋالاش خادىملىرىنىڭ كەسىپ، مەسئۇلىيەت، ھوقۇق، مەجبۇرىيىتىنى ئېنىق بېكىتىپ، بالىنتسىدا ياندىغان كېسەل بىلەن دوختۇرنىڭ كېلىشۈملۈش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، كېسەللەر بىلەن دوختۇرلارنى ماسلاشتۇردى.

بۇ يىل 2-ئايدىن بۇيان بىر قىسىم چوڭ دوختۇرخانىلار ئۆز ئەھلىيىتىنى ئاساس قىلىپ نامراتلارنى يۆلەش بۆلۈمى، كېسەللەر كاربۇتى تەسىس قىلىپ، نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىش ھەققىنىڭ يۇقىرىلاپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق دوختۇرخانىسى بۇ يىل 9-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن بۇيان نامراتلارنى يۆلەش بۆلۈمى قۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق جۇڭگىي دوختۇرخانىسى نامراتلارنى يۆلەش كاربۇتىدىن 20نى قۇرۇپ، جەمئىيەتتە ياخشى ئىنكاس قوزغىدى.

دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋۇشياۋزۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو پۈتبول كوماندىسى ئەملي كۈچى يېتەرلىك بولمىغانلىقتىن ئۇتتۇرۇپ قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋۇخەن، 13 - نويابىر تېلېگرامىمىسى. دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋۇ شياۋزۇ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: دۆلەت پۈتبول كوماندىسى بۇ قېتىم دۇنيا لوگېسىنى ئېلىشقا تىرىشقان بولسىمۇ، نەتىجە چىقمىدى، بۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبى دۆلەت پۈتبول كوماندىسىنىڭ ئەملي كۈچى يېتەرلىك بولمىدى.

ۋۇ شياۋزۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئەملي كۈچى بۇ قېتىمقى ئاسىيادىكى 10 كۈچلۈك كوماندا ئىچىدە ئاساسەن 5 - ئورۇندىن 7 - ئورۇنغىچە بولغان رەتنى ئىگىلىدى، «A» گۇرۇپپىدىمۇ ئوتتۇراھال سەۋىيىدە تۇردى، ئالدىنقى 2 - قاتارغا ئۆتەلمىدى. لېكىن جۇڭگو كوماندىسىغا پۈرسەت يوق ئەمەس. ئۇ دۆلەت كوماندىسىدىكىلەردىن 1% ئۈمىد بولسىلا 100 % تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلدى.

ۋۇ شياۋزۇ مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىم مەسئۇلىيەتنى مەن ئۈستۈمگە ئېلىشىم كېرەك». مېنىڭچە، بۇ قېتىمقى ئوتتۇرۇپ قويۇشتا مەسئۇل تۇرىنىر شۇ ۋۇ شېڭنىك مەسئۇلىيىتى بار، لېكىن مەسئۇلىيەتنى ئۈنىڭغىلا ئارتىپ قويۇشمۇ ئادىللىق بولمايدۇ، ھەممەيلەن تېگىشلىك مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

ۋۇ شياۋزۇ: جۇڭگو پۈتبول ھەرىكىتىنىڭ ئىسلاھات يۆنىلىشى توغرا بولدى، قەتئىي داۋاملاشتۇرۇدىغانلا بولساق پۈتبولدىن ئۈمىد بار، دېدى.

تەنتەربىيە مۇنبىرى

گۇاڭجۇنىڭ يۆشيۇشەن تەنتەربىيە مەيدانىدا 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئوتتۇرىلىغان 97 - يىللىق پۈتبول بىرلەشمە مۇسابىقىسىدە گۇاڭجۇ «قۇياش ئىلاھى» كوماندىسى 0 گە قارشى 3 نەتىجە بىلەن «ا - ئاۋغۇست» كوماندىسىنى يەڭدى.

سۈرەتتە: ماھىرلار مۇسابىقە ئۈستىدە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو پۈتبول جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ جۇنشېڭ ئوتتۇرۇپ قويۇشنىڭ سەۋەبلىرى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دالىيەن خەۋىرى. جۇڭگو پۈتبول جەمئىيىتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن رەئىسى، جۇڭگو پۈتبول كوماندىسى ۋەكىللەر ئۈمىكىنىڭ باشلىقى ۋاڭ جۇنشېڭ 11 - نويابىر ئوتتۇرۇلگەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىندا جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئوتتۇرۇپ قويۇشىدىكى سەۋەبلەرنى يەكۈنلىدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: مۇسابىقىدىن ئىلگىرى جۇڭگو پۈتبول كوماندىسى ۋەكىللەر ئۈمىكى ۋەزىيەتنى ئاساسەن تونۇغرا تەھلىل قىلغان، لېكىن قاتار كوماندىسىنىڭ ئەملي كۈچىنى مۆلچەرلىشى يېتەرلىك بولمىغان، بۇ جۇڭگو كوماندىسىنىڭ كەتكۈزۈپ قويۇشىنىڭ ئاساسىي سەۋەبى. مۇسابىقىدە سەۋىيىسىنى جارى قىلدۇرۇشى مۇقىم بولماسلىق جۇڭگو كوماندىسىنىڭ ئوتتۇرۇپ قويۇشىدىكى 2 - سەۋەب؛ 3- سەۋەب ماسلىشىش يېتەرلىك بولمىدى؛ 4- سەۋەب، جۇڭگو كوماندىسىدىكىلەر ئاچقۇچلۇق پەيتتە ئاچقۇچلۇق تېخنىكا سەۋەنلىكى ئۆتكۈزدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تاماكىغا ساختىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاشنى يولغا قويۇش چارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ (1997- يىل 10-ئاينىڭ 5-كۈندىكى ش. ھ [1997] 142- نومۇرلۇق تەستىقنامىسى ئاساسەن 1997-يىل 11-ئاينىڭ 12-كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسى ئېلان قىلدى)

1-ماددا تاماكا ئوبوروتى ساھەسىدىكى يالغان، ساختا تاماكا ياساش، ئېلىپ-سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ ۋە بۇنداق قىلمىشلارنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، تاماكا ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تاماكا ساتقۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، دۆلەتنىڭ تاماكا مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن، قائىدە-نىزاملىرى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمە، سىياسەتلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بەرلەشتۇرۇپ، بۇ چارە تۈزۈپ چىقىلدى.

قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلار تاماكا بازىرىنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى كېرەك. قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغاندا، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپكە رىئايە قىلىشى، قانۇنغا خىلاپ دەپ گۇمان قىلىنغان تاماكىلار ۋە باشقا دەلىل- ئىسپاتلارنى قانۇن بويىچە ئالدىن تىزىملاپ ساقلاپ قويۇش چارىسىنى قوللىنىشى كېرەك.

10- ماددا ساختىلىقنىڭ ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان تاماكىلارنى ساتقانلارغا شۇ جايدىكى تاماكا مونوپول تىجارىتى مەمۇرىي

1- مادده تاماكا ئوبوروتى ساھەسىدىكى يالغان، ساختا تاماكا ياساش، ئېلىپ- سېتىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىپ ۋە بۇنداق قىلمىشلارنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، تاماكا ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تاماكا ساتقۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئەتىنى قوغداش ئۈچۈن، دۆلەتنىڭ تاماكا مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن، قائىدە- نىزاملىرى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمە، سىياسەتلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، بۇ چارە تۈزۈپ چىقىلدى.

2- مادده ئومۇمەن ئاپتونوم رايون، مەمۇرىي رايون دائىرىسىدە تاماكا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسىلەر بۇ چارىگە ئەمەل قىلىشى شەرت.

ئالدىنقى تارماقتا ئېيتىلغان تاماكا دۆلىتمىزدە ئىشلەنگەن قاپلىق تاماكىلار، سىگارتلار، ئىمپورت قىلىنغان تاماكا ۋە جەرىمانە قويۇلغان، مۇسادىرە قىلىنغان ئەتكەس تاماكىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

3- مادده تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاش خىزمىتىدە بىر تۇتاش باشقۇرۇش، قېلىپلاشتۇرۇش، نازارەت قىلىش، مۇلازىمەت قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي مەقسەتتە چىڭ تۇرۇش كېرەك.

4- مادده بۇ چارىنى ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەتنىڭ تاماكا مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى قانۇن، قائىدە - نىزاملىرىدا بەلگىلەنگەن تىجارەت دائىرىسى ۋە رايون دائىرىسىنى باشقۇرۇش پرىنسىپى بويىچە ناھىيە (شەھەر)دىن يۇقىرى تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىنى بۆلەككە ئايرىپ يولغا قويۇشقا تۈيۇشتۇرىدۇ.

5- مادده تاماكىلاردا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى لايىھەلەش تەلىپىنى ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ئوتتۇرىغا قويغان لايىھە ھاۋالە قىلغان رايون، رايون ئىچىدىكى ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى ئىشلەپچىقىرىش سالاھىيىتىگە ئىگە ئورۇن ياسايدۇ ھەم ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا نۇسخىسىنى ئايرىپ ئەنگە ئالدۇرىدۇ.

6- مادده ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى ياساش، چاپلاشقا كېرەكلىك خراجەتنى تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى ئۈستىگە ئالىدۇ.

7- مادده ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسىنىڭ ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان تاماكىنى سېتىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

تىجارەت دائىرىسى ۋە رايون دائىرىسىدىن ھالقىپ ئېشىلتىلگەن ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى ئىناۋەتسىز.

8- مادده ھەر دەرىجىلىك تاماكا مونوپول تىجارىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى ئېلىش، ساقلاش ۋە چاپلاش خىزمىتى بويىچە مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىشى، ساغلاملاشتۇرۇشى ھەم ئۇنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى كېرەك. قانۇن بويىچە تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىجازەتنامىسى ئالمىغان كارخانا ۋە شەخسىلەر ساتىدىغان تاماكىلارغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاشقا بولمايدۇ.

ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى چاپلاش خىزمىتىدىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ شەخسىي مەنپەئەتىنى دەپ كۆز بويامچىلىق قىلىش، مال- مۇلۇك قوبۇل قىلىش، خراجەت سېلىقى چېچىش ياكى باشقا قانۇنسىز ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىش مەنئى قىلىنىدۇ.

9- مادده تاماكا مونوپول تىجارىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ۋە سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، تېخنىكا نازارەتچىلىكى، ج خ قاتارلىق قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلار تاماكا بازىرىنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشى كېرەك. قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلغاندا، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپكە رىئايە قىلىشى، قانۇنغا خىلاپ دەپ گۇمان قىلىنغان تاماكىلار ۋە باشقا دەلىل- ئىسپاتلارنى قانۇن بويىچە ئالدىن تىزىملاپ ساقلاپ قويۇش چارىسىنى قوللىنىشى كېرەك.

10- مادده ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان تاماكىلارنى ساتقانلارغا شۇ جايدىكى تاماكا مونوپول تىجارىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ئاگاھلاندۇرۇش بەرسە بولىدۇ؛ قانۇنسىز تاپاۋەت قىلغانلارغا قانۇنسىز تاپاۋەتنىڭ 3 ھەسسىسى بويىچە جەرىمانە قويۇشقا بولىدۇ، لېكىن جەرىمانە 30 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. قانۇنسىز تاپاۋەتى بولمىسا، جەرىمانە 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىنى سادىر قىلغانلارغا ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە بويىچە چارە كۆرۈلىدۇ:

(1) بەلگىنى ئوغرىلاپ چاپلىغانلار ياكى ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى يالغان ياسىغانلار؛

(2) تاماكىغا چاپلانغان ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى، تىجارەت دائىرىسى ۋە رايون دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتكەن بولسا.

11- مادده تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، تېخنىكا نازارەتچىلىك، ج خ قاتارلىق قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلار قانۇن بويىچە تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرگەن چېرىكەن، سۈيىتى ئۆزگەرگەن ۋە يالغان، ساختا ماركىلىق تاماكىلار تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى نازارەتچىلىكىدە ئاشكارا كۆيدۈرۈۋېتىلىدۇ. ھەرقانداق ئۈسۈلدا سېتىش مەنئى قىلىنىدۇ. چېرىمگەن، سۈيىتى ئۆزگەرمىگەن ۋە يالغان، ساختا ئەمەس تاماكا بولسا، لېكىن مۇشۇ چارىنىڭ 10- ماددىسىدىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلگەن بولسا، تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورنى دۆلەتنىڭ تاماكا مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇش توغرىسىدىكى قانۇن، قائىدە -نىزاملاردىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە باھاغا سۈندۈرۈپ سېتىۋالىدۇ.

12 - مادده تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى ۋە قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلاردىكى خىزمەتچى خادىملار خىزمەت ھوقۇقىدىن قالايمىقان پايدىلانغان، شەخسىي غەرەزدە كۆز بويامچىلىق قىلغان، خىزمەت ئورنىدا مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان بولسا، ئۆز تارمىقى ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك ئالاقىدار تارماقلار مەمۇرىي جازا بېرىدۇ، باشقۇرۇشتا كىشىلەرگە زىيان يەتكۈزگەن بولسا، قانۇن بويىچە تۆلەم تۆلەش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئالىدۇ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەن بولسا، قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

13- مادده تاماكا مونوپول تىجارىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى چاپلاش خىزمىتىدە قانۇنسىز ھالدا باشقۇرۇش ھەققى ئالماقچى بولسا، باشقۇرۇلىدىغان كىشى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق ھەمدە يۇقىرى دەرىجىلىك مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا ياكى يەرلىك ھۆكۈمەتلەرگە پاش قىلسا بولىدۇ.

14- مادده بۇ چارىنى يولغا قويۇشتىكى كونكرېت مەسىلىلەرنى ئىزاھلاشقا ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى مەسئۇل.

15- مادده بۇ چارە 1998- يىل 1-ئاينىك 1-كۈنىدىن باشلاپ ئىجرا قىلىنىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ

تاماكىلارغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاش توغرىسىدىكى بىرلەشمە ئۇقتۇرۇشى

تاماكا ئوبوروتى ساھەسىدە يالغان، ساختا تاماكا ياساش، ئېلىپ - سېتىش قىلمىشلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ ۋە بۇنداق قىلمىشقا قاتتىق زەربە بېرىپ، تاماكا ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداش ئۈچۈن، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاشنى يولغا قويۇش چارىسى»دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدا تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاش خىزمىتىنى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئىشلار توغرىسىدا تۆۋەندىكىدەك ئۇقتۇرۇش قىلىمىز:

1. 1998 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن ئېتىبارەن ئاپتونوم رايون تەۋەسىدە تاماكا، سىگارت، ئىمپورت تاماكا ۋە جەرىمانە قويۇلغان، مۇسادىرە قىلىنغان ئەتكەس تاماكىلارنى پارچە سېتىش بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار (دۆلەت، كوللېكتىپ، يەككە ۋە باشقا كارخانىلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ساتقان ھەر بىر بولاق، ھەر بىر قاپ تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلىنىدۇ، بۇنداق بەلگە چاپلانمىغان تاماكىلارنى بازاردا سېتىشقا بولمايدۇ.

2. تاماكىنى پارچە ساتقۇچىلار مال كىرگۈزگەندە توپ تارقىتىش ئورۇنلىرى ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى چاپلاشقا مەسئۇل بولىدۇ، پارچە ساتقۇچىلارنىڭ ئامبىرىدىكى بارلىق تاماكىلارغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانغان بولۇشى كېرەك. ئامبار قالدۇقىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان بولسا، تاماكا مونوپول تىجارىتى ئورۇنلىرى ياكى مۇناسىۋەتلىك مەمۇرىي، قانۇن ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلار بەلگىلىمە بويىچە جازا بېرىدۇ.

3. تاماكىلارغا چاپلىنىدىغان ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى تۈرگە ئايرىش «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاشنى يولغا قويۇش چارىسى» بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

4. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك تاماكا مونوپول تىجارىتى، تېخنىكا نازارەتچىلىكى ۋە ج خ ئورۇنلىرى زىچ ماسلىشىپ، تاماكىلارغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاش خىزمىتىنى بىرلىكتە باشقۇرۇپ، تاماكىغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلاش بەلگىلىمىسىگە خىلاپ دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. تەكشۈرۈپ قولغا چۈشۈرۈلگەن ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان راست تاماكىنى شۇ جايدىكى تاماكا مونوپول تىجارىتى ئورۇنلىرى سېتىۋالىدۇ. يالغان، ساختا تاماكىلار تاماكا مونوپول تىجارىتىنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرى نازارەتچىلىكىدە كۆيدۈرۈۋېتىلىدۇ.

5. تاماكىنى پارچە ساتقۇچىلار مۇناسىۋەتلىك مەمۇرىي ئورۇنلار، قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈشىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى كېرەك. تەكشۈرۈشنى رەت قىلغانلار ياكى باشقا ئۇسۇللار ئارقىلىق تەكشۈرۈشكە توسقۇنلۇق قىلغانلار قاتتىق جازالىنىدۇ.

6. تاماكىلارغا ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى ھەقسىز چاپلىنىدۇ، ئىستېمالچىلار ھەرقانداق شەكىلدىكى قوشۇمچە ھەقنى ئېلىشنى رەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق. ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسىنى چاپلاش ھەققى ئېلىش ياكى ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان تاماكىنى پارچە سېتىش، ئۆز ۋىلايىتى، ئوبلاست، شەھىرىگە قاراشلىق بولمىغان جايلارنىڭ ساختىلىقنىك ئالدىنى ئېلىش بەلگىسى چاپلانمىغان تاماكىلار بايقالسا، شۇ جايدىكى تاماكا مونوپول تىجارەت تارماقلىرى ياكى ئالاقىدار تاماقلارغا مەلۇم قىلسا ياكى ئەرز بەرسە بولىدۇ.

1997 - يىل 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى

خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ تۇرپاندىكى ئارخېئولوگىيىلىك قېزىش - تەكشۈرۈشى

ئابلىز مۇھەممەت سايرامى

تارىخىي شەخسلەر

خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى ئېلىمىزنىڭ 30 -، 40- يىللاردىكى داڭلىق ئارخېئولوگى. ئۇ ئەينى يىللاردا شىنجاڭدا جاپالىق ئارخېئولوگىيىلىك قېزىش - تەكشۈرۈشلەرنى ئېلىپ بېرىپ، شىنجاڭنىڭ قەدىمكى مەدەنىيىتىنىڭ يورۇقلۇقىغا چىقىشى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشقان.

خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى ئەڭ دەسلەپ يەنى 1927- يىلى 5 - ئايدا جۇڭگو ئىلىم - پەن جەمئىيىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە تەشكىللەنگەن تۇنجى قېتىملىق غەربىي شىمالنى ئىلمىي تەكشۈرۈش ئۆمىكىگە قاتناشقان (بۇلار جەمئىيى 10 كىشى بولۇپ، خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى جۇڭگولۇق 5 ئالىمنىڭ بىرى ئىدى). 1928 - يىلى 2 - ئايدا ئۇ كۇچاغا ئىلمىي تەكشۈرۈشكە ماڭغاندا يول ئۈستىدە تۇرپاندا توختىغان ھەم بۇ يەردە 20 نەچچە كۈن تۇرۇپ شەھەر ئەتراپىدىكى قەدىمكى شەھەر خارابىلىرى ۋەقەبرە- يادىكارلىقلارنى تەپسىلىي ئارىلاپ، بىر تۈركۈم مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ۋە يازما، باسما خەت- چەك، ھۆججەتلەرنى يىغقان، ئەمما شارائىت يار بەرمىگەچكە، قېزىش - تەكشۈرۈش ئېلىپ بارالمىغان.

1930 - يىل 2 - ئاينىڭ 27 - كۈنى ئۇ تۇرپانغا قايتا كېلىپ يارغول قەدىمكى شەھىرى خارابىلىقىدا رەسمىي قېزىش - تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان. بۇ جەريياندا ئۇ ماۋ نەزمىلىرى پىراگمېنتلىرى، دىۋان بېگى يۇ ھەزرەتلىرىنىڭ خاتىرىلىرى، بۇددا كالاملىرىنىڭ ھىنايا دەستۇرلىرى، ھۇنكىر - مۇنكىر ئىلمىگە دائىر خاتىرىلەرنىڭ پىراگمېنتلىرى، قۇل ئېلىش - سېتىش، سودا - سېتىق، ئېلىم - بېرىم، پۇتۇم- توختامغا دائىر خەت - چەكلەر، ھۆكۈمەت خەت- چەكلىرى ۋە ئالاقىلىرى، بۇددىزمغا دائىر قۇلىيازما ۋە مەتبەئە نەشىر بۇيۇملىرى، قەدىمكى ئۇيغۇرچە قولىيازمىلار، ئىمزالار، مەتبەئە بۇيۇملىرى قاتارلىق زور مىقداردىكى يازما يادىكارلىقلارنى تاپقان، يەنە ئىشلەپچىقىرىش ھەم كۈندىلىك تۇرمۇشقا لازىملىق قورال - سايمانلاردىن: سۆڭەكتىن تەرەپكە قارىتىلغان. لايدىن ياسالغان بۇ قەبرە خىشلىرىنىڭ ھەممىسى چاسا شەكىلدە بولۇپ، ئاۋۋال ئوتتا پىشۇرۇلۇپ (خۇددى خۇمداندا خىش پىشۇرۇلغاندەك) ئاندىن تەييارلانغان. خىشلارنىڭ يۈزى تەكشى، پارقىراق، بەزىلىرىگە قىزىل، بەزىلىرىگە قارا رەڭدە خەت يېزىلغان، ھەتتا بەزىلىرىگە يازماقچى بولغان خەتلەر ئۈيۈپ چىقىرىۋېلىنىپ، ئۈستىدىن قىزىل رەڭدە بويالغان. ھەر بىر قەبرىگە دەپنە قىلىنغانلارنىڭ سانى بىلەن تامغا چاپلانغان خىشلارنىڭ سانى ئوخشاش بولغان. خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ شۇ قېتىملىق ئارخېئولوگىيىلىك قېزىشتا تاپقان قەبرە خىشى جەمئىي 122دانە بولۇپ، بۇلار ئىچىدە كىيۇ جەمەتى خانلىقى (مەزكۇر خانلىقنى قۇرغۇچى كىيۇ جەمەتىنى بەزى تەتقىقاتچىلار ھونلارنىڭ پۇشتىدىن بولغان ئاقسۆڭەكلەر دەپ قارايدۇ) دەۋرىگە مەنسۇپلىرىدىن 95دانە، غەربىي ئايماق دەۋرىگە مەنسۇپلىرىدىن 27دانە بار.

خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ يۇقىرىدىكى ئەسىرىدە بايان قىلىنىشىچە، بۇ جايدىن تېپىلغان قەبرە جەدۋىلى ۋە قەبرە تەزكىرىلىرى تاڭ سۇلالىسى دەۋرىگە كەلگەندە شىمالىي ۋېي، سۇي سۇلالىلىرى دەۋرىدىكىگە قارىغاندا بىر قەدەر مۇرەككەپلەشكەن. ئاپتور قەبرە خىشلىرىدىكى مەلۇماتلاردىن ئىدىقۇت خانلىقىنىڭ يىلنامىلىرىگە دائىر 9 خىل يىلنامىنى ئىگىلىگەن ھەمدە ئوخشاش بولمىغان يىلنامىلەرگە ئاساسەن ئىدىقۇت خانلىقىنىڭ نەسەپنامىسىنى ھېسابلاپ چىقىپ، «ئىدىقۇت خانلىقى كىيۇ جەمەتى يىلنامىسى»نى تۈزۈپ چىققان. يەر ئاستىدىن تېپىلغان خاتىرە- تەزكىرىلەر پايدىلىنىپ ئۇلگۇچىنىڭ ئەمەل- مەنسىپىدىكى پەرقلەرنى ئايرىغان، شۇ ئاساستا «ئىدىقۇت ئەمەلدارلىق تۈزۈمى جەدۋىلى»نى تۈزۈپ چىققان. ئىلگىرى ئىدىقۇت خانلىق جەمەتى ۋە ئۇلارنىڭ ئەمەلدارلىق تۈزۈمى ھەققىدە تارىخىي خاتىرىلەردە ھېچقانداق مەلۇمات قالدۇرۇلمىغاچقا، يۇقىرىدىكى مەلۇمات ۋە تەتقىقات نەتىجىلىرى شەك - شۈبھىسىزكى، تۇرپان دىيارىنىڭ تارىخىنى، مەدەنىيىتىنى تەتقىق قىلىشتا 1 - قول ماتېريال بولالايدۇ.

بۇ يەردە شۇنىمۇ تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش لازىمكى، ئارخېئولوگ خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ يۇقىرىدا بايان قىلىنىشىچە، بۇ جايدىن تېپىلغان قەبرە جەدۋىلى ۋە قەبرە تەزكىرىلىرى تاڭ سۇلالىسى دەۋرىگە كەلگەندە شىمالىي ۋېي، سۇي سۇلالىلىرى دەۋرىدىكىگە قارىغاندا بىر قەدەر مۇرەككەپلەشكەن. ئاپتور قەبرە خىشلىرىدىكى مەلۇماتلاردىن ئىدىقۇت خانلىقىنىڭ يىلنامىلىرىگە دائىر 9 خىل يىلنامىنى ئىگىلىگەن ھەمدە ئوخشاش بولمىغان يىلنامىلەرگە ئاساسەن ئىدىقۇت خانلىقىنىڭ نەسەپنامىسىنى ھېسابلاپ چىقىپ، «ئىدىقۇت خانلىقى كىيۇ جەمەتى يىلنامىسى»نى تۈزۈپ چىققان. يەر ئاستىدىن تېپىلغان خاتىرە- تەزكىرىلەر پايدىلىنىپ ئۇلگۇچىنىڭ ئەمەل- مەنسىپىدىكى پەرقلەرنى ئايرىغان، شۇ ئاساستا «ئىدىقۇت ئەمەلدارلىق تۈزۈمى جەدۋىلى»نى تۈزۈپ چىققان. ئىلگىرى ئىدىقۇت خانلىق جەمەتى ۋە ئۇلارنىڭ ئەمەلدارلىق تۈزۈمى ھەققىدە تارىخىي خاتىرىلەردە ھېچقانداق مەلۇمات قالدۇرۇلمىغاچقا، يۇقىرىدىكى مەلۇمات ۋە تەتقىقات نەتىجىلىرى شەك - شۈبھىسىزكى، تۇرپان دىيارىنىڭ تارىخىنى، مەدەنىيىتىنى تەتقىق قىلىشتا 1 - قول ماتېريال بولالايدۇ.

بۇ يەردە شۇنىمۇ تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش لازىمكى، ئارخېئولوگ خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ

يۇكسەك دەرىجىدە تەرەققىي قىلغان ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت نەمۇنىلىرىنى يارىتىقانلىقىنى ئىسپاتلىدى. شۇ قاتاردا بۇ دىياردا قەدىمدە يارىتىلغان يۇكسەك مەدەنىيەت مەنبەلىرىنىڭ قانداقتۇر سىرتنىڭ تەسىرىدىن ياكى باشقا جايلاردىن كۆچۈپ كەلگەن ئاھالىلەرنىڭ تەسىرىدىن ئاپىرىدە بولغان بولماستىن، بەلكى تارىخىي خاتىرىلەرگە «قۇشلار»، «قاڭقىللار» دېگەن نام بىلەن پۈتۈلۈپ كەلگەن، بۇ گۈنكى ئۇيغۇرلارنىڭ ئەجدادى بولغان قاڭقىللارنىڭ ھەقىقىي ھەقدارلىق مەدەنىيەت مىراسلىرى ئىكەنلىكىمۇ ئىسپاتلاندى.

بۇ يەردە يەنە شۇنىمۇ ئالاھىدە كۆرسىتىپ ئۆتۈش زۆرۈرۈكى، خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى 30 - يىللاردا يارغول ۋە شۇ ئەتراپتىكى باشقا قەبرىلەردىن قېزىۋالغان يازما يادىكارلىقلارغا ئاساسەن، مۇتلەق كۆپ قىسىم تەزكىرە، خەت- چەك، ھېسابات دەپتەرلىرى، ئىلمىي، ئەدەبىي ئەسەرلەر ۋە باشقا قوليازما، باسما بۇيۇملارنى «خەنزۇ يېزىقى»، «خەنزۇ تىلى» دەپ قارىغان. بىراق 80 -، 90 - يىللاردىكى ئارخېئولوگىيە ۋە تىل تەتقىقاتى نەتىجىلىرى يۇقىرىدىكى قاراشنى ئىلمىي پاكىتلار بىلەن تۈزىتىپ، ئۇنى «قۇجۇ يېزىقى» دەپ ئېنىق يەكۈنلىدى ھەم تۈرگە ئايرىدى. ھېچقانداق ئىزاھات تەلەپ قىلمايدىغان تارىخىي پاكىتلار ھەم ئۇلۇغ ئالىم مەھمۇد قەشقەرىنىڭ «تۈركىي تىللار دىۋانى» دىكى: «قۇجۇ ئۇيغۇرلىرىنىڭ چىنلىقلارنىڭكىگە ئوخشايدىغان يەنە بىر خىل يېزىقى بار، ئۇلار رەسمىي ھۆججەت، خەت - چەكلىرىنى شۇ يېزىقتا يازىدۇ، ئۇ يېزىقنى مۇسۇلمان بولمىغان ئۇيغۇرلار بىلەن چىنلىقلاردىن باشقىلار ئوقۇيالمايدۇ»، دېگەنگە ئوخشاش گۇۋاھلىق تارىخىي خاتىرىلەر ئارقىلىق تۇرپاندىن تېپىلغان ۋەسىقىلەرنىڭ خەنزۇ يېزىقى بولماستىن، بەلكى ئۇيغۇر يېزىقى ئىكەنلىكىنى، ئەينى ۋاقىتتا تۇرپاندىكى ئۇيغۇرلارنىڭ خەت - چەكلىرىنى شۇ خىلدىكى «قۇجۇ يېزىقى» دا يېزىپ، ئۇنى ئۆز ئانا تىلىدا يەنى ئۇيغۇر تىلىدا ئوقۇيدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

قىسقىسى، خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى ئەينى زامانىدىكى ناچار شارائىتتا جاپالىق يول يۈرۈپ، چەكسىز كەتكەن چۆللۈك، دەشت - باياۋان ۋە خەتەرلىك تاغ - داۋانلارنى بېسىپ ئۆتۈپ

زامانىۋىلاشقان خەلقئارالىق شەھەر بولۇشقا قاراپ تېز ئىلگىرىلەۋاتقان چاڭشا

شۈي لىجىلىڭ، چوڭ چىلىڭ

تەرەققىي قىلۋاتقان رايونلار

تۇنۇگۈنكى سەلتەنەت بۇگۈنمۇ داۋاملاشتۇرۇلمىسا، ئۇنداق سەلتەنەتنىڭ قانچىلىك قىممىتى بولسۇن؟! بۇ بىر ئادەم ئۈچۈن ئېيتقاندا شۇنداق، بىر شەھەر ئۈچۈن ئېيتقاندىمۇ شۇنداق.

90 - يىللارنىڭ باشلىرىدا ئېلىمىزدە 20 نەچچە مەركىزىي شەھەر ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە خەلقئارالىق شەھەر بولۇش ئىستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئارقا - ئارقىدىن ئوتتۇرىغا قويغاندا، شياڭجياڭ دەرياسى بويىدىكى چاڭشامۇ جىم تۇرالماي قالدى. قەدىمكى شەھەر چاڭشا تارىختا نەچچە قېتىملاپ سەلتەنەتلىك چاغلارنى بېشىدىن كەچۈرگەن، يېقىنقى دەۋردە ئۇيەردە دەۋرانىي شەخسلەر ئارقا - ئارقىدىن مەيدانغا كەلگەن. ئەمدىلىكتە شەھەر تەرەققىياتى رىقابىتىدە يېڭى سەلتەنەت يارىتىشى كېرەكمۇ - يوق؟

1994 - يىلى كۆزدە مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى ئۇقۇمۇشلۇق زاتلار، مۇتەخەسسىسلەر، ئالىملار، مەركەزدىكى ئالاقىدار مىنىستىرلىك كومىتېتلارنىڭ رەھبەرلىرى ۋە خۇنەن ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ رەھبەرلىرى يۇلۇق تېغى ئېتىكىگە توپلىشىپ، چاڭشانى زامانىۋىلاشقان خەلقئارالىق شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىش مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى چاڭشا شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى شەھەر ئاھالىلىرىنى خەلقئارالىق شەھەر قۇرۇش مۇنازىرىسىگە ئۇيۇشتۇرغاندى. مۇنازىرىنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ ئېچىلىشىغا ئەگىشىپ چاڭشا شەھىرى ئۆز ئورنىنى يېڭىۋاشتىن بېكىتتى، يەنى 30 يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ ئىقتىسادىي كۈچى كۈچلۈك، بازار سىستېمىسى مۇكەممەل، مۇلازىملىق ئىقتىدارى يېتىلگەن، يۇكسەك ئىجتىمائىي مەدەنىيىلىككە ئىگە زامانىۋىلاشقان خەلقئارالىق شەھەر بولۇشنى بەلگىلىدى.

شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چىڭ گۇاگرۇڭ شەھەردىكى ئۆزگىرىشلەر توغرىسىدا توختىلىپ مۇنداق دېدى: ئەڭ تۇپ ئۆزگىرىش شۇكى، كادىرلارنىڭ تەپەككۇر قاتلىمى يۇقىرىلىدى، شەھەر خىزمىتىنىڭ باشلىنىش نۇقتىسى يېڭى يۇكسەكلىككە كۆتۈرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە شەھەرنى باشقۇرۇشتا يېڭى ھەرىكەتلەر قوللىنىلدى:

1. شەھەر قۇرۇلۇشى يىرىك پىلانى تەڭشەلدى، «تۆت بىر» قۇرۇلۇشى نۇقتىلىق ياخشى تۇتۇلدى. 7 - ئايدا چاڭشا شەھىرى گوۋۋۇيۇەننىڭ تەستىقى بىلەن ئەسلىدىكى شەرقىي، جەنۇبىي، غەربىي، شىمالىي شەھەر رايونى ئەتراپىدىكى 5 مەمۇرىي رايوننى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، فۇروڭ، تەيەنشىن، يۆلۇ، كەيفۇ، يۈيخۇادىن ئىبارەت 5 رايوننى قۇردى. ھەممە رايونلاردا يېزا بولغان، شەھەر بىلەن يېزا بىر گەۋدىلەشتۇرۇلۇپ بىرلىكتە راۋاجلاندۇرۇلىدىغان مەمۇرىي رايون تۈزۈلمىسىنى بارلىققا كەلتۈرۈپ، شەھەرنىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىغا تولۇق بوشلۇق قالدۇردى.

3. سۇ، توك، يول، ئۆي - ئىمارەتلەرنىڭ زىددىيىتى ھەل قىلىندى. كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان يول كۆلىمى ئەسلىدىكى 3.5 كۋادرات مېتىردىن 4.3 كۋادرات مېتىرغا يەتكۈزۈلدى. شەھەر رايونىدىكى يوللارنىڭ تاشقى ئايلانمىسى بولماسلىق، ئىچكى تورى بولماسلىق، ئۆتۈشمە كۆۋرۈكلىرى بولماسلىق، لىنىيىلىرى تۇتاشماسلىق ئەھۋالى ئۆزگەرتىلدى. سۇ زاۋۇتىنىڭ 100مىڭ تونىنلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى پۈتكۈزۈلۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى. پۈتۈن شەھەرنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش ئىقتىدارى 1 مىليون 40 مىڭ تونىنغا يەتكۈزۈلۈپ، تۇرمۇش ئېھتىياجى ئاساسەن قاندۇرۇلدى. تۇرالغۇ ئۆي قۇرۇلۇشى 1 مىليون 260مىڭ كۋادرات مېتىرغا يەتكۈزۈلۈپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمى 8.6 كۋادرات مېتىرغا ئۆستۈرۈلدى. بۇلتۇردىن باشلاپ يولغا قويۇلغان «نۇر قۇرۇلۇشى» ئارقىلىق توك يەتكۈرۈش تورىنى ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش ۋە يېڭىدىن ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇش يېڭى دولقۇنى كۆتۈرۈلدى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شەھەرنىڭ ئۇل ئەسلىھەلىرى ئۈچۈن سېلىندىغان مەبلەغنى 50مىليارد يۈەنگە يەتكۈزۈش، شەھەردىن چىقىدىغان يۇقىرى سۈرئەتلىك 4 تاشيول قۇرۇش، 3 مىليارد 200 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ 2 - ئايلانما يولنى تۇتاشتۇرۇش، 1مىليارد 500 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ 15 ئۆتۈشمە كۆۋرۈك قۇرۇش، شياڭجياڭ دەرياسىغا 2 كۆۋرۈك سېلىش، لىۋياڭخې دەرياسىغا 2 كۆۋرۈك سېلىش لايىھىلەنگەندى، بۇلار پۈتۈش ئالدىدا تۇرماقتا.

باشلىنىش نۇقتىسى يۇقىرى بولۇش - چاڭشانىڭ دۇنياۋى يۈزلىنىش ئىستراتېگىيىسىنىڭ جېنى. ئىشكىنى ئېچىۋېتىش بۇ ئىستراتېگىيىلىك تەسەۋۋۇرنىڭ جەۋھىرى. ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئېڭىنىڭ كۈچىيىشى چاڭشادىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلاردا بىر مۇنچە يېڭى پىكىرنى بارلىققا كەلتۈردى. بۇ پىكىرلەر تۆۋەندىكىچە:

بىرىنچى، ئىشكىنى كەڭ ئېچىۋېتكەندىلا، زور تەرەققىيات بولىدۇ. چاڭشالىقلار ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئارقىلىق پۇل توپلاش ئۈسۈلىنى ئۆگىنىۋالغاچقا، قۇرۇلۇش مەبلىغى ئۈزۈلمەي كېلىدىغان بولدى. دەريانىڭ غەربىدىكى 4 يولنى ياساش ۋاقتىدا 2 مىليارد يۈەن مەبلەغ كەملەپ قالدى، بۇ چاغدا چاڭشالىقلار تەمكىنلىك بىلەن 4 خىل مەبلەغ توپلاش لايىھىسىنى يەنى خېرىدار چاقىرىش، مەبلەغ توپلاش، يەردىن پايدىلىنىپ بايلىق يارىتىش، دومىلانما تەرەققىيات ئۈسۈلىنى قوللىنىپ، 3 يولدا ئىش باشلىۋەتتى.

ئىككىنچى، ئىشكىنى ھەر تەرەپلىمە، كۆپ قاتلام بويىچە ئېچىۋېتىش كېرەك. چاڭشا ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتە 4 قاتلاملىق شەكىلنى يەنى مەملىكەت سىرتىغا ئېچىۋېتىش، مەملىكەت ئىچىگە ئېچىۋېتىش، ئۆلكە ئىچىدىكى بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلارغا ئېچىۋېتىش، ئۆلكە ئىچىدىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرگە ئېچىۋېتىش شەكلىنى قوللاندى.

ئۈچىنچى، ئىشكىنى ئېچىۋەتكۈچىلەر ئاقىل بولۇشى كېرەك. شەھەر باشلىقى خېرىدار چاقىرىش جەريانىدا: «باشقىلارغا زور مەنپەئەت يەتكۈزۈشىمىز، ئۆزىمىز ئازراق مەنپەئەت ئېلىشىمىز؛ باشقىلارغا ئالدى بىلەن پايدا بېرىشىمىز، ئۆزىمىز كېيىن پايدا ئېلىشىمىز لازىم. باشقىلارغا مەنپەئەت بېرىشنى ئويلىماسلىق ئۆزىمىزنى مەنپەئەتتىن قۇرۇق قويىدۇ» دېگەندەك. بىر قېتىم ياپونىيىلىك بىر سودىگەر كەيفۇ رايوندا شېرىكلەشكەن جاينى كۆزدىن كۆچۈرگەندە يولنىڭ بىر بۆلۈكىنىڭ ئويمان - دۆڭ ئىكەنلىكىنى كۆرگەن. كەيفۇ رايونلۇق ھۆكۈمەت بۇنى سەزگەن ھامان چەت ئەل سودىگەرلىرى ئېغىز ئاچماي. تۇرۇپلا ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ 780مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، بىر يېرىم ئايدىلا بۇ يولنى ياساپ بولغان.

«جۇڭگو ئىقتىساد گېزىتى»دىن

مىقداردىكى يازما يادىكارلىقلارنى تاپقان، يەنە ئۇشلەپچىقىرىش ھەم كۆندىلىك تۇرمۇشقا لازىملىق قورال - سايمانلاردىن: سۆڭەكتىن ياسالغان ئەسۋابلار، تاشتىن ياسالغان ھەر خىل قورال - سايمان، ساپالدىن ياسالغان ئويۇنچۇق، گۈزەل سەنئەت بۇيۇملىرى، ھەيكەل - قونچاقلار ۋە ياغاچتىن ياسالغان ھەر خىل بۇيۇم قاتارلىقلارنى تاپقان، بۇلار ئىچىدىكى ساپال بۇيۇملىرىلا 800دىن ئاشقان.

خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى شۇ قېتىم تۇرپاندا قولغا كەلتۈرگەن ئارخېئولوگىيىلىك قېزىش - تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى ئېلىپ خىزمەت ئورنى- بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتىتىگە قايتىپ بارغاندىن كېيىن، بۇ قىممەتلىك تارىخىي يادىكارلىقلارنى تۇرلەرگە ئايرىپ بىر - بىرلەپ تەتقىق قىلىشقا كىرىشكەن. ئۇ كېچىنى - كۈندۈزگە ئۇلاپ جىددىي ئىشلەش ئارقىلىق 1931 - يىلى 2 - ئايدا «ئىدىقۇت ھەققىدە» (1 - قىسىم) دېگەن ئىلمىي ئەسىرىنى؛ شۇ يىلى 5 - ئايدا «ئىدىقۇت قەبرە خىش توپلىمى» دېگەن ئەسىرىنى؛ 1933- يىلى كۆزدە «ئىدىقۇت ساپال توپلىمى» دېگەن ئەسىرىنى؛ 1954 - يىلى «تۇرپاندىكى ئارخېئولوگىيە خاتىرىسى» دېگەن ئەسىرىنى نەشر قىلدۇرغان.

ئارخېئولوگ خۇاڭ ئەپەندىنىڭ «ئىدىقۇت ساپال توپلىمى» دېگەن ئەسىرىدىن قارىغاندا، ئۇ قەدىمكى قەبرىلەرنى قازغاندا قەبرە جايلاشقان ئورۇننىڭ تەبىئىي جۇغراپىيىلىك مۇھىتىغا ئاساسەن «جىلغىنىڭ شىمالى»، «جىلغىنىڭ غەربى» ۋە «جىلغىنىڭ جەنۇبى» دەپ رايونلارغا بۆلگەن ھەمدە تېپىلغان ساپال بۇيۇملارنىڭ شەكلى، نەقىشلىرى ۋە باشقا ئالاھىدىلىكلىرىگە ئاساسەن ئۇلارنىڭ يىل - دەۋرى ھەققىدە نەزەرىيە ۋە ئەملىيەت جەھەتتىن تولۇق مۇھاكىمە يۈرگۈزۈپ، ھەر بىر ساپال بۇيۇمدىن ئەستايىدىل يەكۈن چىقارغان. قەبرە جەدۋىلى ياكى قەبرە تەزكىرىسى تېپىلغان قەبرىلەر ھەققىدىمۇ ئەستايىدىل تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، قەبرىدە ياتقان كىشىنىڭ جەمەتى، نام - شەرىپى، تەبىقىسى، جەمئىيەتتىكى ئورنى، شوغۇللانغان ئىشى ھەم قەبرىنىڭ يىل - دەۋرى ھەققىدە ئىلمىي يەكۈنلەرنى چىقارغان.

ئالىم خۇاڭ ۋېنبىنىڭ 1931 - يىلى 5 - ئايدا نەشر قىلىنغان «ئىدىقۇت قەبرە خىش توپلىمى» دېگەن ئىلمىي ئەسىرى مۇشۇ ساھەدە ھازىرغىچە يېزىلغان بىگانە ئەسەر ھېسابلىنىدۇ. مەزكۇر ئەسەرگە قارىغاندا، بۇ قەبرە خىشلىرى ئەسلىدە قەبرە يولىنىڭ 2 يان تېمىغا چاپلانغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ خەت يېزىلغان يۈزى ئىچى

تەتقىق قىلىشتا 1 - قول ماتېرىيال بولالايدۇ.

بۇ يەردە شۇنىمۇ تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش لازىمكى، ئارخېئولوگ خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندىنىڭ يۇقىرىدىكى تۇرپان تارىخىغا دائىر 4 مەخسۇس ئەسىرىدە 30 - 40 - يىللارغا نىسبەتەن بۆسۈش خاراكتېرلىك بېگى، ئىلمىي، توغرا قاراش ۋە يەكۈنلەر ئوتتۇرىغا قويۇلغان، بۇنى ئەلۋەتتە مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە ئەرزىيدۇ. ئەمما فېئودال ھۆكۈمرانلار سىنىپى دەۋر سۈرۈۋاتقان، ئىلمىي پەن تەرەققىياتقا ئېغىر توسقۇنلۇق قىلغان، ئارخېئولوگىيە ئىلمى تېخىمۇ تەرەققىي تاپالمىغان مۇددەتتە كونا جەمئىيەتتە يېزىلغان بۇ ئەسەرلەردە بەزى يېتەرسىزلىكلەرنىڭ بارلىقى ئەمدىلىكتە مەلۇم بولماقتا.

مەسىلەن: خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى 1930 - يىلىدىكى يارغول قەدىمكى شەھرى خارابىسىدە ئېلىپ بارغان ئارخېئولوگىيىلىك قېزىش - تەكشۈرۈش نەتىجىسىگە ئاساسەن، «يارغول شەھرى ملادى 1 - ئەسىردىن 3 - ئەسىرگىچە بولغان ئارىلىقتا بەرپا قىلىنغان» دېگەن خۇلاسىنى چىقارغان. ئەمما 90 - يىللاردىكى يارغولدا ئېلىپ بېرىلغان ئارخېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش نەتىجىلىرى يەنى ئۇ يەردىن تېپىلغان ماددىي مەدەنىيەت نەمۇنىلىرى يارغول شەھرىنىڭ ملادى 1 - ئەسىرلەردە ئەمەس، بەلكى ملاددىدىن 5، 6 ئەسىر ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ خېلى بۇرۇن بەرپا قىلىنغانلىقىنى؛ شۇ دەۋرلەردە بۇ شەھەرگە تەۋە ئاھالىلەرنىڭ ئىپتىدائىي تېرە كىيىملەرنى ئەمەس، بەلكى يۇڭدىن توقۇلغان سۈپەتلىك، ئېسىل كىيىم- كېچەكلەرنى كىيگەنلىكىنى؛ مېتال، سۆڭەك، ياغاچلاردىن ياسالغان نازۇك، نەپىس، مۇكەممەل قورال - سايمانلارنى ياساپ ئىشلەتكەنلىكىنى؛ دۇنيانىڭ خېلى كۆپ جايلىرىدىكى ئىنسانلار تېخى قالاق ئىپتىدائىي جامائە تۈزۈمىدە ياشاۋاتقاندا تۇرپاندىكى ئاھالىلەرنىڭ تۆز دەۋرىگە نىسبەتەن خېلى زامانىۋىلاشقان ھاياتىي ئۇسۇلغا ئىگە بولغانلىقى؛ ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات سەۋىيىسىنىڭ ئىنتايىن يۇقىرى بولغانلىقى؛ ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمىدە ئاللىبۇرۇن ئىگىلىك ۋە مال - مۈلۈك جەھەتتە ئىنتايىن زور پەرقنىڭ مەۋجۇت بولغانلىقى قاتارلىق مۇھىم ئىلمىي يەكۈنلەرنى چىقارغان.

ئارخېئولوگ خۇاڭ ۋېنبى ئەپەندى شۇ قېتىم تۇرپاندا قولغا كەلتۈرگەن ئارخېئولوگىيىلىك قېزىش - تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى ئېلىپ خىزمەت ئورنى- بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتىتىگە قايتىپ بارغاندىن كېيىن، بۇ قىممەتلىك تارىخىي يادىكارلىقلارنى تۇرلەرگە ئايرىپ بىر - بىرلەپ تەتقىق قىلىشقا كىرىشكەن. ئۇ كېچىنى - كۈندۈزگە ئۇلاپ جىددىي ئىشلەش ئارقىلىق 1931 - يىلى 2 - ئايدا «ئىدىقۇت ھەققىدە» (1 - قىسىم) دېگەن ئىلمىي ئەسىرىنى؛ شۇ يىلى 5 - ئايدا «ئىدىقۇت قەبرە خىش توپلىمى» دېگەن ئەسىرىنى؛ 1933- يىلى كۆزدە «ئىدىقۇت ساپال توپلىمى» دېگەن ئەسىرىنى؛ 1954 - يىلى «تۇرپاندىكى ئارخېئولوگىيە خاتىرىسى» دېگەن ئەسىرىنى نەشر قىلدۇرغان.

ئارخېئولوگ خۇاڭ ۋېنبىنىڭ «ئىدىقۇت ساپال توپلىمى» دېگەن ئەسىرىدىن قارىغاندا، ئۇ قەدىمكى قەبرىلەرنى قازغاندا قەبرە جايلاشقان ئورۇننىڭ تەبىئىي جۇغراپىيىلىك مۇھىتىغا ئاساسەن «جىلغىنىڭ شىمالى»، «جىلغىنىڭ غەربى» ۋە «جىلغىنىڭ جەنۇبى» دەپ رايونلارغا بۆلگەن ھەمدە تېپىلغان ساپال بۇيۇملارنىڭ شەكلى، نەقىشلىرى ۋە باشقا ئالاھىدىلىكلىرىگە ئاساسەن ئۇلارنىڭ يىل - دەۋرى ھەققىدە نەزەرىيە ۋە ئەملىيەت جەھەتتىن تولۇق مۇھاكىمە يۈرگۈزۈپ، ھەر بىر ساپال بۇيۇمدىن ئەستايىدىل يەكۈن چىقارغان. قەبرە جەدۋىلى ياكى قەبرە تەزكىرىسى تېپىلغان قەبرىلەر ھەققىدىمۇ ئەستايىدىل تەتقىقات ئېلىپ بېرىپ، قەبرىدە ياتقان كىشىنىڭ جەمەتى، نام - شەرىپى، تەبىقىسى، جەمئىيەتتىكى ئورنى، شوغۇللانغان ئىشى ھەم قەبرىنىڭ يىل - دەۋرى ھەققىدە ئىلمىي يەكۈنلەرنى چىقارغان.

ئالىم خۇاڭ ۋېنبىنىڭ 1931 - يىلى 5 - ئايدا نەشر قىلىنغان «ئىدىقۇت قەبرە خىش توپلىمى» دېگەن ئىلمىي ئەسىرى مۇشۇ ساھەدە ھازىرغىچە يېزىلغان بىگانە ئەسەر ھېسابلىنىدۇ. مەزكۇر ئەسەرگە قارىغاندا، بۇ قەبرە خىشلىرى ئەسلىدە قەبرە يولىنىڭ 2 يان تېمىغا چاپلانغان بولۇپ، ئۇلارنىڭ خەت يېزىلغان يۈزى ئىچى

705 - سان

«خاماس» نىڭ مەنۇي داھىيسى — ياسىن

شەيخ ئەھمەد ياسىن 1936- يىلى گازادا تۇغۇلغان. 1967 - يىلى ئىسرائىلىيە گازا رايونىنى ئىشغال قىلغاندىن كېيىن، پەلەستىن مۇسۇلمان قەبرىستانلىرى تەشكىلاتى ياسىننى داھىيلىققا كۆرسەتكەن. 1982 - يىلى ئۇ «شەخسىي قورال ساقلاش، تېررورلۇق ھەرىكىتى ئۈيۈشتۇرۇش» قاتارلىق جىنايەتلەر بىلەن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن قولغا ئېلىنغان، 2 يىلدىن كېيىن قويۇپ بېرىلگەن. 1987 - يىلى 12 - ئايدا گازادا پەلەستىن قوراللىق قوزغىلىڭى پارتلىغان، ياسىن ئىسرائىلىيىگە قارشى كۈرەشنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن ۋاقتىنى پايدىلىنىپ چىڭ تۇتۇپ، 12 - 14 - ئاينىڭ - كۈنى «خاماس» تەشكىلاتىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى رەسمىي جاكارلىغان. «خاماس» تەشكىلاتىدىكىلەر ئىسلامىيەتكە ۋە ئۇنىڭ قانۇن - تۈزۈملىرىگە قاتتىق ئېتىقاد قىلغان، ئۇلار قوراللىق كۈچ ئارقىلىق ئوتتۇرا دېگىزدىن ئېتىۋردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىچە بولغان زېمىندا پەلەستىنلىكلەرنىڭ ئىسلام جۇمھۇرىيىتىنى قۇرۇش، ئىسرائىلىيە دۆلىتىنىڭ مەۋجۇت بولۇش ھوقۇقىنى ئېتىراپ قىلماسلىقىنى تەشەببۇس قىلغان.

1989 - يىلى خاماس تەشكىلاتى ئىسرائىلىيە تەرىپىدىن «قانۇنسىز تەشكىلات» دەپ ئېلان قىلىنغان. ياسىن شۇ يىلى قايتىدىن قولغا ئېلىنىپ، مۇددەتسىز قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان. بۇ چاغدا ياسىن پالەچ بولۇپ يېتىپ قالغان بولۇپ، سالامەتلىك ئەھۋالى ئىنتايىن ناچارلىشىپ كەتكەنىدى. 8 يىللىق تۈرمە ھاياتىدا ئۇنىڭ سالامەتلىكى تېخىمۇ ناچارلىشىپ كۆرۈش، ئاڭلاش سېزىمى تۆۋەنلەپ، ئەما بولۇپ قېلىشقا ئاز قالغان ھەمدە كۆپ خىل ئېغىر كېسەللىككە گىرىپتار بولغان. گەرچە خاماس ۋە پەلەستىن ئازادلىق تەشكىلاتى كۆپ قېتىم ياسىننى قويۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلغان بولسىمۇ، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا خاماس تەشكىلاتى ئىسرائىلىيە چېگرىسى ئىچىدە كۆپ قېتىم ئۇلۇۋۈلىش خاراكتېرىدىكى پارتلىتىش ۋەقەسىنى تۇغدۇرۇپ، نۇرغۇنلىغان بىگۇناھ ئىسرائىلىيىلىكلەرنىڭ ئۆلۈشىگە سەۋەبچى بولغاچقا نەتىجىدە، ياسىننى قويۇپ بېرىش مۇمكىنچىلىكى يوققا چىققان.

ياسىننىڭ سالامەتلىك ئەھۋالى ئۇنىڭ بۇ قېتىم قويۇپ بېرىلىشىنىڭ مۇھىم سەۋەبى، تېخىمۇ مۇھىمى ئۇ بۇ قېتىم ئىسرائىلىيە بىلەن ئېتىۋردانىيىنىڭ پەردە ئارقىسىدىكى سودىسىنىڭ بىر ئۇرۇقى بولۇپ قالغانلىقىدا. تەھلىلچىلەرنىڭ قارىشىچە، ئىسرائىلىيە ياسىننى قويۇپ بېرىشە خاماس تەشكىلاتىدىكىلەرنىڭ ئاچچىقىنى ئازراق باسالايدۇ، ياسىنمۇ ئۆزىنىڭ تەسىر دائىرىسىگە تايىنىپ خاماس تەشكىلاتىنى ئۆزگەرتىدۇ، چۈنكى ياسىننىڭ بىر نەچچە يىلدىن بۇيانقى پوزىتسىيىسى بىر ئاز «يۇمشاپ» قالغان، ئۇ تۇرمىدە چېغىداخلا ماسچىلارنىڭ ئىسرائىلىيىگە قارىتا زوراۋانلىق ھەرىكىتىنى توختىتىشىنى ئۇرغۇن قېتىم مۇراجىئەت قىلغان.

دىلمۇرات توختى تەرجىمىسى

دۇنيادىكى ئەڭ كىچىك دۆلەت - ۋاتىكان

رىم شەھىرىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى ئېگىزلىككە جايلاشقان ۋاتىكاننىڭ يەر مەيدانى 0.44كۋادرات كىلومېتىر، دۆلەت زېمىنى 3 بۆرجەك شەكىلدە، ئىقلىمى ئاسىيا ئىستىق بەلباغ ئوتتۇرا دېگىز ئىقلىمىغا كىرىدۇ، ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇراسى 1 - ئايدا 7، 7. - ئايدا 24، ۋاتىكاننىڭ ئاھالىسى 1380بولۇپ، دائىم تۇرۇشلۇق ئاھالىسى 540، ئاھالىسىنىڭ كۆپ قىسمى ئىتالىيىلىكلەر بولۇپ، ئىتالىيە تىلى ۋە لاتىن تىلى ھۆكۈمەت تىلى ئورنىدا قوللىنىلىدۇ، پايتەختى ۋاتىكان شەھىرى.

↑ سۈرەتتە: سان پېتىربۇرگ چېركاۋى

→ سۈرەتتە: ۋاتىكان باغچىسى

← سۈرەتتە: ۋاتىكان كۇتۇپخانىسىنىڭ ئىچكى كۆرۈنۈشى

سۈرەتلەر «دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن ئېلىندى.

جياڭ زېمىن پولشا زۇكتۇكى بىلەن سۆھبەتلەشتى

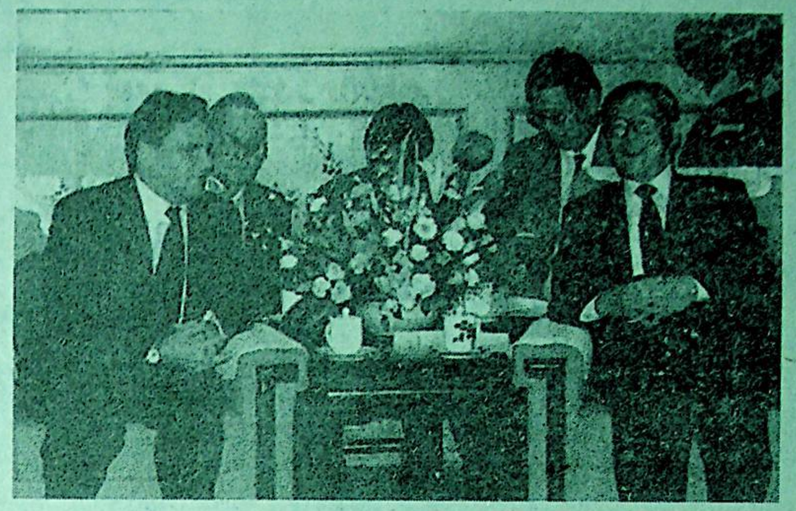

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بېيجىڭ «خەلق» سارىيىدا پولشا زۇكتۇكى كۆاشنېۋسكى بىلەن سۆھبەتلەشتى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

* * * * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17-نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا پولشا زۇكتۇكى ئالكساندىر كۆاشنېۋسكى بىلەن سەممىي، دوستانە كەيپىياتتا سۆھبەتلەشتى. 2 تەرەپ جۈكگو-پولشا دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش ھەم ئورتاق كۆكۈل بۆلۈۋاتقان خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا چوكقۇر پىكىر ئالماشتۇردى، كەڭ ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۈكگو-پولشا دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى ۋەزىيەت ۋە يېڭى ئاساستا ئۇكۇشلۇق راۋاجلىنالغانلىقىنىڭ سەۋەبى شۇكى بىرىنچىدىن، دوستلۇق - ھەمكارلىق جۈكگو - پولشا خەلقلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئىككىنچىدىن، جۈكگو - پولشا ئوتتۇرىسىدا تۈپ پايدا - زىيان توقۇنۇشى يوق، كەڭ ئورتاق مەنپەئەت بار؛ ئۈچىنچىدىن، 2 تەرەپ 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئىجتىمائىي تۈزۈم، ئىدىئولوگىيە ۋە قىممەت قارىشى جەھەتلەردىكى پەرىقلەردىن ھالقىپ بىر تەرەپ قىلدى؛ تۆتىنچىدىن، 2 تەرەپ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر مۇئامىلە قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق قاتارلىق پرىنسىپلارغا قاتتىق ئەمەل قىلدى.

ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز سودا ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى تەرەققىيات سەۋىيىسىگە ئۈزلۈكسىز پېتىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

كۆاشنېۋسكى مۇنداق دېدى: پولشا جۈكگو بىلەن ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىراق 2 تەرەپ ھەمكارلىقنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا قېزىشقا تىرىشىپ كېلىدۇ، بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودىسىنىڭ تەرەققىياتىغا ئاكتىپ تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. پولشانىڭ جۈكگودا زىيارەتتە بولغان ئىقتىساد، كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار جۈكگونىڭ كارخانىچىلىرى بىلەن مۇشۇ ئىش ئۈستىدە چوكقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جياڭ زېمىن پولشا زۇكتۇكى ۋە پولشا ھۆكۈمىتىنىڭ «1 جۈكگو» سىياسىتىنى ئىزچىل قوللاپ كەلگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى ۋە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بىز پولشانىڭ ئۆزىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن ئالدى بىلەن ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش سىياسىتىنى چۈشىنىشىمىز، پولشانىڭ باشقا رايونلاردىكى دۆلەتلەر بىلەن ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنى مەدھىيىلەيمىز.

كۆاشنېۋسكى جياڭ زېمىننى قۇلايلىق پەيتە پولشادا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، جياڭ زېمىن تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى. سۆھبەتتىن كېيىن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۇكتۇك كۆاشنېۋسكى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى. 2 دۆلەت باشلىقلىرى «جۈكگو خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن پولشا جۇمھۇرىيىتىنىڭ قوشما ئاخباراتى»غا ئىمزا قويدى، 2 تەرەپنىڭ ئالاقىدار ئەمەلدارلىرى 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ھايۋانات كارانتىنى ۋە ھايۋانات تازىلىقى ھەمكارلىق كېلىشىمى ۋە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مەدەنىيەت ۋە ئىلىم-پەن ھەمكارلىقى كېلىشىمنامىسى 1998- يىلدىن 2000-يىلغىچە بولغان ئىجرا قىلىنىش پىلانىغا ئىمزا قويدى.

ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن 2 دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى مۇخبىرلارغا قىسقا سۆز قىلدى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى جياڭ زېمىن «خەلق» سودا ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى تەرەققىيات سەۋىيىسىگە ئۈزلۈكسىز پېتىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

كۆاشنېۋسكى مۇنداق دېدى: پولشا جۈكگو بىلەن ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىراق 2 تەرەپ ھەمكارلىقنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا قېزىشقا تىرىشىپ كېلىدۇ، بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودىسىنىڭ تەرەققىياتىغا ئاكتىپ تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. پولشانىڭ جۈكگودا زىيارەتتە بولغان ئىقتىساد، كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار جۈكگونىڭ كارخانىچىلىرى بىلەن مۇشۇ ئىش ئۈستىدە چوكقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جياڭ زېمىن پولشا زۇكتۇكى ۋە پولشا ھۆكۈمىتىنىڭ «1 جۈكگو» سىياسىتىنى ئىزچىل قوللاپ كەلگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى ۋە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بىز پولشانىڭ ئۆزىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن ئالدى بىلەن ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش سىياسىتىنى چۈشىنىشىمىز، پولشانىڭ باشقا رايونلاردىكى دۆلەتلەر بىلەن ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنى مەدھىيىلەيمىز.

كۆاشنېۋسكى جياڭ زېمىننى قۇلايلىق پەيتە پولشادا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، جياڭ زېمىن تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى. سۆھبەتتىن كېيىن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۇكتۇك كۆاشنېۋسكى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى. 2 دۆلەت باشلىقلىرى «جۈكگو خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن پولشا جۇمھۇرىيىتىنىڭ قوشما ئاخباراتى»غا ئىمزا قويدى، 2 تەرەپنىڭ ئالاقىدار ئەمەلدارلىرى 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ھايۋانات كارانتىنى ۋە ھايۋانات تازىلىقى ھەمكارلىق كېلىشىمى ۋە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مەدەنىيەت ۋە ئىلىم-پەن ھەمكارلىقى كېلىشىمنامىسى 1998- يىلدىن 2000-يىلغىچە بولغان ئىجرا قىلىنىش پىلانىغا ئىمزا قويدى.

ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن 2 دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى مۇخبىرلارغا قىسقا سۆز قىلدى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى جياڭ زېمىن «خەلق» سارىيىدا پولشا زۇكتۇكى كۆاشنېۋسكى بىلەن سۆھبەتلەشتى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

* * * * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17-نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا پولشا زۇكتۇكى ئالكساندىر كۆاشنېۋسكى بىلەن سەممىي، دوستانە كەيپىياتتا سۆھبەتلەشتى. 2 تەرەپ جۈكگو-پولشا دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش ھەم ئورتاق كۆكۈل بۆلۈۋاتقان خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا چوكقۇر پىكىر ئالماشتۇردى، كەڭ ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۈكگو-پولشا دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى ۋەزىيەت ۋە يېڭى ئاساستا ئۇكۇشلۇق راۋاجلىنالغانلىقىنىڭ سەۋەبى شۇكى بىرىنچىدىن، دوستلۇق - ھەمكارلىق جۈكگو - پولشا خەلقلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئىككىنچىدىن، جۈكگو - پولشا ئوتتۇرىسىدا تۈپ پايدا - زىيان توقۇنۇشى يوق، كەڭ ئورتاق مەنپەئەت بار؛ ئۈچىنچىدىن، 2 تەرەپ 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئىجتىمائىي تۈزۈم، ئىدىئولوگىيە ۋە قىممەت قارىشى جەھەتلەردىكى پەرىقلەردىن ھالقىپ بىر تەرەپ قىلدى؛ تۆتىنچىدىن، 2 تەرەپ بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر مۇئامىلە قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق قاتارلىق پرىنسىپلارغا قاتتىق ئەمەل قىلدى.

ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بىز سودا ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى تەرەققىيات سەۋىيىسىگە ئۈزلۈكسىز پېتىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

كۆاشنېۋسكى مۇنداق دېدى: پولشا جۈكگو بىلەن ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىراق 2 تەرەپ ھەمكارلىقنىڭ يوشۇرۇن كۈچىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا قېزىشقا تىرىشىپ كېلىدۇ، بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق 2 تەرەپنىڭ ئىقتىساد - سودىسىنىڭ تەرەققىياتىغا ئاكتىپ تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن. پولشانىڭ جۈكگودا زىيارەتتە بولغان ئىقتىساد، كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار جۈكگونىڭ كارخانىچىلىرى بىلەن مۇشۇ ئىش ئۈستىدە چوكقۇر مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جياڭ زېمىن پولشا زۇكتۇكى ۋە پولشا ھۆكۈمىتىنىڭ «1 جۈكگو» سىياسىتىنى ئىزچىل قوللاپ كەلگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى ۋە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بىز پولشانىڭ ئۆزىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن ئالدى بىلەن ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش سىياسىتىنى چۈشىنىشىمىز، پولشانىڭ باشقا رايونلاردىكى دۆلەتلەر بىلەن ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنى مەدھىيىلەيمىز.

كۆاشنېۋسكى جياڭ زېمىننى قۇلايلىق پەيتە پولشادا زىيارەتتە بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، جياڭ زېمىن تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى. سۆھبەتتىن كېيىن رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن زۇكتۇك كۆاشنېۋسكى ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى. 2 دۆلەت باشلىقلىرى «جۈكگو خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن پولشا جۇمھۇرىيىتىنىڭ قوشما ئاخباراتى»غا ئىمزا قويدى، 2 تەرەپنىڭ ئالاقىدار ئەمەلدارلىرى 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ھايۋانات كارانتىنى ۋە ھايۋانات تازىلىقى ھەمكارلىق كېلىشىمى ۋە 2 دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ مەدەنىيەت ۋە ئىلىم-پەن ھەمكارلىقى كېلىشىمنامىسى 1998- يىلدىن 2000-يىلغىچە بولغان ئىجرا قىلىنىش پىلانىغا ئىمزا قويدى.

ئىمزا قويۇش مۇراسىمىدىن كېيىن 2 دۆلەتنىڭ باشلىقلىرى مۇخبىرلارغا قىسقا سۆز قىلدى.

رائىول كاسترو بېيجىڭغا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - نويابر تېلېگراممىسى. كۇبا جۇمھۇرىيىتى دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتى ۋە مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ 1 - مۇئاۋىن رەئىسى رائىول كاسترو لوس بۇگۇن بېيجىڭغا كېلىپ، جۇڭگودىكى رەسمىي زىيارىتىنى باشلىدى.

ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ جۇڭگوغا كەلگەنلەردىن يەنە كۇبا ئىنقىلابىي قوماندانى راھىرو بالدېس مېنېندېس ۋە دىپلوماتىيە مىنىستىرى روبېرت روۋائىنا گونسارېس قاتارلىقلار بار.

رائىول كاسترو ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى يەنە شاڭخەي، گۇاڭجۇ، شىنجېن چوڭچېڭ ۋە شىئەن قاتارلىق شەھەرلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلدۇ.

روسىيە زۇكتۇكى ھۆكۈمەتنىڭ بەزى مۇھىم ئەمەلدارلىرىنى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 15-نويابر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇكتۇكى يېلتسىن 15-نويابر پەرمانىغا ئىمزا قويۇپ، مۇئاۋىن زۇكلى، قوشۇمچە دۆلەت مۇلۇك باشقۇرۇش كومىتېتىنىڭ رەئىسى بويېكو بىلەن فېدېراتسىيە ۋەيران قىلىش كومىتېتىنىڭ رەئىسى موستوۋوينى ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلىدى، لېكىن 1-مۇئاۋىن زۇكلى، قوشۇمچە مالىيە مىنىستىرى چوبىسنىڭ ئىستېپاسىنى رەت قىلدى.

روسىيە ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، يېلتسىن شۇ كۈنى زۇكلى چېرنومىلكىن بىلەن «روسىيىنىڭ خۇسۇسىيلاشتۇرۇش تارىخى» ناملىق كىتابنىڭ چوبىس، بويكو ۋە موستوۋوي قاتارلىق ئاپتورلىرىنىڭ يۇقىرى قەلەم ھەققى ئالغانلىقى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلغان ھەم باش تەپتىش مەھكىمىسىگە يوللىنىدىغان ماتېرىياللارنى تەپسىلىي مۇھاكىمە قىلغاندىن كېيىن يۇقىرىدىكى قارارنى چىقارغان.

يېلتسىن چوبىس قاتارلىق كىشىلەرنىڭ قىلمىشى «ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرىنىڭ ھەرىكەت مىزانىغا ئۇيغۇن ئەمەس، دەپ ھېسابلىغان ھەم تېلېفوندا چوبىسنى تەنقىد قىلغان. زۇكتۇك ئىشخانىسىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، يېلتسىن مۇنداق دېگەن: چوبىسنىڭ ئىستېپاسىنى رەت قىلىشىم روسىيىنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنىڭ تاچقۇچلۇق پەيتە تۇرۇۋاتقانلىقىدىن بولدى. پارلامېنت 1998-يىللىق مالىيە خامچوتى بىلەن بىر قاتار باج قانۇنى لايىھىسىنى مۇزاكىرە قىلىۋاتىدۇ، 1-مۇئاۋىن زۇكلى، قوشۇمچە مالىيە مىنىستىرى چوبىس مۇشۇنداق ۋاقىتتا ئىستېپا بەرسە، «ھوقۇقلۇق ئىجرائىيە ئورگىنىدا مۇقىمسىزلىق پەيدا قىلدۇ، دۆلەت ئىقتىسادىغا ئېغىر زىيان كەلتۈردۇ». يېقىندا چوبىس قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەر بىرى «روسىيىنىڭ خۇسۇسىيلاشتۇرۇش تارىخى» دېگەن كىتاب ئۈچۈن 90 مىڭ دوللاردىن قەلەم ھەققى ئېلىپ، روسىيە دۆلەت دۇمىسى بىلەن روسىيە جامائەتچىلىكى ئىچىدە قاتتىق ئىنكاس قوزغىغان. روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ زۇكلىسى چېرنومىلكىن بۇ ۋەقەنى «ھۆكۈمەتنىڭ ئىناۋىتىگە زىيان يەتكۈزدى»، بۇ كىشىلەرنىڭ قانۇنىي جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك، دېگەن.

فرانسىيە كومپارتىيىسىنىڭ سابىق رەھبىرى گېئۇرگي مارشېر ۋاپات بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ، 16-نويابر تېلېگراممىسى. پارىژ كومپارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك سابىق شۇجىسى گېئۇرگي مارشېر 16- نويابر يۇرەك كېسىلى بىلەن 77 يېشىدا پارىژدا ۋاپات بولدى.

مارشېر 1920- يىلى 6- ئايدا ھېتالچىلىق ئىشچىسى ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۇ 1947- يىلى فرانسىيە كومپارتىيىسى ۋە فرانسىيە باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىغا قاتناشقان، 1972- يىلى فرانسىيە كومپارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك شۇجىلىقىغا سايلانغان. 1993- يىلدىن كېيىن، ئۇ كېسەل سەۋەبى بىلەن فرانسىيە كومپارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىك ئورنىدىن ئايرىلغان.

ئۇ ۋاپات بولغاندىن كېيىن، فرانسىيە كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى بايانات ئېلان قىلىپ، ئۇنىڭ ۋاپاتى پارتىيىگە بولغان غايەت زور يوقىتىش دېدى. فرانسىيە زۇكتۇكى شىراك ۋە زۇكلىسى روسپان ئۇنىڭغا تەزىيە بىلدۈردى.

فرانسىيە كومپارتىيىسى مۇشۇ پەيشەنبە كۈنى مارشېر ئۈچۈن ماتەم مۇراسىمى ئۆتكۈزىدۇ.

كورىيە 4 تەرەپ سۆھبىتىنىڭ 3 - قېتىملىق تەييارلىق يىغىنىغا قاتنىشىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خەنچېك، 17 - نويابر تېلېگراممىسى. كورىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىتچىسى بۈگۈن مۇنداق دېدى: كورىيە 21 - نويابر ئامېرىكىنىڭ نيۇ-يورك شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى توغرىسىدىكى 4 تەرەپ مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇمۇمىي كېلىشىم ھاسىل قىلىنغاندىن كېيىنكى 6 ھەپتە ئىچىدە شۆبىتسارىيىنىڭ جەنۈە شەھىرىدە 4 تەرەپ سۆھبىتىنىڭ رەسمىي يىغىنىنى ئۆتكۈزۈش، ھەرقايسى تەرەپتىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى ھوقۇق بەرگەن مەسىلىلەر توغرىسىدا ئۇمۇمىي كېلىشىم ھاسىل قىلىنغاندىن كېيىنكى 6 ھەپتە ئىچىدە شۆبىتسارىيىنىڭ جەنۈە شەھىرىدە 4 تەرەپ سۆھبىتىنىڭ رەسمىي يىغىنىنى ئۆتكۈزۈش، ھەرقايسى تەرەپتىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى ھوقۇق بەرگەن مۇھاكىمە تېمىسىنى بېكىتىش توغرىسىدا مۇزاكىرىلەشتى، لېكىن ئىختىلاپ چوڭقۇراق باشلاپ يىغىنغا قاتنىشىنى كېڭىشىپ بېكىتكەنىدى.

2 - قېتىملىق تەييارلىق يىغىنىدا ھەرقايسى تەرەپ رەسمىي سۆھبەتنىڭ مۇھاكىمە تېمىسىنى بېكىتىش توغرىسىدا مۇزاكىرىلەشتى، لېكىن ئىختىلاپ چوڭقۇراق

ئىراق زۆكتۆكى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ قورال تەكشۈرۈش كرىزىسنى ياراشتۇرۇشنى قارشى ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئىراق زۆكتۆكى سادام 16- نويابر كەچتە مۇنداق دېدى: مەن ئەرەب دۆلەتلىرى ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ نۆۋەتتىكى قورال تەكشۈرۈش كرىزىسگە تۇنجان مەيدانغا رازى.

سادام ئىچكى كابىنېت يىغىندا يەنە مۇنداق دەپ قارىدى: بۇ كرىزىس دۇنيانىڭ ئىراقنىڭ جازالىنىش تۈپەيلىدىن تارتقان ئازاب- ئوقۇبەتلىك ئەھۋالىنى تېخمۇ ياخشى چۈشىنىشىگە يارىدەم بېرىشى مۇمكىن، شۇنداقلا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراق بىلەن ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدىكى توقۇنۇشنى ئادىل ھەل قىلىشى ئۈچۈن پۈرسەت يارىتىپ بەردى.

سادام مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىراقنىڭ ئامېرىكا بىلەن توقۇنۇشۇپ قېلىش نىيتى يوق، ئەگەر سۆزلىشىش ئارقىلىق ب د ت خەتۈرسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىراققا بەرگەن ۋەدىسىنى ئىجرا قىلىشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولسا ئىراق خەلقى خۇشال بولىدۇ. لېكىن ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىراق مۇشۇ رامكا سىرتىدىكى ھەرقانداق قوراللىق تەھدىتنى قوبۇل قىلمايدۇ، ئەگەر باشقىلار سۆزلىشىشنى رەت قىلسا، ئۇنداقتا ئۇلار بۇنىڭغا تولۇق مەسئۇل بولىدۇ.

ئىراق ئاگېنتلىقىنىڭ خەتۈرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى ئىچكى كابىنېت يىغىنى ئاساسلىقى ئىراق نۆۋەتتە دۇچ كېلىۋاتقان رايون ۋە خەلقئارا سىياسىي ۋەزىيىتىنىڭ ئەڭ يېڭى تەرەققىياتى ۋە ئىراقنىڭ بۇنىڭ ئۈچۈن قوللىنىدىغان زۆرۈر مۇداپىئە كۈرۈش تەدبىرىنى مۇھاكىمە قىلغان.

مۇبارەك ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدە ئومۇمىيۈزلۈك يىغىرىلىش ئالامەتلىرى كۆرۈلدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 15-نويابر تېلېگراممىسى. مىسر زۆكتۆكى مۇبارەك 15-نويابر مىسر خەلق پارلامېنتى ۋە كېڭەش يىغىنى ئۆتكۈرگەن يىرلەشمە يىغىندا مۇنداق دېدى: پەلەستىن - ئىسرائىل تىنچلىق سۆھبىتى خالتا كوچىغا كىرىپ قالدى، ئوڭۇشسىزلىق ئۇستىگە ئومۇمىيۈزلۈك يىغىرىلىش ئالامەتلىرى كۆرۈلدى.

مۇبارەك ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنى پەلەستىن تەرەپ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە كېلىشىمىگە ئەمەل قىلغان ئەھۋالدا ئوسلو كېلىشىمى ۋە باشقا ئالاقىدار پرىنسىپلار توغرىسىدا بەرگەن ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشنى، ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ زورلۇقلىق ۋە ئوڭۇش كەيپىياتىغا پىتىپ قېلىشدىن ساقلىنىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئوتتۇرا شەرقنىڭ ئەڭ يېڭى ۋەزىيىتى

ئىراق ئەنگلىيە ئاۋئىماتكىسىنىڭ پارس قولتۇقىغا كرىزىسنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 15-نويابر تېلېگراممىسى. ئىراقنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى ساخاق 15-نويابر كەچتە بۇ يەردە ئەنگلىيىنىڭ پارس قولتۇقىغا ئاۋئىماتكا ئەۋەتكەنلىكىنى ئەيىبلىدى ۋە ئەنگلىيىنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئامېرىكىنىڭ ئىراققا قوللىنىشى مۇمكىن بولغان ھەربىي ھەرىكىتىگە ماسلىشىشنى مەقسەت قىلىدۇ، دېدى.

ساخاق شۇ كۈنى كەچتە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا يەنە مۇنداق دېدى: تۈركىيىنىڭ ئامېرىكىنىڭ بېسىمغا تاقابىل تۇرۇپ، ئامېرىكىنىڭ تۈركىيىنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى بازىسىدىن پايدىلىنىش تەلىپىنى رەت قىلىشىنى ئۈمىد قىلمىز.

ساخاق يەنە بىر قېتىم ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئەگەر ئامېرىكىنىڭ «U-2» تېپلىق رازۋېدكا ئايروپىلانى ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا تاجاۋۇز قىلىدىغان بولسا، ئىراق ئۇنىڭغا ئوخشاش مەجبۇر بولىدۇ ھەم ئۇنىڭغا ئوت ئاچىدۇ.

ساخاق مۇنداق دېدى: ب د ت ئىراقنىڭ خەتىيلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى كۆيدۈرۈۋېتىشكە مەسئۇل پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ رەئىسى باتلېر ئىراققا پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ «U-2» تېپلىق رازۋېدكا ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىدا ئۇچۇشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى قارار قىلغانلىقىنى ئوقتۇردى. ئىراق باتلېرغا بەرگەن جاۋابىدا نۆۋەتتىكى ئاقىلانە ئۇسۇل بۇ قارارنى ئەھمىيەتسىز قالدۇرۇش، دەپ ئاگاھلاندۇردى. ساخاق مۇنداق دەپ قارىدى:

بۇ قارار باتلېرنىڭ قارارى ئەمەس، بەلكى ئامېرىكىنىڭ قارارى.

خەۋەرده ئېيتىلىشىچە، «U-2» تېپلىق رازۋېدكا ئايروپىلانى 16-نويابردىن باشلاپ ئىراق ھاۋا بوشلۇقىدا رازۋېدكا قىلىشنى ئەسلىگە كەلتۈرىدىكەن.

ئىراق زۆكتۆكى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ قورال تەكشۈرۈش كرىزىسنى ياراشتۇرۇشنى قارشى ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئىراق زۆكتۆكى سادام 16- نويابر كەچتە مۇنداق دېدى: مەن ئەرەب دۆلەتلىرى ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ نۆۋەتتىكى قورال تەكشۈرۈش كرىزىسگە تۇنجان مەيدانغا رازى.

سادام ئىچكى كابىنېت يىغىندا يەنە مۇنداق دەپ قارىدى: بۇ كرىزىس دۇنيانىڭ ئىراقنىڭ جازالىنىش تۈپەيلىدىن تارتقان ئازاب- ئوقۇبەتلىك ئەھۋالىنى تېخمۇ ياخشى چۈشىنىشىگە يارىدەم بېرىشى مۇمكىن، شۇنداقلا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراق بىلەن ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدىكى توقۇنۇشنى ئادىل ھەل قىلىشى ئۈچۈن پۈرسەت يارىتىپ بەردى.

سادام مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىراقنىڭ ئامېرىكا بىلەن توقۇنۇشۇپ قېلىش نىيتى يوق، ئەگەر سۆزلىشىش ئارقىلىق ب د ت خەتۈرسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىراققا بەرگەن ۋەدىسىنى ئىجرا قىلىشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولسا ئىراق خەلقى خۇشال بولىدۇ. لېكىن ئۇ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ئىراق مۇشۇ رامكا سىرتىدىكى ھەرقانداق قوراللىق تەھدىتنى قوبۇل قىلمايدۇ، ئەگەر باشقىلار سۆزلىشىشنى رەت قىلسا، ئۇنداقتا ئۇلار بۇنىڭغا تولۇق مەسئۇل بولىدۇ.

ئىراق ئاگېنتلىقىنىڭ خەتۈرىگە قارىغاندا، بۇ قېتىمقى ئىچكى كابىنېت يىغىنى ئاساسلىقى ئىراق نۆۋەتتە دۇچ كېلىۋاتقان رايون ۋە خەلقئارا سىياسىي ۋەزىيىتىنىڭ ئەڭ يېڭى بولۇش ئۇچۇن، ئىسرائىلىيىنى تىنچلىق يولدا توسالغۇ پەيدا قىلماسلىقا، «ب د ت قارارلىرىغا خىلاپ سۆز ۋە قانۇنسىز ھەرىكەتلەر» نى توختىتىشقا دەۋەت قىلدى.

ئۇرۇشتىن كېيىنكى ئىككىنچى ئەڭ چوڭ ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى شەھىرى، 16- نويابر. ئۇرۇمچى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر ئۇرۇمچى شەھىرىدە رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئاساسەن، ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالىدۇ. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۆرۈمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۆرۈمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۆرۈمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپارانى: 5818200. ئىلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇل، پارچە باھاسى: 25 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى ئاچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇرۇمچى شەھىرى، 16- نويابر تېلېگراممىسى. ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى 16- نويابر رەسمىي ئاچىلدى. بۇ كارخانا ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئىچىدە ئىككىنچى ئەڭ چوڭ كارخانا بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىچكى ئاۋئىماتكا ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچىنىڭ 1/3 نى ئىگىلەيدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان 6 بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
نويابىر
19
چارشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق بولۇپ، بەزىدە ئازراق قار ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 10 ℃ - - 2 ℃ - بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئەسىر ئاخىرىدىكى ئاتاكا

ئۆز مۇخبىرىمىز لىۋ فېڭ

40 يىل ئىلگىرى قاراماي نېفىتلىكى جۇڭگو نېفىت سانائىتىنىڭ تۈۋرۈكى بولغانىدى. ئەسىر ھالقىيدىغان تارىخىي پەيتتە قاراماي يەنە جۇڭگو نېفىت سانائىتىنىڭ تۈۋرۈكى بولالامدۇ؟

دۆلەتنىڭ نېفىتكە بولغان ئېھتىياجى ئاشماقتا، نېفىت مىقدارىنى ئاشۇرۇش جىددىي ئىش بولۇپ قالدى. 1996 - يىلى جۇڭگونىڭ ئومۇمىي نېفىت مىقدارى 157 مىليون توننىغا يېتىپ، نېفىت ئىشلەپچىقىرىشتا دۇنيا بويىچە 5 - چوڭ دۆلەتكە ئايلاندى. لېكىن جۇڭگودا نېفىتنىڭ ئېشىش ھەجمى 80 - يىللارنىڭ ئاخىرىدىن باشلاپ يىلمۇ يىل تۆۋەنلەپ، نېفىت ئىستېمالىنىڭ تېز ئېشىۋاتقان ئېھتىياجىنى قاندۇرالمايدىغان بولۇپ قالدى.

مۇشۇنداق ئاچقۇچلۇق پەيتتە قارامايلىقلار كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ، قالتىس جاسارەت بىلەن جۇڭغار ئويمانلىقىدا يەنە يېڭى جەڭ باشلىدى.

90 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ قارامايدا يىلدا ئېنىقلانغان نېفىت زاپىسى 100 مىليون توننىغا، تىزگىنلەنگەن نېفىت زاپىسى 100 مىليون توننىغا يەتتى. يېقىنقى يىلدىكى نېفىت زاپىسى ئۆتكەن 35 يىلدا ئېنىقلانغان نېفىت زاپىسىنىڭ يېرىمىنى ئىگىلەپ، ئېلىنغان نېفىت مىقدارى يىلىغا 500 مىڭ توننىدىن ئاشتى.

نەچچە ئون يىللىق چارلاش ئارقىلىق جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىدىكى قاراماي، ئاقبۇلاق، ئورقۇ، شەيتانكەرش، شازىگەي رايونلىرىدا ئېنىقلانغان نېفىتنىڭ گېئولوگىيىلىك زاپىسى 1 مىليارد توننىدىن ئېشىپ، قاراماي نېفىتلىكى دۇنيا بويىچە ئالاھىدە چوڭ نېفىتلىك بولۇپ قالدى.

1986 - يىلىدىن 1990 - يىلىغىچە كۆيۈكتاغ، شىمالىي سەنتەي، سەنتەي نېفىتلىكى تېپىلدى؛ 1996 - يىلى يەنە مىليون توننىلىق جەنۇبىي ۋۇسەيۈەن نېفىتلىكى، ۋۇسەيۈەن گازلىقى تېپىلدى.

8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ مەركىزىدىكى لولياڭ كۆتۈرۈلمىسىگە يۈرۈش قىلىنىپ، 100 مىليون توننا كۆلەملىك غەربىي لولياڭ، جەنۇبىي لولياڭ نېفىتلىكىلىرى تېپىلدى.

بۇلتۇر قۇتۇبىدا تەبىئىي گاز چارلاشتا بۆسۈش بولۇپ، تەبىئىي گاز زاپىسى 30 مىليارد كۇب مېتىرغا يېتىدىغان چوڭ گازلىق تېپىلدى. (ئاخىرى 4 - بەتتە)

كۇبا ھۆكۈمەت ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۇرۇمچىدىن يۈرۈپ كەتتى

ۋاڭ لېچۈەن، جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ ئۇزىتىپ قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈي خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگودا تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولغان كۇبا جۇمھۇرىيىتى دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ 1-مۇئاۋىن ئاياغلاشتۇرۇپ، 11-ئاينىڭ 17-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۇرۇمچىدىن بېيجىڭغا يۈرۈپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ

سۇن گۇاڭشىن مەملىكەتلىك «شەرەپلىك ئىش مېدالى»غا ئېرىشتى

شەرەپ مۇنبىرى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ساۋجۇن خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنى بېيجىڭدا ئېچىلغان جۇڭگو شەرەپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى 1-نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ 2-قېتىملىق مۇدىرىيەت يىغىنىدا جۇڭگو شەرەپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى مەملىكەتتىكى ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونلاردىن كەلگەن، جۇڭگونىڭ شەرەپلىك ئىشلىرى ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان غەيرىي ئومۇمىي مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدە بولمىغان 25 كارخانىنىڭ ۋەكىلىگە «شەرەپلىك ئىش مېدالى» بەردى. شىنجاڭ گۇاڭخۇي كارخانا گۇرۇھىنىڭ باش مۇدىرى، باش دىرېكتور سۇن گۇاڭشىن ئاپتونوم رايونىمىزدىن مۇشۇ شەرەپكە ئېرىشكەن بىردىنبىر ۋەكىل بولۇپ قالدى.

گۇاڭخۇي كارخانا گۇرۇھى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەرەپلىك ئىشلارغا ئاكتىپ مەبلەغ سېلىپ، نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش، مەدەنىيەت ئارقىلىق يۆلەش، مائارىپ ئارقىلىق يۆلەش پائالىيىتىنى تىرىشىپ قانات يايدۇرۇپ، چېگرا رايوندىكى نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە كۈچ چىقىرىپ، جامائەتچىلىكنىڭ تەرىپلىشىگە مۇيەسسەر بولغانىدى.

شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقىدىكى 1- دوختۇرخانا ئىستىل تۈزىتىش خىزمىتىنى دوختۇرخانىنىڭ مەركىزىي خىزمىتى قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىماھنىياز خەۋەر كېسەلنى مەركەز قىلىپ كەسىپتە يېڭى ئىستىل

ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختا سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى ئورۇندالدى

ئاپتونوم رايونلۇق پاختا - چىگە شىركىتى كېيىنكى مەزگىللىك پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇشىلىڭ خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭدا 11- ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە سېتىۋېلىنغان ساپ پاختا 774 مىڭ 400 توننا بولۇپ، يىللىق پىلاننىڭ 67.34% ى ئورۇندالدى. ۋەزىپىنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكى ئورۇندالغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پاختا- چىگە شىركىتى جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى قايتا تەكشۈرىدىغانلىقى، تەكشۈرۈشتە دەرىجىسىنى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىۋېتىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەن بولسا، تولۇقلاپ بېرىدىغانلىقى، پاختىكارلارنى ھەرگىز زىيانغا ئۇچراتمايدىغانلىقى توغرىسىدا يەنە بىر قېتىم ۋەدە بەردى.

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى. پاختىكارلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىغا ئىلھام بېرىش، سېتىۋېلىنىدىغان پاختىنىڭ دەرىجىسىنى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىۋېتىش ئەھۋاللىرىنى ھەقىقىي توسۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پاختا- چىگە شىركىتى ھەر دەرىجىلىك پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىدىن دۆلەتنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىگە ئەمەل قىلىپ، سېتىۋېلىشقا چەك قويماسلىقنى، سېتىۋېلىشنى رەت قىلماسلىقنى، دەرىجىسى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىۋەتمەسلىكى، ئۆستۈرمەسلىكنى، جايلارنىڭ سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا ماسلىشىپ پاختا بازىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇدۇللۇق تېرىۋېلىنغان پاختىنى ئۇدۇللۇق سېتىۋېلىپ، دۆلەتنىڭ پاختا بايلىقىنى ھەرگىز زىيانغا ئۇچراتماسلىقنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پاختا- چىگە شىركىتى ئالدىنقى مەزگىللىك پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك قايتا تەكشۈرۈش ئۈچۈن جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭغا يەنە 2 خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتتى.

ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، كۆزقاراش يېڭىلانغانلىقتىن

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى ئىدىيىدە يەنىمۇ ئازاد بولۇپ، ئىلگىرىلەش نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى ئىسلاھ قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، دەسلەپكى نەتىجىگە ئېرىشتى. نۆۋەتتە ۋىلايەت بويىچە قۇرۇلغان چەكلىك ھەسسىدارلىق مەسئۇلىيەت شىركىتى 70 كە، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى كارخانا 13 كە، قوشۇۋېتىلگەن كارخانا 20 گە، ۋەيران بولغانلىقى جاكارلانغان كارخانا 9 غا، بىرلەشتۈرۈلگەن كارخانا 3 كە يەتتى.

ئاقسۇ ۋىلايىتى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىدا مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان تەلەپلەر بويىچە «3 كە پايدىلىق بولۇش»نى ئاساسىي ئۆلچەم، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى يېڭىلاپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى نىشان، مۇلۇكچىلىك ھوقۇقى مۇناسىۋىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىشتا چىڭ تۇردى. قايتا تەشكىللەش، قايتا قۇرۇش، قايتا ئۆزگەرتىشنى بىرلەشتۈرۈپ، بىر قىسىم ئوتتۇرا، كىچىك دۆلەت كارخانىلىرىنى كوللېكتىپ مۇلۇكچىلىكىدىكى كارخانىلارغا ئۆزگەرتتى. ئايرىم تۈرلەرگە دۆلەت مەبلەغ سالغاندىن تاشقىرى كوللېكتىپ، شەخسلەرنىمۇ مەبلەغ سېلىشقا، سىرتنىڭ مەبلىغىنى قوبۇل قىلىشقا ئىلھام بېرىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەبلىغىنى كۆپەيتىپ، ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى. كۇچا ناھىيىسى سانائەت كارخانىلىرىغا قارىتا ئىقتىسادنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى رەھبەرلەرنى كارخانىلارغا بېرىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلدۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارغا سىياسەت، مەبلەغ، ئېلېكتر كۈچى جەھەتتە ئېتىبار بېرىش، كارخانىلارنىڭ مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭىلاش قەدىمىنى تېزلىتىش تەدبىرىنى قوللىنىپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ناھىيە بويىچە 9-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر سانائەت كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى، تىجارەت كىرىمى، پايدا-باج كۆرسەتكۈچى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 30.2 %، 18.7 % ۋە 8.6 % ئاشتى.

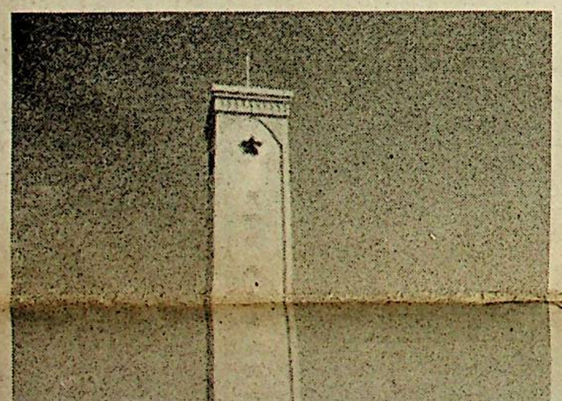

☆ ئاقسۇ شەھىرىنىڭ غەربىدىكى چوڭ مەيداندا يېقىندا «2 نى ھىمايە قىلىش ناتىرە مۇنارى» سېلىندى. ھازىر بۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈي خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگودا تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولغان كۇبا جۇمھۇرىيىتى دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ 1-مۇئاۋىن رەئىسى، كۇبا مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 2-شۇجىسى رائول كاسترو لوس باشچىلىقىدىكى كۇبا ھۆكۈمىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى شىنجاڭدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، 11-ئاينىڭ 17-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئۈرۈمچىدىن بېيجىڭغا يۈرۈپ كەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن قاتارلىقلار مېھمانلارنى ئايرودروموغا چىقىپ ئۇزىتىپ قويدى.

شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقىدىكى 1-دوختۇرخانا ئىسىل تۈزىتىش خىزمىتىنى دوختۇرخانىنىڭ مەركىزىي خىزمىتى قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ تېببىي ئىنستىتۇتى قارىمىقىدىكى 1-دوختۇرخانا كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى داۋامىدا كېسەلنى مەركەز قىلىپ كەسىپتە يېڭى ئىستىل تىكلەش، سۈپەتنى يادرو قىلىپ دوختۇرخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

بۇ يىل 9-ئايدا كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە باھالاش خىزمىتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، دوختۇرخانا پارتكومى كۆپ قېتىم پارتىيە ئەزالىرى يىغىنى، دوختۇرخانا باشلىقلىرى ئىش بېجىرىش يىغىنى، ئىستىل تۈزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ يىغىنىنى ئۆتكۈزۈپ، باھالىغۇچىلار ئوتتۇرىغا قويغان كەسىپ ئىستىلىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش چارىسى ئۈستىدە ئىزدەندى ھەم 26 تۈرلۈك ھەل قىلىش چارىسى ۋە بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ يولغا قويدى. 3 قېتىم سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، دوختۇرخانىدىكى دوختۇر، سېسترا ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كېسەلنى مەركەز قىلىپ كەسىپتە يېڭى ئىستىل تىكلەش، سۈپەتنى يادرو قىلىپ دوختۇرخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش پائالىيىتىگە سەپەرۋەر قىلدى. دوختۇرخانا جەمئىيەتكە، دوختۇر- سېسترالار دوختۇرخانىغا «قىزىل بولاق قوبۇل قىلماسلىق، شېرىنكانە ئالماسلىق، قالايمىقان ھەق ئالماسلىق، يالغان دورا ئىشلەتمەسلىك، ئېغىر داۋالاش ھادىسىسى سادىر قىلماسلىق»تىن ئىبارەت 5 نى قىلماسلىق توغرىسىدا ۋەدە بېرىپ، ئاممىنىڭ نازارىتىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

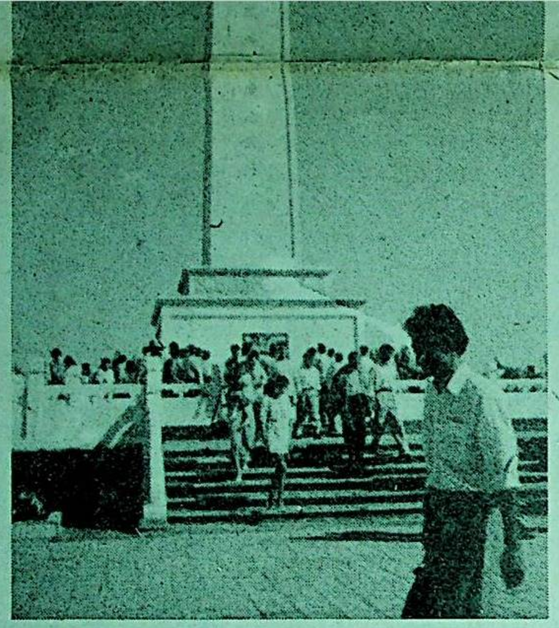

«2 نى ھىمايە قىلىش ناترە مۇنارى» سېلىندى. ھازىر بۇ يەر ھەر مىللەت خەلقىگە ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بېرىش بازىسى بولۇپ قالدى.

ئۆمەرجان مۇھەممىدى خەۋىرى ۋە فوتوسى

تىگىن كەنتى كەنت قۇرۇلۇشىدا ئۇزاقنى كۆزلەپ مەبلەغ سېلىپ، كونا تاملىق مەھەللە بىلەن خوشلاشتى

3 يىلدا كەنت قۇرۇلۇشىدا سېلىنغان مەبلەغ 4 مىليون 600 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، دولقۇن مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسى ئىچئېرىق يېزا تىگىن كەنتىنىڭ قىياپىتىدە يېقىنقى يىللاردا بارلىققا كەلگەن ئۆزگىرىشلەر كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتتى، ئىقتىسادىي جەھەتتىن قەد كۆتۈرگەن تىگىن دېھقانلىرى كونا ئۆيلەردىن بەس - بەستە خىش قۇرۇلمىلىق يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى نىياز يەھيا مۇنداق دېدى: «بىز كەنت قۇرۇلۇشىدا چوڭ شەھەرلەردىن ئۆرنەك ئېلىپ، ئۇزاقنى كۆزلەپ، 3 يىلدا 4 مىليون 634 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كەنتىمىزنىڭ ئىلگىرىكى قىياپىتىنى تۈپتىن يېڭىلىدۇق.»

1995-يىلىدىن بۇيان، بۇ كەنت رەھبەرلىرى دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى دادىللىق بىلەن تەڭشەپ، شالچىلىق ئاساس قىلىنغان ئىقتىسادىي زىرائەت كۆلىمىنى زور ھەجىمدە كېڭەيتتى. دېھقانلارنى پەن - تېخنىكا ئۆگىنىشكە، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشقا ئاكتىپ تەشكىللەپ، ئۇلارنى پەن-تېخنىكىغا ئايانماي مەبلەغ سېلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلىدى. مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، كەنت قالدۇرۇق يەرلىرىنى ئوبدان باشقۇرۇش قاتارلىق ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىنى يىلمۇ يىل زورايتتى. نەتىجىدە كوللېكتىپ بىلەن دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىي كىرىمى ماس قەدەمدە ئېشىپ، دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2000 يۈەندىن، كوللېكتىپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر شەھەرلىك سودا - سانائەت مەركىزىدە ئوت ئاپىتى يۈز بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز پېڭ ۋىنمىڭ، گاۋفاڭ خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىنىڭ تارىخىدا ئاز كۆرۈلگەن زور ئوت ئاپىتى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى كەچ سائەت 10 دىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە ئۆچۈرۈۋېلىندى. ئوت ۋە ئىس-تۈتەك ئىچىدە قالغان خادىملار ۋە خەتەرلىك بۇيۇملار يۆتكەپ چىقىلدى.

مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى چۈشتىن كېيىن سائەت 7 دىن 50 مىنۇت ئۆتكەندە، قەشقەر شەھىرىنىڭ تۆت كوچا ئېغىزىنىڭ شەرقىي جەنۇبىدىكى سانائەت بۇيۇملىرى سودا مەركىزى بىناسىغا ئوت كەتتى.

قوراللىق ساقچى قىسىم ئوت ئۆچۈرۈش باش ئەترىتى قەشقەر شەھەرلىك تارماق ئەترىتى ئەۋەتكەن خادىملار ئوتنى بىنانىڭ ئۇدۇلىدىن ۋە يان تەرىپىدىن ئۆچۈرۈشكە باشلىدى، قەشقەر ۋىلايەتلىك ج خ باشقارمىسى زوراۋانلىقتىن ساقلىنىش ئەترىتىدىكىلەرنى چىقىرىپ، بىناغا يان تەرەپتىن كىرىپ، ئىس - تۈتەك ئىچىدە قالغان خادىملارنى ۋە خەتەرلىك بۇيۇملارنى قۇتقۇزۇپ چىقتى. قوراللىق ساقچى قىسىم جەنۇبىي شىنجاڭ قۇماندانلىق ئورنى تېزدىن 4 - تارماق ئەترەت 3 - چوڭ ئەترىتىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنى نەق مەيدانغا قۇتقۇزۇشقا ئەۋەتتى. ۋىلايەتلىك خەلق دوخۇرخانىسى، يېزا ئىگىلىك 3 - شىسى دوختۇرخانىسى، شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسى قۇتقۇزۇش ئاپتوموبىلى چىقاردى، تېببىي خادىملار ئىستا تۇنجۇقۇپ قالغان خادىملارنى قۇتقۇزدى. ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ياۋ يۇڭفىڭ ئىشلارنى دەرھال ئورۇنلاشتۇردى، ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى مەھەممەت ئەخلەت، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ مۇئاۋىن ۋالىيىسى خې چاڭشۇن قاتارلىقلار نەق مەيدانغا بېرىپ، قۇماندانلىق قىلدى. ھازىر ئوت ئاپىتى يۈز بېرىشنىڭ سەۋەبى، بىۋاستە زىيان ۋە خادىملارنىڭ ئۆلۈش-يارىلىنىش ئەھۋالى تەكشۈرۈلمەكتە.

ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكىلەر 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز گۈلزار مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سودا - سانائەت خىزمىتىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا بەل باغلىدى.

بۇ ئىدارە پارتگۇرۇپپىسى 15 - قۇرۇلتاي ئېچىلغاندىن كېيىنلا كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى 15 - قۇرۇلتاي دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە، مۇزاكىرە قىلىشقا تەشكىللىدى، مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارغا ئۆگىنىش كورسى ئېچىپ، ئۇلارنى «15 - قۇرۇلتاي ھۆججەتلىرى توپلىمى»، «غەلىبىلىك ھالدا 21 - ئەسىرگە يۈرۈش قىلىش خىتابنامىسى» ۋە ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك كومىتېتى 4 - ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. ئۇلار ئۆگىنىش ۋە مۇزاكىرە داۋامىدا ھەر خىل بازارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، بازار قائىدىسىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، بازار باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، بازار تۇسالغۇلىرىنى تازىلاش، بىر تۇتاش ئوچۇق رىقابەتلىك - تەرتىپلىك بازار سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش، بازارنىڭ بايلىقىنى تەقسىملەشتىكى ئۇللۇق رولىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدىغانلىقلىرىنى بىلدۈرۈشتى.

ئورگاندىكى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۆگىنىش ۋە ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە قىلىش جەريانىدا 15 - قۇرۇلتاي روھىنى سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى ئەمەلىيىتىدە ياخشى ئىزچىللاشتۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئەدەبىيات فاكۇلتېتىدىكىلەر 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇبارەك ئىسمائىل خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى ئەدەبىيات فاكۇلتېتىنىڭ ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچىلىرى يېقىندىن بۇيان 15-قۇرۇلتاي روھىنى ئوقۇش -ئوقۇتۇش ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئەستايىدىل ئۆگەنمەكتە.

بۇ فاكۇلتېت ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچىلارنى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ 15- قۇرۇلتايدا بەرگەن دوكلاتىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، قاتلاممۇقاتلام يېتەكچىلىك قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ھەر خىل مۇزاكىرە، سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈش، قارا تاختاي گېزىتى چىقىرىش، ئۆگىنىش تەسىراتى يېزىش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق ھەر ھەپتىدە باسقۇچلار بويىچە مەخسۇس تېمىدا مۇزاكىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، قىزغىن ئۆگىنىش كەيپىياتى شەكىللەندۈردى.

ئۆگىنىش ۋە مۇزاكىرىدە ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلار دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئوقۇتۇش ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەكتەپنىڭ «211» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىيات ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قانات يايدۇرۇلغان بىر ئايدىن بۇيان، ئوقۇغۇچىلار كەسپىي بىلىملەرنى تېخىمۇ قېتىرقىنىپ ئۆگىنىدىغان بولدى، ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلار كۆپەيدى.

پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك توقۇلما بۇيۇملار شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن دىرېكتورى ئايىمخان خېلىل (سولدىن 2- كىشى) شىنجاڭ «تەڭرىتاغ» سودا سارىيى پارتىيە ياچېيكىسىدىكىلەر بىلەن بىللە 15 - قۇرۇلتاي روھىنى تېخىمۇ چوڭقۇر ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش توغرىسىدا پىكىرلەشمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆتكۈر نىجات، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدىلىم فوتوسى

15 - قۇرۇلتاي ھۆججىتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

غەربىي چېگرىدىكى بىرىنچى كەنت

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆمەر هامۇت**

ئۇلۇغچات ناھىيە بازىرىدىن ماشىنىغا ئولتۇرۇپ، قىزىل دەرياسىنى بويلاپ شەرققە قاراپ 80 ئەگىمىلىك تاغ يولىدا 4 سائەتتىن ئارتۇقراق مېڭىپ، يېڭىدىن ئېچىلغان ئەركەشتام چېگرا ئېغىزىغا ئاز قالغان جايدىكى كۆۋرۈككە يېقىنلاشقىنىمىزدا قارشى قىرغاقتىكى يانتۇلۇقتا ئالتۇندەك يالتىراپ تۇرغان بىر پارچە ئېگىزلىك كۆزىمىزگە تاشلاندى.

ـــ كېلىپ قالدۇق، - دېدى بىز بىلەن ماشىنىدا بىللە كېلىۋاتقان ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى تۇرغان غالى بارغانچە ئېنىق كۆرۈنۈۋاتقان مەھەللىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ، ـ سىلەر قىزىققان غەربىي چېگرىدىكى بىرىنچى كەنت - جىفىن يېزىسىنىڭ سىمخانا كەنتى.

بىز ئانچە چوڭ بولمىغان بۇ كەنتكە كەلگىنىمىزدە دېھقان، چارۋىچىلار ئارپا خامىنى تېپىۋاتقان ئىكەن. بىز مەھەللىدىكى ياشانغانلارنىڭ ياردىمى بىلەن كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە كەنت مۇدىرى جانباي ئەرەپنى خامان تېپىۋاتقان يېرىدىن تاپتۇق. يېشى 40تىن ئاشقان بۇ شۇجى بىزنى قىزغىن قارشى ئېلىپ زىيارىتىمىزنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى.

سىمخانا كەنتى قىرغىزىستان بىلەن چېگرىلىنىدىغان، دېڭىز يۈزىدىن 2900 مېتىر ئېگىزلىككە جايلاشقان، ناھىيە بىلەن بولغان ئارىلىقى يىراق، دۆلىتىمىزنىڭ ئەڭ غەربىدىكى چېگرا مۇداپىئە كەنتى ئىكەن. ئىلگىرى بۇ كەنتتىكى قىرغىز چارۋىچىلار تاش ۋە كېسەكتە سېلىنغان پاكار ئۆيلەردە ئولتۇرۇپ، نامراتلىق ۋە بېكىنمە ھالەتتە كۆچمەن چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلگەنىكەن.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، پارتىيىنىڭ خەلقنى بېيىتىش سىياسىتى يېتىپ كەلگەندىن كېيىن، بۇ كەنتتىكى 34قىرغىز چارۋىچى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ناھىيە بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن باي كەنتكە ئايلىنىپتۇ.

ـــ سۇۋەئوت- چۆپ قوغلىشىپ كۆچمەن تۇرمۇش كۆچۈرىدىغان قىرغىز چارۋىچىلار تېرىقچىلىق قىلىدىغان بوپتۇ. تاش تېرىپ، يەر ئېچىپ تېرىلغۇ يەرنى 160 موغا يەتكۈزۈپتۇ. بۇ يەرگە ئىلمىي ئۇسۇلدا ئارپا تېرىپ كۆڭۈل قويۇپ پەرۋىش قىلىپ بىرلىك ھوسۇلنى 200 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، 1988- يىلىدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇرۇپتۇ. ئارپا ئارقىلىق چارۋىلارنىڭ يەم - خەشەك قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاپ، تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈپتۇ. كەنتنىڭ يەم - خەشەك، ئوت - چۆپ بازا قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش، چارۋا ماللارنىڭ قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتۈشىگە كاپالەتلىك قىلىپ، بۇلتۇر چارۋىلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سانىنى 2100 تۇياققا، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان چارۋىنى 10.9 تۇياققا يەتكۈزۈپ، 1988- يىلىدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمنى 1050 يۈەنگە يەتكۈزۈپ 1.25 ھەسسە ئاشۇرۇپتۇ. چارۋىچىلارنىڭ قولى پۇل كۆرگەندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ ئىدىيىۋى قاراش ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىدا ئۆزگىرىش بوپتۇ. چارۋىچىلار يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىرىپ، كاڭلىرىغا گىلەم سالىدىغان، تامغا قىرغىز ئاياللىرى توقۇغان قىممەت باھالىق توشتۇق تارتىدىغان بوپتۇ، ئۆيلىرىگە سۇ تۇرۇبىسى ئەكىرىپ بېرىلىپتۇ، بۇلار ئىلگىرى كۆچمەن چارۋىچىلىق تۇرمۇشى كۆچۈرۈپ كەلگەن بۇ يەردىكى نامرات قىرغىز چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىپتۇ.

چارۋىچىلارنىڭ ماددىي تۇرمۇشى ياخشىلانغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ مەنىۋى قىياپىتىدىمۇ يېڭىلىنىش بوپتۇ. كەنت بويىچە «قوش مەدەنىيلىك بەشتە ياخشى ئائىلە»، «ئىنتىزامغا رىئايە قىلىپ، قانۇنغا بويسۇنۇشتىكى ئىلغار ئائىلە» 30غا يېتىپتۇ. 5 يىلدىن بۇيان كەنت نوپۇسى پىلان ئىچىدە تىزگىنلىنىپ كەپتۇ. بىرەر قېتىممۇ جەمئىيەت ئامانلىقى دېلوسى سادىر بولماپتۇ. ئوقۇش يېشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى 100% كە يېتىپتۇ.

غوجائېرىق يېزىسىدا چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتى تېز، ئۈنۈمى ياخشى بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ياسىنجان كامال** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ غوجا ئېرىق يېزىسى چارۋىچىلىققا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى چارۋىچىلىقنى دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە تۇتتى ۋە چارۋىچىلىق ئارقىلىق دېھقانچىلىقنى، دېھقانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت مۇھىم نۇقتىنى مەركەز قىلىپ، خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل قانات يايدۇردى. بۇ يېزا ئالدى بىلەن يىل بېشىدىلا چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ تۈرلۈك پىلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، ھەرقايسى كەنت - مەيدانلار بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى ھەمدە چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە قارىتا بېشىدىكىدىن 3813 تۇياق كۆپەيدى. نەسلى ياخشىلانغان چارۋا 16مىڭ 987 تۇياققا يېتىپ، ئومۇمىي چارۋىنىڭ 46% ىنى ئىگىلىدى. چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى 234كە، ئۇلارنىڭ بېقىۋاتقان چارۋىسى 18مىڭ 470 تۇياققا يەتتى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە 194 ئائىلە 11 مىڭ 280 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە پىششىق خىشلىق ئۆلچەملىك ئېغىل- قوتان ياسىغاندىن باشقا، 153ئائىلە 3600تونىنا سىغىمچانلىققا ئىگە بېتون قۇرۇلمىلىق سىلوس ياساش ئورىسى ياساپ، 287تونىنا سىلوس تەييارلىغاندىن باشقا، 481 تونىنا ئوت - چۆپ، 167 تونىنا يەم - خەشەك، بوغۇز، 1 مىليون باغدىن ئارتۇق بېدە، قومۇش تەييارلاپ، چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشكە ئاساس ياراتتى. بۇ يېزىدىكى چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنىڭ بۇ يىل تاۋارغا ئايلاندۇرغان

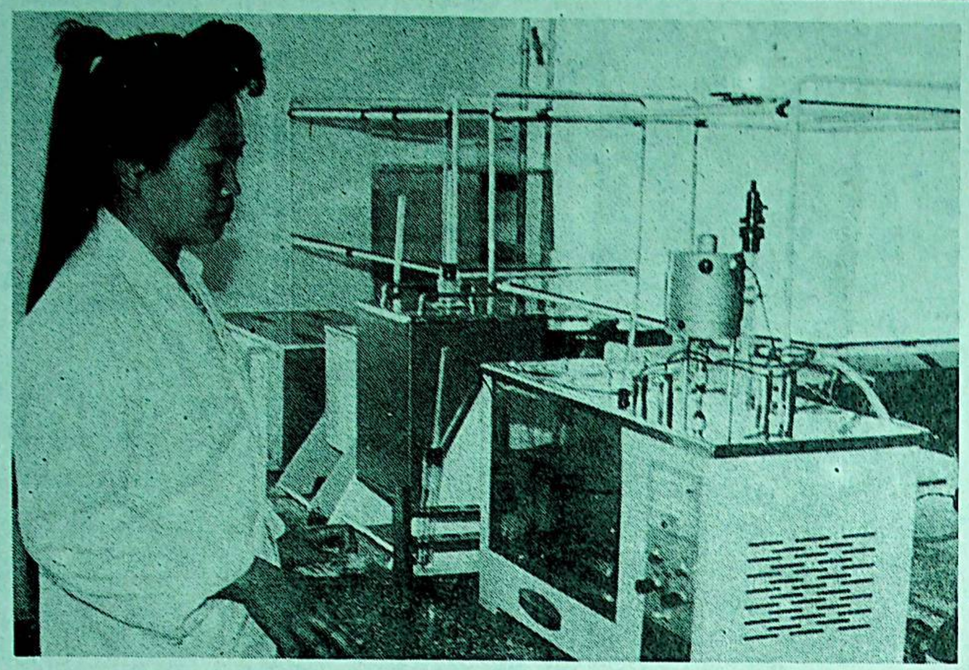

پوسكام نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ نېفىت ئايرىش لابوراتۇرىيە سېخى مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپەت ئۆتكىلىنى قاتتىق ئىگىلەپ، لاياقەتسىز مەھسۇلاتلارنىڭ زاۋۇتتىن چىقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، زاۋۇتنىڭ ئىناۋىتىنى قوغداپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ كۆپ قېتىم تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: لابوراتۇرىيە خادىمى نېفىت مەھسۇلاتلىرىنىڭ خىمىيىلىك تەركىبىنى ئانالىز قىلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سادىر قادىر** فوتوسى

9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ نېفىت خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشلىرىدىن بىر قىسمى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: مۇخبىرنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن ئىگىلىشىچە، شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى نېفىت، تەبىئىي گاز ئېچىشنى ئۇنىڭ ئىككىلەمچى مەھسۇلاتىنى ئىشلەپچىقىرىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش ئۈچۈن، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 7 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، بىر قىسىم نېفىت خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشلىرىنى ئېلىپ بارىدىكەن. نۆۋەتتە 4 نېفىت خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇش تۈرىدە ئىش باشلىنىپتۇ، قالغان تۈرلەر جىددىي تەييارلىق باسقۇچىدا ئىكەن.

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى 1996 - يىلىدىن باشلاپ نېفىت خىمىيە سانائىتىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، 2000 - يىلىغا بارغاندا نېفىت ئايرىش كۆلىمىنى 9 مىليون 200 مىڭ تونىنا پىششىقلاش ئىقتىدارى بويىچە يۈرۈشلەشتۈرۈپ كېڭەيتىشنى؛ قاراماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى بىلەن مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنى باشلامچى قىلىپ نېفىت ئايرىش، خىمىيىلىك تالا، خىمىيە سانائىتى، خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئاساس قىلغان نېفىت خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشنى پىلانلىغان. 1 مىليارد 550 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان پوسكام خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇش تۈرى رەسمىي تۇرغۇزۇلۇپ بولغان. ئالدىنقى مەزگىللىك قۇرۇلۇشنى باشلاشنىڭ تەييارلىقى پۈتكەن. بۇ تۈر 2000 - يىلىنىڭ باشلىرىدا پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلمەكچى. بۇ قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن يىلىغا 340 مىڭ تونىنا ئۇرىيا، 200مىڭ تونىنا بىرىكمە ئاممىياك ئىشلەپ چىقىرىپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى 3 ۋىلايەت، ئوبلاستنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇتقا بولغان ئېھتىياجىنى ئاساسىي جەھەتتىن قاندۇرىدىكەن. 1 مىليارد 670 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ ئالكىل بېنزول ئىشلەپچىقىرىش تۈرىدە بۇ يىل قۇرۇلۇش باشلىنىپ، 2000 - يىلى پۈتتۈرۈلىدىكەن. بۇ قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن يىلىغا 72مىڭ تونىنا ئالكىل بېنزول ئىشلەپ چىقىرىلىدىكەن. قاراماي نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ «سىلىقلىغۇچى مايغا يۇقىرى بېسىم بىلەن ھىدروگېن قوشۇش» قۇرۇلۇش تۈرى كېلەر يىلى باشلىنىپ 2000 - يىلى ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدىكەن. 1 مىليارد 160 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىدىغان مايتاغ 140مىڭ توننىلىق ئېتىلېن قۇرۇلۇشىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش تۈرى دۆلەتنىڭ پىلانىغا كىرگۈزۈلۈپتۇ. بۇ تۈردە كېلەر يىلى ئىش باشلىنىپ 2000- يىلى ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلىدىكەن. بۇ تۈر پۈتكەندىن كېيىن ئېتىلېننىڭ يىللىق مىقدارى 200 مىڭ توننىغا يەتكۈزۈلىدىكەن.

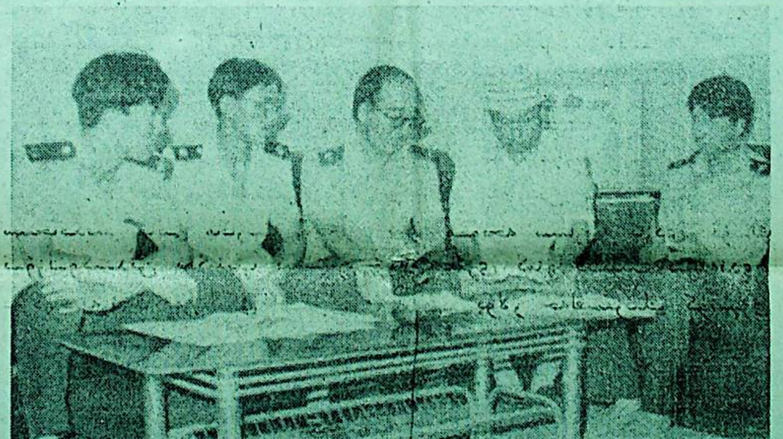

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېڭىسار ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى بۇ يىل 260 مىڭ كىلوگرام ئۇرۇقلۇق بۇغداي، △ گۇما ناھىيىلىك تۇرۇبا سۈيى بىلەن تەمىنلەش شىركىتى بۇ يىل 1 - ئايدىن 10- ئايغىچە 36مىڭ يۈەن پايدا يارىتىپ، يىللىق پايدا پىلانىنى بۇلتۇرقىدىن 40% ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

بىلەن يىل بېشىدىلا چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ تۈرلۈك پىلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، ھەرقايسى كەنت - مەيدانلار بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى ھەمدە چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە قارىتا مەجبۇرىيەت ئەمگەك كۈنىنى كۆتۈرۈۋېتىش، يايلاق ھەل قىلىپ بېرىش، مەبلەغ جەھەتتىن ياردەم قىلىش قاتارلىق بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشكە ئىلھام بەردى. ھەرقايسى كەنتلەرمۇ يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى بىلەن ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، چارۋا ماللاردىكى تۈرلۈك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاش، چىشى ماللارنى بېقىش - باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، چارۋىلارنى ئۇرۇقلاندۇرۇش، بوغاز چارۋىلارنى ئاسراش، تۆل ئېلىش، تۆللەرنى قاتارغا قوشۇش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى. خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى توغۇت پەسىلىدىكى چارۋىلارنى ساقلاپ قېلىش، چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشقا قارىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى چارۋىلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىش بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىگەندىن سىرت، چارۋىلارنى ئامميىۋىلاشتۇرۇلغان ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بىلەن بېقىشنىڭ ئەھمىيىتىنى چۈشەندۈرۈپ، ئۇلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇ يېزا يەنە ئۆتكەن يىل 9 - ئايدا شەندۇڭ ئۆلكىسىدىن 70 تۇياق قوي يۆتكەپ كېلىپ باققاندى. ھازىر بۇ قويلار ھاۋا كلىماتىغا ياخشى ماسلىشىپ كۆپىيىپ 198 تۇياققا يەتتى. ھازىر يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا 36 مىڭ 930 تۇياققا يېتىپ، يىل

بوغۇز، 1 مىليون ياغدىن ئارتۇق بېدە، قومۇش تەييارلاپ، چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشكە ئاساس ياراتتى. بۇ يېزىدىكى چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىنىڭ بۇ يىل تاۋارغا ئايلاندۇرغان قويى 11 مىڭ 286 تۇياققا، بازارنى تەمىنلىگەن گۆش 200 تونناغا، بۇنىڭدىن قىلىنغان كىرىم 6 مىليون 341 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسى 1 مىليون 319 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇ، يېزىدىكى ھەر بىر ئائىلىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 421 يۈەندىن توغرا كەلدى. يېقىندا ناھىيە بۇ يېزىدا نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، بۇ يېزىنىڭ تەجرىبىسىنى ناھىيە بويىچە كېڭەيتىشنى قارار قىلدى.

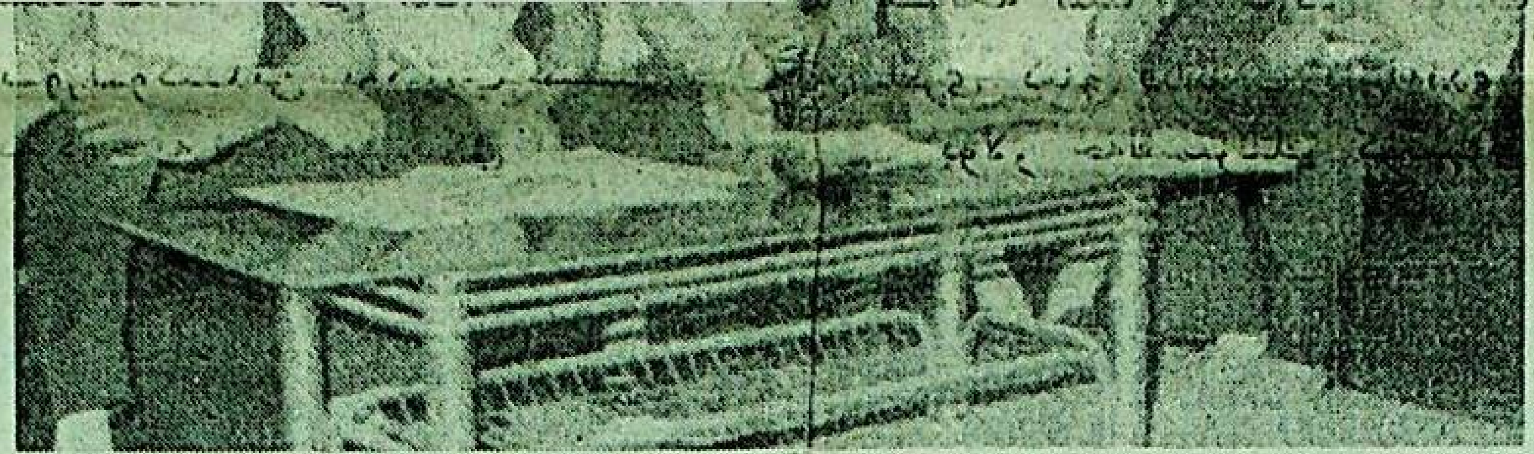

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان توقسۇ ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىپ، جەمئىيەتتە يېڭى ئوبراز تىكلەش ئۈچۈن، باج خادىملىرى ئارىسىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇش، كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە نىشانلىق باشقۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

سۈرەتتە: باج ئىدارىسىدىكى خادىملار پاك - دىيانەتلىك بولۇش، كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ھالدا ئۆز ئارا تەجرىبە ئالماشتۇرماقتا.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېڭىسار ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى بۇ يىل 260 مىڭ كىلوگرام ئۇرۇقلۇق بۇغداي، 90 مىڭ كىلوگرام ئۇرۇقلۇق قوناق تاللاپ، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئۈچۈن تەقلەپ قويدى.

ۋاھاپ ناسىر

△ باي ناھىيىلىك ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنىگىچە 60 مىليون يۈەن ئامانەت توپلىدى، 53 مىليون يۈەن قەرز تارقاتتى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ گۇما ناھىيىلىك تۇرۇبا سۈيى بىلەن تەمىنلەش شىركىتى بۇ يىل 1 - ئايدىن 10 - ئايغىچە 36 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىپ، يىللىق پايدا پىلانىنى بۇلتۇرقىدىن % 40 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

مۇھەممەت ھېيت

△ يېزا ئىگىلىك 3 - شى 51 - تۈەن - مەيدان بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 68 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى.

مۆمىنجان قادىر

△ ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ گۈلئاۋات يېزىسى بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 20 مىڭ ئەمگەك كۈنى، 2 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ 10 مىڭ مو بوزيەر ئېچىپ، ئۇنىڭ 3570 موسىغا كۈزگى بۇغداي تېرىدى، قالغان قىسمىنى ئەتىيازدا تېرىش ئۈچۈن تەييارلاپ قويدى.

ئەركىن پالتى

△ باغراش ناھىيىسى 500 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ياساپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى.

تۇرسۇنجان غوپۇر

△ توقسۇ ناھىيىسى بويىچە نۇقتىلىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولغان ئۈچقات يېزىسى 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يۇقىرى چۈشۈرۈپ بەرگەن 3622 توننا پاختا سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنىڭ % 77 نى ئورۇنداپ بولدى.

مەگلىسەم ئىزىز

قۇمۇل شەھىرى 43 مىڭ 500 ئادەم ۋە 243 مىڭ 700 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۇ مەسىلىسىنى ھەل قىلدى

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىسھاق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرى 3 يىلدىن بۇيان دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئىچىدىغان سۇنى ھەل قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى غەمدىن خالاس قىلدى.

قۇمۇل شەھىرى سۇ ئىشلىرى، چارۋىچىلىق، مالىيە، پىلان كومىتېتى، سەھىيە قاتارلىق ئورۇنلاردىن تەشكىللەنگەن ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش قورۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، رەھبەرلىكنى قاتلامۇ قاتلام كۈچەيتتى. شەھەر باشلىقى ئۆزى مەسئۇل بولۇپ پىلان، تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. سۇنى ياخشىلاش قورۇلۇشىدا سۇنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ئوتلاق قورۇلۇشى بىلەن بىرلەشتۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشى بىلەن بىرلەشتۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، كەنت، بازارلارنىڭ پىلانى بىلەن بىرلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت «4 بىرلەشتۈرۈش»نى يولغا قويدى. نەتىجىدە، 3 يىللىق ۋەزىپە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندالدى. قۇمۇل شەھىرىنىڭ تەڭرىتاغ، غەربىيتاغ، دەۋەلدۈرۈك قاتارلىق تاغلىق يېزىلىرىنىڭ ئىچىش نۇقتىلىرىغا تۇرۇبا سۈيى يەتكۈزۈلدى. 22 تۈرلۈك سۇنى ياخشىلاش قورۇلۇشى تاماملىنىپ، 13 سۇ مۇنارى، 2 سۇ كۆلچىكى ياسالدى، 137 كىلومېتىر تۇرۇبا ياتقۇزۇلدى. بۇنىڭ بىلەن 43 مىڭ 500 ئادەم، 243 مىڭ 700 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ئۈزۈل - كېسىل ھەل قىلىندى. 3 يىلدا سۇنى ياخشىلاش قورۇلۇشىغا 4 مىليون 495 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە دۆلەت سالغىنى 2 مىليون 310 مىڭ يۈەن، ۋىلايەت بەرگىنى 175 مىڭ يۈەن، شەھەرنىڭ چىقارغىنى 452 مىڭ يۈەن، يېزا، كەنتلەر، دېھقان، چارۋىچىلار چىقارغىنى 1 مىليون 558 مىڭ يۈەن.

شايار ناھىيىسىنىڭ توپبولدى يېزىسىدىكى دېھقانلار 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 170 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى.

سۈرەتتە: سىرتقا يۆتكىلىدىغان تايلانغان پاختىلار.

ئەخمەت ۋاھىدى فوتوسى

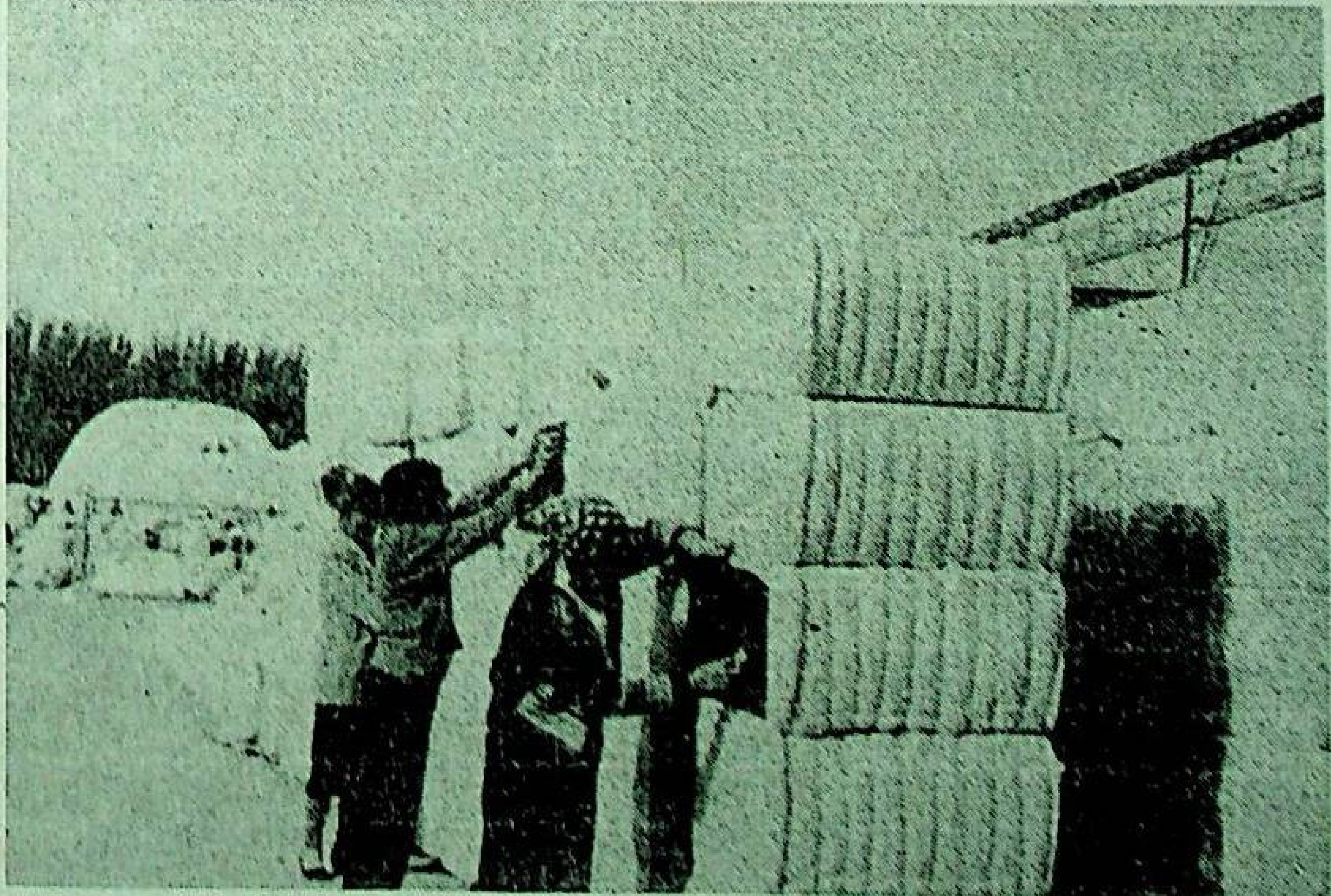

قەيەردە ئىشلىسە شۇ يەردە نەتىجە يارىتىش

مەكتەپ تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ باشلىقى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى پەرھات مۆمىن خىزمەتكە قاتناشقان 13 يىلدىن بۇيان قەيەردە ئىشلىسە شۇ يەردە گەۋدىلىك نەتىجە يارىتىپ، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن 32 قېتىم تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

پەرھات مۆمىن خىزمەتكە قاتنىشىپلا 308 - قورۇلۇش ئەترىتىدە ئىشلىدى، بۇ يەرنىڭ شارائىتى جاپالىق، ۋەزىپە ئېغىر بولسىمۇ ئۇ بۇنى ئۆزىنى چېنىقتۇرۇشنىڭ ياخشى پۇرسىتى دەپ بىلدى، ئۇ ۋاقىت، ھەق بىلەن ھېسابلاشماي، ئۆزىنىڭ ياشلىق باھارىنى يول، كۆۋرۈك ياساشقا سەرپ قىلدى. ئۇ جۇڭگو - پاكىستان تاشيولىنى ياساشتا تېخنىك بولۇپ ئىشلەپ، ئىشچىلار بىلەن خىزمەتتە، تاماقتا بىللە بولدى، ئۇ 22 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئەگمە كۆۋرۈكنى لايىھىلەش، ياساش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ھەر بىر ئىش ھالقىلىرىنى كۆڭۈل قويۇپ مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ كۆۋرۈك پۈتۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا ئەلا سۈپەتلىك قورۇلۇش بولۇپ باھالاندى، جۇڭگو - پاكىستان تاشيولىنى ئۆزگەرتىپ ياساشتا ئۇ ئەترەتنىڭ تېخنىكى ھەم سىياسىي يېتەكچىسى بولۇپ ئىشلەپ، 3 ئايغىچە ئۆيىگە بىر قېتىممۇ قايتمىدى، قۇربان ھېيتنىمۇ ئىش مەيدانىدا يول ياساشقا يېتەكچىلىك قىلىش بىلەن ئۆتكۈزدى، كېيىن ئۇ دۆلەت يولى 314 - لىنىيىسىنىڭ شىكەركۆل تەۋەسىدە كۆۋرۈك لايىھىلەش، ياساش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، چوڭ - كىچىك كۆۋرۈكتىن 4 نى لايىھىلىدى ۋە ياساشقا يېتەكچىلىك قىلدى. بۇ قورۇلۇشلارمۇ ئەلا سۈپەتلىك قورۇلۇش بولۇپ باھالاندى، بۇ جەرياندا ئۇ 88 كۈنگىچە ئۆيىگە قايتمىدى.

پەرھات مۆمىن بۇلتۇر مارالبېشى - يەكەن تاشيولىدا 2 ئايغىچە يولنىڭ كاتاگلىرىنى ياماش ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىشچىلار بىلەن بىللە ئىشلىدى، كاتاگلارنى ياماش سۈپىتى ئالاھىدە ياخشى بولغاچقا، ئۇ باش ئۇچاستكا بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر قورۇلۇشىدا تەجرىبە تونۇشتۇرۇپ، يىغىندىكىلەرنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشتى. ئۇ مەكتەپ ئۇچاستكىسىغا كەلگەن 2 يىلدىن بۇيان ئۇچاستكىنىڭ قائىدە - تۈزۈملىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش، تاشيولنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش جەھەتلەردە نۇرغۇن ئۈنۈملۈك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى، ھېيت، بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ ۋاقتىنى داۋىلەنلەردە، يوللاردا، كۆۋرۈك بېشىدا تەكشۈرۈش، تەتقىق قىلىش، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش بىلەن ئۆتكۈزدى. ئىلگىرى ئارقىدا قالغان بۇ ئۇچاستكا نۆۋەتتە باش ئۇچاستكا بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى ئۇچاستكا بولۇپ قالدى، پەرھات مۆمىن كۆپ يىللاردىن بۇيان 2 مەدەنىيلىك بەرپا قىلىشتا كۆرسەتكەن گەۋدىلىك نەتىجىلىرى بىلەن ناھىيە، باش ئۇچاستكا، تاشيول ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلار تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، ئەمگەك نەمۇنىچىسى، ئىلغار خىزمەتچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى نەمۇنىچىسى بولۇپ 32 قېتىم تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: پەرھات مۆمىن ئۇچاستكىنىڭ ئىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەنمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئوبۇلقاسىم، ھېسامىدىن** خەۋىرى ۋە فوتوسى

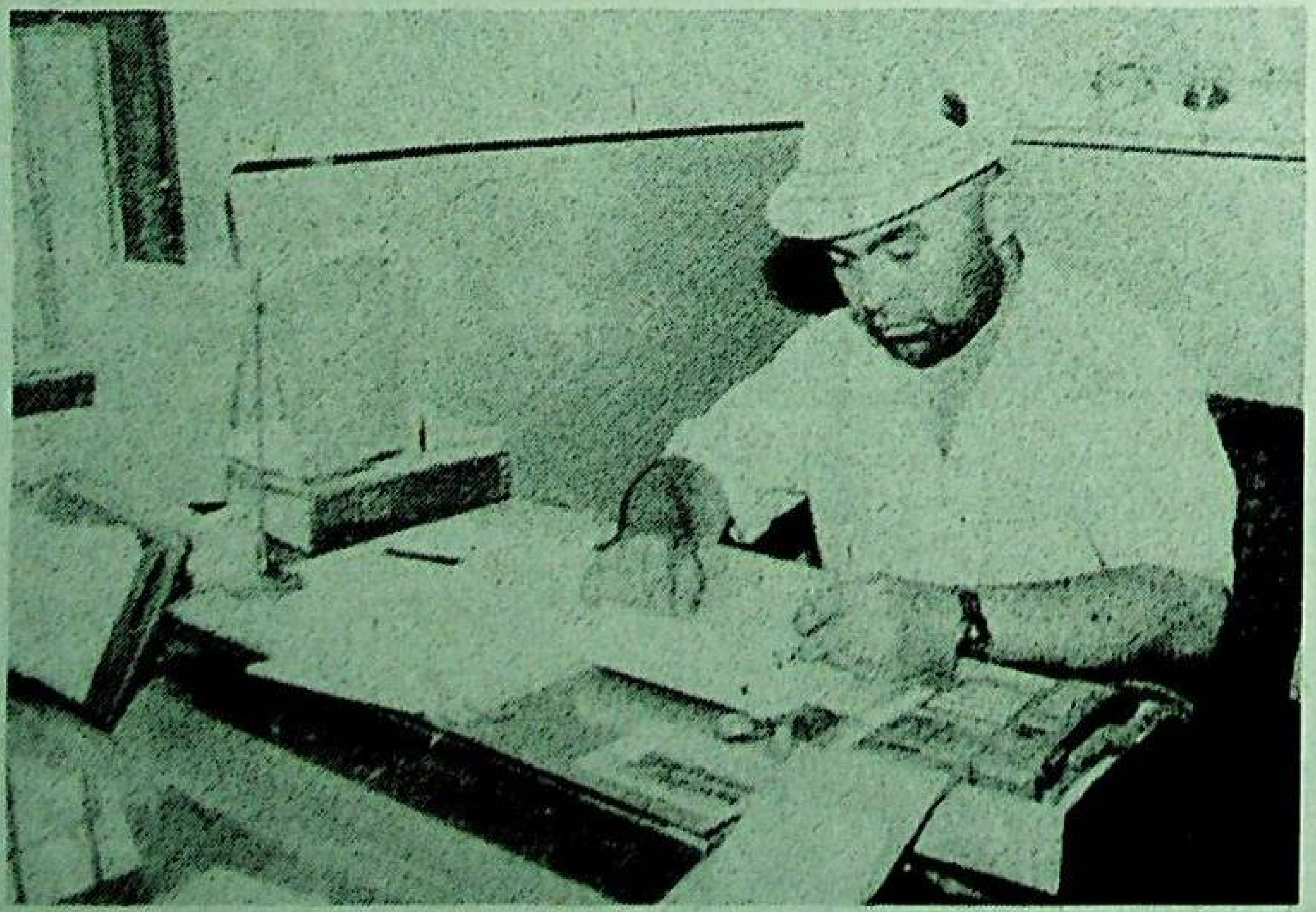

ئىجتىهات بىلەن ئىلگىرىلەيلى

- شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دوتسېنتى نۇرمۇھەممەت زامان توغرىسىدا

ئوسمان ئۆمەر

يېقىندا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنغان «گۈللەنگەن هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتى» ناملىق كىتابنى كۆرۈۋېتىپ، مەندە بۇ كىتابنىڭ مۇئەللىپى نۇر مۇھەممەت زامانىنىڭ ئىجادىي پائالىيەتلىرى بىلەن تەپسىلىرەك تونۇشۇش ئىستىكى تۇغۇلدى. دەم ئېلىش كۈنلىرىنىڭ بىرىدە ئۈنى ئىزدەپ باردىم. نۇر مۇھەممەت زامان ئاددىي سەرەمجانلاشتۇرۇلغان كىتابخانىسىدا بىر تېما ئۈستىدە ئىشلەۋاتقانىكەن. قىزغىن سالاملىشىشتىن كېيىن، چاي ئىچكەچ پاراڭلاشتۇق، ئۇ ئۆزىنىڭ 38 يىللىق ئوقۇتقۇچىلىق هاياتى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى:

- مەن دەسلەپتە «ئوتتۇرا مەكتەپ دەرسلىكلىرىدىن ئاللانما»، «جۇڭگو هازىرقى زامان ئەدەبىيات تارىخى»، «كىنو ئەدەبىياتى» قاتارلىق دەرسلەرنى ئۆتتۈم. بولۇپمۇ 20 يىلدىن بۇيان «جۇڭگو هازىرقى زامان ئەدەبىيات تارىخى» دەرسىنى ئىزچىل ئۆتتۈم، هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتى تەتقىقاتى ۋە كىنو ئەدەبىياتى تەتقىقاتى بىلەن شۇغۇللاندىم، يۇقىرىقى دەرسلەرنىڭ كىتابلىرىنى يېزىپ نەشر قىلدۇردۇم.

- ئۇيغۇر ۋە باشقا مىللەتلەر تىل - يېزىقىدا نەشر قىلىنغان مۇكەممەل هەم سىستېمىلىق پايدىلىنىش ماتېرىيالى بولمىغان ئەھۋالدا سىزنىڭ بۇنداق چوڭ تېمىنى تۇتۇشىڭىزغا نېمە سەۋەب بولدى؟

- بۇنىڭدا مۇنداق 2 سەۋەب بار، - دېدى ئۇ، - ئۈنىڭ بىرى، هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخى جۇڭگو هازىرقى زامان ئەدەبىيات تارىخىنىڭ تەركىبىي قىسمى. ئۆزۈن يىل مۇشۇ دەرس ئۈستىدە ئىزدىنىش، دەرسلىك تۈزۈش، دەرس ئۆتۈش جەريانىدا، هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخىنى تەتقىق قىلىش ئۈستىدىمۇ ئويلانماي تۇرالمىدىم. يەنە بىرى، جۇڭگو هازىرقى زامان ئەدەبىيات تارىخى فاكۇلتېتىدىكى ئۇيغۇر قىسمى ئوقۇغۇچىلارغا ئۆتۈلىدىغان دەرس بولغاچقا، ئوقۇغۇچىلار خەنزۇ ئەدەبىلەر بىلەن بۇ دەرسلىككە دائىر ماتېرىياللارنى توپلاش، رەتلەش، تەتقىق قىلىشقا كىرىشتى. ئۇ بۇ جەريانىدا تالاي دەم ئېلىش كۈنلىرىنى، هېيت - بايراملارنى قۇربان قىلدى. تالاي كېچىلەرنى كىرپىك قاقماي تاڭغا ئۇلىدى. بولۇپمۇ شىنخەي ئىنقىلابىدىن تارتىپ جۇڭخۇا خەلق جۇمهۇرىيىتى قۇرۇلغانغا قەدەر بولغان ئارىلىقتىكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ نامىنى نېمە دەپ ئاتاش ۋە مۇشۇ دەۋردىكى ئەدەبىياتنى دەۋرلەرگە بۆلۈش كۆپ كۈچ تەلەپ قىلىدىغان تەتقىقات ئىدى. بۇ جەريانىدا ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئارخىپ ئىدارىلىرى، كۈتۈپخانىلار، تەزكىرە - تەهرىرلىك ئورۇنلىرىغا نەچچە رەت بېرىپ ماتېرىيال توپلاشتىن زېرىكمىدى. بېيجىڭ، كۇنمىڭ، خەينەنداۋ قاتارلىق جايلاردا ئېچىلغان ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەدەبىياتى مۇھاكىمە يىغىنلىرىغا قاتنىشىپ، جۇڭگو هازىرقى زامان ئەدەبىياتى تەتقىقاتىدا دۇنياغا تونۇلغان ئالىملار لى خېلىن، تاڭ تاۋ، ۋاڭ ياۋ، لو ياۋدۇڭ، خۇاڭ مەنجۇن قاتارلىقلار بىلەن ئۇچرىشىپ، كىتابنى يېزىشتىكى دەسلەپكى تەسەۋۋۇر، لايىهە-پىلانلىرى هەم ئۇچرىغان قىيىن مەسىلىلەر ئۈستىدە ئۇلار بىلەن پىكىر ئالماشتۇردى هەم ئۇلاردىن مەسلىهەت سورىدى.

80 - يىللاردا هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدا مۇهىم ئورۇن تۇتىدىغان بەزى مەشهۇر يازغۇچى ، شائىرلارنىڭ تەرجىمهالى مەتبۇئات يۈزىدە تېخى تۇرغۇزۇلمىغانىدى. نۇر مۇھەممەت زامان شۇ چاغلاردىكى هايات يازغۇچى ، شائىرلاردىن ئابدۇرېهىم ئۆتكۈر، تېيىپجان ئېلىيوپ، ئەهمەد زىيائى قاتارلىقلار بىلەن بىۋاسىتە كۆرۈشۈپ، ئۇلارنىڭ تۇنجى تەرجىمهالىنى يازدى. زۇنۇن قادىرى، ئەلقەم ئەختەملەردىن مەسلىهەت ئالدى هەم ماتېرىيال توپلىدى. سەيپىدىن ئەزىزى، ئىبراهىم موتىئى، ئۇيغۇر سايرانى، ئىمىن تۇرسۇن، ئابدۇللا تالىپ لەزىزەتلەنگەن نۇر مۇھەممەت زامان بىر تەرەپتىن ئوقۇتۇش ۋەزىپىسىنى ياخشى ئو-رۇندىسا، يەنە بىر تەرەپتىن هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخى دائىرىسىنى تېخىمۇ كەڭلىك ۋە چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەرەققىي قىلدۇردى. «هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ شەكىللىنىشى هەققىدە بەزى قاراشلىرىم»، «لوتېۋللا مۇتەللىپ شېئىرلىرىدىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ توغرىسىدا»، «ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىكى بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا»، «هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ»، «ئابدۇخالىق ئۇيغۇر شېئىرلىرىدىكى فېئودالىلىق، خۇراپاتلىققا قارشى روھ» قاتارلىق 10 نەچچە پارچە ۋەزىنلىك ماقالە يېزىپ مەتبۇئاتتا ئېلان قىلدۇردى. 1988 - يىلى ئۇنىڭ «ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخى» (4 - تۇم) ناملىق كىتابى شىنجاڭ ماتبۇرات نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى. بۇ كىتاب ئالىي مەكتەپلەر ۋە شىنجاڭدىكى ئالىي ماتبۇرات بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش ئىمتىهان بەرگۈچىلەرنىڭ دەرسلىكى قىلىندى، بۇ كىتاپ هازىر قازاقىستاندىكى ئالىي تارىخى ئۇستىدىكى تەتقىقاتنىڭ دائىرىسىنى تېخىمۇ كەڭلىك ۋە چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەرەققىي قىلدۇردى. «هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ شەكىللىنىشى هەققىدە بەزى قاراشلىرىم»، «لوتېۋللا مۇتەللىپ شېئىرلىرىدىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ توغرىسىدا»، «ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىكى بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا»، «هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىكى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ»، «ئابدۇخالىق ئۇيغۇر شېئىرلىرىدىكى فېئودالىلىق، خۇراپاتلىققا قارشى روھ» قاتارلىق 10 نەچچە پارچە ۋەزىنلىك ماقالە يېزىپ مەتبۇئاتتا ئېلان قىلدۇردى. 1988 - يىلى ئۇنىڭ «ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخى» (4 - تۇم) ناملىق كىتابى شىنجاڭ ماتبۇرات نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى. بۇ كىتاب ئالىي مەكتەپلەر ۋە شىنجاڭدىكى ئالىي ماتبۇرات بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش ئىمتىهان بەرگۈچىلەرنىڭ دەرسلىكى قىلىندى، بۇ كىتاپ هازىر قازاقىستاندىكى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئۇيغۇر فاكۇلتېتلىرىدا ئوقۇتۇش ماتېرىيالى قىلىنماقتا. ئۇ بۇ كىتابنى يېزىش جەريانىدا ئۆزىنىڭ يېقىن كىشىلىرىنىڭ ئىجادىي هاياتى، ئىجادىيەت ئالاهىدىلىكى ۋە بىر قىسىم ئەسەرلىرى تونۇشتۇرۇلۇپ، مەزمۇن جەهەتتە مۇئەييەن كەڭلىككە ئىگە قىلىندى.

- مەن ئەڭ ئىلغار زامانىۋى سەنئەت ئۇرلىرىنىڭ بىرى بولغان كىنوچىلىق ساهەسىدىمۇ تەتقىقات ئېلىپ باردىم، - دېدى ئۇ سۆھبەت ئاخىرلىقىدا، - كىنونىڭ رولى ناهايىتى چوڭ، ئۇنىڭ تەسىرى هەرقانداق سەنئەتتىن كەڭ ۋە چوڭقۇر بولىدۇ. كىنو ئاممىباب سەنئەت بولغانلىقتىن، دەۋرىمىز كىشىلىرىنىڭ تۇرمۇشىدا كەم بولسا بولمايدۇ، ئۇ يەنە خەلقئارا، مىللەتلەر ئارا مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنىڭ ئەڭ ئۇنۇملۇك ۋاستىسى.

- سىز كىنوچىلىق كەسپىدە ئوقۇمىغان، كىنو تارىخى ۋە نەزەرىيىسى بىلەن تونۇشمىغان تۇرۇقلۇق قانداقسىگە بۇ ساهەگە قىزغىپ قالدىڭىز؟

- كىنوچىلىق - هازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىكى بىر ئاجىز هالقا-دېدى ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتورلىرىمىز بىر مۇنچە سىنارىيە يازدى. ئۇنىڭ بەزىلىرى كىنو قىلىنىپ ئىشلەندى، لېكىن بۇلار خەلقىمىزنىڭ كۈنسېرى ئېشىۋاتقان مەنىۋى ئېهتىياجىنى قاندۇرالمىدى. مۇهىم ۋەزىپىلەر ئالدىمىزدا تۇرىدۇ. ئۇنداق بولمىغاندا ئارقىدىن كېلىدىغان ئەۋلادلار بىزنى ئەپۇ قىلمايدۇ. نۇرمۇھەممەت زامان كىنو سەنئىتى ئۇستىدە ئىزدىنىشكە باشلىغان مەزگىلدە، بۇ هەقتە ئۇيغۇرچە ماتېرىيال ئاپقىلى بولمايتتى. بۇ قېتىمقىلقى هەل قىلىش ئۇچۇن ئۇ خەنزۇچە ماتېرىياللارنى كۆپ كۆردى، ئۆگەندى، تەتقىق قىلدى، يېڭى كىنولارنى كۆرۈپ ئۇلار هەققىدە ئوبزور يازدى. بارا - بارا كىنوچىلىق تارىخى ۋە كىنوچىلىق نەزەرىيىلىرى هەققىدە خېلى چوڭقۇر مۇلاهىزە يۈرگۈزۈلگەن «كىنوچىلىق تارىخىغا بىر نەزەر»، «مۇنتاژ توغرىسىدا»، «كىنونىڭ باشقا ئەدەبىي شەكىللەردىن پەرقى»، «كىنونىڭ يېڭى تەرەققىياتى»، «شىنجاڭ كىنوچىلىقىنىڭ تەرەققىياتى» قاتارلىق 20 پارچىدىن ئارتۇق ئىلمىي ماقالە يېزىپ، گېزىت-ژۇرناللاردا ئېلان قىلدۇردى. «شىنجاڭ گېزىتى»دە ئېلان قىلىنغان «كىنو ئوبزورچىلىقىنى راۋاجلاندۇرايلى» ناملىق ماقالىسى 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنىپ بېرىلغان گېزىت ئوبزورلىرىنى ئاهالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «يارقىن ئوبراز، فاشىزمغا قارشى ئۇرۇش تېمىسىدىكى مۇنەۋۋەر فىلىملەر مۇكاپاتلىق ئوبزور مۇسابىقىسىدە 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «شاهزادە ۋە ئۇنىڭ دوستى» دېگەن كىنو سىنارىيىسى «تاشۋاي»-ناملىق كىنو سىنارىيىلىرى توپلامغا كىرگۈزۈلدى. «كىنو ۋە كىنو ئەدەبىياتى» ناملىق كىتابى شىنجاڭ ماتبۇرىپ نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ، مۇشۇ ساهەدىكى بىر بوشلۇقنى تولدۇردى. شۇ يىلى بۇ ئەسەر شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى تەرىپىدىن مۇنەۋۋەر پەن تەتقىقات ماتېرىيالى بولۇپ باهالىنىپ، 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

نۇر مۇھەممەت زامان يۇقىرىقىدەك ئىلمىي تەتقىقاتلار بىلەن شۇغۇللانغاندىن سىرت، مىللىتىمىزنىڭ ئاڭ قۇرۇلمىسى، قىممەت قارىشى، هەر قايسى تارىخى دەۋرلەردىكى ئىدېئولوگىيە تەرەققىيات ئۆزگىرىشلىرىنى ئىنچىكە تەتقىق قىلىپ، بىر قەدەر يۇقىرى سەۋىيىگە، روشەن تارىخىي تۇسكە ئىگە ئەسەرلەرنى يېزىپ، ئەدەبىيات - سەنئەت ئىجادىيىتى ساهەسىدىمۇ تېگىشلىك ئورۇن ئىگىلىدى. ئۇنىڭ 100 پارچىدىن ئارتۇق شېئىر، داستانى، «سايلامنىڭ ئالدى-كەينىدە»، «جاسارەت»، «ساۋاقدىشىم»قاتارلىق 15 پارچە هېكايە ۋە سايامەت خاتىرىسى، «دولان ئوغلى»، «ئەقىدە»قاتارلىق ئەدەبىي ئاخباراتلىرى، «تىرىلگەن سۈمۈرۈغ»ناملىق پوۋېستى گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلىندى. «دانىشمەن بالا» ناملىق شېئىرىي چۆچەكلەر توپلىمى، «قەدىناسلار» ناملىق ئەدەبىي كىتابى نەشر قىلىندى. ئۇنىڭ «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى»دە ئېلان قىلىنغان «30 خوتۇن كەلگۈ-دەكمىش» ناملىق ساتىراسى 1991 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىپ بېرىلغان گېزىتلەرنىڭ ئەدەبىي بەتلىرىدىكى ئەسەرلەرنى باهالاشتا 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

نۇر مۇھەممەت زامانىنىڭ تەرجىمە ساهەسىدە ئىشلىگەن ئەمگەكلىرىمۇ خېلى سالماقنى ئىگىلەيدۇ. ئۇ «خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتلىرى»، «ئاز سانلىق مىللەت

بىرى، جۇڭگو ھازىرقى زامان ئەدەبىيات تارىخى فاكۇلتېتىدا ئۇقۇرى يىللىق ئوقۇغۇچىلارغا ئوتۇلدىغان دەرس بولغاچقا، ئوقۇغۇچىلار خەنزۇ ئەدەبىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئىجادىيەتلىرى بىلەن تونۇشقاندىن كېيىن، پات - پات «مۇشۇ دەۋردە ئۇيغۇر ئەدەبىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرى بولمىغانمۇ؟ بار بولسا ئۇلار بىلەنمۇ تونۇشاق بولمامدۇ؟» دەپ سوراپ قالاتتى. ئوقۇغۇچىلارنىڭ سوئاللىرى مېنى بۇ ئىشنى قولغا ئېلىشقا مەجبۇر قىلدى.

سۆھبەت جەريانىدا تۆۋەندىكىلەرگە ئىگە بولدۇم:

80 - يىللارغىچە شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ تىل - ئەدەبىيات فاكۇلتېتىدا «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىيات تارىخى» دەرسى تەسىس قىلىنمىغان ۋە بۇ دەرسنى ئوتتۇرىغا قويۇش ئانچە ئاسان ئىش ئەمەس ئىدى. نۇر مۇھەممەت زامان مۇشۇ دەۋر ئەدەبىياتىنى توغرا، مۇكەممەل يورۇتۇپ بېرىش ئۈچۈن، ئۇچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ ئىشتىراكچىسى، يازغۇچى سەيپىدىن ئەزىزى بىلەن ئۈچرىشىپ نۇرغۇنلىغان قىممەتلىك ماتېرىياللارغا ئىگە بولدى. ئۇ ئەنە شۇنداق جاپالىق ئىزدىنىش ئارقىلىق 3000 بەتتىن ئارتۇق خاتىرە يېزىپ، بۇ دەرسلىكنى مۇنەۋەرگە ئېلىپ چىقتى. بۇ دەرسلىك 1983 - يىلى «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىن لېكسىيەلەر» نامى بىلەن تۇنجى قېتىم نەشر قىلىندى. بۇ دەرسلىكنىڭ نەشر قىلىنىشى ئۇيغۇر ماتارىپ تارىخىدىكى بىر يېڭىلىق ئىدى.

جاپالىق ئەجرىنىڭ شېرىن مېۋىسىدىن توختىمايمەن، دەيدىغان ئىرادىلىك ئادەملەر ھامان مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدۇ. نۇر مۇھەممەت زامان ئەنە شۇنداق روھ

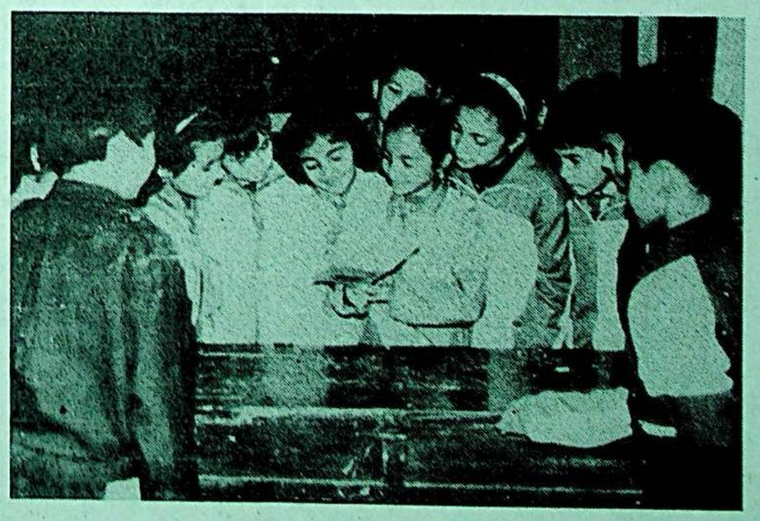

غۇلجا شەھەرلىك 19 - باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلارنىڭ خەنزۇ تىلى ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن خەنزۇ تىلى ئۆگىنىش كۇرۇژوكى ئېچىپ، ئوقۇغۇچىلارغا ياخشى ئۆگىنىش مۇھىتى ھازىرلاپ بەردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار خەنزۇچە ئۆگەنمەكتە.

كامال جامال فوتوسى.

چىمەن يېزىسى 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 100% كە يەتكۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر ئابباس** خەۋەر قىلدى: كۆچا ناھىيىسىنىڭ چىمەن يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، مەبلەغ توپلاپ، مائارىپ سېلىنمىسىنى كۈپەيتىپ 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتىنى 100% كە يەتكۈزدى.

يېزا رەھبەرلىرى ئالدى بىلەن يېزا داشىرىسىدىكى 19 ئونتوڭرا ، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، تەنقىد قىلىپ، مەكتەپ مەسئۇللىرى بىلەن يېزا مائارىپىنىڭ 10 يىللىق تەرەققىيات پىلانىنى تۈزدى. ئاندىن ئىشنى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشتىن باشلىدى. مائارىپ مەبلىغنىڭ ئۆز ئورنىغا ئىشلىتىلمەي، تۇرلۇك يوللار بىلەن چېچىلىپ كېتىش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، مائارىپ مەبلىغىنى ئايرىم باشقۇرۇپ، توپلانغان مەبلەغنىڭ ئۆز ئورنىغا ئىشلىتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. يېزا مائارىپىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلەتكەنلىكى مۇھىم رولىنى كەلتۈرۈپ، تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ مائارىپقا مەبلەغ سېلىش، مائارىپنى قوللاش ئاڭلىلقىنى ئۆستۈردى. مائارىپنى قوللىغان، مەكتەپ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا كۈچ چىقارغان كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلىدى. يېزىلىق خەلق ھۆكۈمىتى مائارىپ قوشۇمچە راسخوتىنى يىغىشنى يىل بېشىدا بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، مەبلەغنى پىلانلىق چىقىم قىلىش ئىشلىرىغا بۇاسستە يېتەكچىلىك قىلدى. مەكتەپلەرنىڭ تەرتىپچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش پائالىيىتىنى قوللاپ، 18 باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. يېزىدا 9 يىللىق مەجبۇرىيەت مائارىپىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 100% كە يېتىپ، ناھىيە، ۋىلايەت بويىچە مائارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

بۇزاق يېزىسى دېھقان پەرزەنتلىرىدىن ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارغا ئوقۇش ياردەم پۇلى بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سدىقۇللا ئەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: مائارىپ، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ ئەھمىيىتىنى تونۇپ يەتكەن خوتەن ناھىيىسىدىكى بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقان پەرزەنتلىرىنىڭ ئوتتۇرا تېخنىكوم ۋە ئالىي مەكتەپلەردە خاتىرجەم ئوقۇشىغا شارائىت ھازىرلاپ بېرىش ئۈچۈن، بۇ يىلدىن ئېتىبارەن دېھقان پەرزەنتلىرىدىن ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارغا ئوقۇش ياردەم پۇلى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تولۇقسىز ۋە تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەر بىرىگە 200 يۈەندىن يىللىق ئوقۇش ياردەم پۇلى، 0.7 مودىن 1.2 موغىچە تۇرمۇش خراجىتى بېرىپ، ئۇلارنى خاتىرجەم ئوقۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغاندى. يېقىندا يەنە قارار چىقىرىپ، دېھقان پەرزەنتلىرىدىن ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغانلارغا 500 يۈەن، ئالىي مەكتەپنىڭ مەخسۇس كۇرس سىنىپلىرىغا قوبۇل قىلىنغانلىرىغا 1000 يۈەن، تولۇق كۇرس سىنىپلىرىغا قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارغا 1500 يۈەندىن يىللىق ئوقۇش ياردەم پۇلى بېرىش، ئەسلىدىكى تۇرمۇش خراجىتى بېرىنى ساقلاپ قېلىش تۇزۇمىنى يولغا قويدى. بۇ يىل دېھقان پەرزەنتلىرىدىن ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان 13 ئوقۇغۇچىدىن ئوتتۇرا تېخنىكومغا قوبۇل قىلىنغان 7 ئوقۇغۇچىنىڭ ھەر بىرىگە 500 يۈەندىن 3500 يۈەن، ئالىي تېخنىكوم مەكتەپلىرىگە قوبۇل قىلىنغان 4 ئوقۇغۇچىنىڭ ھەر بىرىگە 1000 يۈەندىن 4000 يۈەن، شىنجاڭ پېداگوگىكا ئۇنىۋېرسىتېتىگە قوبۇل قىلىنغان 2 ئوقۇغۇچىغا 1500 يۈەندىن 3000 يۈەن بەردى.

تۆھپىكارلارغا مەدھىيە

«شىنجاڭ گېزىتى»دە ئېلان قىلىنىپ، 1995 - يىلى مەملىكەت بويىچە قانات يايدۇرۇلغان 100 فىلىم ئۈستىدىكى ئاممىۋى ئوبزور، ماقالىلەرنى باھالاشتا 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «ئۇلۇغۋار روھنىڭ ئۈمىدلىك ۋارىسى» ناملىق ئوبزورى مەملىكەتلىك ماقالىسى 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئېلىنىپ بېرىلغان گېزىت ئوبزورلىرىنى باھالاشتا 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «يارقىن ئوبراز، مۇكەممەل قۇرۇلما» ناملىق ماقالىسى «شىنجاڭ گېزىتى»دە ئېلان قىلىنىپ، 1995 - يىلى مەملىكەت بويىچە قانات يايدۇرۇلغان 100 فىلىم ئۈستىدىكى ئاممىۋى ئوبزور، ماقالىلەرنى باھالاشتا 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. «ئۇلۇغۋار روھنىڭ ئۈمىدلىك ۋارىسى» ناملىق ئوبزورى مەملىكەتلىك ساھەسىدە ئىشلىگەن ئەمگەكلىرى مۇناسىۋەتلىك سالماقنى ئىگىلەيدۇ. ئۇ «خەلقنىڭ ياخشى پەرزەنتلىرى»، «ئاز سانلىق مىللەت ئاقىنلىرىنىڭ لەتىپلىرى»، «مەشھۇر چەت ئەل يازغۇچىلىرى» قاتارلىق 400 مىڭ خەتتىن ئارتۇق ئەسەرنى تەرجىمە قىلدى. ئۇ 1986- يىلى دوتسېنتلىق كەسپ تېخنىكا ئۇنۋانىغا تەكلىپ قىلىندى.

بەزى قىممەتلىك ئەسەرلەرنىڭ ئاپتورلىرى ھەققىدە

ئەلقەم ئەخمەتئەلەردىن مەسئۇلىيەتنى ئالدى ھەم سىياسىي ئوپلىدى. سەيپىدىن ئەزىزى، ئابراھىم موتىئى، ئۇيغۇر سايرانى، ئىمىن تۇرسۇن، ئابدۇللا تالىپ قاتارلىقلار بىلەن كۆپ قېتىم كۆرۈشۈپ، بەزى قىممەتلىك مەسىلىلەرنى بىرلىكتە ھەل قىلدى.

1944 - يىلدىن 1949 - يىلنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان ئۇچ ۋىلايەت ئىنقىلابى دەۋرىدىكى ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنى چۈشىنىش، ئەشۇ دەۋردىكى ئەدەبىيات ھادىسىلىرى، يازغۇچى، شائىرلار ئۈستىدىكى باھا، تەھلىل، ھۆكۈملەرنى توغرا ئوتتۇرىغا قويۇش ئانچە ئاسان ئىش ئەمەس ئىدى. نۇر مۇھەممەت زامان مۇشۇ دەۋر ئەدەبىياتىنى توغرا، مۇكەممەل يورۇتۇپ بېرىش ئۈچۈن، ئۇچ ۋىلايەت ئىنقىلابىنىڭ ئىشتىراكچىسى، يازغۇچى سەيپىدىن ئەزىزى بىلەن ئۈچرىشىپ نۇرغۇنلىغان قىممەتلىك ماتېرىياللارغا ئىگە بولدى. ئۇ ئەنە شۇنداق جاپالىق ئىزدىنىش ئارقىلىق 3000 بەتتىن ئارتۇق خاتىرە يېزىپ، بۇ دەرسلىكنى مۇنەۋەرگە ئېلىپ چىقتى. بۇ دەرسلىك 1983 - يىلى «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىدىن لېكسىيەلەر» نامى بىلەن تۇنجى قېتىم نەشر قىلىندى. بۇ دەرسلىكنىڭ نەشر قىلىنىشى ئۇيغۇر ماتارىپ تارىخىدىكى بىر يېڭىلىق ئىدى.

جاپالىق ئەجرىنىڭ شېرىن مېۋىسىدىن

نۆۋەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلەيلى

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

پارتىيىنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى غەلىبىلىك يېپىلغاندىن كېيىن، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتە 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، پائال ئىزچىللاشتۇرۇش دولقۇنى قوزغالدى. ۋەزىيەت ناھايىتى ياخشى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، 15 - قۇرۇلتايدا بەلگىلەنگەن ۋەزىپىلەرنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئۇزاققىچە، كۆپ تەرەپلىك تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ، نۆۋەتتىكى تۈرلۈك ئەمەلىي خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل، پۇختا، ياخشى ئىشلەش 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ 1 - قەدىمى.

يېزا ئىگىلىكىنى ئىقتىسادىي خىزمەتتە ئالدىنقى قاتارغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇش، يېزا ئىگىلىكىنى داۋاملىق كۈچەيتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر چوقۇم زور كۈچ سەرپ قىلىپ يېزا خىزمىتىنى تۇتۇشى لازىم. پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قاراتقان تۈپ سىياسىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، مەركەز تۈزگەن يەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش، يەر ھۆددىگەرلىك مۇناسىۋىتىنى مۇقىملاشتۇرۇش، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش ۋە ئاشلىقنى قوغداش باھاسى بويىچە كەڭ كۇشادە سېتىۋېلىش قاتارلىق سىياسەتلەرنى كەم - كۈتىسىز ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش لازىم. يېزا ئىگىلىكىدە كەسىپلەشكەن تىجارەتنى يولغا قويۇش تەجرىبىسىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ ۋە پائال كېڭەيتىپ، ئۇنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى زامانىۋىلاشتۇرۇشتىكى ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ۋە ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى نەزەردە تۇتۇپ، ئاشلىق ئوبوروتى تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى پائال، مۇقىم ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ياخشى پىلانلاپ يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىت قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق كۈچەيتىش كېرەك. بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق يېزا خىزمىتىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش - نۆۋەتتىكى جىددىي ئىش، دېھقانلارنى داۋاملىق كەڭ دائىرىدە سەپەرۋەر قىلىپ ئېتىز- ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشى بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىپ، كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، قۇملۇق، چۆللۈكلەرنى كۆكەرتىش ھەم بۇ ئىشنى ئۇزاققىچە داۋاملاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ۋە ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى تۈپتىن ئۆزگەرتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاش لازىم. بۇ يىل شىمالدىكى رايونلاردا قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولدى، ئاممىنى تولۇق قوزغاپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش، مايسىلارنى ئاسراش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان بۇغداي بەرۋىشى دولقۇنىنى قىلىش، ئاممىنىڭ ئارزۇسىغا ھۆرمەت قىلىش كېرەك، نەتىجە قازىنىشقا ئالدىراپ كەتمەسلىك، ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدىمەسلىك كېرەك. دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى دۆلەت ئىگىلىكىنى ئىستراتېگىيىلىك ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى سەرخىللاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ھازىرقى پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتۇپ، قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى زورايتىش لازىم. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ بۆلەكلەرگە، دائىرىلەرگە بۆلۈنۈپ تۇرۇش ھالىتىنى بۇزۇپ تاشلاپ كاپىتالنى ۋاسىتە قىلىپ، مەھسۇلاتلارنى ئىچكى - تاشقى بازار تەلىپىگە لايىق رايون، تارماق، مۈلۈكچىلىك تۈزۈمىدىن ھالقىغان ۋە دۆلەت ھالقىپ تىجارەت قىلىدىغان بىر تۈركۈم چوڭ كارخانىلار گۇرۇھىنى قۇرۇش لازىم. كارخانىلارنىڭ ئىچكى باشقۇرۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىش، كارخانا رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش، جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىپ، كارخانىلارنىڭ زىياننى تۈگىتىش، پايدىنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇش لازىم. قوشۇۋېتىش، قېلىپلاشتۇرۇش، ۋەيران قىلىش، ئىش ئورنىدىن ئايرىلغانلارنى بۆلۈپ يۈرۈشلەشتۈرۈش، خادىملارنى ئازايتىپ ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش ۋە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشقا ئىلھام بېرىپ، كارخانىلاردا ياخشىلىرىنى تاللاش، ناچارلارنى شاللىۋېتىش رىقابەت مېخانىزمىنى شەكىللەندۈرۈش لازىم. ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى تەڭشەشتە بازارنى يېتەكچى قىلىش، تېخنىكا تەرەققىياتىنى ۋە رايونلار ئىقتىسادىنىڭ ماس تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق قىلىش، سېلىنما يۇقىرى، ھاسىلات تۆۋەن، خوراش كۆپ، ئۈنۈم تۆۋەن بولغان ئىقتىسادىي ئېشىش ئۇسۇلىنى ھەقىقىي ئۆزگەرتىش كېرەك. قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى قارىغۇچىلارچە بېكىتىشكە، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ، مەركەزنىڭ ماكرولۇق تەڭشەش، تىزگىنلەشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاشقا دائىر ھەل قىلغۇچ سىياسەتلىرىنى قەتئىي ئىجرا قىلىش، يېقىنقى بىر نەچچە يىللىق ماكرولۇق تەڭشەش، تىزگىنلەشتە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلۈك خىزمەتلەرنى قەتئىي بوشاشماي ياخشى تۇتۇش لازىم. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ، مۇشكۈل تارىخىي ۋەزىپە. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيىلىك قۇرۇلۇشىدىكى قىزغىنلىق ناھايىتى يۇقىرى

نۆۋەتتە ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قايتا ئورۇنلاشتۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ياخشىلاش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش يەنىلا خەلق ئاممىسىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولۇۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلەر. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇشى لازىم. 1. بۇ مەسىلىلەرگە كۆڭۈل بۆلۈشى، ئۆزىنى قاچۇرماسلىقى لازىم. 2. چوڭقۇر تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىپ ئەھۋالنى ئايدىڭلاشتۇرۇشى لازىم. 3. قاراتمىلىقى بولغان تەدبىر قوللىنىپ، ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك. بولۇپمۇ ئىش ئورنىدىن ئايرىلىپ قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈش، جەمئىيەتتىكى كۈچلەرگە تايىنىپ كەسىپ جەھەتتىن تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئىشقا ئورۇنلىشىش يوللىرىنى كەڭ ئېچىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش قارىشىنى ئۆزگەرتىشىگە ياردەم بېرىپ، قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. يېزىلاردا نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش سالمىقىنى داۋاملىق ئاشۇرۇپ، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ ئەڭ ئاساسىي تۇرمۇش تەلىپىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشنى داۋاملىق كۈچەيتىش كېرەك. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇش لازىم. بىر تەرەپتىن بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش، يەنە بىر تەرەپتىن بۇزۇپ- چېچىش، ئىسراپ قىلىش ھەرىكەتلىرىگە قارشى تۇرۇش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش ئىستىلىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش لازىم.

نۆۋەتتىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئاچقۇچى رەھبەرلىكتە. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم روھىنى ئۇرغۇتۇپ، جۇشقۇن روھىي ھالىتىنى ساقلىشى لازىم. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىدە رەھبىرىي كادىرلىرىمىز قەتئىي سىياسىي ئېتىقادقا ئىگە، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە ئاڭلىق چىڭ تۇرىدىغان، ھەر خىل بوران - چاپقۇننىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان نەمۇنىچىلاردىن؛ نەزەر دائىرىسى كەڭ، دۆلەتنىڭ ئەھۋالىنى پىششىق بىلىدىغان، دۇنيانى چۈشىنىدىغان، ئىدىيىدە ئازاد بولغان، ئەمەلىي ئىشلەيدىغان، يېڭىلىق يارىتىدىغان، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان نەمۇنىچىلاردىن؛ كۆكسى - قارنى كەڭ، پارتىيىۋىلىكنى

لى لەنچىڭ رەئىس ماۋزېدۇڭنىڭ «ئۈمىد سىلەردە» دېگەن سۆزى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

ئۈمىد ئەسىر ھالقىيدىغان ياشلاردا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17-نويابىر تېلېگراممىسى. رەئىس ماۋزېدۇڭ بۇنىڭدىن 40 يىل ئىلگىرى موسكۋادا ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار بىلەن كۆرۈشكەندە «ئۈمىد سىلەردە» دېگەن سۆزىنى ئېلان قىلغانىدى. بۈگۈن دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى ھەم ياۋروپا- ئاسىيا ساۋاقداشلار جەمئىيىتى بىرلىكتە بېيجىڭدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، رەئىس ماۋزېدۇڭنىڭ سۆزى ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. سۆھبەت يىغىنىغا لىيۇخۇاچىڭ، لى لەنچىڭ قاتناشتى.

سۆھبەت يىغىنىدا مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى لەنچىڭ سۆز قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 1957-يىل 11-ئاينىڭ 17-كۈنى رەئىس ماۋزېدۇڭ موسكۋا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ زالىدا جۇڭگولۇق نەچچە مىڭ ئوقۇغۇچى ئالدىدا مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دېگەنىدى: «دۇنيا سىلەرنىڭ، شۇنداقلا بىزنىڭ، لېكىن تېگى-تەكتىدىن ئېيتقاندا سىلەرنىڭ، سىلەر ياشلار كۆتۈرەڭگۈ، روھلۇق كېلىسىلەر، تازا گۈللەپ ياشناۋاتقان ۋاقتىڭلار، خۇددى ئەتىگەن سائەت 8، 9 دا چىققان قۇياشقا ئوخشايسىلەر، ئۈمىد سىلەردە». رەئىس ماۋزېدۇڭنىڭ بۇ سۆزى يېڭى جۇڭگونىڭ تۇنجى بولۇپ چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلىرى ئۈچۈن ئۈمىد، ئىلھام ۋە تۈرتكە، شۇنداقلا يېڭى جۇڭگودىكى ياش ئەۋلادلار ئۈچۈنمۇ ئۈمىد، ئىلھام ۋە تۈرتكە بولغانىدى. ئۇ پرولېتارىيات سىياسەتچىسىگە خاس دانالىقى بىلەن دۇنيانى نەزەردە تۇتۇپ، كەلگۈسىنى ئىگىلەپ، ئىنقىلابىي ئىشلار ۋە جۇڭگونىڭ ئۈمىدىنى ياشلارغا باغلىدى.

لى لەنچىڭ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: ھازىر پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن 21- ئەسىرنى نىشانلاپ ئومۇمىيۈزلۈك ئالغا سىلجىتماقتا. لېكىن شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بەلگىلىگەن 3 قەدەم بويىچە مېڭىش ئىستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشكە ئازغىنە كەم 100 يىل ۋاقىت كېتىدۇ، ئۇ بىر نەچچە ئەۋلاد كىشىنىڭ تىرىشچانلىقىغا موھتاج. «زامانىۋىلاشتۇرۇش تەلىپىگە لايىق 100 مىليونلىغان يۇقىرى ساپالىق ئەمگەك كۈچىنى ۋە نەچچە مىليونلىغان مەخسۇس تالانت ئىگىسىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىپ، ئېلىمىزنىڭ غايەت زور ئادەم كۈچى بايلىقى ئۈستۈنلۈكىنى جارى قىلدۇرۇش- 21-ئەسىردىكى سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك». شۇڭا بىز ئۈمىد سىلەردە، ئۈمىد نەچچە ئون مىليونلىغان ئىرادىلىك، غايىلىك ئەسىر ھالقىيدىغان ياشلاردا، دەپ تەكىتلەۋاتىمىز. ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى ئورۇنداش داۋامىدا زىيالىيلار ئىشچىلار سىنىپىنىڭ بىر قىسمى بولۇش سۈپىتى بىلەن مۇھىم رول ئوينايدۇ.

مۇھىتنى تۈپتىن ئۆزگەرتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاش لازىم. بۇ يىل شىمالدىكى رايونلاردا قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولدى، ئاممىنى تولۇق قوزغاپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش، مايسىلارنى ئاسراش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان بۇغداي پەرۋىشى دولقۇنىنى تېزدىن قوزغاپ، كېلەر يىلى يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ياخشى ئاساس سېلىش لازىم.

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. 15 - قۇرۇلتاي ئوتتۇرىغا قويغان ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىگە دائىر بىر قاتار مۇھىم فاڭجېنلار بويىچە ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشىمىز لازىم. «مۈلۈك ھوقۇقى ئېنىق بولۇش، ھوقۇق بىلەن مەسئۇلىيەت ئايدىڭ بولۇش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىۋېتىش، ئىلمىي باشقۇرۇش» تەلىپى بويىچە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك. ئىسلاھات داۋامىدا ئىدىيىدە ئازاد بولۇش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، باتۇرلۇق بىلەن ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش، ئادىل سىناق قىلىشتا چىڭ تۇرۇش، ھەممىدە ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىش، ئىقتىسادىي قانۇنىيەتكە ھۆرمەت

قىلىش، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش، ئاما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتا مەسىلىلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىش لازىم. بۇ خەلق ئاممىسىنى 15 - قۇرۇلتاي بايرىقى ئاستىدا ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈچ - قۇۋۋىتىنى 15-قۇرۇلتاي بەلگىلىگەن تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە مۇجەسسەملەشتۈرىدىغان مۇھىم خىزمەت، ئۇ ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىق ئومۇمىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك. خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ يۈكسەك دىققىتىنى قوزغىشى كېرەك.

قۇرۇلۇشى ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ، مۇشكۈل تارىخىي ۋەزىپە. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدىكى قىزغىنلىقى ناھايىتى يۇقىرى بولدى، ئۇلار مەدەنىي شەھەر، مەدەنىي كەنت - بازار، مەدەنىي ساھە يارىتىش، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئۇسلۇب تىكلەش» پائالىيىتىدە نۇرغۇن يېڭىلىق يارىتىپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى ۋە قىممەتلىك تەجرىبە توپلىدى. بىز غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ، ئاممىۋى مەنىۋى مەدەنىي ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر، پۇختا، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە مەدەنىي، ساغلام، يۇقىرىغا ئۆرلەيدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈرۈشىمىز لازىم.

ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش، ئاما كۆڭۈل

نەمۇنىچىلاردىن؛ نەزەر دائىرىسى كەڭ، دۆلەتنىڭ ئەھۋالىنى پىششىق بىلىدىغان، دۇنيانى چۈشىنىدىغان، ئىدىيىدە ئازاد بولغان، ئەمەلىي ئىشلەيدىغان، يېڭىلىق يارىتىدىغان، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان نەمۇنىچىلاردىن؛ كۆكسى - قارنى كەڭ، پارتىيىۋىلىكنى تەكىتلەيدىغان، ئومۇمىيەتكە ئەھمىيەت بېرىدىغان، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىدىغان، ئادىل، دۇرۇس يولداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ بىللە ئىشلەشكە ماھىر نەمۇنىچىلاردىن؛ كوللېكتىپ رەھبەرلىك ئىقتىدارىغا ئىگە، رەھبەرلىك سەنئىتىگە ئەھمىيەت بېرىدىغان، ۋەزىيەتنى كۆزىتىپ ئومۇمىيەتنى ئىگىلىيەلەيدىغان، ھەر خىل كۈچلەرنى ماسلاشتۇرۇشقا ماھىر نەمۇنىچىلاردىن؛ ئىستىلى ياخشى، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىدىغان، كەمتەر، ئېھتىياتچان، ئاما بىلەن ئالاقە باغلىيالايدىغان، چىن كۆڭۈل، سەمىمىي نىيەت بىلەن خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلەيدىغان نەمۇنىچىلاردىن بولۇشى لازىم.

نۆۋەتتىكى كونكرېت ئىشلارنى بىر - بىرلەپ تۇتۇپ، 15 - قۇرۇلتاي بىزگە تاپشۇرغان ئەسىر ھالقىشتەك شانلىق، مۇشكۈل ۋەزىپىنى ئورۇندايلى!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 17 - نويابىر تېلېگراممىسى)

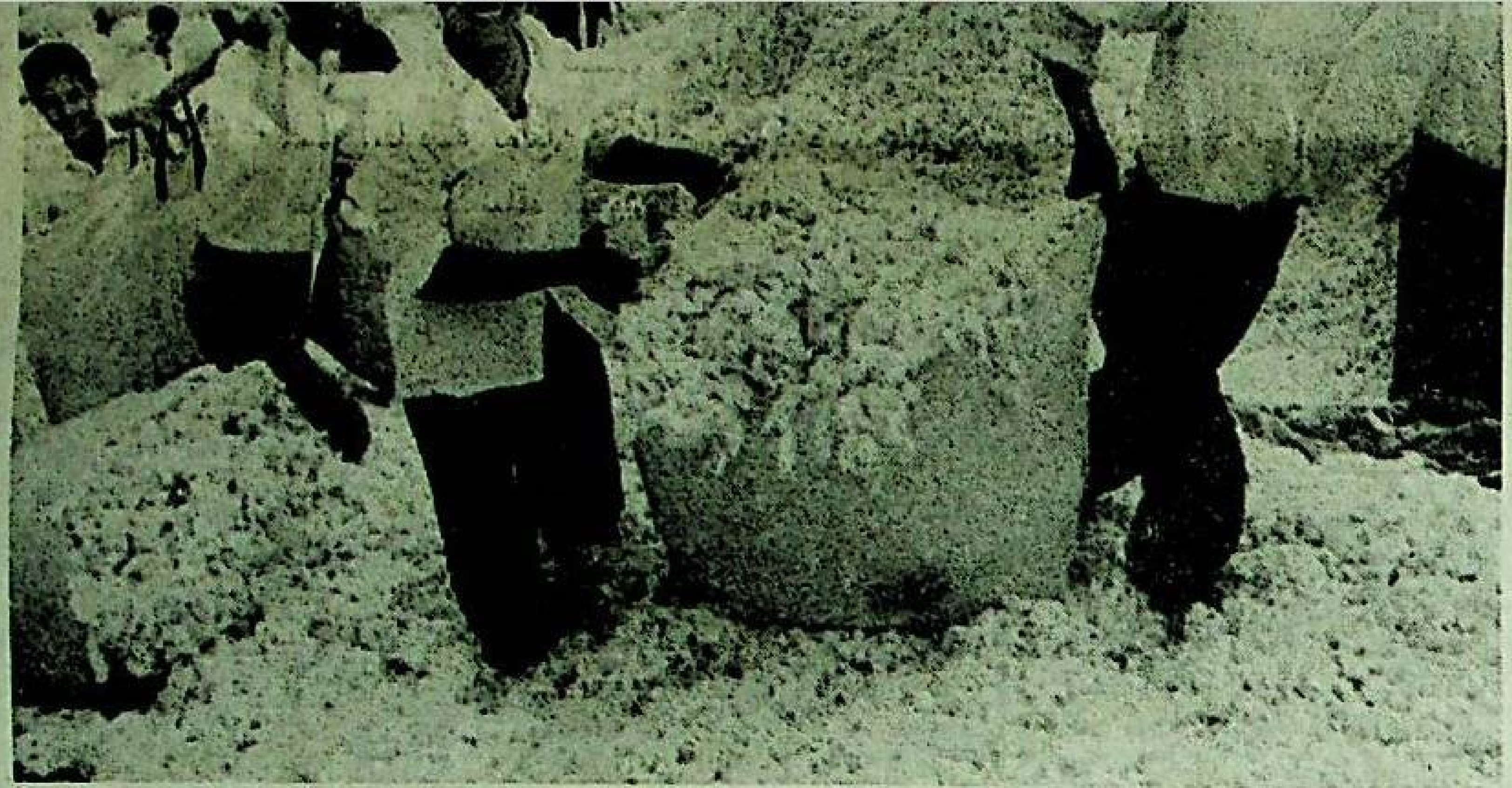

كۆپ يىللاردىن بۇيان پاختا ھوسۇلى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ كەلگەن جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ شىنخۇا شەھىرىدە بۇ يىل 360 مىڭ مو كېۋەزلىك قۇرغاقچىلىق ۋە تەيفېڭ بورىنىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىغاندىن كېيىنمۇ يەنە مول ھوسۇل ئېلىندى.

سۈرەتتە: بۇ شەھەرنىڭ تاگجۇشياڭ يېزىسىدىكى دېھقانلار پاختا توشۇماقتا.

لوجۇگمىڭ فوتوسى

(بېشى 1 - بەتتە)

1992 - يىلدىن باشلاپ ياپونىيە، ئامېرىكا، فرانسىيە، گېرمانىيە، ئىتالىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ خەلقئارا نېفىت شىركەتلىرى، سىچۈەن ئۆلكىسى «غالىبىيەت» نېفىتلىكى، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك نېفىتلىكى، گېئولوگىيە قېزىلما بايلىقلىرى مىنىستىرلىكى، تارىم نېفىت چارلاش قوماندانلىق شتابى قاتارلىق ئورۇنلاردىن تەشكىل قىلىنغان بىرلەشمە قوشۇن جۇڭغار ئويمانلىقىدا، تارىم ئويمانلىقىنىڭ غەربىي جەنۇبىي چېتىدە ئومۇمىيۈزلۈك نېفىت - گاز چارلاشقا كىرىشتى.

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىشكىنى كەڭ ئېچىۋېتىشكە ماسلىشىپ، نېفىت شىركىتى قۇرۇش يولىدا چوڭ قەدەم بېسىپ تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، «تەڭرىتاغ»، «غەربىي شىمالىي تارىم»، «غەربىي جەنۇبىي تارىم»، «جەنۇبىي تارىم»، «شەرقىي جۇڭغار»، «ماناس كۆلى» قاتارلىق 6 تۈر شتابى قۇردى. مەبلەغنى، سۈپەتنى، پايدىنى ھۆددىگە بېرىپ، جۇڭغار ئويمانلىقىدىكى 130 كۋادرات كىلومېتىر دائىرىدىكى چارلاش ئىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك بۆلۈشۈۋالدى، بۇنىڭ بىلەن ئويمانلىقنى چارلاشتا نوچىلار كارامىتىنى كۆرسىتىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى جۇ يۇڭكاڭ جۇڭغارنى 2 باسقۇچقا بۆلۈپ ئېچىش، 1 - باسقۇچتا: 2000 - يىلغا بارغاندا «6213» نىشانىغا؛ يەنى ئېنىقلانغان گېئولوگىيىلىك نېفىت زاپىسىنى 600 مىليون تونناغا، تىزگىنلەنگەن گېئولوگىيىلىك تەبىئىي گاز زاپىسىنى 200 مىليارد كۇب مېترغا، نېفىتنىڭ يىللىق ئېلىنىش مىقدارىنى 10 مىليون تونناغا، تەبىئىي گازنىڭ يىللىق ئېلىنىش مىقدارىنى 3 مىليارد كۇب مېترغا يەتكۈزۈش، 2 - باسقۇچتا:

2005 - يىلغا بارغاندا «3155» نىشانىغا، يەنى ئېنىقلانغان نېفىت - گاز زاپىسىنى 3 مىليارد تونناغا، نېفىتنىڭ يىللىق ئېلىنىش مىقدارىنى 15 مىليون تونناغا، تەبىئىي گازنىڭ ئېلىنىش مىقدارىنى 5 مىليارد كۇب مېترغا يەتكۈزۈش ۋەزىپىسىنى ئورونداپ، مەملىكەتتىكى كونا نېفىتلىكلەر ئىچىدە 3 - ئورۇنغا ئۆتۈش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشى شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ كارخانا ئىسلاھاتى قەدىمىنى تېزلىتىشكە تۈرتكە بولدى. بۇ يىل نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى يېڭىدىن تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان نېفىت زاپىسىنى 96 مىليون تونناغا، تەبىئىي گاز زاپىسىنى 15 مىليارد كۇب مېترغا يەتكۈزىدۇ؛ يېڭىدىن ئاچقان، تىزگىنلەنگەن نېفىت زاپىسىنى 120 مىليون تونناغا، گېئولوگىيىلىك نېفىت گاز زاپىسىنى 170 مىليون كۇب مېترغا يەتكۈزەلىشى مۇمكىن.

ئەسىر ئالمىشىش ئالدىدا تۇرغان پەيتتە، نېفىت ئىشلەپچىقىرىشنى، نېفىت كاپىتالىنى خەلقئارالاشتۇرۇش، نېفىت دۆلەت ھالقىغان نېفىت - گاز تىجارىتىنى جانلاندۇرۇش تەرەققىيات ئېقىمىغا ئايلانماقتا. بۇ ئېقىمدا قاراماي بىلەن دۆلەت دەرۋازىسىدىن چىقىپ قازاقىستان بىلەن ھەمكارلىشىپ، نەچچە مىليارد دوللار مەبلەغ سېلىپ، ئاقتۆپە ئوبلاستىدا ئۆزەن، كەڭتىياق قاتارلىق جايلىرىدىكى نېفىتلىكلەرنى چارلاپ ئاچتى. 10 - ئاينىڭ 21 - كۈنى دۆلىتىمىز قازاقىستاندا ئىشلەپچىقارغان تۇنجى تۈركۈمدىكى نېفىت مايتاغقا يۆتكەپ كېلىندى، بۇ نېفىت پىششىقلاپ ئىشلەنگەندىن كېيىن مەملىكەت ئىچى - سىرتىدا سېتىلىدۇ.

قاراماي ئىلقلار ئەسىر ئاخىرىدا ئاتاكىغا ئۆتمەكتە.

تىگىن كەنتى كەنت قۇرۇلۇشىدا ئۇزاقنى كۆزلەپ مەبلەغ سېلىپ كونا تاملىق مەھەللە بىلەن خوشلاشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

جۇغلانمىسى 150 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، كەنت بويىچە يىللىق ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان ئائىلىلەر ئومۇمىي ئائىلىنىڭ 70% ىدىن ئاشتى.

بېيىغاندا پۇلنى نەگە، قانداق خەجلەش كېرەك؟ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى بۇ مۇھىم مەسىلىگە قارىتا ئۆزىنىڭ باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، كوللېكتىپ بىلەن دېھقانلارنىڭ كۈچىدىن ئورتاق پايدىلىنىپ، كەنت قۇرۇلۇشىدا يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىش تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم ئىشنى دېھقانلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي شارائىتىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ مەخسۇس تېخنىك خادىم تەكلىپ قىلىپ، كەنت ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونى ۋە يول قۇرۇلۇشىنى يېڭىۋاشتىن پىلانلىدى. يەر باشقۇرۇش رەسمىيەتلىرىنى ئاددىيلاشتۇرۇش، ھەقسىز يەر ئاجرىتىپ بېرىش، ماتېرىياللارنى بىر تۇتاش ئەكەلدۈرۈپ بېرىش قاتارلىق جانلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، دېھقانلارنى يېڭىدىن پىلانلانغان ئاھالىلەر ئولتۇراق رايونىغا

خىش قۇرۇلمىلىق ئۆي سېلىشقا رىغبەتلەندۈردى، كوللېكتىپنىڭ مەبلىغى بىلەن دېھقانلارنىڭ ئەمگەك كۈچىدىن پايدىلىنىپ سۇ، توك، يول قاتارلىقلارنى ۋاقتىدا يۈرۈشلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ چىققان ھامان «توققۇزى تەل» بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى. نەتىجىدە قىسقىغىنە 3 يىل ئىچىدە 181 ئائىلىلىك دېھقان جەمئىي 3 مىليون 258 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 18 مىڭ 100 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە خىش قۇرۇلمىلىق ئۆي سېلىپ كۆچۈپ چىقتى، 176 ئائىلىلىك دېھقان 63 مىڭ 360 يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئۆلچەملىك ھاجەتخانا سالدى، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ئاز-ئازدىن چىقىرىش ئۇسۇلى بىلەن 350 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 170 ئائىلىلىك دېھقاننىڭ ئۆيىگە سۇ تۇرۇبىسى ئورناتتى، 720 مىڭ يۈەن خەجلەپ بىر سۇ تازىلاش زاۋۇتى قۇردى. بۇ كەنت يەنە 3 يىلدا كوللېكتىپ جۇغلانمىسىدىن 310 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ مەكتەپ، داۋالاش پونكىتى

ۋە ئىشخانا بىنالىرىنى يېڭىدىن سالدى ۋە رېمونت قىلدى، كوچا چىرىغى، يول ۋە مۇلازىملىق نۇقتىلىرىنى يۈرۈشلەشتۈردى، دېھقانلارنى سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ 3 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يولنى كېڭەيتىپ ياساپ، ئۇنىڭ 2 قاسنىقىغا 500 تۈپتىن ئارتۇق كۆچەت

تىكتى.

3 يىل تىرىشىش نەتىجىسىدە بۇ كەنتنىڭ قىياپىتى يېڭىلىنىپ يىراق - يېقىندىن كەلگۈچىلەرنىڭ بىردەك ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشكەن سوتسىيالىستىك يېڭى كەنتكە ئايلاندى.

(بېشى 1 - بەتتە)

قوبۇل قىلدى. ئاممىنىڭ داۋالىنىش ھەققى يۇقىرى بولۇش مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش ئۈچۈن دوختۇرلارنى سەھىيە سىستېمىسى چۈشۈرگەن «ئاممىنىڭ داۋالىنىش ھەققى يۇقىرى بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە»، «ھۆكۈمەت خىراجىتىگە داۋالىنىش دورىلىرىنىڭ ئاتچوت قىلىنىش دائىرىسى» قاتارلىق ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. كېسەلخانىدا ئىشلىتىلىدىغان دورا ۋە دورا سېتىۋېلىش ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتۇپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. دوختۇرخانىنىڭ رېتسېپ يېزىش بەلگىلىمىسىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، چوڭ رېتسېپ يېزىش، ئادەمگە رەچەتلىك رېتسېپى يېزىشنى قاتتىق چەكلىدى. ئاممىنىڭ كېسەل كۆرسىتىش، كېسەلخانىدا يېتىشى قىيىن

بولۇش، زاكالەت ھەققى زىيادە يۇقىرى بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 300 خىلدىن كۆپرەك دائىم كۆرۈلىدىغان ۋە كۆپ قوزغىلىدىغان كېسەللەرنىڭ زاكالەت ھەققىنى 20% تۆۋەنلىتىپ، ئاممىنىڭ يۈكىنى يەڭگىللەتتى. كۈتۈش تارماقلىرى كۈتۈش سۈپىتى ۋە مۇلازىملىق پوزىتسىيىسىنى تەكشۈرۈشنى دائىملاشتۇرۇپ، مۇكاپاتلاش - جازالاشنى يولغا قويۇپ خېلى ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. باھالىغۇچىلار ئوتتۇرىغا قويغان «بوۋاقلارنى سۆيۈش بۆلۈمى»نىڭ كېسەلخانا ھەققىنىڭ يۇقىرى بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا، دوختۇرخانا 300 كۋادرات مېتىر دائىرىدە ئادەتتىكى كېسەلخانا ئۆيى قۇرۇپ، ھامىلدار ئاياللارنىڭ ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدىكى تەلىپىنى قاندۇرۇپ، كېسەلخانا ھەققىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلەتتى.

پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش — سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى

ئاتاۋۇللا ئىسمائىل

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىغا بەرگەن دوكلاتىدا: «پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە، تۈپ ئاساسلىقى — خەلق ئۈچۈن جان - دىل بىلەن خىزمەت قىلىدىغان ئاساسىي مەقسەتتە چىڭ تۇرۇش، پارتىينىڭ ئاممىا بىلەن زىچ مۇناسىۋەت باغلاش ئارتۇقچىلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش.» دەپ كۆرسەتتى. پارتىيىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيانقى ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى پارتىيە ۋە خەلق ھاكىمىيىتىنىڭ خاراكتېرىگە، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشىنىڭ گۈللىنىشى ۋە ھالاك بولۇشى، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ۋە مەغلۇپ بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە قاتارىدا تونۇپ كەلدى. بولۇپمۇ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئىستىل قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئىچىدە چىرىكلىك ئىدىيىنىڭ چىرىتىشىنى چەكلەپ، بارلىق كادىرلارنى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنى جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىشقا، پاك دىيانەتلىكنىڭ نەمۇنىسى بولۇشقا يېتەكلەپ، پۈتۈن پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈردى. لېكىن، ئىستىل قۇرۇلۇشى ياخشى بولماسلىق ھادىسىسى قىسمەن ئورۇنلاردا يەنىلا مەۋجۇت. شۇڭا پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز لازىم.

1. پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي [illegible]

ئېسىل ئىستىللىرىنى جارى قىلدۇرۇشنى، ھەر خىل ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى تەلەپ قىلىدۇ. پارتىيە ئىستىلىنىڭ ياخشى ياكى ناچار بولۇشى كىشىلەر قەلبىنىڭ مايىللىقىنى بەلگىلەيدۇ. كىشىلەر قەلبىنىڭ مايىللىقى بولسا، پارتىينىڭ تەقدىرىنى بەلگىلەيدۇ. پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى پارتىيە رەھبەرلىكىنى تېخىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. شۇڭا پارتىيە ئىستىلى ياخشى بولغاندىلا، پارتىينىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا، پارتىيە رەھبەرلىكىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

2. پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى — پارتىيە بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ مۇناسىۋىتىدە ئىنتايىن مۇھىم مەسىلە. پارتىيە ئىستىلىنىڭ ماھىيىتى پارتىيە بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسى، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى مەسىلىسى، پارتىينىڭ خەلق ئاممىسىنىڭ قەلبىدىكى ئوبرازى مەسىلىسى، پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ خەلق ئاممىسىنىڭ قەلبىدىكى ئورنى مەسىلىسىدىن ئىبارەت. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «ئاممىدىن ئايرىلىپ قالىدىغان، ئاممىنىڭ ھال - ئەھۋالى بىلەن كارى بولمايدىغان خاتالىقلارنى قەتئىي تەنقىد قىلىش ۋە تۈزىتىش كېرەك. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار بۇنى دائىم ئەستە تۇتۇشى، ئۆزىنىڭ ھەر بىر سۆز- ھەرىكىتىنى دائىم مۇشۇ ئۆلچەم بويىچە تەكشۈرۈپ تۇرۇشى كېرەك» دەپ كۆرسەتكەنىدى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ زور كۆپچىلىكى ياخشى. ئۇلار يېڭى دەۋردىكى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ھەرقايسى [illegible]

كۆرۈلۈۋاتقان بولسىمۇ، ئۇ پارتىيىمىزنىڭ ئوبرازىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىماقتا، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىگە ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزمەكتە. ئەگەر بۇ مەسىلىلەر ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ۋاقتىدا تۈزىتىلمەيدىغان بولسا، پارتىينىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا، پارتىيىمىزنىڭ ئىناۋىتىگە ئېغىر تەسىر يېتىدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «جۇڭگودا مەسىلە چىقسا، يەنىلا كومپارتىينىڭ ئىچىدىن چىقىدۇ»، «تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا مۇھىمى شۇكى، كومپارتىيىمىزنىڭ ئىچكى قىسمىنى ياخشىلىشىمىز لازىم.» دەپ كۆرسەتكەنىدى. پارتىيىمىز يېڭى تارىخىي دەۋردە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىۋاتىدۇ. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ تەقدىرى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تەقدىرى، سوتسىيالىزمنىڭ تەقدىرى ۋە پارتىيىمىزنىڭ تەقدىرى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك زور سىياسىي ۋەزىپە. بۇ مۇشكۈل ۋەزىپىنى ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پارتىينىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم.

3. پارتىيە ئىستىلى — پارتىيە رەھبەرلىكىنىڭ ئەمەلگە ئېشىش - ئاشماسلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. پارتىينىڭ 15- قۇرۇلتىيىدا ماقۇللانغان پارتىيە نىزامنامىسىنىڭ ئومۇمىي پروگراممىسىدا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئۈچۈن، پارتىينىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى زىچ دەۋر قىلىپ، پارتىيە [illegible]

كومپارتىيە ئەزالىرى نامراتلىقنى تۈگىتىشنىڭ باشلامچىلىرىدىن بولۇشى لازىم

شەرىپە ئابدۇسېلىم

پارتىيە 15-قۇرۇلتىيى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى تولۇپ - تاشقان ئىشەنچ بىلەن 21- ئەسىرنى نىشانلاپ، ئومۇميۈزلۈك ئالغا سىلجىتىشقا چاقىردى. بۇ مەملىكىتىمىزدىكى 58 مىليون پارتىيە ئەزاسى ئۈچۈن جەڭ سىگنالىدۇر.

پارتىيە ئەزالىرى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ھۇجەيرىسى بولۇپ، ئۇلار پارتىيە، خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇپ، دۆلەتنى روناق تاپقۇزۇش، خەلقنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىشقا يېتەكلەشتەك مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا پارتىينىڭ نامرات رايونلار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلارنى يۆلەش سىياسىتىنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە نۇرغۇن خىزمەتلەر ئىشلىنىپ، بىر مۇنچە ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. يولداش جياڭ زېمىن 15- قۇرۇلتايدا 14-قۇرۇلتايدىن بۇيانقى 5 يىللىق خىزمەتلەرنى ئىنتايىن ئىخچام قىلىپ: «خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. شەھەر، بازار ئاھالىلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە تۇرمۇش خىراجەت كىرىمى ئەمەلىيەتتە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر يىلى 7.2% تىن كۆپەيدى، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە ساپ دارامىتى ئەمەلىيەتتە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر يىلى 5.7% تىن كۆپەيدى، بۇ 5 يىل ئىچىدە سۈرئىتى ئەڭ تېز مەزگىللەرنىڭ بىرى بولدى. بازاردا تاۋار موللاشتى. خەلقنىڭ كىيىم - كېچەك، ئوزۇق-تۈلۈك، تۇرالغۇ ئۆي ۋە يۈرۈش-تۇرۇش شارائىتى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ياخشىلاندى. شەھەر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ پۇل ئامانىتى زور دەرىجىدە كۆپەيدى. پۈتۈن مەملىكەت يېزىلىرىدىكى نامرات ئاھالە سانى 32 مىليون ئازايدى.» دەپ كۆرسەتكەندەك زور نەتىجىلەر بارلىققا كەلگەن بولسىمۇ، خەلقنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، 2000- يىلىغىچە جۇڭگودا نامراتلىققا تەلتۆكۈس خاتىمە بېرىشتەك دۆلىتىمىزنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەسىلە تېخى تولۇق ھەل بولغىنى يوق. بۇ يەنىلا ھەر بىر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشىدۇ. شۇڭا كومپارتىيە ئەزالىرى ئاممىا ئويلىغاننى ئويلاپ، ئاممىا ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، ئاممىا قايغۇرغانغا قايغۇرۇپ، 15- قۇرۇلتايدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ۋەزىپە-تەلەپلەرنى ئورۇنداش ئۈچۈن، نامراتلىقنى تۈگىتىش كۈرىشىدە ئۆزىنىڭ باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى لازىم. ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇش- قىلدۇرالماسلىق مەسىلىسى نۆۋەتتە دەۋر تەلىپىگە لايىق پارتىيە ئەزاسى، لاياقەتلىك رەھبىرىي كادىر، ياخشى بىر رەھبەرلىك بەنزە بولۇش- بولالماسلىق مەسىلىسى بولۇپ، كومپارتىيە ئەزالىرى ئۈچۈن بىردىنبىر سىناق.

كومپارتىيە ئەزالىرى 15-قۇرۇلتاي روھىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىشى لازىم. 15- قۇرۇلتاي دوكلاتىدا «ھازىرقى جۇڭگودا سوتسىيالىزمنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرى مەسىلىسىنى باشقا نەزەرىيە بىلەن ئەمەس، ماركسىزم بىلەن ھازىرقى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە دەۋر ئالاھىدىلىكى بىرلەشتۈرۈلگەن دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بىلەنلا ھەل قىلغىلى بولىدۇ» دەپ كۆرسىتىلدى. بۇ پارتىينىڭ ئۇزاق يىللىق تارىخى ۋە رېئاللىقتىن چىقارغان يەكۈنى. ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلگەن بارلىق مۇۋەپپەقىيەتلىرى مۇشۇ ئۇلۇغ نەزەرىيىنىڭ يېتەكچىلىكىدە قولغا كەلگەن. بۇ نەزەرىيە يەنىلا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، نامراتلىقنى تۈگىتىشتىكى مۇھىم نەزەرىيىۋى قورال. كومپارتىيە ئەزالىرى مۇشۇ نەزەرىيىۋى قورالغا تايىنىپ، نامراتلىقنى تۈگىتىشتە، ئاممىنى بېيىشقا يېتەكلەشتە باشلامچىلاردىن بولۇشى لازىم.

قاراماي بۇرغىلاش 1- شىركىتى پارتكومى پارتىيە 15- قۇرۇلتىيى ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى پارتكومنىڭ مۇھىم خىزمىتى دەپ قاراپ، تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى.

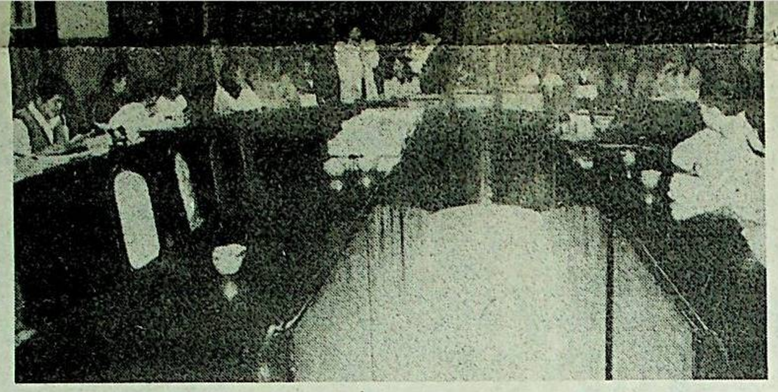

15- قۇرۇلتىيى ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى پارتكومنىڭ مۇھىم خىزمىتى دەپ قاراپ، تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى.

سۈرەتتە: شىركەتكە قاراشلىق ھەرقايسى پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ماھىرلىرى 15- قۇرۇلتاي بىلىملىرىدىن زېھىن سىناشتا تالىشىپ جاۋاب بەرمەكتە.

ئابلىمىت ئابدۇل فوتوسى

سانجۇ يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، 3 قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈردى

گۇما ناھىيىسىنىڭ سانجۇ يېزىلىق پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى، ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، ئىستىل قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت 3 قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇلتۇردىن بۇيان يېزىلىق پارتكوم پارتىيە قۇرۇلۇشى يادرو قىلىنغان ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە پارتىيىلىك كادىرلاردا ساقلانغان ئىدىيە، ئىستىل جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ ۋە تۈزىتىپ، بىر قىسىم ئاجىز، چېچىلاڭغۇ بەنزىلەرنى تەرتىپكە سېلىپ، پارتىيە ياچېيكىسى يادرو قىلىنغان ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. ئۇلار 6 پارتىيە ياچېيكىسىنى، 7 كەنت ئاھالە كومىتېتىنى، 4 ئىتتىپاق ياچېيكىسىنى، 2 ئاياللار تەشكىلاتىنى تەڭشەپ قايتىدىن تەرتىپكە سالدى. 5 قارار كۇرس ئېچىپ پارتىيە ئەزالىرى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى، پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان ئاكتىپلار ۋە زاپاس كادىرلارنى تەربىيىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېزىلىق پارتكوم بىلەن ياچېيكىلار، ياچېيكىلار بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ئوتتۇرىسىدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، يېزىلىق پارتكوم تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى. پارتكوم يەنە تۈزۈم قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ئۆگىنىش، تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە تۇرمۇش يىغىنلىرىنىڭ ۋاقتىدا ئېچىلىشىغا، تۈرلۈك تۈزۈملەرنىڭ مۇكەممەللىشىشىگە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردى.

يېزىلىق پارتكوم يەنە قوشۇن قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى يىلمۇيىل بوشاشتۇرماي چىڭ تۇتتى، سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىش، ئۆلچەمدە چىڭ تۇرۇش، قۇرۇلمىنى ياخشىلاپ، تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق پارتىيىگە كىرىشكە شەرت ھازىرلىغانلارنى ۋاقتىدا پارتىيىگە قوبۇل قىلدى، ئىز باسارلارنى تەربىيىلەش، زاپاس كادىرلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە ئاساس سالدى. يېزىلىق پارتكوم يىللىق تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا 15 يېزا - بازار ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھى ھەر مىللەت كان ئىشچىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتتى.

سۈرەتتە: ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى سېرىلما تۈۋرۈكلۈك كۆمۈر قېزىش رايونىدىكى ئىشچىلار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە جىددىي ئىشلىمەكتە.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

ۋە ئەخىرسىزلىكىگە بولغان تۇتۇشنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇشىمىز لازىم.

1. پارتىيىنىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى ئىكەنلىكىنى ئېنىق ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم. پارتىيىنىڭ ئىستىل قۇرۇلۇشى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، ئۇ پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، سىياسىي قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇشىغا ئوخشاشلا، ئاساسىي قۇرۇلۇش ھېسابلىنىدۇ. ئېسىل ئىستىل تىكلەش، ئۇنى جارى قىلدۇرۇش - پارتىيىنىڭ پۇت تىرەپ تۇرۇشى ۋە راۋاجلىنىشىدىكى مۇھىم شەرت بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئىستىل قۇرۇلۇشى بىلەن پارتىيىنىڭ باشقا قۇرۇلۇشلىرىنىڭ مۇناسىۋىتى جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئىستىل قۇرۇلۇشى ھەم باشقا قۇرۇلۇشلار ئۈچۈن ياخشى شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ، ھەم باشقا قۇرۇلۇش نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىدۇ. ئىستىل قۇرۇلۇشى ئاساسلىقى پارتىيە تەشكىلاتى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ كونكرېت پوزىتسىيىسى ۋە ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ كۆرسەتكەنىدى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ زور كۆپچىلىكى ياخشى، ئۇلار يېڭى دەۋردىكى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدە تايانچلىق رولىنى ۋە نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن جان - دىلى بىلەن خىزمەت قىلىپ، بارلىقىنى پارتىيىنىڭ، ئومۇمنىڭ ئىشىغا بېغىشلىماقتا. پارتىيىمىز مانا مۇشۇنداق مۇنەۋۋەر ئەزالىرى ۋە كادىرلىرى بولغانلىقى ئۈچۈنلا، خەلقنىڭ قوللىشىغا ئېرىشىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىدا دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتقۇدەك مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلىدى.

لېكىن نۆۋەتتە پارتىيە ئىچىدىكى ئاز ساندىكى كىشىلەردە پۇرسەتپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، چېكىدىن ئاشقان شەخسىيەتچىلىك، پۇلپەرەسلىك ئىدىيىسى ئېغىرلىشىپ، ھەممىدە پۇلغا قارايدىغان، ھوقۇقنى تاۋارغا ئايلاندۇرىدىغان، ھوقۇق، پۇل سودىسى قىلىدىغان ناچار كەيپىياتلا ئېغىر دەرىجىدە ساقلانماقتا. گەرچە بۇ مەسىلىلەر ئاز ساندىكى كىشىلەردە زامانىۋىلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئۈچۈن، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەننى زىچ دەۋر قىلىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى، پارتىيىنى قاتتىق باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇشى، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇشى، پارتىيىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇشى، پارتىيىنى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم يولىنى بويلاپ ئۈزلۈكسىز ئالغا بېسىشىغا رەھبەرلىك قىلىدىغان كۈچلۈك يادرو قىلىپ قۇرۇپ چىقىشى لازىم.» بۇنىڭدا پارتىيىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى رەھبەرلىك رولىنى ئىشقا ئاشۇرۇش بىلەن پارتىيە قۇرۇلۇشى، پارتىيە ئىستىلىنىڭ مۇناسىۋىتى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. چۈنكى پارتىيە رەھبەرلىكىنىڭ قانداق بولۇشى پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشىنىڭ مەزمۇنى ۋە يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ، پارتىيە ئۆزىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئېسىل ئىستىلى ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

پارتىيىمىز يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلاب ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى دەۋرىدە يولداش ماۋزېدۇڭ ۋە دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى بىر قانچە ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ توغرا يېتەكچىلىكىدە زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئۆزىنىڭ ئۇلۇغ، شەرەپلىك، توغرا پارتىيە ئىكەنلىكىنى ئەمەلىي پاكىتلار بىلەن ئىسپاتلىدى. شۇڭا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرى پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش جەريانىدا پارتىيىنىڭ ئېسىل ئىستىلىغا ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئامما بىلەن ئىچقويۇن - تاشقويۇن بولۇپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رول ئويناپ، پارتىيىنىڭ ۋەزىپىلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئارقىلىق، پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى تېخىمۇ پۇختا ئاساسقا ئىگە قىلىشى لازىم.

تۇرپان شەھىرى قاراخوجا يېزىلىق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، يېزىلىق ساقچىخانىنىڭ باشلىقى ئالىم يۈسۈپ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشنى چىڭ تۇتۇپ، يېزىنىڭ دېلو سادىر بولۇش نىسبىتىنى ئۆتكەن يىللاردىكىدىن ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈپ، يېزىنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشىگە تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: ئالىم يۈسۈپ (سولدىن 2- كىشى) كادىر-ساقچىلار بىلەن بىللە.

ئالىم ئابلا فوتوسى

پارتىيە قۇرۇلۇشى
پارتىيە قۇرۇلۇشى

جياڭ زېمىن 1997- يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى يىغىنىنىڭ بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەنلىكىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18- نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن «1997- يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى - ئىقتىساد، جەمئىيەت ۋە مۇھىت سىجىل تەرەققىياتى بويىچە خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى »غا ئۆەۋنكەن تەبرىك سۆزىدە يىغىنتىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى چىن قەلبىدىن تەبرىكلىدى.

بۈگۈن كەچتە بېيجىڭ «خەلق» ساريىدا ئېچىلغان 1997- يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى يىغىنى جۇڭگو تۈنجى قېتىم ئۆتكۈزگەن يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ چوڭ تېپتكى خەلقئارالىق مۇھىت يىغىنى.

رەئىس جياڭ زېمىننىڭ تەبرىك خېتىدە مۇنداق دېيىلدى: مەن جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ھەم شەخسەن ئۆز نامىمدىن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن ئىنسانىيەتنىڭ مۇھىت ئىشلىرىغا ئۆزىنى بېغىشلىغان ئاتاقلىق ئەربابلار ۋە مۇتەخەسسىسلەرنى قىزغىن قارشى ئالىمەن.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇھىت مەسىلىسىگە ھەرقايسى ئەللەر خەلقلىرى ناھايىتى كۆڭۈل بۆلمەكتە. گۈزەل مۇھىتنى ساقلاپ قېلىش ۋە ئۇنى يارىتىش ئىنسانىيەتنىڭ بۈگۈنكى ۋە كەلگۈسىدىكى تۇرمۇشىغا، دۇنيا ئەللىرىنىڭ تەرەققىياتى قىلىشى ۋە گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك. بۇ تۆھپىسى زامانىمىزغا، پايدىسى ئەۋلادلارغا بولىدىغان ئىش، ئۇ پۈتۈن ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق ۋەزىپىسى ۋە مەسئۇلىيىتى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىللە مۇھىتنى ئاسراشقا ئەزەلدىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. ئامما‌نى مۇھىتنى ئاسراش ئىشلىرىغا قاتنىششقا سەپەرۋەر قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، دۇنيانىڭ مۇھىت ئاسراش ئىشلىرى ئۈچۈن ئىجابىي تۆھپە قوشتى.

ئۇ ۋەكىللەرنىڭ ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىت تېمىسى ئۇستىدە كەڭ پىكىر ئالماشتۇرۇش ۋە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىشنى ھەم جۇڭگونىڭ مۇھىت ئاسراش ئىشىغا ۋە سىجىل تەرەققىياتىغا چارە- تەدبىر كۆرسىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

زۇڭلى لى پېڭ يىغىن ئېچىلىشتىن ئىلگىرى يىغىنغا قاتنىشۋاتقان چەت ئەللەرنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى. ئاۋسترالىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى كېتىن بىلەن گوللاندىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى لۇبېرس تەكلىپكە بىنائەن بۇ قېتىم جۇڭگو مۇھىت ئىلمي جەمئىيىتى بىلەن ئىنسانىيەتنىڭ ئېكولوگىيىلىك ئىلمىي جەمئىيىتى برلىشىپ ئاچقان يىغىنغا قاتناشتى ھەم نۇتۇق سۆزلىدى.

20 نەچچە دۆلەتنىڭ ھۆكۈمەت ئەمەلدارى، خەلقئارا مۇھىت ئاسراش تەشكىلاتى، داڭلىق مۇھىت ئاسراش مۇتەخەسسىسلىرى، ئالىملار ۋە كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار 4 كۈنلۈك يىغىندا جۇڭگونىڭ مۇھىت ۋە قانۇن چەمبرىش، سودا ۋە مۇھىت، جانلىقلارنىڭ كۆپ خىللىقلىقىنى مۇھاپىزەت قىلىش، ئېنېرگىيىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن ھەر تەرەپلىمە پايدىلىنىش، پەن- تېخنىكا ۋە مۇھىت قاتارلىق مەخسۇس تېمىلار ئۇستىدە مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدۇ.

لى پېڭ رائول كاسترو بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18-نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» ساريىدا كۇبا دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ 1-مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە منىستىرلار كېڭىشىنىڭ 1-مۇئاۋىن رەئىسى رائول كاسترو بىلەن سەممىي كۆرۈشتى، 2 تەرەپ 2 تەرەپلىك مۇناسىۋەت ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر ئۈستىدە چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

لى پېڭ كۇبا كومپارتىيىسى 5-قۇرۇلتىيىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: كۇبا قىيىن پەۋقۇلئادە مۇھىتتا سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ، ئىقتىسادى تەدرىجىي ياخشىلىنىۋاتىدۇ، كۇبا بارغانسېرى كۆپلىگەن دۆلەتلەرنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. بىز كۇبا خەلقىنىڭ ھەر خىل قىينچىلىقلارنى يېڭىپ، ئۆزلۈكسىز يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

2 تەرەپ جۇڭگو-كۇبا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىدىن مەمنۇن بولدى ھەم ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، 2 دۆلەتنىڭ دوستانە مۇناسىۋىتىنى ئۆزلۈكسىز ئالغا سۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، 2 دۆلەت رەھبەرلىرى دائىم ئۇچرىشىپ، 2 تەرەپ مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. 2 دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى ۋە ئالاقىسى ئۆزلۈكسىز كېڭەيدى، 2 تەرەپلىك ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتى ئوڭۇشلۇق راۋاجلاندى، خەلقئارا ئىشلاردا زىچ ھەمكارلىشىپ، بىر - بىرىنى قوللىدى، بىر - بىرىگە ھېسداشلىق قىلدى.

رائول كاسترو مۇنداق دېدى: كۇبا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا كۈچ چىقىرىۋاتىدۇ، بۇ قېتىمقى سەپىرىم جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەجرىبىسىنى ئىگىلەشنى مەقسەت قىلىدۇ.

لى پېڭ رائول كاسترونىڭ جۇڭگونىڭ بىر قىسىم ئۆلكە، شەھەرلىرىگە ئېكسكۇرسىيە، زىيارەتكە بېرىپ، جۇڭگونىڭ ئۆزگىرىشىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈشىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پېڭ مېھمانلارنىڭ تەلىپى بويىچە، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى، ج ك پ

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 11-ئاينىڭ 18- كۈنى بېيجىڭ «خەلق» ساريىدا 1997- يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى خەلقئارا يىغىنغا قاتناشقان

جياڭ زېمىن تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، مۇكاپاغا يەنە تانزانىيە ئىنقىلابىي پارتىيەسىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارئېسسالام، 17-نويابىر

تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن 15-نويابىر تانزانىيە زۇڭتۇڭى مۇكاپاغا تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ 13- نويابىر يېپىلغان تانزانىيە ئىنقىلابىي پارتىيەسىنىڭ 5-قېتىملىق مەملىكەتلىك قۇرۇلتېيىدا يەنە بۇ پارتىيەنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

تېلېگراممىدا مۇنداق دېيىلدى: «سىزنىڭ يەنە تانزانىيە ئىنقىلابىي پارتىيەسىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغانلىقىڭىزدىن خەۋەر تاپتىم، سىزنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن. سىزنىڭ مەزكۇر پارتىيە ئاتا قىلغان ئالىيجاناپ بۆرچىنى ئورۇندىشىڭىز داۋامىدا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىشىڭىزگە تىلەكداشمەن»

تېلېگراممىدا يەنە مۇنداق دېيىلدى: «پارتىيىلىرىمىز، دۆلەتلىرىمىز ۋە خەلقلىرىمىزنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملىنىشى ۋە كۈچىيىشىگە تىلەكداشمەن.»

لى پېڭ «جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى» خەلقئارا يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان چەت ئەل ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» ساريىدا «1997 - يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى» خەلقئارا يىغىنغا قاتنىشۋاتقان چەت ئەللەرنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

بۈگۈن ئېچىلغان «1997 - يىللىق جۇڭگو مۇھىت مۇنبىرى يىغىنى» جۇڭگودا ئۆتكۈزۈلگەن يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ خەلقئارالىق مۇھىت ئاسراش يىغىنى، ئاۋسترالىيىنىڭ سابىق زۇڭلىسى كېتىن، گوللاندىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى لۇبېرس، بەزى چوڭ كارخانىلارنىڭ مەسئۇللىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەلقئارادىكى مەشھۇر ئەربابلار بۇ قېتىمقى يىغىنغا قاتناشتى.

لى پېڭ ئالدى بىلەن جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ھەرقايسى دۆلەت ۋە كىللىرىنىڭ بۇ قېتىمقى خەلقئارا يىغىنغا قاتناشقانلىقىنى قارشى ئالدى. كېتىن بىلەن لۇبېرس يىغىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى، ئۇلار مۇنداق دېدى: يىغىنغا قاتناشقان ھەرقايسى ئەل ئەربابلىرى جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ تېز سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلغانلىقىنى ۋە جۇڭگونىڭ مۇھىت ئاسراش جەھەتتە غايەت زور تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى مەدھىيىلىدى، ئۇلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ھازىر جۇڭگودا مۇشۇنداق يىغىنىنىڭ ئېچىلىشى ناھايىتى مۇۋاپىق بولدى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە ئالاقىدار ئورگانلارنىڭ مۇھىت بىلەن تەرەققىياتقا يۇكسەك ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنى تولۇق ناماياں قىلدى.

لى پېڭ يىغىنغا قاتناشقان چەت ئەللىك ئەربابلار ئۆتتۇرىغا قويغان نۇرغۇن ئىجابىي پىكىرلەرگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى، ئۇلارنىڭ جۇڭگونىڭ مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى بىلەن ھەمكارلىقىنى داۋاملىق كۈچەيتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

لى پېڭ كېتىن ۋە لۇبېرس قاتارلىق كىشىلەرنىڭ پىكرلىرىگە قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ھۆكۈمەتنىڭلا ئىشى بولۇپ قالماستىن، بەلكى كارخانا ۋە غەيرىي ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرى قاتارلىق جەمئىيەتنىڭ ھەر ساھەلىرىنىڭ ھەممىسى قاتنىشىشقا تېگىشلىك ئىش.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: مۇھىت ئاسراش جۇڭگونىڭ تۇپ دۆلەت سىياسىتى. بىر تەرەپتىن جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇ خىزمەتكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى ھەم ناھايىتى زور نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. يەنە بىر تەرەپتىن، بىزمۇ جۇڭگونىڭ مۇھىت ئاسراش خىزمىتىدە بىر مۇنچە مەسىلىلەرنىڭ يەنىلا ساقلىنىۋاتقانلىقىنى سەگەكلىك بىلەن كۆردۈق. جۇڭگو يەنىلا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىللە، بىز بارلىق زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنى ياخشىلايمىز.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ باشلىقى چياۋشى 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى بېيجىڭ «خەلق» ساريىدا پولشا زۇڭتۇڭى كۆشنېۋسكى بىلەن كۆرۈشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاينىڭ 18- كۈنى بېيجىڭ «خەلق» ساريىدا 1997- يىللىق جۇڭگو مۇھەت مۇنبىرى خەلقئارا يىغىنىغا قاتناشقان چەت ئەل ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

سۈرەتتە: زۇڭلى لى پىڭ يىغىنغا قاتناشقان ئاۋسترالىيە زۇڭلىسى كېتنن (ئوڭدىن 1- كىشى) ۋە پولشا زۇڭلىسى لوبېرس(سولدىن1- كىشى) بىلەن بىللە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگونىڭ ئۆزگىرىشىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈشنى قارشى ئالدىنالىقىنى بىلدۈردى.

لى پىڭ مېھمانلارنىڭ تەلىپى بويىچە، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى، ج ك پ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ ئاساسىي روھىنى نۇقتىلىق مەلۇم قىلدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنىنى شەرھىلىدى.

رائۇل كاسترو تونۇشتۇرۇشنى ناھايىتى قىزغىن ئاڭلىدى.

كۆرۈشىشتىن ئىلگىرى، لى پىڭ مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ، رائۇل كاسترونىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

كەچتە، لى پىڭ رائۇل كاسترو ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

جۇڭگو بىلەن پولشىنىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشى كۈنسايىن جانلانماقتا

ئومۇمي بايان

جۇڭگو بىلەن پولشىنىڭ سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتىنىڭ ئۈگۈشلۈق، تىنچ، مۇقىم راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، 2 تەرەپنىڭ مەدەنىيەت ساھەسىدىكى ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى، مەدەنىيەت، سەنئەت ۋە تەتقىقاتچىلىق تەشكىلاتلىرىنىڭ ئالاقىسى كۆپەيدى، ھەمكارلىشىشنىڭ مەزمۇنى ۋە شەكلىمۇ كۈنسايىن بېيىدى.

يېقىنقى 2 يىلدىن بۇيان پولشىنىڭ تەكلىپىگە ئاساسەن جۇڭگو سېچۇەن «ئىلھىكتر سانائىتى» سەنئىتە ئۆمىكى، «شەرق» ناخشا-ئۇسسۇل ئۆمىكى، شىئەن شەھەرلىك «ئانار گۈلى» ئۆسمۈرلەر مىللىي مۇزىكا ئۆمىكى ۋە گۈاڭدۇڭ نەنخەي خور ئۆمىكى پولشىدا زىيارەتتە بولدى، پايتەخت ۋارشاۋا، قەدىمكي شەھەر كراكوۋ ۋە لۇبلىن قاتارلىق چوڭ - ئوتتۇرا شەھەرلەردە كۆپ قېتىم ئويۇن قويدى، شۇ جايلاردا ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ خەلقئارا مەدەنىيەت بايراملىرىغا قاتناشتى، جۇڭگولۇق ئارتىسلارنىڭ ئېسىل ئويۇنلىرى ۋە يارىشىملىق مىللىي كىيىم - كېچەكلىرى پولشىلىق تاماشىبىنلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى. پولشىدا ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا ياشلار - ئۆسمۈرلەر كېچىك ئىسكىرىپكا مۇسابىقىسى ۋە خەلقئارا ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇزىكا - گۈزەل سەنئەت مۇسابىقىسىدە جۇڭگولۇق ماھىرلارنىڭ ماھارەتلىرى جۇڭگونى چۇشىنىشكە تەشنا پولشلىقلاردا چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى.

بۇ يىل 5-ئايدا پولشا رادىوم شەھەرلىك ھۆكۈمەت بىلەن جۇڭگونىڭ پولشادىكى ئەلچىخانىسى جۇڭگو - پولشا مەدەنىيەت مۇناسىۋىتى تارىخىدا كۆلىمى ئەڭ چوڭ بولغان «جۇڭگو مەدەنىيەت كۈنى پائالىيىتى»نى بىرلىكتە مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزدى. فوتو - سۈرەت كۆرگەزمىسى، كىنو كۆرگەزمىسى، لەگلەك ئۇچۇرۇش ۋە تەيجى گۈمپىسى ئويناش ھەم جۇڭگو قورۇملىرى ۋە داڭلىق چايلىرىدىن لەززەتلىنىش پائالىيەتلىرى ئارقىلىق پولشلىق ئامما جۇڭگونىڭ ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنى كۆپ تەرەپتىن، كۆپ نۇقتىدىن چۇشەندى. ۋارشاۋا خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىدە جۇڭگو كۆرگەزمە ئۆمىكى كۆرگەزمىكە قويغان جۇڭگوچە داۋالاش، جۇڭگىي دۇرىسى، جانبازلىق - يەل گۈمپىسى، ئاشپەزلىك تېخنىكىسى ۋە سەھرا پۈرىقى چىقىپ تۇرىدىغان قەغەز قىيمىچىلىقى سەنئىتى پولشىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن جۇڭگو مەدەنىيەت ھەۋەسكارلىرىنى جەلپ قىلدى. پولشا كراكوۋ ھازىرقى زامان سەنئەت سارىيى بىلەن جۇڭگو پلاستىنكا باش شىركىتى بېيجىڭدا بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن پولشىنىڭ تەشۋىقات رەسساملەر كۆرگەزمىسى جۇڭگو تاماشىبىنلىرىنى پولشىنىڭ تەشۋىقات رەسىملىرى سەنئىتىنىڭ 100 يىللىق مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى چۇشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى، جۇڭگو خەلقىنىڭ پولشىنى چۇشىنىشىنى ياخشى پۈرسەت بىلەن تەمىن ئەتتى.

بۇ يىل 10-ئايدا پولشا 4 قىتئە دوستلۇق جەمئىيىتى، پولشا ئەدەبىيات جەمئىيىتىنىڭ ۋارشاۋا شۆبىسى بىلەن ۋارشاۋا ئونۇبر-ستېتىنىڭ خەنزۇ شۇناسلىق تەتقىقات ئورنى ۋارشاۋادا «جۇڭگو مەدەنىيەت كېچىلىكى» ئۆتكۈزدى، كېچىلىك كۆڭۈل ئېچىشتا پولشىدىكى خەنزۇ شۇناسلار 100 دىن ئارتۇق جۇڭگو ئەدەبىياتى ھەۋەسكارلىرىغا جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان ئەدەبىيات تەرەققىياتىنىڭ ئەھۋالىنى ۋە پولشا ئەدەبىياتىنىڭ جۇڭگودىكى تارقىلىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

2 دۆلەتنىڭ ماتارىپ ساھەسىدىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىمۇ ئۈزلۈكسىز كۆچەيدى. 2 يىلدىن بۇيان جۇڭگو بىلەن پولشىنىڭ ماتارىپ مىنىستىرلىرى ئۆز ئارا زىيارەتتە بولدى. 2 دۆلەتنىڭ ماتارىپ ئالماشتۇرۇش ھەمكارلىق پىلانى ئىمزالاندى. 2 تەرەپنىڭ ئوقۇغۇچىلارنى ئالماشتۇرۇش ساھەسى بىر ئاز كېڭەيدى، ئوقۇغۇچىنىڭ سانىمۇ كۆپەيمەكتە.

جۇڭگو - پولشا تەنتەربىيە ساھەسىدىكى ھەمكارلىق ئالاقىسىمۇ ناھايىتى جانلاندى. جۇڭگو تەنتەربىيەۋەكىللەر ئۆمىكى پولشادا ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ تېپتىكى خەلقئارا تەنتەربىيە مۇسابىقىسىگە كۆپ قېتىم قاتناشتى. ھازىر جانباز يېتىشتۇرۇش مەركەزلىرى پولشىنىڭ ھەرقايسى جايلىردا قۇرۇلدى. جانبازلىقنى ئۆگىنىدىغان، مەشق قىلدىغانلار 30 - 40 مىڭغا يەتتى، ئاتا-بالا، ئانىسى، قىزى بىرلىكتە جانبازلىقنى مەشق قىلدىغان نۇرغۇن ئائىللەر بارلىققا كەلدى.

جۇڭگونىڭ ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنىڭ پولشىدا كەڭ تارقىتىلىشىغا ئەگىشىپ، جۇڭگونىڭ يېڭىنە بىلەن داۋالاش تېخنىكىسىمۇ پولشىدىكى ئاغرىقلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى، بۇگۈنكى كۈندە پولشىدا مەخسۇس تەربىيىلەنگەن يېڭىنە بىلەن داۋالاش ئۇستىسى 1600 گە يەتتى، ئۇلار يېڭىنە بىلەن داۋالاش جەمئىيىتى قۇردى. «پولشىنىڭ يېڭىنە بىلەن داۋالىشى» ناملىق ژۇرنال چىقاردى. يېڭىنە بىلەن داۋالاش ئورۇنلىرى ۋە دوختۇرخانا قارمىقىدىكى يېڭىنە بىلەن داغلاش بۆلۈملىرى پولشىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرلەرگە تارقالدى.

پولشا رادىوم ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى بۇگۈنكى پولشا - جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى مەدەنىيەت ئالاقىسىنى ماختاپ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو بىلەن پولشىنىڭ ئارىلىقى يىراق بولسىمۇ، بىراق مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقنىڭ تەرەققىياتى 2 مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ قەلبىنى تۇتاشتۇردى، 2 دۆلەتنى يېقىنلاشتۇردى.»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

كلىنتون ئىراق بىلەن بولغان تالاش- تارتىشنى ھەل قىلىش ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 17- نويابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 17- نويابىر مۇنداق دېدى: ئىراق بىلەن بولغان قورال- يارىغ تەكشۈرۈش مەسىلىسىدىكى تالاش- تارتىشنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىش يولىدا ئىزدىنىمەن، ئىراق، زۆرۈر تېپىلغاندا ھەربىي ۋاستىلەرنى ئىشقا سېلىشنىمۇ چەتكە قاقمايمەن.

كلىنتون كانىساستىكى بىر ئايروپىلان زاۋۇتىدا سۆز قىلغاندا، قانداق دېپلوماتىيە يوللىرىنى قوللىنىدىغانلىقىنى كونكرېت شەرھلىمىدى. خەۋەرگە قارىغاندا، ئامېرىكا بىلەن ئەنگلىيە ئىراقنى قورال- يارىاق تەكشۈرۈش مەسلىسىدە ھەمكارلىشىشقا دەۋەت قىلىش ئۈچۈن ئىراققا يۇرگۈزۈلۈۋاتقان «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» پىلانىنى «مۇۋاپىق تەگىشىش» ئۇسۇلىدا فرانسىيە ۋە روسىيە بىلەن كېڭىشۈېتىپتۇ، دەپ ھېسابلىغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئىراقمۇ بىر يېڭى تەكلىپ يەنى، قورال- يارىاغ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى خادىملىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەگىشىش، خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمي ئەزا 5 دۆلەتنىڭ قورال- يارىاغ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى باراۋەر ھوقۇقتا ئىگە قىلىش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەن. خەۋپسىزلىك كېڭىشى بۇ نۇقتىغا قوشۇلسا، ئىراق ئامېرىكىلىق قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ ئىراققا قايتىپ كېلىشىگە رۇخسەت قىلىدۇ، دېگەن.

بۇ تەكلىپنى ئامېرىكا تەرەپ رەت قىلدى. ئاقساراي باياناتچىسى مىكالى مۇنداق دېدى: «ئىراقنىڭ قورال تەكشۈرۈش خادىملىرىنىڭ تەركىبىنى بەلگىلەشكە ھەققى يوق». ئىراق ئۆتكەن ئاينىڭ ئاخىرىدا قورال تەكشۈرۈش مەسلىسى توغرىسىدا چىقارغان قارارىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك.

ئامېرىكا «خەۋەرلەر ھەپتىلىك ژۇرنىلى» نىڭ 16- نويابىر ئىلان قىلغان خەلق رايىنى سىناش تەتقىقاتىدا قارىغاندا، ئىراققا قورال كۈچى ئىشلىتىشنى ياقلايدىغانلارمۇ، ئۇنىڭغا قارشى تۇرىدىغانلارمۇ % 50 نى ئىگىلىگەن. بۇ ئامېرىكا جامائىتىچىلىكى ئوتتۇرىسىدا بۇ مەسىلىدە ئېغىر ئىختىلاپ بارلىقىنى چۇشەندۇرىدۇ.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۇجياك كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئىلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇلۇ، پارچە باھاسى: 25 پۇلۇ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان 6 بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
نويابىر
20
پەيشەنبە

ئۇرۇمچىنىڭ ھاۋارايى:
ئازراق قار يېغىپ، كېيىن بۇلۇتلىنىدۇ، تېمپېراتۇرا 12 ℃ - - 4 ℃ - بولىدۇ، 3 بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

— ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇننىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى بويىچە 2 - باسقۇچلۇق سەپەرۋەرلىك يىغىندا قىلغان سۆزى

(1997 - يىل 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى)

يولداشلار:

بىز بۈگۈن چاقىرغان بۇ يىغىن ھەم ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى يېتەكچىلىك كومىتېتى ئۈرۈمچى شەھىرىدە چاقىرغان «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى نەق مەيدان يىغىنى، ھەم ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈش يۈزىسىدىن 2 - باسقۇچقا قەدەم قويۇشقا سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ھېسابلىنىدۇ.

بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 15 - كۈنى مەركىزىي كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىغا ئاساسەن، مەملىكەت مىقياسىدا «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇرغاندىن بۇيان، ئۈرۈمچى تۆمۈريول ئىدارىسى، خەلق ئاۋىئاتسىيە ئىدارىسى، ئاپتونوم رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى، قۇرۇلۇش نازارىتى، ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاياللار بىرلەشمىسى قاتارلىق تارماقلار ئۆز ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، پۈتۈن سىستېما بويىچە ۋەزىپىلەرنى تېزدىن ئورۇنلاشتۇردى. سانجى، باينغولىن، ئاقسۇ، تارباغاتاي، قاراماي، ئىلى، قۇمۇل، تۇرپان، قەشقەر، بورتالا قاتارلىق جايلار ئارقا - ئارقىدىن ھەر خىل سەپەرۋەر قىلىش يىغىنلىرىنى ئاچتى ھەمدە كەڭ كۆلەمدە تۈزەش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايون بويىچە جايلار، ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەر ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە، روشەن ئۈنۈمگە ئىگە تۈرلۈك «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيەتلىرىنى تېزدىن قانات يايدۇرۇپ، سۆز - ھەرىكەتتە مەدەنىي بولۇش، مۇھىت تازىلىقى، مۇلازىمەت سۈپىتى، قاتناش تەرتىپى قاتارلىق جەھەتلەردە روشەن ئۈنۈم ۋە باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. بولۇپمۇ ئۈرۈمچى شەھىرى تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا ئۈلگە بولۇپ، باشلامچىلىق ۋە تەسىر كۆرسىتىش رولىنى ئوينىدى. مېنىڭچە، ئۈرۈمچى شەھىرى قانات يايدۇرغان پائالىيەتلەر ئاساسلىقى مۇنداق بىر نەچچە ئالاھىدىلىككە ئىگە: بىرىنچىدىن، رەھبەرلەر ئەھمىيەت بېرىپ، پائال ھەرىكەتكە كەلگەن. مەركىزىي كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 15 - كۈنى تېلېفون يىغىنى چاقىرغاندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھىرى 7 - ئاينىڭ 18 - كۈنى شەھەر بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىردى، شەھەرلىك پارتكوم بىلەن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، بىۋاسىتە ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىۋاسىتە سەپەرۋەر قىلدى، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ چاقىرىلىشى بىلەن 97- يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىنىڭ ئۆتكۈزۈلۈشىنى كۈتۈۋېلىشنى پۇرسەت دەپ بىلىپ، قاتلاممۇقاتلام سەپەرۋەر قىلىپ، كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللىدى. ئىككىنچىدىن، پائالىيەتلەرنى مەركەزلىك ئېلىپ باردى، جەڭ ئورۇنلاشتۇردى، مەخسۇس تۈر بويىچە تۈزەش سالمىقىنى ئاشۇرغان. 4 جەھەتتىكى ۋەزىپىگە ئاساسەن، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 4 قېتىم مەخسۇس تۈر بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى چاقىرىپ، 4 قېتىم سالمىقى زور بولغان مەخسۇس تۈر بويىچە تۈزەش، تەرتىپكە سېلىش پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. ئۈچىنچىدىن، ماسلىشىپ ھەرىكەت قىلىپ، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرگەن. تۆمۈريول، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى، قاتناش، سودا- سانائەت، باج، ج خ، پوچتا - تېلېگراف، شەھەر قۇرۇلۇشى، سودا تارماقلىرى ۋە ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئاياللار بىرلەشمىسى، رايونلار، ئىش باشقارمىلىرى، ئاھالە كومىتېتلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، مەزمۇنى مول بولغان «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى. تۆتىنچىدىن، قىزىق نۇقتا، قىيىن نۇقتا مەسىلىلىرىنى گەۋدىلىك ھەل قىلغان. ئۇزاقتىن بۇيان ھەل بولماي كېلىۋاتقان بىر مۇنچە مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ئاممىنى رازى قىلىپ، دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىن كەلگەن نۇرغۇن مېھمانلارنىڭ ئالقىشىغا سازاۋەر بولدى. قىسقىسى، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى چوڭ سىستېمىلار، رايونلار، ناھىيە، ئىدارىلەر، ئىش باشقارمىلىرى، ئاھالە كومىتېتلىرى ئىنتايىن تىرىشتى، نەتىجە ناھايىتى گەۋدىلىك بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرىدە «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى نەق مەيدان يىغىنى ئېچىشنى قارار قىلغانلىقى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ خىزمەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرگەنلىكى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2 - باسقۇچىدا تېخىمۇ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، تېخىمۇ زور ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەر، يېزىلارغا يەنە ئۈلگە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

11 - ئاينىڭ 14 - كۈنى مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىرىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن مەركىزىي كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل

11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى ۋە تىنىمىزنىڭ غەربىدىكى چېگرا مۇداپىئە قاراۋۇلخانىسى- سىمخانا چېگرا

ئاپتونوم رايون «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى بويىچە 2 - باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنى چاقىردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى 11- ئاينىڭ 18- كۈنى ئۈرۈمچىدە «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى بويىچە 2 - باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش يىغىنى چاقىردى. يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن سۆز قىلدى (تولۇق تېكىستى ئايرىم بېرىلدى).

قېيۇم باھاۋۇدۇن قاتارلىق رەھبەرلەر ۋەيىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر 18 - نويابىر چۈشتىن ئىلگىرى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونى «بېيجىڭ»يولى كوچا ئىش باشقارمىسى قاتارلىق 7 ئورۇننى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.چۈشتىن كېيىنكى يىغىندا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونى قاتارلىق 5 ئورۇننىڭ تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق خىزمەت ۋەزىپىلىرى ئورۇنلاشتۇرۇلدى، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2- باسقۇچتىكى ۋەزىپىسى نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، دائىرىنى كېڭەيتىپ، مەزمۇننى تولۇقلاپ، يۈكلىمىلەرنى بېيىتىپ، پائالىيەتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئىكەنلىكى ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىغا دائىر كىچىك ماتېرىيال

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىدا تۇرپان بېكىتىدىن قەشقەرگىچە رېلىس ياتقۇزۇلىدۇ، ئۇنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1445.68 كىلومېتىر، بۇنىڭ ئىچىدە تۇرپاندىن كورلا غەربىي بېكىتىگىچە بولغان 475.8 كىلومېتىر قىسمى 1984 - يىلى پۈتتۈرۈلگەن، كورلا غەربىي بېكىتىدىن قەشقەر شەھىرىگىچە بولغان 969.9 كىلومېتىر مۇساپىدە 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنى قۇرۇلۇش رەسمىي باشلاندى.

غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى بۈگۈر، كۇچا،توقسۇ، ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى، ئاقسۇ، كەلپىن، مارالۋېشى، پەيزاۋات، ئاتۇش، قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنى بېسىپ ئۆتۈپ قەشقەر شەھىرىگە بارىدۇ. ئۇ 2 ۋىلايەت، 2 ئوبلاستنىڭ 11 ناھىيە، شەھىرىنىڭ تەۋەسىدىن ئۆتىدۇ.

غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىغا تەخمىنەن 6 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىندى، يول ياساش مۇددىتى 3 يېرىم يىل بولۇپ، 2000 - يىل 3 - ئاينىڭ 6 - كۈنى پۈتۈپ قاتناش باشلىنىدۇ. قاتناش باشلانغاندىن كېيىن 2 جۈپ يولۇچىلار پويىزى قاتنايدۇ، 64 جايدا يولۇچىلار بېكىتى، 11 جايدا يۈك توشۇش تىجارىتى بېكىتى تەسىس قىلىنىدۇ. پۈتۈن لىنىيىنىڭ ئىقتىسادىي ترانسپورت مىقدارى يېقىنقى مەزگىلدە 5 مىليون توننا، كەلگۈسىدە 15 مىليون توننا بولىدۇ.

غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنىڭ قۇرۇلۇش مىقدارىغا دائىر تەخمىنىي سانلىق مەلۇماتلار:

ئۇل قۇرۇلۇشىدا 42 مىليون كۇپ مېتىردىن ئارتۇق توپا - تاش قۇرۇلۇشى ئورۇندىلىدۇ.

كۆۋرۈك، سۈڭگۈچ قۇرۇلۇشىدا چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك كۆۋرۈكتىن 524 ى سېلىنىدۇ، 2780 سۈڭگۈچ ياسىلىدۇ. ئاساسىي لىنىيە ۋە بېكەت لىنىيىلىرىگە 1 مىليون 600 نەچچە مىڭ كۇپ مېتىر خىش ياتقۇزۇلىدۇ.

رېلىس ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشىدا ئاساسىي لىنىيىگە 965.654 كىلومېتىر، بېكەت لىنىيىسىگە 76.278 كىلومېتىر رېلىس ياتقۇزۇلىدۇ.

كۆزۈك، سۇغۇچ قۇرۇلۇشىدا چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك كۆۋرۈكتىن 524 ى سېلىندۇ، 2780 سۇغۇچ ياسىلىدۇ. ئاساسىي لىنىيە ۋە بېكەت لىنىيىلىرىگە 1 مىليون 600 نەچچە مىڭ كۇب مېتر خىش ياتقۇزۇلىدۇ.

رېلىس ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشىدا ئاساسىي لىنىيىگە 965.654 كىلومېتر، بېكەت لىنىيىسىگە 76.278 كىلومېتر رېلىس ياتقۇزۇلىدۇ.

171 مىڭ 480 كۋادرات مېتر بېكەت ئۆيلىرى، 225 مىڭ 30 كۋادرات مېتر تۇرمۇش ئۆيلىرى سېلىنىدۇ.

غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشىنى ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى ئېلىپ بارىدۇ.

قۇرۇلۇشنى تۆمۈريول مىنىستىرلىكى 1 - چارلاش - لايىھىلەيدۇ.

قۇرۇلۇش قىلغۇچى ئورۇنلار: تۆمۈريول مىنىستىرلىكىنىڭ 1 -قۇرۇلۇش ئىدارىسى، 15 - قۇرۇلۇش ئىدارىسى، بىكتۈمن قۇرۇلۇش 1 - شىسى، ئۇرۇمچى تۆمۈريول قۇرۇلۇش باش شىركىتى. تۆمۈريول مىنىستىرلىكى لايىھىلەش ئاكادېمىيىسى بىلەن ئۇرۇمچى تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش بۆلۈمى قۇرۇلۇشنى نازارەت قىلىدۇ.

غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى جەمئىي 80 مىڭ مودىن ئارتۇق يەر ئىگىلەيدۇ.

ئۆيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شىنجاڭ رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ نازارىي شامىك، ئۇرۇمچىدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى، ئاخبارات ساھەسىدىكىلەر ۋە مۇناسىۋەتلىك خادىملاردىن بولۇپ 180 دىن كۆپرەك كىشى قاتناشتى.

ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى 1982 - يىلى 15 - نويابىر ئاڭلىتىشنى باشلىغان بولۇپ، ئەينى چاغدىكى كۈندىلىك ئاڭلىتىش ۋاقتى5 سائەت 5 مىنۇت ئىدى، ئارىدىن 15 يىل ئۆتكەن بۈگۈنكى كۈندە مۇستەقىل 6 بۆلۈم، 69 كەسپىي خادىمغا ئىگە، كۈنلىگە 11 سائەت 30 مىنۇت ئاڭلىتىش بېرىدىغان، 50% كە يېقىن پروگراممىا بىۋاستە ئاڭلىتىلىدىغان بىر قەدەر مۇكەممەل ئىستانسىغا

ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بەرگەنلىكىنىڭ 15 يىللىقى تەبرىكلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز سائىمل مۇھەممەت خەۋىر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى 18 - نويابىر پائالىيەت ئۆتكۈزۈپ، ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بەرگەنلىكىنىڭ 15 يىللىقىنى تەبرىكلىدى. تەبرىكلەش پائالىيىتىگە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشمىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، شىنجاڭ رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە نازارىتىنىڭ نازارى شامىك، ئۇرۇمچىدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى، ئاخبارات ساھەسىدىكىلەر ۋە مۇناسىۋەتلىك خادىملاردىن بولۇپ 180 دىن كۆپرەك كىشى قاتناشتى.

ئۇرۇمچى خەلق رادىئو ئىستانسىسى 1982 - يىلى 15 - نويابىر ئاڭلىتىشنى باشلىغان بولۇپ، ئەينى چاغدىكى كۈندىلىك ئاڭلىتىش ۋاقتى5 سائەت 5 مىنۇت ئىدى، ئارىدىن 15 يىل ئۆتكەن بۈگۈنكى كۈندە مۇستەقىل 6 بۆلۈم، 69 كەسپىي خادىمغا ئىگە، كۈنلىگە 11 سائەت 30 مىنۇت ئاڭلىتىش بېرىدىغان، 50% كە يېقىن پروگراممىا بىۋاستە ئاڭلىتىلىدىغان بىر قەدەر مۇكەممەل ئىستانسىغا ئايلاندۇرۇلماقتا.

سۆزەتە: جەڭچىلەر يېگىت ۋە قىزنى ئاتقا مىندۇرۇپ، گازارمىنى ئايلاندۇرماقتا.

چى جىنگۈاڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا ھۆكۈمەت قانۇنچىلىقى خىزمىتى پائال كۈچەيتىلمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز لۈچۈنبىن خەۋىر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا ھۆكۈمەت قانۇنچىلىقى خىزمىتى پائال كۈچەيتىلىپ، ھۆكۈمەت قانۇنچىلىقى خىزمىتىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ قانۇن بويىچە تەدبىر بەلگىلەش، قانۇن بويىچە مەمۇرىي ئىشلارنى بېجىرىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى مۇھىم رولى جارى قىلدۇرۇلدى.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپاقىلىش ئېھتىياجىغا ماسلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىز ئالدى بىلەن قانۇن چىقىرىش قەدىمىنى تېزلەتتى، بولۇپمۇ بازار ئىگىلىكى، بايلىقلارنى ئېچىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا دائىر قانۇنلارنى چىقاردى. 1995- يىلىدىن بۇيان، ھۆكۈمەتنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا سۇنغان يەرلىك قانۇن - نىزام لايىھىلىرى 20 دىن ئاشتى، ھۆكۈمەت خىزمىتىگە دائىر 60تىن ئارتۇق قائىدە - نىزامنى تۈزۈپ ئېلان قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىز مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىشتىمۇ كۈرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ھەم ئۆلارغا قاراشلىق تارماقلار مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ۋەياخشىلاشنى چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇپ، مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىشتا ساقلانغان مەسىلىلەرگە قارىتا، مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش مەسئۇلىيىتى تۈزۈمىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورناتتى ھەم قانۇن ئىجرا قىلغۇچى خادىملارنى تەربىيىلەش، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. نۆرغۇن ئورۇن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشىنى ۋە خەلق ئامىسى ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى چۆرىدەپ قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈردى.

مەمۇرىي ئىشلاردا قانۇننى ئىجرا قىلىش ھەرىكەتلىرى قېلىپلىشىشقا باشلىدى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر «مەمۇرىي ئىشلار دەۋا قانۇنى»، «مەمۇرىي ھەرىكەتلەرگە قايتا قاراپ چىقىش قانۇنى» ۋە «دۆلەت تۆلەم قانۇنى»نى يولغا قويۇش جەھەتتە نۆرغۇن خىزمەت ئىشلەپ، كادىرلارنى تەربىيىلەش، قائىدە- نىزام، تۈزۈملەرنى ئورنىتىش، ئاپپاراتلارنى تەسىس قىلىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى نۆۋەتلىق تۈتتى.

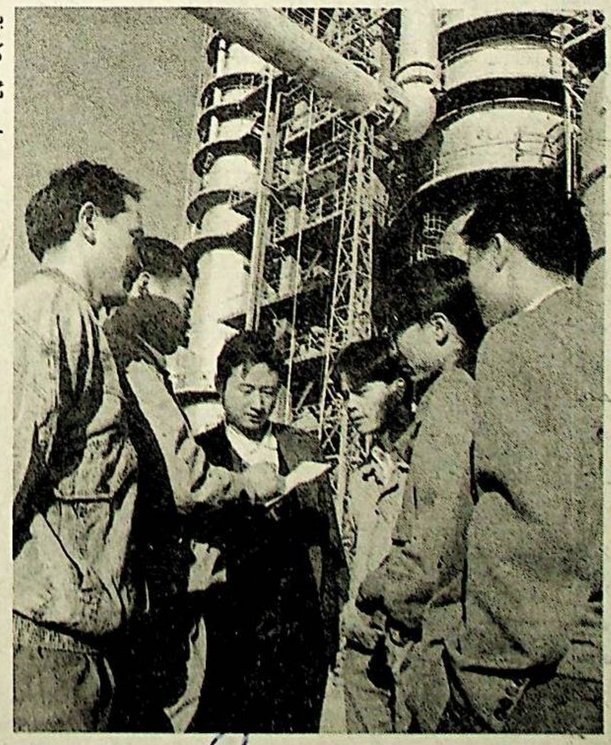

يېقىندا مايتاغ نېفىت- خىمىيە ساناتىتى باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ كاتالىز سېخى ئاپتونوم رايون ئۆتكۈزگەن 8-نۆۋەتلىك ياش ئىشچىلارنىڭ تېخنىكا ماھارىتى كۆرسىتىش مۇسابىقىسىدە 1- لىككە ئېرىشتى.

سۆزەتە: يۇ سېختىكى ماھىرلار تەجرىبە ئالماشتۇرماقتا.

ۋېن من فوتوسى

باي ناھىيىسى ماددي ۋە پەن - تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۈپەيتىپ، ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز سادىق ئىمىر خەۋىر قىلىدۇ: 1994-، 1995-، 1996- يىللىرى ئاشلىقتىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ مول ھوسۇل مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن باي ناھىيىسى بۇ يىل ماددىي سېلىنما، پەن-تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى؛ ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلىنى 182 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن 22.5 مىليون كىلوگرام ئاشۇردى.

باي ناھىيىسىنىڭ مول ھوسۇل ئېلىشتا قوللانغان تەدبىرى مۇنداق:

- ھوسۇلنى ئاشۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك پىلان- تەدبىرىنى تۈزۈپ، كۇچلۇك رەھبەرلىك ئارقىلىق پىلان -تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. باي ناھىيىسى رەھبەرلىكى ناھىيىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن 1997- يىلىنى ناھىيىنىڭ ئاشلىق يىلى قىلىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى باشلامچى كەسىپ سۈپىتىدە تۇتۇش، سۇلياۋ يېپىپ تېرىشنى بۇسۇش ئېغىزى قىلىش، ماددىي سېلىنما ۋە پەن-تېخنىكا سېلىنمىسىنى ئۇزلۇكسىز كۆپەيتىش، بىرلىك ھوسۇلغا ھۇجۇم قىلىش، ئومۇمىي ھوسۇلنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى شۇنداق يېڭى پەللىگە ئۆرلەشتىن ئىبارەت ھوسۇلنى ئاشۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك پىلان- تەدبىرىنى تۈزدى. بۇ پىلان- تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ناھىيىدىكى 6 يۇرۇش رەھبەرلىك بەنزىسى دائىرىلەرنى ھۆددىگە ئالدى، ناھىيە مەسئۇللىرى نۆۋەتلاشقا ھۆددىگە ئالدى، ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، ئىدارىلەر ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىشكە مەسئۇل بولدى؛ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە ناھىيىدىكى ئىدارە- ئورگانلاردىن 60 نەچچە كادىر ئاجرىتىلىپ، يېزا، كەنتلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، مۇقىملىق ئىشلىرىغا ھەمكارلاشتى، ھەر بىر ناھىيە، يېزا، كەنت كادىرى بىر پارچەدىن مول ھوسۇل ئېتىزى، ئۇلۇغ كۆرسىتىش ئېتىزى، قوماندانلىق ئېتىزى تېرىشقا يېتەكچىلىك قىلدى.

- پەن-تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتتى. باي ناھىيىسى بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشدا تېرىقچىلىق تېخنىكىسى ۋە مەشغۇلات ئۆلچىمىنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇپ، ناھىيىدىكى ئاگرونومدىن يۇقىرى ئۇنۇملۇق بار 25 پەن- تېخنىكا خادىمىنى يېزا، كەنتلەرگە تېرىقچىلىق تېخنىكىسى ۋە مەشغۇلات قائىدىسى بويىچە يېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتتى؛ پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ يېتەكچىلىكى ۋە يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ باشلامچىلىقىدا ناھىيە بويىچە ئۇرۇق تاللاش، سورتلۇق ئۇرۇقنى ئومۇملاشتۇرۇش چىڭ تۇتۇلۇپ، 98% زىرائەت سورتلۇق ئۇرۇق بىلەن تېرىلدى؛ خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئۇرۇقتا ئارىلاشتۇرۇپ چېچىش ئۇسۇلى چوڭقۇر

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كۆرسىتىپ، تېخنىكا زور ئۇنۇم ھاسىل قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەر، يېزىلارغا يەنە ئۈلگە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

11 - ئاينىڭ 14 - كۈنى مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىرىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن مەركىزىي كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى تېلېفون يېغىنى ئېچىپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2- باسقۇچلۇق ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇ قېتىمقى يېغىن ئىنتايىن مۇھىم يېغىن بولدى، يېغىندا ئالدىنقى بىر باسقۇچلۇق خىزمەتلەرنى خۇلاسىلەش ئاساسىدا بۇنىڭدىن كېيىن پائالىيەتنى قانات يايدۇرۇشنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، خىزمەت پىكىر يولى، باسقۇچلۇق ۋەزىپىلەر، كونكرېت تەلەپلەر ئېنىق ئوتتۇرىغا قويولدى، جايلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن ئېنىق فاكتىجن ئوتتۇرىغا قويۇلدى. تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىدە باش تېمىنى ئۆزگەرتمەسلىك،

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئورمانچىلىقى ئۆتكەن 5 يىلدا كۆرۈنەرلىك يۈكسەلدى

شانلىق 5 يىل

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: 1992 - يىلدىن بۇيان قەشقەر ۋىلايىتى «قەتئىي قوغداش، پائال يېتىشتۈرۈش، مۇۋاپىق پايدىلىنىش، ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇش» تىن ئىبارەت ئورمانچىلىق فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئورماننى كىم بىنا قىلسا، شۇ ئىگىدارچىلىق قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، ئورمانچىلىقتا كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ ۋىلايەت يېقىنقى 5 يىلدا ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) لەرنى كۆپلەپ ئورمان بىنا قىلىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە ئورمانچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشنى ۋىلايەتنىڭ كۈندىلىك مۇھىم خىزمىتى قاتارىدا چىڭ تۇتتى. جايلار ۋە ئورمانچىلىق كەسپىي تارماقلىرى ئورمانچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشتە پەن-تېخنىكىغا تايىنىپ، ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك ئورمان بىنا قىلىش يولىدا ئىزدەندى؛ ئورمانچىلىق كەسىپ قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، كەسىپ ئالاھىدىلىكى ۋە كەسىپ ئۈستۈنلۈكىگە ئاساسەن، ئېتىز-ئېرىقلارنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇش، تۈزلەڭلىكلەرنى كۆكەرتىش، «3 شىمال» ئىھاتە ئورمان سىستېما قۇرۇلۇشى، قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى، ئىقتىسادىي ئورمان قۇرۇلۇشى قاتارلىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇردى؛ تەبىئىي ئورمانلارنى باشقۇرۇش، مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، بۇ خىل ئورمانلارنىڭ قەشقەر بوستانلىقىنى قوغداشتىكى يېشىل توساقلىق رولىنى ئۈنۈملۈك جارى قىلدۇردى؛ ۋىلايەت بويىچە ئورمانچىلىق سىستېمىسىدا پارتىيە قۇرۇلۇشى، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، قانۇن-تۈزۈم تەشۋىقاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئورمانچىلىقنى تەدرىجىي ئىلمىيلىشىش، تۈزۈملىشىش، قېلىپلىشىش، قانۇن بويىچە ساغلام تەرەققىي قىلىش يولىغا سالدى. 5 يىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، شەھەر-بازار، چۆل - جەزىرىلەرنى كىشىنىڭ زوقى كەلگۈدەك يېشىل تۈسكە كىرگۈزدى، بۇ يىل 10-ئايغىچە ۋىلايەت بويىچە ماتېرىيال ئورمىنى كۆلىمىنى 872 مىڭ موغا، مۇداپىئە ئورمان كۆلىمىنى 2 مىليون 123 مىڭ موغا، ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمىنى 689 مىڭ موغا، چۆللەردە بىنا قىلىنغان يۇلغۇن كۆلىمىنى 2 مىليون 496 مىڭ موغا، قۇم تىزگىنلەش ئورمان كۆلىمىنى 979 مىڭ موغا يەتكۈزۈپ، 1992-يىلدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا 16.8 %، 12.1 %، 103 %، 52.2 % ۋە 288 % ئاشۇردى؛ ۋىلايەت بويىچە 40 مىڭ مودىن ئارتۇق كۆچەتزارلىق بىنا قىلىپ، ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 258 مىليون 300 مىڭ تۈپ ھەر خىل كۆچەت يېتىشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇردى؛ 1992-يىلدىن بۇيان 250 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى ئورمانچىلىق تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلەپ، ئورمانچىلىق تېخنىكا قوشۇنىنى زورايتتى. قەشقەر ۋىلايىتى 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئورمان بىنا قىلىشتا، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ۋىلايەت» بولۇپ باھالىنىپ مۇكاپاتلاندى، ۋىلايەتلىك ئورمانچىلىق باشقارمىسى مەملىكەت بويىچە ئورمانچىلىق سىستېمىسىنىڭ 2-بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى «ئىلغار ئورۇن»، «ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. قەشقەر شەھىرى، قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى، يەكەن، مەكىت، قاغىلىق، پوسكام قاتارلىق 8 ناھىيە (شەھەر) ئاپتونوم رايون بويىچە تۈزلەڭلىكنى كۆكەرتىش ئۆلچىمىگە يەتتى، قەشقەر شەھىرى، يېڭىسار، پوسكام قاتارلىق 6 ناھىيە (شەھەر) مەملىكەت بويىچە يېزا - بازار ئورمانچىلىق پونكىتلىرىنى ئۆلچەمگە يەتكۈزدى.

ئۈرۈمچى ئېلېكتر تورىدا توكنى پىلانلىق ئىشلىتىش لايىھىسى يولغا قويۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر خالىق** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق 3 توك ئىشخانىسى (توكنى پىلانلىق ئىشلىتىش، بىخەتەر ئىشلىتىش، تېجەشلىك ئىشلىتىشنى باشقۇرۇش ئىشخانىسى) تەرىپىدىن بېكىتىلگەن ئۈرۈمچى ئېلېكتر تورىدا بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا توكنى پىلانلىق ئىشلىتىش لايىھىسى يېقىندا يولغا قويۇلدى.

ئۈرۈمچى ئېلېكتر تورىنىڭ ھازىرقى گېنېراتورلار سىغىمى 1 مىليون 70 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، ئۈرۈمچى قىلىش» بەلگىلىمىسىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرىدۇ.

بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدا پىلانلىق توك ئىشلىتىش لايىھىسىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلمىغان ئابونتلارغا ئېلېكتر ئېنېرگىيە تارماقلىرى «ئېلېكتر ئېنېرگىيە قانۇنى» ۋە باشقا بەلگىلىمىلەر بويىچە چارە كۆرىدۇ. ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى، توك ھەققىنى ۋاقتىدا تاپشۇرالايدىغان كارخانىلار ۋە ئاھالىلەرنىڭ ئىشلىتىدىغان توكىغا توك كەمچىل بولغان چاغدىمۇ كاپالەتلىك قىلىنىدۇ.

تۇرپان شەھىرىدە يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، ئەلا سۈپەتلىك يېزا ئىگىلىكى يېتىلدۈرۈش تەرەققىياتى تېز بولماقتا

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **كېرەم نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان شەھىرى يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش ئاساسىدا يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشتىكى مەبلەغ، پەن-تېخنىكا سېلىنمىسىنى ئاشۇرۇپ، ئەلا سۈپەتلىك يېڭى سورتلارنى پائال كېڭەيتىپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى.

بۇ شەھەر يەر، سۇ بايلىقىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈچۈن، ئىلگىرىكىدەك كۆلەم قانچە كۆپ بولسا، ھوسۇل شۇنچە يۇقىرى بولىدۇ، دەيدىغان ئەنئەنىۋى قالاق ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىغا خاتىمە بېرىپ، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى پائال تەڭشەپ، 1994-يىلدىن ئېتىبارەن يېزا ئىگىلىكىدە «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» بولۇشقا يۈرۈش قىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ قوللىشى، پەن-تېخنىكا، بانكا قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ زىچ ماسلىشىپ، دېھقانلارغا ھەر جەھەتتىن مەدەت بېرىشى نەتىجىسىدە، ھەر مىللەت دېھقانلىرى بۇرۇنقى قالاق ئىشلەپچىقىرىش ئەندىزىلىرىنى بۇزۇپ تاشلاپ، بازارغا يۈزلەنگەن، ماشىنىلاشقان، كۆپ خىللاشقان يۇقىرى ھوسۇللۇق، ئۈنۈملۈك، ئەلا سۈپەتلىك يېزا ئىگىلىكىگە يۈزلەندى. بۇ تەدبىر يولغا قويۇلغان 3 يىلدىن بۇيان، تۇرپان شەھىرىدە كۆلەملەشكەن زور بىر تۈركۈم «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىك ئۈلگە كۆرسىتىش مەيدانلىرى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ ئىچىدە ھەر بىر مو ئۈزۈملۈكنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 3 توننىدىن ئاشىدىغان يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۈزۈملۈك كۆلىمى 15 مىڭ موغا يېتىپ، شەھەر بويىچە 932 مىڭ مو ئومۇمىي ئۈزۈم كۆلىمى ئىچىدە 16 % نى ئىگىلىدى. يۇقىرى ھوسۇللۇق بۇغداي كۆلىمى 40 مىڭ مودىن ئاشتى. كېۋەز ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 80 % ى يۇقىرى ھوسۇللۇق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، ئەلا سورتلۇق پاختىزارلىقلارغا ئايلاندى. بىرلىك مەھسۇلات قىممىتى 5000 يۈەندىن ئاشىدىغان كۆكتاتلىق كۆلىمى 3000 موغا، بىرلىك مەھسۇلات قىممىتى 10 مىڭ يۈەنگە يېتىدىغان قۇياش ئېنېرگىيىلىك كۆكتات پارنىك كۆلىمى 48 موغا يەتتى. بىرلىك مەھسۇلات قىممىتى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان سۇ مەھسۇلاتلىرى بازىلىرى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللىنىشكە باشلىدى. مەخسۇس كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كەسپىي ئائىلىلەر بارلىققا كەلدى. يېزىلاردا «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىك سىستېمىسىنىڭ بارلىققا كېلىشى بىلەن دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، كۆكتاتچىلىق تەرەققىياتى تېزلىشىپ، بۇ كەسىپلەرنىڭ مەھسۇلات مىقدارى، قىممىتى زور دەرىجىدە ئاشتى. 1996-يىلى شەھەر بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 32 مىڭ 225 توننىغا يېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن 11 مىڭ 219 توننا، بۇ يىل 36 مىڭ توننا ئاشتى. ئۈزۈم ئومۇمىي مەھسۇلاتى 157 مىڭ 67 توننىغا يېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن 25 مىڭ 791 توننا، بۇ يىل 170 مىڭ توننا ئاشتى، كېۋەز ئومۇمىي ھوسۇلى 9500 توننىغا يېتىپ، 1994-يىلدىكىدىن 2000 توننا ئاشتى.

پىيالمىدىكى «ئانار پادىشاھى»

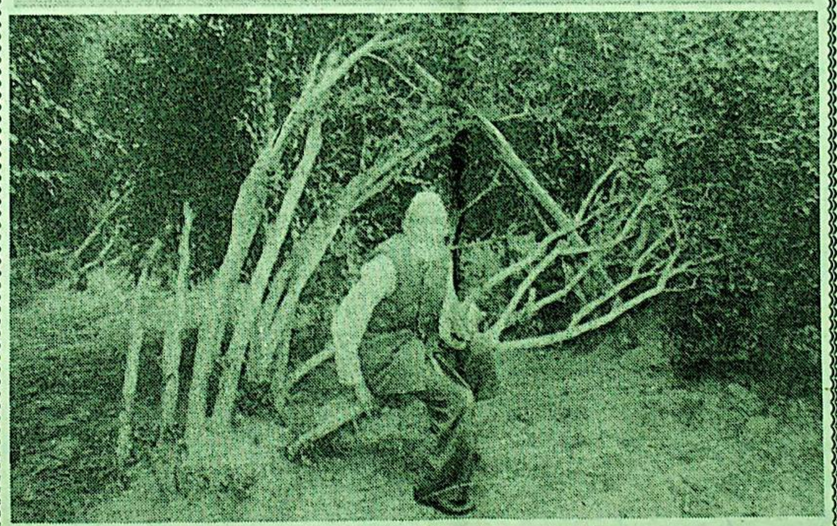

سۈرەتلىك خەۋەر

گۇما ناھىيىسىنىڭ پىيالما يېزا لەڭگەركۆل كەنت تۈگمەنبويى مەھەللىسىدە 10 تۈپ «ئانار پادىشاھى» بولۇپ، ئۇنىڭ ياشناپ كېلىۋاتقىنىغا 100 يىلدىن ئاشتى. بۇ ئانار كۆچىتىنى 83 ياشلىق پېشقەدەم باغۋەن مامۇت تۇرسۇن ھاجىمنىڭ ئاتىسى تىككەن بولۇپ، ھازىرغىچە مېۋە بېرىپ كەلمەكتە. بۇ «ئانار پادىشاھى»نىڭ ھەر بىرىنىڭ ئېگىزلىكى 5 مېتىرچە كېلىدۇ. يىلىغا ئوتتۇرىچە 1000 دىن كۆپرەك ئانار يىغىۋېلىنىدۇ. يىللىق كىرىمى 3000 يۈەنگە يېتىدۇ.

سۈرەتتە: باغۋەن مامۇت تۇرسۇن ھاجىم ۋە ئۇ باشقۇرۇۋاتقان «ئانار پادىشاھى» دىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋىرى، فوتوسى

كۇيا يېزىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **روزىمۇھەممەت ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كۇيا يېزىسى ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈردى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بىر قاتار ئېتىبار بېرىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، ئاممىنى چارۋا بېقىشقا ئىلھاملاندۇردى. ھەر يىلنىڭ بېشىدا يېزا بىلەن كەنت، كەنت بىلەن مەھەللە، مەھەللە بىلەن ئائىلىلەر چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. باقمىچىلىق، بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە يەم-خەشەك يېرى ئاجرىتىپ بەردى. يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتىمۇ ھەر خىل يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ۋاقتى-ۋاقتىدا چارۋىلارغا تۈرلۈك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى ئۇردى، شۇڭا چارۋىچىلىق مۇقىم يۈكسەلدى، ھازىر يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا 80 مىڭ 960 تۇياققا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 4048 تۇياق ئاشتى.

توردا بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا توكنى پىلانلىق ئىشلىتىش لايىھىسى يېقىندا يولغا قويۇلدى.

ئۈرۈمچى ئېلېكتر تورىنىڭ هازىرقى گېنېراتورلار سىغىمى 1 مىليون 70 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، ئۈرۈمچى ئېلېكتر توردا بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدىكى ئەڭ يۇقىرى توك ئىشلىتىش يۈكى 1 مىليون 150 مىڭ كىلوۋاتقا يېتىشى مۇمكىن. هادىسىگە تاقابىل تۇرۇشتىكى زاپاس سىغىمنى چىقىرىۋەتكەندە ئاپتونوم رايونلۇق ئېلېكتر ئېنېرگىيە ئىدارىسىگە بىۋاستە قاراشلىق ئېلېكتر ئىستانسىلىرىنىڭ مۇقىم توك چىقىرالايدىغان سىغىمى ئاران 950 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، توك ئىشلىتىش يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرۈلگەندە 200 مىڭ كىلوۋات توك سىغىمى كەملەيدۇ. ئاھالىلەرنىڭ تۇرمۇشقا ئىشلىتىدىغان توكى بىلەن سودا خاراكتېرلىك ئىشلىتىلىدىغان توكنىڭ ئېشىپ بېرىشى نىسبەتەن تېز بولغاچقا، توك ئىشلىتىش يۇقىرى پەللىگە چىققان چاغدىكى توك يۈكى بىلەن توك ئىشلىتىش پەسەيگەن چاغدىكى توك يۈكى پەرقى 350 مىڭ كىلوۋات بولۇپ، بۇ هالەت ئېلېكتر تورىنىڭ بىخەتەر، ئىجەشلىك توك تارقىتىشىغا ئىنتايىن پايدىسىز.

خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئېنېرگىيە مەنبەسىنى مۇۋاپىق تەقسىملەش ئۈچۈن، ئېنېرگىيە تارماقلىرى توك تارقىتىش، توك بىلەن تەمىنلەش ئۈسكۈنىلىرىگە بولغان رېمونتنى كۈچەيتىپ، رېمونت سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش بىلەن بىرگە، توك ئىشلەتكۈچى ئورۇنلاردىن توك بىلەن تەمىنلەشكە زىچ ماسلىشىپ رېمونتچىلىقنى ماس قەدەمدە داۋاملاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئېلېكتر ئېنېرگىيە تارماقلىرى بۇ لايىھىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇش ئۈچۈن «توك ئىشلىتىش نورمال چاغدا سانائەتكە ئىشلىتىلىدىغان توكقا كاپالەتلىك قىلىش، هالقىلىق پەسىللەردە يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان توكقا كاپالەتلىك قىلىش، كەچتە يورۇتۇشقا ئىشلىتىلىدىغان توكقا كاپالەتلىك

كۆرىدۇ. ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى، توك ھەققىنى ۋاقتىدا تاپشۇرالايدىغان كارخانىلار ۋە ئاھالىلەرنىڭ ئىشلىتىدىغان توكىغا توك كەمچىل بولغان چاغدىمۇ كاپالەتلىك قىلىنىدۇ.

بۇ شىركەت ئۆزىنى - ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىغا مېڭىپ، قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەتتۇرسۇن مەتىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇدا 10 يىل زىيان تارتىپ ۋەيران بولۇش گىردابىغا بېرىپ قالغان كېرىيە ناھىيىلىك يېمەك- ئىچمەك شىركىتى يېقىنقى 3 يىلدىن بۇيان كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدى.

بۇ يېمەك- ئىچمەك شىركىتى باشقۇرۇشنىڭ مۇكەممەل بولماسلىقى تۈپەيلى، كەسكىن بازار رىقابىتىدە پۇت تىرەپ تۇرالماي، 1985- يىلدىن 1994- يىلغىچە ئۇدا زىيان تارتىپ كەلگەنىدى. 1994- يىل ئاخىرىدا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ شىركەتنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەڭشىدى. يېڭى رەھبەرلىك بەنزىسى ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، شىركەتنى قىيىن ھالەتتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىش، ئۆيۈشۈش كۈچىنى ئاشۇردى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتتى. 1995- يىلدىن باشلاپ بۇ شىركەت ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ، 409 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، ئارال، يېڭىباغ يېزىلىرىدىن 450 مو بوز يەر ئېچىپ، بۇغداي ۋە كېۋەز تېرىدى. تاشلىنىپ قالغىنىغا ئۇزاق يىل بولغان توڭلىتىش ئىسكىلاتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، مۇز ئىشلەپ چىقىرىپ، ناھىيە بازىرىنى ۋە قوشنا ناھىيىلەرنى تەمىنلىدى. كۆكتات تېرىلغۇ كۆلىمىنى 30 موغا يەتكۈزۈپ، ئىچكى ئۆلكىلەردىن تېخنىكلارنى تەكلىپ قىلىپ، پارنىكتا كۆكتات ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ناھىيىدىكى هەر مىللەت خەلقىنى قىش، ياز سۈپەتلىك كۆكتات بىلەن تەمىنلەپ، قوشنا ناھىيىلەردىن كۆكتات يۆتكەپ كېلىش تارىخىغا خاتىمە بەردى. 30 ئېغىزلىق مېھمانخانا سېلىپ، شارائىتىنى ياخشىلاپ، كىرىمنى كۆپەيتتى. 30 ئېغىز دۇكان سېلىپ ئىجارىگە بەردى. 6000 تۇياقتىن ئارتۇق قوي ۋە كالا بورداپ ناھىيە بازىرىنى گۆش بىلەن تەمىنلىدى. نەتىجىدە، بۇ شىركەتنىڭ بۇ يىل 10- ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە بولغان 3 يىل ئىچىدە كۆپ خىل ئىگىلىكتىن قىلغان ئومۇمىي كىرىمى 1 مىليون 176 مىڭ يۈەنگە، ساپ كىرىمى 634 مىڭ 200 يۈەنگە يەتتى. ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاقسۇدا چاقىرىلغان 1997- يىللىق ترانسپورت مەمۇرىي باشقۇرۇش سىستېمىسىنىڭ ئىستىل تۈزىتىش نەق مەيدان يىغىنىدا ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ترانسپورت مەمۇرىي باشقۇرۇش باش پونكىتىغا قاراشلىق قارا يۇلغۇن تەكشۈرۈش پونكىتى «مەدەنىيلىك قاتناش ساھە بەرپا قىلىش» تا ئۈلگىلىك كۆزنەك ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: يىغىن قاتناشچىلىرى نەق مەيداننى كۆرمەكتە.

تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

يېتىدۇ.

سۈرەتتە: باغۋەن مامۇت تۇرسۇن هاجىم ۋە ئۇ باشقۇرۇۋاتقان «ئانار پادىشاھى» دىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋىرى، فوتوسى

ئائىلىلەر چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى ئائىلىلەرگىچە

هازىر يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا 80 مىڭ 960 تۇياققا يېتىپ، بولتۇرقىدىن 4048 تۇياق ئاشتى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ كېرىيە ناھىيىسى 3 تەرەپنىڭ 2 مىليون 992 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ چىقىرىشى بىلەن 10- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 3 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىپ، 3 سۇ مۇنارى ياساپ، 164 كىلومېتىر تۇرۇبا ياتقۇزدى. بۇنىڭ بىلەن 23 مىڭ 958 نوپۇس، 72 مىڭ 540 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى ياخشىلىنىپ، ۋەزىيەت ئايرىم- ئايرىم هالدا %43.5 ۋە %121 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

مەتتۇرسۇن مەتىمىن

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش 3 يىللىق قۇرۇلۇشىدا 16 سۇ زاۋۇتى قۇرۇلدى، 23 قۇدۇق قېزىلىپ، 8 سۇ مۇنارى، 9 سۇ كۆلچىكى ياسالدى، 544.91 كىلومېتىر تۇرۇبا ياتقۇزۇلدى. بۇنىڭ بىلەن 95 مىڭ 500 ئادەم ۋە 208 مىڭ 760 تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيى هەل بولدى.

ماخمۇت داۋۇت

△ يېزا ئىگىلىك 3 - شى 50 - تۈەن - مەيدانى بۇ يىل 175 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 120 توسما ياسىدى، 780 كىلومېتىر ئېرىق- ئۆستەڭنى قايتا رېمونت قىلىپ، 135 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنىڭ سۇغىرىلىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

رەيھانگۈل

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كويا يېزىسى 10- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 492 تۇياق كالىنى توڭلىتىلغان ئىسپېرما بىلەن ئۇرۇقلاندۇرۇپ، بوغاز بولۇش نىسبىتىنى % 86كە يەتكۈزدى.

روزىمۇھەممەت ئۆمەر

△ ئاتۇش شەھىرىنىڭ كاتتايلاق يېزىسىدىكى دېھقانلار 10- ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە قوغۇن سېتىپ 180 مىڭ 550 يۈەن كىرىم قىلدى.

تۇرغۇن پەيزۇللا

△ باي ناھىيىسىنىڭ سايرام يېزىسىدا بۇ يىل 10- ئاينىڭ 20- كۈنىگىچە 10 مىڭ تونىنا ئوت - چۆپ، 5000 تونىدىن ئارتۇق سىلوس تەييارلىنىپ، چارۋىلارنى بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشكە پۇختا ئاساس يارىتىلدى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ مەكىت ناھىيىسىنىڭ شېھىتدۆڭ يېزىسىدىكى دېھقانلار يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان 253 ماشىنا، چوڭ- كىچىك تراكتور، 195 چاتما سايمان سېتىۋېلىپ، ماشىنا ئارقىلىق تېرىقچىلىق قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

تۇرسۇن تىرىك

△ يەنجى ناھىيىسىنىڭ يوگىنىڭ يېزىسىدىكى چوخاۋچو كەنتى كۈز پەسلىدىكى دېھقانچىلىقنىڭ بوش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ 1715 مو ئۈنۈمسىز يەرنى ئاغدۇرۇپ، بىر قىسمىنى سالا ئېتىزغا ئايلاندۇردى، بىر قىسمىنى تۈزلەپ، قىرغاقلىرىنى ياساپ ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئۈچۈن تەخلەپ قويىدى.

ئامىنەم ھەمدۇل

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازىرى بۇ يىل 9- ئاينىڭ 2- كۈنىدىن 10- ئاينىڭ 23- كۈنىگىچە 1 مىليون 762 مىڭ 124 يۈەن مەبلەغ سېلىپ 8 كەنتنىڭ 24 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى توپا يولىغا شېغىل ۋە ماي ياتقۇزۇپ ئۆتاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قاتناش قىيىنچىلىقىنى هەل قىلدى.

بەختى تۇراق

غەيرەتلىك ئايال ئامىنەم

سۈرەتلىك خەۋەر

چاپچال ناھىيىسىنىڭ شەھەردىن يىراق ئەڭ نامرات چوگبوغرا يېزا تۆۋلغا كەنتىدىكى 50 ياشلىق دېھقان ئايال ئامىنەم پارتىيىنىڭ دېھقانلارنى بازارغا يۈزلەندۈرۈش سىياسىتىدىن ئىلھاملىنىپ ئاشخانا ئېچىپ ئائىلىسىنى هاللىق ئائىلىگە ئايلاندۇردى.

ئامىنەم 12 بالىنىڭ ئانىسى. يولدىشى ئاغرىقچان بولۇپ قالغانلىقتىن، تۇرمۇشتا خېلىلا قىيىنچىلىقى بار ئىدى. لېكىن ئامىنەم تەمە بىلەن نامراتلىقتا ئۆتۈشنى نومۇس بىلىپ، مەردانىلىك بىلەن بۇ يېزا بازىرىدا تۇنجى قېتىم ئاشخانا ئېچىپ، تاماقنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاش ئارقىلىق ئىستېمالچىلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىپ، بازار تېپىپ، زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ كەلمەكتە.

هازىر ئۇنىڭ خىشتىن سالغان 5 ئېغىزلىق ئۆيى، 4 مو مېۋىلىك بېغى، 1 چوڭ تراكتورى، 30 نەچچە ئات، كالا، قويلىرى بار، ئامىنەم ئاشخانىدىنلا بىر ئايدا ئوتتۇرىچە 4000 يۈەن كىرىم قىلالايدۇ.

سۈرەتتە: ئامىنەم ئاشخانىدا ئىشلىمەكتە.

ئادىلەم ئابدۇۋەلى خەۋىرى، فوتوسى

5 يىلغا ئاپتونوم رايونىمىزدا 55 «ئۇيغۇر باشلانغۇچ مەكتىبى» قۇرۇلۇپ، نامراتلىق تۆپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 40 مىڭ بالا ئوقۇش پۇرسىتىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇخېلىل مەمتىلى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى» يولغا قويۇلغان 5 يىلدىن بۇيان، جەمئىيەتتىكى هەر ساهە كىشىلىرىنىڭ قوللاپ قۇۋۋەتلىشى بىلەن كۆرۈنەرلىك تەرەققىياتلارغا ئېرىشتى. بۇ جەريانىدا نامراتلىق تۆپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان نەچچە ئون مىڭ بالا يارەمگە ئېرىشىپ، ئوقۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

1992- يىلى 7- ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى بىلەن شىنجاڭ ياشلار- ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى قۇرۇلغانىدى. بۇ جەمئىيەت «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇش، ئىشانە توپلاش، يىغىلغان ئىئانىنى «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى»غا ئىشلىتىشكە مەسئۇل ئىدى. بۇ جەمئىيەت هەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق كومىتېتلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى»نىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى. 1993- يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 12 ۋىلايەت، ئوبلاستتا «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى»غا يېتەكچىلىك قىلىدىغان ئىشى بېجىرىش ئورنى قۇرۇلدى. شىنجاڭ ياشلار- ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى ئىئانە قىلىنغان پۇلنى قالايمىقان ئىشلىتىش، ئوزۇنىڭ قىلمىشلارنىڭ سادىر بولۇشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئوچۇن، ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، ئىئانە قىلىنغان پۇللىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى»نى تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، هەرقايسى ساهەلەردىكى كىشىلەرنى «ئۇيغۇر قۇرۇلۇشى» ئوچۇن پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇ جەريانىدا ئۇلار 17 مىليون يۈەن ئىئانە توپلىدى. بۇ پۇلغا تاينىپ ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 55 ئورۇندا «ئۇيغۇر باشلانغۇچ مەكتىپى» قۇردى، نامراتلىق تۆپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 40 مىڭ بالىنى مەكتەپكە قايتۇرۇپ كەلدى، ئۇيغۇر باشلانغۇچ مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

ئۇرۇمچى ناهىيىسىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «3 بىلەن بىرلەشتۈرۈش» نىڭ ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى ناهىيىسى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «3 بىلەن بىرلەشتۈرۈش»كە ئەھمىيەت بېرىپ، پىلانلىق تۇغۇت گۇۋاهنامىسى ئالغان ئائىلىلەرگە تۇرلەرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىپ، ئۇلارنىڭ هاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ئۇرۇمچى ناهىيىسىدە 24 يېزا (بازار)، 150 مىڭدىن ئارتۇق نوپۇس بار. ناهىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1995- يىلدىن بۇيان، پىلانلىق تۇغۇت گۇۋاهنامىسى ئالغان 1665 ئائىلىنىڭ ئومۇمىي 1800 يۇەندىن يۇقىرى ئائىلىلەر قاتارىغا ئوتكۈزۈش تەدبىرلىرىنىڭ ئەھمىيلىششىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلار كارخانا ئاچسا ئالدىن قەرز پۇل بەردى؛ دېھقانچىلىق قىلسا ئالدىن ئۇرۇقلۇق، خىمىيۇي ئوغۇت، تېخنىكا قاتارلىق جەهەتلەردىن ياردەم بەردى. بۇنىڭ بىلەن 3 يىلدىن بۇيان بۇ ناهىيىدە ئاز ئوغۇپ، تېز بېيىپ هاللىق سەۋىيىگە يەتكەن ئوڭلىلىك ئائىلە 97 گە، مەدەنىي ئائىلە 920 گە يەتتى. ياردەم بېرىلىدىغان ئائىلە 72 دىن 9 غا ئازايدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇغۇت قارىشىدا ئوزگىرىش بولدى.

تېكەس ناهىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسىنىڭ خىزمەت بىناسى يۇتۇپ بېقىندا ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇپ بېرىلدى. بۇ قۇرۇلۇشقا ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، ئىلى ئوبلاستلىق، تېكەس ناهىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى 740 مىڭ يۇەن مەبلەغ سالدى.

سۈرەتتە: تىجارەت باشلاش مۇراسىمىدىن كۆرۈنۈش. *غەيرەت ئابدۇرېشت فوتوسى*

قۇمۇل شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى دېھقان، چارۋىچىلارنى بازار ئېگىلىگە يېتەكلىدى

ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنى ئومۇميۈزلۈك ئىلگىرى سۈرەيلى

سادىر قادىر

(ئاپتونوم رايونلۇق ماتارىپ كومىتېتىنىڭ مۇدىرى)

پارتىيە 15-قۇرۇلتىيىدا پەن-تېخنىكا ئارقىلىق دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسى ۋە داۋاملىق تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا ئايدىڭلاشتۇرۇلۇپ، مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرى، كېيىنكى ئەسرنىڭ باشلىرىدىكى ماتارىپ خىزمىتى ئىتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى. يولداش جياڭ زېمىن دوكلاتىدا: «ماتارىپنى ئالدىن راۋاجلاندۇرۇش ئىدىغان ئىستراتېگىيىلىك ئورۇنغا هەققىي قويۇش، ئوقۇتقۇچىلارنى هۆرمەتلەپ، ماتارىپقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. هەرقايسى جەهەتلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى زور دەرىجىدە ئومۇملاشتۇرۇپ، ياشلار، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئىچىدىكى ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىپ، هەر خىل شەكىلدىكى كەسپىي ماتارىپ ۋە چوڭلار ماتارىپىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، ئالىي ماتارىپنى مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ماتارىپ قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، ئالىي ماتارىپنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنىڭ ئىسلاهات قەدىمىنى تېزلىتىش، ماتارىپ بايلىقلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش لازىم. پارتىيىنىڭ ماتارىپ فاكتورىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەربىيىلەنگۈچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەهەتلەردىن ئەتراپلىق تەرەققىي قىلغان سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى يېتىشتۈرۈش كېرەك» دەپ كۆرسەتتى. بۇ سۆزدە ماتارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات نىشانىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ماتارىپ خىزمىتىگە نىسبەتەن تېخىمۇ يۇقىرى نىشان ۋە تەلەپلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

ئالدى بىلەن بىز 21-ئەسىردىكى شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈشنىڭ ئىختىساسلىقلارغا بولغان تەلىپىنى چىقىش قىلىپ، كۆلەم سۈرئىتى بىلەن سۈپەت ئوتۇرىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ ۋە بىر تەرەپ قىلىپ، رايونىمىز ماتارىپ ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ مۇهىم نۇقتىسىنى مقدار ۋە كۆلەمنى كېڭەيتىشتىن ماتارىپ سۈپىتى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشكە يۆنىكىشىمىز، كۆلەم سۈرئىتى بىلەن سۈپەت ئوتۇرىسىدا بىردەك تەرەققىي قىلدۇرۇش فاكتورىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ماتارىپ ئىشلىرىنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

ئىككىنچىدىن، «2 ئاساس»نىڭ مۇهىملىق ئورنىدا قەتئىي تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ، 2000-يىلى رايونىمىز ئومۇمىي ئاهالىسىنىڭ 70 % ىنى ئىگىلىگەن رايونلاردا 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى ئاساسىي جەهەتتىن ئوموملاشتۇرۇش ۋە 1997- يىلى ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئىچىدىكى ساۋاتسىزلىقنى ئاساسىي جەهەتتىن تۈگىتىشتىن ئىبارەت تارىخىي ۋەزىپىنى تىرىشىپ ئەملەگە ئاشۇرۇش كېرەك. 9 يىللىق مەجبۇرىيەت ماتارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلار ئىچىدىكى ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش پەن-ماتارىپ ئارقىلىق دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى زور تەدبىر. بىز «2 ئاساس» بىلەن باشقا قاتلام، تۈرلەردىكى ماتارىپنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، سىياسەت تەدبىرلىرى ۋە مەبلەغ سېلىنمىسى جەهەتتە «2 ئاساس»قا مايىل بولۇشنى ئورۇنداپ، «رايونلار بويىچە پلانلاش، تۈرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش، باسقۇچلار بويىچە يولغا قويۇش» پرىنسىپىغا ئاساسەن، رەهبەرلىكنى كۈچەيتىپ، مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، بىر تۇتاش پلانلاپ، تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «2 ئاساس» خىزمىتىنى پائال، پۇختا قەدەملەر بىلەن ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. شىنجاڭنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ماتارىپى بىر قەدەر ئاجىز، بولۇپمۇ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ماتارىپى بىر قەدەر ئاجىز. بىز ئاساسلىق زېهنىي كۈچىمىزنى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ماتارىپىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا قويۇپ، هەققىي تەدبىرلەر ئارقىلىق ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ ماتارىپىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ماتارىپ قۇرۇلمىسىنى رەتكە سېلىشنى تېزلىتىپ، كەسپىي تېخنىكا ماتارىپىنى ۋە چوڭلار ماتارىپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشىمىز زۆرۈر.

كەسپىي مەكتەپلەر ماتارىپى بىلەن كەسپىي تەلىم-تەربىيە بىرىلىدىغان هەمدە باشقا ماتارىپ ئىشلىرى بىلەن ئۇزۇنارا تۇتاشتۇرۇلىدىغان كەسپىي ماتارىپ سستېمىسىنى هەمدە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىيات ئېهتىياجىغا ئۇيغۇن بولغان ماس راۋاجلاندۇرۇلىدىغان كەسپىي ماتارىپ تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشىمىز ۋە قۇرۇلمىسىنى ئىلمىي، ئاقىلانە ئوبدان لايىهەلەشنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

قۇرۇلمىسىنى تەرتىپكە سېلىشنى تېزلىتىپ، ئەۋزەللىكلەرنى ئۇزۇنارا تولۇقلاش ۋە ماتارىپ بايلىقلىرىدىن ئورنىق بەھرىمەن بولۇشنى ئەملەگە ئاشۇرۇپ، مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش كېرەك.

ئاز سانلىق مىللەتلەر ماتارىپى - شىنجاڭ ماتارىپ خىزمىتىنىڭ مۇهىم ئۆقتىسى، شىنجاڭنىڭ ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە ماتارىپنى راۋاجلاندۇرۇش ئۇلۇغۋار پىلانىنىڭ ئەملەگە ئېشىش- ئاشىسلىقىدىكى ئاچقۇچ- ئاز سانلىق مىللەتلەر ماتارىپىنىڭ هەققىي ئىسلاهاتى قىلىنغان- قىلىنماغانلىقى ۋە راۋاجلاندۇرۇلغان- راۋاجلاندۇرۇلمىغانلىقىدا. ئاپتونوم رايونىمىز ئىلان قىلغان ئوقۇتۇش دائىمي تەرتىپىنى باشقۇرۇش تەلىپىگە ئاساسەن، ئوقۇتۇشنىڭ هەرقايسى هالقىسىنى، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى تەربىيىلەش ۋە يېتىشتۇرۇشنى هەققىي تۇرده چىڭ تۇتۇپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، تەربىيىلەش ۋە يېتىشتۇرۇشنىڭ مۇهىم نۇقتىسى ئوقۇتۇش ئۇسۇلى، ئوقۇتۇش ماهارىتىگە يۆتكەش لازىم. مۇكەممەل تەكشۈرۈپ باهالاش ئوزۇملىرىنى ئورغۇزۇپ، ئوقۇتۇشتا پايدىلىنىش ماتېرىياللىرىنى تەهرىرلەش، تەرجىمە قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئاز سانلىق مىللەت نامرات رايونلىرىغا مەبلەغ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، مەبلەغ، ئەسۋاب، ئۇسكۇنىلەر جەهەتتە مۇۋاپىق تۇرده مايىل بولۇش كېرەك.

تۆتىنچىدىن، ماتارىپ فاكتورىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ماتارىپ سۈپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش لازىم. ماتارىپ ئىسلاهاتى ۋە تەرەققىياتىنىڭ تۈپ مەقسىتى- مىللەتلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىختىساسلىقلارنى كۆپ ۋە ياخشى يېتىشتۇرۇشتىن ئىبارەت. شۇڭا، ياش، ئۆسمۈر ئوقۇغۇچىلارنىڭ سىياسىي- ئىدىيىۋى تەربىيىسى ۋە ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسىنى قاتلاملار بويىچە ياخشى ئىشلەپ، ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەهەتلەردىن تەرەققىي قىلغان سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى تىرىشىپ يېتىشتۇرۇشىمىز، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئوقۇغۇچىلارغا ماركسىزملىق دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى، دىن قارىشى ۋە ئاتېىزملىق تەربىيىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىلىپ بېرىشىمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ئىلىپ بېرىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەق-ناهەقنى ئايرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەر بىلەن

خەلق ھۆكۈمىتى 1995- يىلدىن بۇيان، پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى «3 بىلەن بىرلەشتۈرۈش»كە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلار پىلانلىق تۇغۇت گۇۋاھنامىسى ئالغان 1665 ئائىلىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، ئۇلارنى ئاز تۇغۇپ، تېز بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۇلگىلىك ئائىلە، مەدەنىي ئائىلە، باشلامچى ئائىلە، ياردەم بېرىلىدىغان ئائىلىلەردىن ئىبارەت 4 چوڭ تۈرگە ئايرىپ چىقتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە پىلانلىق تۇغۇتنى «3 بىلەن بىرلەشتۈرۈش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان 10 تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياستى تۈزۈپ چىقىپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن يىللىق كىرىمى 1800 يۈەنگە يەتمەيدىغان، پىلانلىق تۇغۇتنى يولغا قويغان ئائىلىلەرنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە نۇقتىلىق ياردەم بەردى، جۈملىدىن ئۇلارنى يىللىق كىرىمى 72 دىن 9 غا تارايدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇغۇت قارىشىدا ئۆزگىرىش بولدى.

تۇبلاشتىق، ئېكەش ناھىيىلىك شىنخۇا كىتابخانىسى 740 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى.

سۈرەتتە: تىجارەت باشلاش مۇراسىمىدىن كۆرۈنۈش.

غەيرەت ئابدۇرېشىت فوتوسى

قۇمۇل شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى دېھقان، چارۋىچىلارنى بازار ئىگىلىكىگە يېتەكلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قېيۇم باياخۇن** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى دېھقان، چارۋىچىلارنى بازار ئىگىلىكىگە ئاتلىنىپ سودا-سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكچىلىك قىلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قۇمۇل شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۇچۇر مۇلازىملىقى ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلارنى كۆز قارىشىنى يېڭىلاپ سودا بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. نۆۋەتتە قۇمۇل شەھىرىدە تىزىملىتىپ رويخەتكە ئالدۇرغان يەككە سودا-سانائەتچى 8175 ئائىلىگە، خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى كارخانا 194 كە يەتتى. 1994-يىلى تاشۋېلىق، غەربىي تاغ، تەڭرىتاغ يېزىلىرىدىكى سودا-سېتىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئائىلە 50 كە يەتمەيتتى، ھازىر كۆپىيىپ 200 ئائىلىدىن ئاشتى. بۇ ئىدارە نامرات يېزا، كەنتلەرنى بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇپ، ئۆز جايىنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنى بازارغا سېلىشقا يېتەكلەپ، كەسپىي ئائىلىلەرنى كۆپلەپ يېتىشتۈردى. بۇنىڭ بىلەن بەلگىلىك كۆلەمگە ئىگە تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ئائىلىسىدىن 5ى بارلىققا كەلدى. بۇ ئىدارە 1994-يىلدىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارغا يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشقا ئېتىبار بېرىش سىياستىنى يولغا قويۇپ، ئۇلارغا 230 يايما ئورنى بەردى، ئۇلاردىن ئېلىنىدىغان 150 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق بازار باشقۇرۇش ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى؛ 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ كونىشەھەر ئاز سانلىق مىللەتلەر سودا بازىرىنى قۇردى؛ بۇ يىل يەنە شەھەر ئىچى يېزىسىغا ياردەملىشىپ كونا ماللارنى سېتىش بازىرى قۇردى.

يەككە سودا-سانائەتچىلەر بېيىغاندا دۆلەتنى، خەلقنى ئۇنتۇپ قالمىدى. ئۇلار 2 يىلدىن بۇيان جەنۇبىي شىنجاڭ، بارىكۆل قاتارلىق جايلاردىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئامىمغا 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل ئىئانە قىلدى؛ ئىقتىسادىي جەھەتتىكى قىيىنچىلىق تۈپەيلىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغان 70 ئوقۇغۇچىغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ داۋاملىق ئوقۇشىغا مەدەت بەردى.

ئاۋات بازىرىدىكىلەر پروگراممىلىق تېلېفون ئىشلىتىدىغان بولدى

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئاۋات بازىرى ناھىيە مەركىزىدىن 125 كىلومېتىر يىراقلىققا جايلاشقان بولۇپ، بۇرۇن بۇ بازاردىكى ئامما ئۇزۇن يوللۇق تېلېفون بېرىش ئۈچۈن قوشنا ناھىيىلەرگە باراتتى. ئاممىنىڭ بۇ جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن بازارلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر كۈزدە ناھىيىلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىگە دوكلات يېزىپ، پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىپ بېرىشنى تەلەپ قىلغانىدى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ يېقىندىن ياردەم بېرىشى، ئاۋات بازىرىدىكى ھەرقايسى ئىدارە-ئورگان ۋە بىر قىسىم شەخسلەرنىڭ مەبلەغ چىقىرىشى بىلەن يېقىندا بۇ بازارغا 26 تېلېفون ئورنىتىلدى.

مۇھەممەت ھۇسەيىن

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدە ياشانغانلار خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ياشانغانلار تۇرمۇشى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم سىدىق**، تەكلىپلىك مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدە ياشانغانلار خىزمىتى كومىتېتى قۇرۇلغان 10 يىلدىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قوللىشى بىلەن ياشانغانلار ئىشلىرىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، ياشانغانلار خىزمىتىنى زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيە بويىچە ھازىرغىچە ياشانغانلارغا ۋە ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىدىن 70 تىن كۆپرەكى قۇرۇلدى. كەسپىي ۋە قوشۇمچە ۋەزىپىدىكى خادىملار 280 دىن كۆپرەككە يەتتى. ھازىر بۇ ناھىيىدە 60 ياشتىن ئاشقان ياشانغانلاردىن 14 مىڭ 790 ى بار. بۇنىڭ ئىچىدە 100 ياشتىن ئاشقانلار 104.

ناھىيە بويىچە 50 تىن ئارتۇق پېشقەدەم كادىر مەسلىھەتچىلىككە، 38 پېشقەدەم كادىر كەسپىي ئىمتىھان باھالىغۇچىلىققا، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 22 كادىر مەكتەپ سىرتىدىكى تەربىيىچىلىككە تەكلىپ قىلىندى. 30 دىن ئارتۇق پېشقەدەم كادىر ناھىيىنىڭ مۇقىملىق، جەمئىيەت ئامانلىقى خىزمىتى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. ناھىيە بويىچە دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان 1590 كادىر تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىش يولىغا ماڭدى. ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ياشانغانلارنىڭ تۇرمۇش، تەمىنات قاتارلىق ئىشلىرىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلدى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققانلارنىڭ مائاشىنى تولۇقلاپ تارقىتىش، داۋالىنىش پۇلىنى ئاتچوت قىلىپ بېرىش، تۇرمۇشتا ئېتىبار بېرىش، روھىي جەھەتتىن خاتىرجەم قىلىش، قىيىنچىلىقى بولسا ۋاقتىدا ھەل قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ياشانغانلار غەم - ئەندىشە قىلمايدىغان، خاتىرجەم ياشايدىغان بولدى.

كورلا تاشيول باش ئۇچاستىكىسى پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى -خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: كورلا تاشيول باش ئۇچاستىكىسى پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزۈشكە شارائىت يارىتىپ بەردى.

كورلا تاشيول باش ئۇچاستىكىسى قارىمىقىدا پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى-خىزمەتچىلەر 740 تىن ئاشىدۇ. ئۇلار ئارىسىدا ئازادلىق ئۇرۇشىغا، 3 ۋىلايەت ئىنقىلابىغا قاتناشقان پېشقەدەم ئىنقىلابچىلار، 50-، 60-يىللاردا خىزمەتكە قاتناشقان پېشقەدەم كادىرلار، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تاشيول قۇرۇلۇشىغا ئۆچمەس تۆھپە قوشقان پېشقەدەم تاشيولچىلار بار. كورلا تاشيول باش ئۇچاستىكىسى رەھبەرلىكى پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققانلارغا كۆڭۈل بۆلۈپ، پېنسىيىگە، دەم ئېلىشقا چىققانلارنىڭ خىزمىتىگە 4 كىشىنى مەسئۇل قىلىپ، ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ بەردى؛ ئۇلارنىڭ ئىش ھەققى، تۇرمۇش پاراۋانلىق پۇلىنى ۋاقتىدا تارقىتىپ بەردى؛ داۋالىنىش خىراجىتىنى ۋاقتىدا ئاتچوت قىلىپ بەردى؛ 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ كورلا شەھىرىدە 2 ئائىلىلىكلەر بىناسى سېلىپ پېشقەدەم ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ئورۇنلاشتۇردى؛ ئۇلار ئۈچۈن 2 ئورۇندا پائالىيەت سورۇنى، دوختۇرخانا سالدى؛ پائالىيەت ئۆيىگە 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل خەجلەپ بىر يۈرۈش كۆڭۈل ئېچىش سايمانلىرى، چېنىقىش ئەسۋابلىرىنى ئېلىپ بەردى؛ پائالىيەت ئۆيى ۋە بىر قىسىم پېشقەدەم كادىرلارنىڭ ئۆيلىرىگە تېلېفون ئورنىتىپ بەردى؛ پېشقەدەم ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۈچۈن گېزىتكە مۇشتەرى بولۇپ بەردى.

يېزا ئىگىلىك 5- شى 89-تۇەن - مەيدان پارتكومى بۇ يىلقى ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، تەشۋىقاتنى كۈچەيتكەنلىكتىن ئۆزىنى ئەسكەرلىككە تىزىملاتقانلار ھەسسىلەپ كۆپەيدى.

سۈرەتتە: سەپەرۋەرلىك يىغىنىدىن كۆرۈنۈش.

قادىلخان قاسەن فوتوسى

مائارىپ ئىشلىرى بىلەن تۇرتارا ئوتاستۇرۇلىدىغان كەسپىي مائارىپ سىستېمىسىنى ھەمدە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئۇيغۇن بولغان ماس راۋاجلاندۇرۇلىدىغان كەسپىي مائارىپ تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشىمىز ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشىمىز، ھۆكۈمەتنىڭ مۇۋاپىق ماددىي ياردىمى ۋە يۆلىشى ئاستىدا، ساھەلەر، كارخانىلار، كەسپىي ئورۇنلار، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرى ۋە ھەر بىر پۇقرالارنىڭ كەسپىي مائارىپنى باشقۇرۇشىغا تولۇق تايىنىپ ھۆكۈمەتنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرى كەسپىي مائارىپنى باشقۇرۇشتەك يېڭى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈشىمىز لازىم. ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش، ئىش ئورنىدا تەربىيىلەش ۋە داۋاملىق تەربىيە مۇھىم نۇقتا قىلىنغان چوڭلار مائارىپىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكى ئىشقا ئورۇنلاشقان خادىملارنى ئىش ئورنىدا ياكى ئىش ئورنىدىن يۆتكەلگەندە تەربىيىلەش تۈزۈمىنى تەدرىجىي ئورنىتىشىمىز لازىم.

ئۈچىنچىدىن، مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشنى مۇھىم نۇقتا، سۈپەتنى ئۆستۈرۈشنى مەركەز قىلىپ، ئالىي مائارىپ ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر مائارىپىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش كېرەك. دۆلەتنىڭ يېتەكچى فاڭجېنىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە، تەتقىقاتچى ئوقۇغۇچىلار مائارىپىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، ھازىر بار بولغان تولۇق كۇرس مائارىپ كۆلىمىنى ئاساسىي جەھەتتىن تۇراقلاشتۇرۇپ، ھەر خىل مەخسۇس كۇرس مائارىپىنى مۇۋاپىق راۋاجلاندۇرۇش لازىم. ئالىي مەكتەپلەرنىڭ جايلىشىش قۇرۇلمىسى، كەسىپ قۇرۇلمىسى، قاتلام قارىشى ۋە ئائىلىرىنىڭ تەربىيىنى قەتىي تەۋرەتمەي ئېلىپ بېرىشىمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ئېلىپ بېرىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھەق-ناھەقنى ئايرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەر بىلەن كۈرەش قىلىش ئېڭىنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك. مائارىپ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتە، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئوقۇتۇش سەۋىيىسى ۋە ساپاسى ئىنتايىن مۇھىم. شۇڭا مائارىپقا مەبلەغ سېلىش تۈزۈلمىسىنى تىرىشىپ ئىسلاھ قىلىش ۋە ياخشىلاش، مائارىپ سېلىنمىسىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، تەمىناتىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، تەربىيىلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، خىزمەتتىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئەمەلىي ئوقۇتۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ سالاھىيىتىنى ئېتىراپ قىلىش خىزمىتىنى ئاچقۇچ قىلىپ، ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ھەمدە ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئوقۇتقۇچىلار ئىش ھەققىنىڭ شۇ يەردىكى ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىش ھەققىدىن تۆۋەن بولماسلىقىغا، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئولتۇراق ئۆي ھەجمىنىڭ شۇ يەردىكى ئاھالىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولماسلىقىغا، داۋالىنىشتىن بەھرىمەن بولۇشى شۇ يەردىكى دۆلەت كادىرلىرى بىلەن باراۋەر بولۇشقا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار ۋە مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىلىرىنى تەقدىرلەش، مۇكاپاتلاش تۈزۈمىنى تۇرغۇزۇپ ۋە ياخشىلاپ، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئوقۇتقۇچىلارنى ھۆرمەتلەپ، مائارىپقا ئەھمىيەت بېرىشتەك ئىجتىمائىي ئىستىلنىڭ شەكىللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

تونۇشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سالماقنى ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

مەزمۇنى تولۇق بولۇش، يۇكلىمىلەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئاخىرىغىچە تۇتۇش، ئونۇم ھاسىل قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك. باھار بايرىمىنىڭ ئالدى - كەينىدە 2- قېتىم يۇقىرى دولقۇن قوزغاش لازىم. 2- باسقۇچلۇق پائالىيەتنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي كومىتېتى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ 1 - قېتىملىق ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، يېڭىلىق يارىتىشتەك خىزمەت روھىي ھالىتى ۋە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ پۇختا ئىشلەشتەك خىزمەت ئىستىلى بىلەن پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشنىڭ تەرىشچە يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ باسقۇچتىكى ئاساسىي خىزمەت پىكىر يولى مۇنداق: شەھەرلەرنى مۇھىم نۇقتا، 4 جەھەتتىكى گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، 1 - باسقۇچتىكى خىزمەتلەر ئاساسىدا، ئۇنى مۇستەھكەملەپ، سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، تەسىرىنى ئۇزۇلۇكسىز كېڭەيتىپ، بۇ پائالىيەتنىڭ قاپلاش دائىرىسىنى تەدرىجىي زورايتىش لازىم.

2 باسقۇچتىكى خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى مۇنۇلار:

مۇھىت تازىلىقىنى ياخشىلاش جەھەتتە، ئاجىز ھالقىلارنى ئوبدان تۇتۇپ، مۇھىت ئاسراش ئەسلىھەلىرىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاممىۋى سورۇنلارنى ۋە تۇرالغۇ مۇھىتىنى ياخشىلاش كېرەك.

قاتناش تەرتىپىنى تەرتىپكە سېلىش جەھەتتە، قاتناش قائىدە - نىزاملىرى تۇغرىسىدىكى تەشۋىق - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يوللارنى تارلاشتۇرۇۋېتىش، ئىگىلىۋېلىش مەسىلىلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، ئىلمىي باشقۇرۇش ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ قاتناش قىستاڭچىلىقىنى يەنمۇ پەسەيتىش كېرەك.

سۆز - ھەرىكەتتە مەدەنىي بۇلۇشنى تەشەببۇس قىلىش جەھەتتە، ئاممىۋى سورۇنلاردا ئەدەبسىزلىك قىلىش، سۆز - ھەرىكىتى قوپال بولۇش، قائىدە - تۈزۈملەرگە رېئايە قىلماسلىق، ئومۇمنىڭ مال - مۈلكىنى ئاسرىماسلىق قىلمىشلىرىنى تەرتىپ تۈزىتىش كېرەك.

مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە، كەسىپ ئەخلاقىنى ۋە ئەلا مۇلازىمەت قىلىشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، ئىقتىسادىي پائالىيەتلەردىكى ساختا،ناچار مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىش كېرەك.

سودا سىستېمىسىدا «سودا دۇكانلىرىدا ساختا مال بولماسلىق» پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش كېرەك.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا «ئەلا مۇلازىمەت قىلىش،ياخشى ئىستىل تۇرغۇزۇش، گۈزەل مۇھىت بەرپا قىلىش ۋە خەلق رازى بولىدىغان مەمۇرلاردىن بولۇش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان مەدەنىي ئورگان بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك.

ئاممىۋى مۇلازىمەت ساھەلىرىدە، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت بويىچە ۋەدە ئېچىش ئەھۋاللىرى ھېلىمۇ مەۋجۇت. بەزى جايلار ۋە ئورۇنلاردا ھېچكىم بۇ ئىشلارنى تۇتىماۋاتىدۇ ياكى تۇتقاندەك قىلسىمۇ قولىنىڭ ئۇچىدىلا تۇتۇپ قويۇۋاتىدۇ. بۇ گەرچە ئاز ساندىكى ئەھۋال بولسىمۇ، لېكىن تەسىرى ناھايىتى يامان بولماقتا. جايلار، ئورۇنلارنىڭ 2- باسقۇچتىكى ۋەزىپىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، رەھبەرلەرنىڭ تونۇشىنىڭ ئەمەلىيلەشكەن- ئەمەلىيلەشمىگەنلىكىنى، خىزمەت بەنزىسى ۋە مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنىڭ ئەمەلىيلەشكەن - ئەمەلىيلەشمىگەنلىكىنى، تەشۋىقات، سەپەرۋەرلىك ۋە مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش پائالىيىتىنىڭ ئەمەلىيلەشكەن - ئەمەلىيلەشمىگەنلىكى، خىزمەت سەۋىيىسى ۋە ئەمەلىي ئۈنۈمىنىڭ ئىشانچا يەتكەن - يەتمىگەنلىكىنى، نازارەت مېخانىزمىنىڭ ئەمەلىيلەشكەن - ئەمەلىيلەشمىگەنلىكىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ چىقىشنى ئۇمىد قىلىمەن. جايلاردىكى مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى ئىشخانىلىرى ئۈنۈمۈپرسال ماسلاشتۇرۇش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ تارماق ۋە ئورۇنلارنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، ياخشىلىرىنى تەقدىرلىشى، ناچارلىرىنى تەنقىدلىشى، ئالاھىدە ناچارلىرىنى ئاشكارىلىشى كېرەك.

«مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ياخشى ئۈنۈمگە ۋە باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىگە ئېرىشكەن - ئېرىشمىگەنلىكىنى خەلق ئاممىسىنىڭ ھاھالىشىدىن ئۆتكۈزۈش كېرەك. جايلار ۋە ئورۇنلاردىكى ئاممىنى تۇيۇقسىزدىكى ئىشلارنى باھالاش ۋە تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشنى نازارەت قىلىشقا تەشكىللەش كېرەك: 1) پائالىيەتنىڭ تەشكىللەنگەن - تەشكىللەنمىگەنلىكىنى باھالاش؛ 2) تۈزۈمشنىڭ باسقۇچلۇق نىشانغا يەتكەن - يەتمىگەنلىكىنى باھالاش؛ 3) تۈزۈمش ئۈنۈمىدىن ئاممىنىڭ رازى بولغان - بولمىغانلىقىنى باھالاش؛ 4) ئۇزاققىچە ئۈنۈم بېرىدىغان مېخانىزم بەرپا قىلغان - قىلمىغانلىقىنى، تۈزۈمش نەتىجىسىنىڭ ئۇزاققىچە ئۈنۈم بېرەلەيدىغان- بېرەلمەيدىغانلىقىنى باھالاش. ئامما نازارەت قىلىش، ئامما باھالاشتىن ئىبارەت بۇ ياخشى ئۇسۇلنى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىپ، ئۇنىڭدا ئۇزاققىچە چىڭ تۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىدا ئۈنۈمنىڭ ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ھازىر 2- باسقۇچتىكى نىشان بېكىتىلمەيدىغان بولدى، جايلار، تارماقلار تەپسىلىي پىلان تۈزۈپ، كونكرېت نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، كۆچلۈك تەدبىرلەرنى بېكىتىپ، مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نەتىجىلەرنى جارى قىلدۇرۇپ، يېتەرسىزلىكلەرنى تۈگىتىپ، 2 - باسقۇچتىكى پائالىيەتنى تېخىمۇ ياخشى قانات يايدۇرۇشى لازىم.

2. مەزمۇننى تولۇقلاپ، يۈكلىمىنى بېيىتىپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى يۇقىرى قاتلام، كۆپ قاتلامغا قاراپ راۋاجلاندۇرۇش كېرەك

مەركىزىي كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2- باسقۇچتىكى ئاساسلىق ۋەزىپىسى ئىشانچا يەتكەن - يەتمىگەنلىكىنى، تۈزۈمش نەتىجىسىنىڭ ئۇزاققىچە ئۈنۈم بېرەلەيدىغان- بېرەلمەيدىغانلىقىنى باھالاش - تەكلەش پائالىيەتلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، كۆچلۈك تەشۋىقات، جامائەت پىكرى كەيپىياتى ۋە جامائەت پىكرى كۆچىنى شەكىللەندۇرۇپ، جانلىق، تىنىك، مول مەزمۇنلۇق تۇرلۈك «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيەتلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنى كەڭ كۆلەمدە قاتنىشىشقا جەلپ قىلىپ، قاتنىشىش داۋاملا تەربىيىگە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ مەدەنىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

3. باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇش ئارقىلىق تۈزەشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، قولغا كەلتۈرۈلگەن باسقۇچلۇق نەتىجىلەرنى ئۇزۇلۇكسىز مۇستەھكەملەش كېرەك

«مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى ئارقىلىق ئىجتىمائىي مۇھىت، جەمئىيەت تەرتىبى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. قولغا كەلتۈرۈلگەن باسقۇچلۇق نەتىجىلەرنى قاندىق مۇستەھكەملەشتىكى ئاچقۇچ «قانۇن - نىزام ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلىش، ئىلمىي باشقۇرۇش ئارقىلىق مەدەنىي بولۇش»تا. جايلار باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش داۋامىدا يولۇققان تۈرلۈك مەسىلىلەرگە ئاساسەن، مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا دائىر قانۇن تۈرغۇزۇش ئىشلىرىنى كۈچەيتىپ، شەھەر باشقۇرۇشقا دائىر بىر تۈركۈم قانۇن- نىزاملارنى ئىمكانقەدەر تېز تۈزۈپ چىقىپ، ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتىش بىلەن قانۇن - تۈزۈمنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى، ئاممىنى كەڭ كۆلەمدە سەپەرۋەر قىلىش بىلەن جەمئىيەت باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشنى بىرلەشتۈرۈشى كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىنى قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىپ، تاينىندىغان قانۇن بولۇش، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنى چوقۇم سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. فۇنكسىيىلىك تارماقلار مەنىۋى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشنىڭ ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت فۇنكسىيىسىگە كىرگۈزۈپ، ئۇنى ئۆزىنىڭ كەسپىي مەسئۇلىيىتى قىلىشى لازىم. ھۆكۈمەت تارماقلىرى باشقۇرۇش ئېڭىنى ئۆستۇرۇپ، باشقۇرۇش مەسئۇلىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئاجىز ھالقىلاردا كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۇرۇش كېرەك. قائىدە- تۈزۈم تۈرغۇزۇش خىزمىتىنى تېزلىتىپ، مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا پايدىلىق تۇرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى، مەدەنىي بولۇش ئەھدىنامىسى، مەدەنىي بولۇش قائىدىسىنى تۈزۈپ، كىشىلەرنىڭ سۆز - ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش لازىم. ئالدى بىلەن بارلىق ئاممىۋى سورۇنلار، مۇلازىمەتچىلىك كەسپى، ئورگان، مەكتەپ، زاۋۇت، كان - كارخانا قاتارلىق ئامما توپلاشقان جايلاردا ئۈنۈملۈك چارىلەرنى قوللىنىپ، مەدەنىي سۆزلەرنى ئىشلىتىش، كىشىلەرگە ئەدەبلىك مۇئامىلە قىلىشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، سەت، قوپال سۆزلەرنى ئىشلىتىشكە ۋە بارلىق مەدەنىي بولمىغان، ئەخلاقسىز قىلمىشلارغا قارشى تۇرۇش كېرەك. شەھەر باشقۇرۇش جەھەتتە، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش»نىڭ 1 - باسقۇچىدا شەھەرلەر بەزى تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بەزى باشقۇرۇش چارىلىرىنى تۈزگەن بولسىمۇ، بىراق قولغا كەلتۈرۈلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەرنى مۇستەھكەملەش ھېلىھەم بىر تۈرلۈك مۇشكۈل ۋەزىپە بولۇپ تۇرماقتا. باشقۇرۇشنى ئىككىنچىدىن، ئەخلەتلەرنى تازىلاش، توشۇش جەريانىدىكى بۇلغىنىش مەسىلىسىنى تۈپتىن تۈزەپ، ئەخلەتتىن پۈلغىنىش ۋە سۈلياۋدىن بۇلغىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئەخلەتلەرنى خالتىغا سېلىش ۋە خالتىغا قاچىلاپ توشۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، ئەخلەتتىن بۇلغىنىشنى 21- ئەسىرگە ئېلىپ كىرمەسلىك لازىم. شەھەرلەر، شارائىتى بار ناھىيە، بازارلار ئەخلەتلەرنى خالتىغا قاچىلاش ئىشىنى تېزلىتىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئەخلەتلەرنى خالتىغا قاچىلاش، زىيىنى يوق قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئەمەلگە ئاشۇرۇشى لازىم. ئۆچىنچىدىن، شەھەرلەردە كۆكەرتىلىدىغان جايلارنى زور كۈچ بىلەن ئېچىپ، شەھەرلەردىكى بوش يەرلەرنى كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۈرۈشنى تېزلىتىپ پىشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى تۆۋەن بولۇش ۋەشھەر، رايونلاردا قاقاس يەرلەر كۆپ بولۇش ئەھۋالىنى 21 -ئەسىرگە ئېلىپ كىرمەسلىك لازىم. ئاممىنى مەجبۇرىيەت كۆچىتى تىكىشكە، ئوت - چۆپ تېرىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، بارلىق بوش يەرلەرنى كۆكەرتىش لازىم. تۆتىنچىدىن، يايمىلارنى ئۆي ئىچىگە قويۇش، ساھەلەر بويىچە بازار ئېچىپ باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش لازىم. يوللارنى ئىگىلەپ تىجارەت قىلىش ئەھۋالىنى 21- ئەسىرگە ئېلىپ كىرمەسلىك لازىم. جايلار رەتكە سېلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، ھەر قانداق ئورۇننىڭ يوللارنى ئىگىلەپ تىجارەت قىلىشىنى تەستەلىكلەشتىن بۇرۇن قانۇنغا ئاساسەن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا «ئەلا مۇلازىمەت قىلىش»ياخشى ئىستىل تۇرغۇزۇش، گۈزەل مۇھىت بەرپا قىلىش ۋە خەلق رازى بولىدىغان مەمۇرلاردىن بولۇش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان مەدەنىي ئورگان بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك.

ئاممىۋى مۇلازىمەت ساھەلىرىدە، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت بويىچە ۋەدە بېرىش تۈزۈمىنى داۋاملىق كېڭەيتىپ، ساھەلەرنىڭ مۇلازىمەت سۈپىتىنىڭ ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

يېزا، قىشلاقلاردا ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، مول مەزمۇنلۇق ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇشنى تەشكىللەپ، مەدەنىي، ساغلام تۇرمۇش شەكلىنى تەشەببۇس قىلىپ، مەدەنىيەت، سەھىيە، پەن - تېخنىكىنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى تەشكىللەپ ۋە قانات يايدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشى ئۈچۈن كۆپرەك ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش كېرەك.

تۆۋەندە مەن يۇقىرىقى ۋەزىپىلەرنى قانداق ئورۇنداش ھەققىدە بىر نەچچە تۇرلۇك پىكرىمنى سۆزلەپ ئۆتىمەن:

1. پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئۆزلەشتۈرۈپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ زور ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تونۇش كېرەك

«مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى مەركىزىي كومىتېت مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى قۇرۇلغاندىن كېيىن چىقىرىلغان مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشتىكى زور تەدبىر. بۇ خىزمەتنى قانات يايدۇرۇش مەدەنىيلىكنى قەدىرلەش، توغرا كەيپىياتنى جارى قىلدۇرۇشتەك ئىجتىمائىي قىياپەتنى شەكىللەندۈرۈشكە، تىرىشچان يۇقىرى ئۆرلەيدىغان ئىجتىمائىي قىياپەتنى شەكىللەندۈرۈشكە، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقتىن ئىبارەت خىزمەت ئومۇملۇقىنى تېخىمۇ ياخشى ئىلگىرى سۈرۈشكە، ياخشى تەرەققىيات ۋە قۇرۇلۇش مۇھىتى يارىتىشقا پايدىلىق. ئەمەلىيەت بۇ پائالىيەتنىڭ چوڭقۇر ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭدا ئاممىنىڭ ئارزۇسى گەۋدىلەنگەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. 4 ئايلىق ئەمەلىي ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى جايلار ۋەمئورۇنلار بۇ پائالىيەتنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرغان، لېكىن ئايرىم جايلار ۋە ئورۇنلار كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلالمىغان، ھەرىكەتتە ئاكتىپ بولمىغان. بۇنىڭدىكى ئاساسلىق سەۋەب، تونۇشنىڭ ئەمەلىيلەشمىگەنلىكى، تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنىڭ كەمچىل بولغانلىقىدا. بەزى جايلار ۋەمئورۇنلار يۇقىرىدىن كەلگەن ھۆججەتلەرنى ئۆز پېتى كۆچۈرۈپ، يەتكۈزۈپ قويۇپلا ئىشنى بولدى قىلغان. خىزمەتنىڭ كونكرېت مەزمۇنى بولمىغان، كونكرېت پائالىيەت ئېلىپ بارمىغان، ئىزچىللاشتۇرۇشى ھۆججەت تارقىتىش بىلەنلا توختاپ قالغان. بەزى جايلار ۋەمئورۇنلار ئۆز ئورنىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى پائالىيەت قانات يايدۇرۇشقا پائال سەپەرۋەر قىلماي ۋە تەشكىللىمەي، بەلكى يۇقىرىنىڭ ۋە يەرلىكنىڭ كېلىپ سەپەرۋەر قىلىشىنى، تەشكىللىشىنى، باشقىلارنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ بېرىشىنى كۈتۈپ تۇرغان. بەزى جايلار ۋە ئورۇنلار پاسكىنا، قالايمىقان، ناچار مۇھىت ۋە نادانلىق، قالاقلىققا ئادەتلىنىپ قېلىپ قايسى جايلارنى تەرتىپكە سېلىش كېرەكلىكىنى بايقىيالمىغان، نەتىجىدە نادانلىق، قالاقلىق شۇ پېتى قېلىۋەرگەن. تۈكۈرۈش، كەلسە - كەلمەس يەرگە ھاجەت قىلىش، قالايمىقان تاشلاش، قالايمىقان تۆكۈش، قالايمىقان دۆۋىلەپ قويۇش، قالايمىقان قويۇش، قالايمىقان ئېسىش ۋە چاپلاش، قالايمىقان يايما بېيىش، يايما يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى مۇھىتنى ياخشىلاشقا ئۆزىدىن باشلاپ ھەرىكەت قىلىش كېرەك.

مەركىزىي كومىتېت مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2- باسقۇچتىكى ئاساسلىق ۋەزىپىسى نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، دائىرىنى كېڭەيتىپ، مەزمۇننى تولۇقلاپ، يۈكلىمىلەرنى بېيىتىپ، پائالىيەتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت. جايلار، تارماقلار مەركىزىي كومىتېت مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتىنىڭ تەلىپى بويىچە كۆڭۈل قويۇپ لايىھىلەپ ۋە تەشكىللەپ، ئۈزلۈكسىز يېڭىلىق يارىتىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇپ، نۇقتىلىق ھالدا مۇنداق 3 نۇقتىنى تەكىتلەپ ئۆتمەكچىمەن. بىرىنچى، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىش كېرەك. ئۈزاقتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا قانات يايدۇرۇلغان مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى پائالىيىتىدە دېققەت - ئېتىبارىمىزنى ئاساسەن دۆلەت ئورگانلىرى، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى زاۋۇت،كان، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار، مەكتەپلەر، ئىجتىمائىي رايونلار، مەھەللىلەر قاتارلىق نۇقتىلىق ئورۇنلارغا قاراتتۇق، بۇ توغرا. ئەمما نۇرغۇن، تارقاق، خەلق تۇرمۇشىدا مۇھىم رول ئوينىۋاتقان ۋە ئۇنىڭغا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان 3 خىل مەبلەغ كارخانىلىرى، خۇسۇسىي كارخانىلاردىكى خادىملار، يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە كۆچمەن ئاھاللىرگە سەل قارالغاچقا، بۇ ئورۇنلاردا، بۇ قىسىم ئامما ئارىسىدا «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش»پائالىيىتى، مەنسۇى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيىتى، سودا دۈكانلىرىدا ساختا مال بولماسلىق پائالىيىتى، مەدەنىي شەھەر ئاھالىسى تەربىيىسى پائالىيىتى، باھالاش - تىكلەش پائالىيىتى بېتەرلىك ئېلىپ بېرىلمىدى. شۇڭا 3 خىل مەبلەغ كارخانىلىرى، خۇسۇسىي كارخانىلاردىكى خادىملار، يەككە سودا - سانائەتچىلەر، كۆچمەن ئاھاللىرە، خىزمىتى يوق ئاھاللىرنى «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ يېڭى نۇقتىسى قىلىش كېرەك. ئىككىنچى، مەركەزلەشتۈرۈپ ھەرىكەت قىلىش ۋە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى نۇقتىلىق تەشكىللەش لازىم. ئاپتونوم رايونلۇق مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى «ئاھاللەر ۋەدە بېرىش» تىن ئىبارەت مەركەزلىك پائالىيەتلەرنى، رەھبىرى كادىرلار، رەھبىرى ئورگانلار باشلامچىلىق بىلەن مەدەنىي سۆزلەرنى ئىشلىتىش، باشلامچىلىق بىلەن مەدەنىي ئوبراز تىكلەش پائالىيىتى، 10 چوڭ مەخسۇس تۈزەش پائالىيىتى، ئومۇمىي خەلق «3 ئەخلاق» تەربىيىسى پائالىيىتى، «3 چوڭ بەرپا قىلىش پائالىيىتى»قاتارلىق بىر يۈرۈش تەشۋىقات پائالىيەتلىرىنى تەشكىللىدى. جايلار، ئورۇنلار خىزمەتلەرنى زور كۈچ بىلەن ياخشى ئىشلەپ، كۆڭۈل قويۇپ لايىھىلەپ ۋە تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايونلۇق مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كومىتېتى ئورۇنلاشتۇرغان بۇ بىر نەچچە چوڭ جەڭنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. جايلار، ئورۇنلار يەنە ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تۇرلۇك نۇقتىلىق تۈزەش پائالىيەتلىرىنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تەشكىللەپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىدە باسقۇچلۇق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ئۇچىنچى، پائالىيەتنى يۈكلىمە قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئامما سۈي مەنسۇى مەدەنىيلىك قۇرۇلۇشى پائالىيىتىدە شەكىللەنگەن مۇسابقە پائالىيەتلىرى، بەرپا قىلىش پائالىيەتلىرى، تەربىيە پائالىيەتلىرى، قارشى تۇرۇش كېرەك. شەھەر باشقۇرۇش جەھەتتە، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش»نىڭ 1 - باسقۇچىدا شەھەرلەر بەزى تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بەزى باشقۇرۇش چارىلىرىنى تۈزگەن بولسىمۇ، بىراق قولغا كەلتۈرۈلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەرنى مۇستەھكەملەش ھېلىھەم بىر تۇرلۇك مۇشكۈل ۋەزىپە بولۇپ تۇرماقتا. باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشنىڭ مەركىزىي ھالقىسى كىشىلەرنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، مەدەنىي بولمىغان ھەرىكەتلەرنى باشقۇرۇشقا، تەنقىد قىلىشقا، تۈزىتىشكە جۈرئەتلىك بولۇش. بىر تۈركۈم كۈچ تەشكىللەپ كوچىلارغا چىقىرىپ مەدەنىي بولۇش بويىچە نازارەت قىلىش ئورنى قۇرۇپ، قاتتىق باشقۇرۇش، ئېغىر جازالاشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك. ئاخبارات ئورۇنلىرى مەدەنىي بولمىغان ھەم باشقۇرۇشقا بويسۇنمىغانلارنى ئاشكارلىشى، شۇ ئورۇن ئۈلارغا تەربىيە بېرىشى ۋە جازالىشى لازىم. مۇھىت تازىلىقى، قاتناش تەرتىپى قاتارلىق جەھەتلەردىكى مەسىلىلەردە ئىشنى تۈپتىن تۈزەشتىن باشلاپ چىڭ تۇتۇش كېرەك، مەمۇرىي تارماقلار، فۇنكسىيىلىك تارماقلار، ئاخبارات تارماقلىرى زىچ ھەمكارلىشىپ، بىرلىكتە جەڭ قىلىپ، كەڭ كۆلەملىك مەخسۇس تۈزەشنى قەرەللىك قانات يايدۇرۇشقا ئەستايىدىل تەشكىللەش، قايسى جاينىڭ تەلەپكە ئۈيغۇن ئەمەسلىكى بايقالسا ياكى باسقۇچلۇق نىشانغا يېتەلمىسە كۈچلەرنى تەشكىللەپ ۋاقتىدا تۈزەش لازىم. تۈزەشتە نوچىلارغا تېگىشكە جۈرئەت قىلىش، قاتتىق جەڭ قىلىشقا جۈرئەت قىلىش، كىم ئاساسلىق باشقۇرسا، شۇ مەسئۇل بولۇش، كىمدە مەسىلە كۆرۈلسە، شۇنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۇرۇش كېرەك. مەركەزلىك تەرتىپكە سېلىش، تۈزەش بىلەن بىللە جايلار دائىملىق باشقۇرۇش مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش ۋەمۈكەممەللەشتۈرۈش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىپ، ھەر خىل مەخسۇس ۋە قوشۇمچە ۋەزىپىدىكى باشقۇرۇش قوشۇنلىرىنى بەرپا قىلىپ، تۇرلۇك تەقدىرلەش، جازالاش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، قائىدە ۋە ئۆلچەم بېكىتىپ، كۆرسەتكۈچ چۈشۈرۈپ، تەقدىرلەش- جازالاشنى تۈتۈپ، تۇرلۇك تۈزۈملەر ئارقىلىق قاتتىق چەكلەپ، ئامما نازارەت قىلىش، جەمئىيەت نازارەت قىلىش، جامائەت پىكرى ئارقىلىق نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇش ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمقىنى ئاشۇرۇپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن باسقۇچلۇق نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملىشى لازىم.

4. ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، نۇقتىلىق، قىيىن مەسىلىلەردە يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىشقا تىرىشىش لازىم

ئاپتونوم رايونىمىزغا نسبەتەن ئېيتقاندا، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ئاساسلىقى يەنىلا پاسكىنا، قالايمىقان، ناچار ھالەتنى تۈزەشتىن ئىبارەت. تۈزەش قىيىن نۇقتىسىدا بۆسۈش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، بۈنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىلدا سالماقنى ئاشۇرۇپ، تۆۋەندىكى بىر نەچچە تەرەپتىكى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش لازىم: بىرىنچىدىن، شەھەر رايونىدىكى يوللار، بوش جايلار، كىچىك كوچىلار، ئارقا كوچىلار،ھويلا - ئارامالارنى ئاسفالتلاشتۇرۇش كېرەك. لاي - پانقاق يول ۋە ھويلا - ئارامالارنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرمەسلىك لازىم. جايلار، ئورۇنلار پىلان تۈزۈپ، باسقۇچقا بۆلۈپ يولغا قويۇشى، بارلىق قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى شەھەرلەردە يول، بوش جاي، كىچىك كوچا، ئارقا كوچا، ھويلا- ئارامالارنى ئاساسىي جەھەتتىن ئاسفالتلاشتۇرۇپ بولۇشى لازىم.

پائالىيىتىنى «3 تە ئەلا بولۇش، بىردىن ئۆگىنىش» بويىچە مەدەنىي شەھەر (ناھىيە، بازار) بەرپا قىلىش مۇسابىقىسىنى تەكشۈرۈش، باھالاش سىستېمىسىغا كىرگۈزۈپ، ئەستايىدىل يولغا قويۇشى، ئەستايىدىل ھەيدەكچىلىك قىلىشى ۋە تەكشۈرۈشى لازىم. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ۋەزىپىلىرى يەنىلا ناھايىتى مۇشكۈل. ئىشلەيدىغان يەنە نۇرغۇن خىزمەتلەر بار. جايلار، تارماقلار نۆۋەتتىكى 15 - قۇرۇلتاي روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشتەك پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتۇپ، تۇرلۇك خىزمەتلەرنى چوڭقۇر، پۇختا تۇتۇشى لازىم. دائىم تۇتۇش، تەكرار تۇتۇش ئارقىلىق تىپلارنى تۇتۇپ، نەتىجە يارىتىپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتىنى پۇختا ھالدا چوڭقۇرلاشتۇرۇشى لازىم.

يولداشلار، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىدا دېگەن شىئارىمىز نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقى ئېگىز كۆتۈرۈلۈپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرى ئۈچۈن ئېنىق يۆنىلىش كۆرسىتىپ بېرىلدى. بىز چوقۇم 15 - قۇرۇلتاي روھىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، پۈرسەتنى تۇتۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ،خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، «مەدەنىي بولۇش، يېڭى ئىستىل تىكلەش» پائالىيىتى ۋە مەنسۇى مەدەنىيلىك بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تېخىمۇ تېزتەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك.

باي ناھىيىسى ماددىي ۋە پەن-تېخنىكا سېلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئوغۇتلاشقا ئۆزگەرتىلىپ، يەرگە ئاۋۇال خىمىيىۋى ئوغۇت چېچىلىپ ئاندىن ھەيدەلدى؛ ناھىيە بويىچە سۈلياۋ يېپىپ تېرىلغان كۆلەم 180 مىڭ موغا يەتكۈزۈلۈپ، بۇلتۇرقى سۈلياۋ يېپىپ تېرىلغان كۆلەمدىن 50 مىڭ مو ئاشۇرۇلدى، سۈلياۋ يېپىپ تېرىلغان قوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 762 كىلوگرامغا يەتكۈزۈلۈپ، بۇلتۇرقىدىن 80 كىلوگرام ئاشۇرۇلدى.

- ماددىي سېلىنما كۆپەيتىلدى. بۇ يىل باي ناھىيىسى بويىچە ھەر مو يەرگە بېرىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇت بۇلتۇرقىدىن 10 كىلوگرام ئاشۇرۇلدى، تېرىشتىن ئاۋۇال يەرنى خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن چوڭقۇر ئوغۇتلىغاندىن سىرت، زىرائەتنىڭ مايسا سۈيى ۋە دان سۈيىدە بىر قېتىمدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىلدى، مىكرو مىقدارلىق ئوغۇت كەم بولغاندا 3 قېتىم چېچىلىدى، ھەر مو يەرگە 5 كۇپ مېتىردىن سۈپەتلىك مەھەللىۋى ئوغۇت بېرىلدى؛ يېشىل ئوغۇت بىلەن ئوغۇتلانغان كۆلەم 120 مىڭ موغا يەتكۈزۈلۈپ، تۇپراقنىڭ ئونۇمدارلىقى ئاشۇرۇلدى؛ ناھىيە بويىچە ماشىنا بىلەن سۈپەتلىك تېرىش- يېشىش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ھوسۇل مول پېتى يېغىۋېلىندى.

ئۇيغۇرلۇق تەدبىر قوللىنىپ، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى تەرەققىياتىنى تېزلىتەيلى

ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى مالىيە ئىلمىي تەتقىقات ئورنىدىن بەخشىيار ئىمىن

مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىگە چېتىلىدىغان بىر قەدەر مۇرەككەپ، ئۇزاق مۇددەتلىك سستېما خاراكتېرلىك قۇرۇلۇش بولۇپ، ئۇ مالىيە، بوغالتېرلىق، باج ئىلىش - باشقۇرۇش خىزمەتلىرىنى كۆچەيتىش ئاساسىدا، مالىيە مەنبەسىنى كەڭ كۆلەمدە ئېچىش ۋە پېتىلدۇرۇش خىزمىتىنى چېڭ تۇتۇپ، مالىيە كىرىمىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئوتتۇرىسىدىكى تەڭپۇڭسىزلىق ھالىتىنى پەيدىنپەي تۈگىتىشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇقتىلىق خىزمەتلەرنىڭ بىرى، ئۇ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىقتسادىي، ئىجتىمائىي ئەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، خەلق ئىگىلىكىنى ماس قەدەمدە مۇقىم، تېز راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشتا رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

1. مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئەسلەش. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مالىيە تارماقلىرىنىڭ مالىيە مەنبەسى خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ چېڭ تۇتقانلىقى ھەمدە پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 -، 6 - ئومۇمىي يىغىنلىرى ۋە مەركەز ئىقتسادىي خىزمەت يىغىنى روھىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ئارقىسىدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە كىرىمىدە يىلمۇيىل مەلۇم نىسبەتتە ئېشىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. مەسىلەن: 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە كىرىمى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يىلىغا % 22 ئېشىپ، مەملىكەت مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولدى. 1996- يىللىق مالىيە كىرىمىنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالىدىن قارىغاندىمۇ 502مىليون 500 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ كىرىم قىلىنىپ، 1995 - يىلىدىكىدىن 871مىليون يۈەن، يەنى % 22.77 ئاشقان. خام چوت قىزىل رەسمى شۇيىلى 57مىليون 50 مىڭ يۈەن ئازايغان، بۇ جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ئۈچۈن مەۋقەنى يېڭى ئىدىيە، يېڭى قاراش تىكلەشكە، يېڭى تەدبىر بەلگىلەشكە يۈتكەش لازىم.

2. مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش ۋە تەرەققىياتنى تېزلىتىش لازىم. مول مالىيە مەنبەسى بولمايدىكەن مالىيە كىرىمىنى زور مىقداردا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. مالىيە مەنبەسىنى ئېچىش ۋە ئوڭۇنى پېتىلدۇرۇش - مالىيە كىرىمىنى كۆپلەپ ئاشۇرۇپ، ئىقتسادىي، ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى مەركەز قىلىپ، سۈرئەت بىلەن ئوڭۇمگە تەڭ ئەھمىيەت بېرىش پرىنسىپى ئاستىدا ئۆز پېرىنسىپ ئەۋزەللىكى، بايلىق مەنبەسىگە ئاساسەن مالىيە مەنبەسىنى ئېچىش، كېڭەيتىش خاراكتېرىدىكى تەرلەرنى تۈرغۇزۇپ، ئەسلىدە بار بولغان تۈرلەرنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش ۋە تەڭشەش، يۈرۈشتۇرۇش پىلانى، شۇنىڭدەك يولغا قويۇشقا بولىدىغان ئىلمىي ۋە ئەمەلىي خىزمەت تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىش ۋە ئوڭۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بۇ جەھەتتە جېك، پەيزاۋات، ئاقتو ۋە يېڭى ۋەزىيەت، يېڭى ئەھۋالغا ئويغۇن كەلمەيدىغان قائىدە - تۈزۈملەرنى ئىسلاھ قىلىش، تەڭشەش، مۇكەممەللەشتۈرۈشكە يېتەكلەپ، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەققىي تۇرىدە كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. بۇ مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئالدىنقى شەرتى.

2) كەسىپ تۈرلىرىنى تاللاش لازىم. مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ كەسىپ سىياسىتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدائېلىپ بېرىپ، شۇ جاينىڭ ئەۋزەل شارائىتىنى چىقىش قىلىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئاساسىدا رىقابەت ئىقتىدارىغا ئىگە، بازارغا يۈزلىنەلەيدىغان كەسىپ تۈرلىرىنى ئۇقتىلىق تاللاپ، پىلانلىق، نىشانلىق ئېلىپ بېرىش لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇتلەق كۆپ قىسىم ناھىيە (شەھەر)لەرنىڭ ئىقتسادى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلىدۇ. بۇ جايلاردا تۇڭرۇكلۇك رول ئويناۋاتقان دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ كارخانىلار بەكمۇ ئاز ياكى يوق دېيەرلىك، شۇڭا مالىيە مەنبەسى بىلەن تايانچ مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشنى ئۆزئارا تەڭشەش ناھىيە (شەھەر)لەردە ئاساسىي ئۇقتىنى 2 - ۋە 3 - كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشقا يۆتكەش لازىم. 2 -، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇش يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، ئېچىش، كېڭەيتىش خاراكتېرىدىكى تۈرلەرنى كېڭەيتىشكە، پەن - تېخنىكا مۇلازىمىتى، يېزا - بازار كارخانىلىرى، پىششىقلاپ ئىشلەش بىر گەۋدە قىلىنغان كەسىپلىشىش، گۈرۈھلىشىشنى شەكىللەندۇرۇش ئارقىلىق خام ئەشيا تېپىدىكى بايلىق ئەۋزەللىكىنى تاۋار ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇشقاپايدىلىق.

3) بازارلارنى يېتىلدۇرۇش لازىم. بازار بايلىقىنى تاۋار ئەۋزەللىكىگە ئايلاندۇرۇشنىڭ ئوبيېكتىپ ۋاستىسى، كارخانىلار ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بازارغا يۈزلىنىپ، بازارنى ئىگىلەش نىسبىتى قانچە يۇقىرى بولسا، ئوبوروت نىسبىتىمۇ شۇنچە يۇقىرى بولىدۇ. چۈنكى بازار قۇرۇلۇشىنى چېڭ تۇتۇش ۋە ئوڭۇنى يۇرۇشلەشتۇرۇش مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنىڭ بىر مۇھىم تەركىبىي قىسمى.

4. مەبلەغ سېلىش ۋە توپلاش لازىم. تۇرلەرنىڭقاراشلىق مۇناسىۋىتى ئوخشاش بولمىغاچقا، مەبلەغنىڭ كېلىش يوللىرىمۇ ئوخشاش بولمايدۇ. (1) دۆلەت مالىيە سىدىن بېرىلىدىغان مەبلەغ ئاساسەن مەركەز ياكى ئاپتونوم رايون بېكىتكەن نۇقتىلىق تۇرلەرگە ئىشلىتىلىدۇ؛ (2) مالىيە ئوبوروت مەبلىغىنىڭ % 80تىن كۆپرەكى ناھىيە (شەھەر)لەرنىڭ مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدۇ، لېكىن ئوڭۇنى نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى بىلەن بىر تۇتاش پىلانلاپ، بىر تۇتاش ئىشلىتىش تەلەپ قىلىنىدۇ؛ (3) ب د ت بانكىسىدىن بېرىلىدىغان قەرز پۇل مۇناسىۋىتىلىك تەرەپلەرنىڭ كېڭىشىپ بېكىتىشى بويىچە سوئ ئىشلىتىلىدۇ؛ (4) جەمئىيەتتىن توپلىنىدىغان مەبلەغ دۆلەت، كوللېكتىپ، كارخانا، شەخسلەرنىڭ مەلۇم نىسبەتتە چىقارغان ئىشلەپچىقىرىش ئوبوروت فوندى ئارقىلىق توپلىنىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا يەنە چەت ئەل كارخانىچىلىرى ۋە سودىگەرلىرىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزغا كېلىپ كارخانا قۇرۇشىنى، سودا تۈرلىرىنى مەبلەغ سېلىشنى قولغا كەلتۈرۈش؛ ئېچكى جەھەتتە ئۆز پېرىمىزنىڭ ئەۋزەللىكىگە ئاساسەن قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەردىكى ئىلغار كارخانىلار بىلەن ھەمكارلىشىش، تۇرلۇك سودا بازارلىرىنى ئېچىش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىش ئارقىلىق مەبلەغ سېلىش، توپلاشنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم.

شۇنىمۇ كۆرسىتىپ ئۆتۈش زۆرۈركى، دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ كۆپ قىسمى دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلار يارانقان پايدا - باجدىن كېلىدۇ، ئۇلارنىڭ پايدا يارىتىشى ياكى زىيان تارتىشى مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش - كېمىيىشىگە بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ. بۇ كارخانا باشقۇرۇش تۈزۈمى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيىسىنىڭ قانداق بولۇشىغا باغلىق، شۇڭا نۆۋەتتە كارخانا باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىش قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

باج كىرىمى دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ ئاساسلىق مەنبەسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئىقتسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئوڭۇنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ناھايىتى مۇھىم رول ئويناىدۇ. ھەر دەرىجىلىك باج ئىشلىرى ئورگانلىرى باج ئېلىش - باشقۇرۇشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش ئاساسىدا، باج تاپشۇرۇشنى مەلۇم قىلىش، باج ئىشلىرى ۋاكالەتچىلىكى بىلەن باجنى تەكشۈرۈش بىر گەۋدە قىلىنغان باج ئېلىش- باشقۇرۇش سستېمىسىنى ئورغۇزۇپ، باج قانۇنىنىڭ ئېزچىل ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى زۆرۈر. شۇنداقلا سىياسەت دائىرىسىدىن ھالقىپ باج كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش، ئۆز بېشىمچىلىق بىلەن باج كىرىمى جەھەتتە ئېتىبار بېرىش سىياستى چىقىرىش، باج ئوغرىلاش، باج قالدۇرۇش قىلمىشلىرىنى چەكلەپ ۋە تۈزىتىپ، باج كىرىمىنىڭ ئۆز ۋاقتىدا، تولۇق خەزىنىلىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش لازىم. ناھىيە (شەھەر)لەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى ۋە دېھقان، چارۋىچىلىق بېجى يەرلىك مالىيە كىرىمىدە خېلى سالماقنى ئىگىلەيدۇ. بۇ خىل باجنى ئېلىش، باشقۇرۇشنى ئىلمىي ۋە سستېمىلىشتۇرۇش ئىزغا چۈشۈرۈپ، يېزا ئىگىلىك باج كىرىمىنى مۇقىم ھالداۋاۋاملىق ئاشۇرۇش ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىش لازىم.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان ھازىرقى ئەھۋالدا مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بېرىشتا بازار مېخانىزمىنى قانداق يۈرگۈزۈش، ئىقتسادىي ۋاستە، سىياسىي جەھەتتىن كونكرېت يېتەكلەش - بىر يېڭى مەسىلە. بازار ئىگىلىكى ۋە مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ماس قەدەمدىلىك يۈرۈشلەشكەن، مۇكەممەل چارىسىنى تېپىش ئۈچۈن، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، كونا قائىدە - تۈزۈملەرنى ئىسلاھ قىلىش ئاساسىدا داۋاملىق ئىزدىنىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ.

ئىشىنىمىزكى، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتسادىي خىزمەت يىغىنى روھىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى، مەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئۆزئارا ماسلىشىپ ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە چوقۇم يېڭى سەۋىيە، يېڭى نەتىجىلەر يارىتىلىدۇ.

يېزا - بازار كارخانىلرىنىڭ رىقابەت ئۈسۈلى ھەققىدە قىسقىچە مۇلاھىزە

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىدىن ئېلى ئايدۇللا

رىقابەت تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى، ياخشىلىرى تاللىنىش، ناچارلىرى شاللىنىش رىقابەتنىڭ مۇقەررەر مەھسۇلى. (3) ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى تۆۋەن بولۇشى كېرەك. يېزا - بازار كارخانىلىرىدا كىرىمنى ئاشۇرۇشنىڭ ئاساسىي بازارلارنى ئىگىلىيەلەيدۇ.

(6) سېتىش يوللىرىنى كېڭەيتىش كېرەك. كارخانىلار ئۆز مەھسۇلاتلىرىنى تايىنىش كېرەك. چۈنكى يېزا - بازار كارخانىلرىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىش - قىلالماسلىقى تېخنىكىغا ۋە باشقۇرۇشقا

قارىغاندەمۇ 502مىليون 500 مىڭ يۇەن ئاشۇرۇپ كىرىم قىلىنىپ، 1995 - يىلىدىكىدىن 871مىليون يۇەن، يەنى % 22.77 ئاشقان. خام چوت قىزىل رەڭمى شۇيىلى 57مىليون 50 مىڭ يۇەن ئازايغان، بۇ جەھەتتىكى نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۇرۇش لازىم، ئەلۋەتتە.

ھالبوكى، مالىيە كىرىمى يۇقىرىقىدەك داۋاملىق ئېشىشقا قاراپ يۈزلەنگەن بولسىمۇ، ئېشىش نىسبىتى يەنىلا تۆۋەن بولۇپ، مالىيە قىينچىلىقى ھېلىھەم ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا گەۋدىلىك مەسىلە بولۇپ تۇرماقتا. چۈنكى مالىيە ئەھۋالىنى ياخشىلاشتا كەم بولسا بولمايدىغان مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى تېخى يۇرۇشۇپ كېتەلمىدى، قۇرۇلۇش سۇرئىتى ئاستا، سۈپىتىناچار، ئۇنۇمى تۆۋەن بولۇش ئەھۋالى نىسبەتەن ئومۇمىيۈزلۈك مەۋجۇت. بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەب: (1) مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ئەھمىيىتى، روشى ۋە ئۇنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىگە بولغان تونۇشنىڭ، شۇنىڭدەك جۇرئەت قىلىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش كۆز قارىشىنىڭ يېتەرلىك بولمىغانلىقى؛ (2) مۇناسۇەتلىك تارماق ۋە رەھبەرلەرنىڭ بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇشقا يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلىدۇ. بۇ جەھەتتە جىڭ، پەيزاۋات، ئاقتۇ ناھىيىلىرى مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشنى ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، مالىيە قىينچىلىقىنى ھەل قىلىشنىڭ توپ يولى، دەپ قاراپ، بۇ خىزمەتنى چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش بىلەن ئۇنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش ئارقىلىق ناھىيە ئىقتىسادىدا يېڭى بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، مەبلەغ جىددىيلىكى مەسلىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلىشقا يۈزلەنگەن. ئۇلارنىڭ تەجرىبىلىرى مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشنىڭ تەۋەلىك مۇناسىۋىتى قانداق بولۇشىدىن قەتئىنەزەر مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە ئۇنىڭ سۇرئىتىنى تېزلىتىش- ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ توپ يولى ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ئېلىپ بېرىلغىنىغا ئۇزاق يىللار بولغان بولسىمۇ، بۇ خىزمەتكە يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىلمىگەنلىكى ئۈچۈن تېخىچە بىر پۈتۈن سىستېما قۇرۇلۇشى بولۇپ شەكىللىنەلمىدى. بۇ مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ دېگەندە يۇرۇشۇپ ۋە مۇكەممەللىشىپ كېتەلمىگەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ، شۇڭا نۆۋەتتە ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئۇنىڭ سۇرئىتىنى تېزلىتىشىمىز لازىم.

3. مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە ئۇنى تېزلىتىشنىڭ تەدبىرلىرى:

(1) ئىدىيىنى توغرىلاپ تونۇشنى ئۆستۈرۈش لازىم. ھەر دەرىجىلىك مالىيە، باج تارماقلىرى كادىر ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ھەم مۇناسىۋەتلىك كەسىپ سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشقا، ريقابەت تاۋار ئىگىلىكىنىڭ ئوبيېكتىپ تەلىپى، ياخشىلىرى تاللىنىش، ناچارلىرى شاللىنىش رىقابەتنىڭ مۇقەررەر مەھسۇلى. ھازىرقى زامان كارخانىلىرى، بولۇپمۇ يېزا- بازار كارخانىلىرى - ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان، پايدا - زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدىغان تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچى ۋە ئىگىلىك باشقۇرغۇچى ئورۇن. ئۇلار كۇنسىيىن كەسكىنلىشۋاتقان بازار رىقابىتىدە قانداق قىلىپ ئۆستۈنلۇكنى ئىگىلەش، يېڭىلمەس ئورۇندا تۇرۇش، مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش ۋە تەرەققىياتنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن توغرا رىقابەت ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرۇشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن:

(1) ئۇچۇرلارنى ئىگىلەشكە ماھىر بولۇش كېرەك. بازار ئۇچۇرى - بىر خىل بايلىق، شۇنداقلا تاۋار تىجارىتى پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىشتا كەم بولسا بولمايدىغان بىر خىل ئالاھىدە ئىقتىسادىي بايلىق. شۇڭا كارخانىلار، بولۇپمۇ يېزا - بازار كارخانىلىرى بازارنىڭ ئۆزگىرىشىنى، بازار ئەھۋالىنى ئۇقۇلۇكسىز كۆزىتىشى، ئىگىلىشى، بازارنىڭ يۆزلىنىشىنى تەھلىل قىلىپ، بازار ئۇچۇرلىرىنى ۋاقتىدا ئىگىلەپ، ئۇنى كارخانىنىڭ بايلىقىغا ئايلاندۇرۇشى لازىم. ئۇنداق قىلمىغاندا، يېزا - بازار كارخانىلىرى بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە لايىقلاشالماي، كەسكىن بازار رىقابىتىدە پۈت تىرەپ تۇرالماي قالىدۇ ۋە تەرەققىي قىلالمايدۇ.

(2) تەدبىر بەلگىلەش جەريانى قىسقا بولۇشى كېرەك. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەدبىرلىرى، بولۇپمۇ چوڭ - چوڭ تەدبىرلىرى ئىگىلىك باشقۇرۇشنىڭ مەركىزىي ھالقىسى بولۇپ، ئۇ كارخانىلارنىڭ گۈللەپ ياشنىشى ۋە ھالاكبولۇشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. شۇڭا يېزا - بازار كارخانىلىرى تەدبىر بەلگىلەنده ھەرگىز بىپەرۋالىق قىلماسلىقى، چوقۇم ئېھتىياتچان بولۇشى كېرەك. لېكىن تاۋار ئىگىلىكى ئۇچقاندەك تەرەققىي قىلىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە، پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ، بۇ يېزا - بازار كارخانىلىرىدىن ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، تەدبىر بەلگىلەشتە جۇرئەتلىك بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

(3) ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخى تۆۋەن بولۇشى كېرەك. يېزا - بازار كارخانىلىرىدا كىرىمنى ئاشۇرۇشنىڭ ئاساسىي يولى ئىشلەپچىقىرىش تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىشتىن ئىبارەت. يېزا - بازار كارخانىلىرى ھەر خىل چارە - ئامالالارنى قوللىنىپ، خام ئەشيا - ماتېريال سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىپ، ئۈسكۈنىلەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى ۋە ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقىنى ئۆستۈرگەندىلا، تاۋارلارنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ كارخانىنىڭ كىرىمنى كۆپەيتەلەيدۇ.

(4) مەبلەغدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش كېرەك. مەبلەغ يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىشىدىكى ئاساسلىق ئامىل، مەبلەغدىن ئۇنۇملۇك پايدىلانغاندا، يېزا- بازار كارخانىلىرى بازار رىقابىتىدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرالايدۇ ۋە تەرەققىي قىلالايدۇ. بۇ يېزا - بازار كارخانىلىرىدىن ئازراق مەبلەغ ئارقىلىق كۆپەرەك مەبلەغ مەنبەسىگە ئېرىشىشنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇڭا يېزا - بازار كارخانىلىرى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە تىجارەتنى ھەۋەسكە بېرىش قاتارلىق مۇكەممەل قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، خام ئەشيا - ماتېريالالارنىڭ ئىسكىلاتتىكى زاپىسىنى تېرىشچ ئازايتىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ بەسلىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئوبوروتنى تېزلىتىپ، مەبلەغنىڭ ئىگىلىۋېلىنىش مىقدارىنى ئازايتىپ، ئۇنىڭدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىشى كېرەك.

(5) مەھسۇلات سۈپىتىنى ياخشىلاش كېرەك. تاۋارلار گەرچە خىلمۇخىل بولسىمۇ، ئۇنىڭ بىرلا ئورتاق ئۆلچىمى كۆركەم، باھاسى ئەرزان بولۇشتىن ئىبارەت. كۆركەم بولۇش سۈپىتى ياخشى بولۇش دېگەنلىكتۇر. يېزا - بازار كارخانىلىرى مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ، ئۇنى باھاسى ئوخشاش مەھسۇلاتلار ئىچىدە سۈپەت جەھەتتە ئۇستۇنلۇككە ئىگە قىلسىلا كەڭ خېرىدارلارنىڭ ئالقىشىغا سازاۋەر بولۇپ، يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە تېخىمۇ زور بازارلارنى ئىگىلىيەلەيدۇ.

(6) سېتىش يوللىرىنى كېڭەيتىش كېرەك. كارخانىلار ئۆز مەھسۇلاتلىرىنى بازارغا سالغاندا «خېرىدارلارنى كۆتۈپ تۇرۇشى كېرەك» مۇ ياكى تەشەببۇسكار- لىق بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىغا ئاپىرىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىش كېرەكمۇ؟ تاۋار ئىشلەپ چىقىرىلغاندىن كېيىن كارخانىلار خېرىدارلارنىڭ ئىشك ئالدىغا كېلىشىنى كۈتۈپ تۇرماي، خېرىدارلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلىش ئۈچۈن مەھسۇلات ئۈلگىسىنى خېرىدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ بۇ خىل تاۋارلارغا بولغان ئېھتىياجىنى ئىگىلىشى كېرەك. ئېھتىياجغا ئاساسەن ئىشلەپ چىقىرىلغان تاۋارلارلا خېرىدارلارنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىدۇ ۋە بازارلىق مالغا ئايلىنىدۇ.

(7) تىجارەتنى جانلاندۇرۇشتا مۇۋاپىق ۋاستىلەردىن پايدىلىنىش كېرەك. يېزا- بازار كارخانىلىرى بازارنىڭ ئۆزگىرىش يۆزلىنىشىگە ۋە تەرەققىيات ئەھۋالىغا ئاساسەن، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ياخشىلاش، مەھسۇلات تۈرىنى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن خىلمۇخىللاشتۇ- رۇش، باھانى مۇۋاپىق تەڭشەش، ئىلان تەشۋىقاتى، تاۋار ماركىسىنى تاللاش قاتارلىق تىجارەت ۋاستىلىرىنى قوللىنىش ئارقىلىق سېتىش يوللىرىنىكېڭەيتكەندىلا، تىجارەتنى جانلاندۇرالايدۇ.

(8) باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئەمەلىي تەجرىبىلەر شۇنى ئىسپاتلىدىكى، كارخانىلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا بىرىنچىدىن، تېخنىكىغا تايىنىش، ئىككىنچىدىن، باشقۇرۇشقا تايىنىش كېرەك. چۈنكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىش - قىلالماسلىقى تېخنىكىغا ۋە باشقۇرۇشقا باغلىق. شۇڭا يېزا - بازار كارخانىلىرى ھەم ئىلغار تېخنىكىلارنى قوللىنىشى، ھەم باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، چەكلىك بايلىق مەنبەلىرىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىپ، بازار رىقابىتىدە تېزلىك بىلەن ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەيدۇ.

(9) تىرىشچ ئەڭ ياخشى ئىقتىسادىي ئۇنۇم يارىتىش كېرەك. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئادەتتە كىشىلەرنىڭ ماددىي ئىشلەپچىقىرىش پائالىيىتى جەريانىدىكى ئەمگەك سەرپىياتىنىڭ نەتىجىسى، ئۇ ئىجتىمائىي ئۇنۇم ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇم، ماكرولۇق ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە مىكرولۇق ئىقتىسادىي ئۇنۇم، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى، تارماقلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ۋە كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇم ۋە ئىجتىمائىي ئۇنۇم قاتارلىقلار بىرلىككە كەلگەن ئۈچ خىل ئاساسىي ئۇنۇمنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار ئىچىدە ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈك ۋە ئۈنۈمسىز ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنى سېلىشتۇرۇش ئارقىلىق ئىپادىلىنىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈك بولۇشىنى كۆرسىتىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمسىز بولۇشىنى كۆرسىتىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈك بولۇشىنى كۆرسىتىدۇ. ئىقتىسادىي ئۇنۇم ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈملۈك بولۇشىنى كۆرسىتىدۇ.

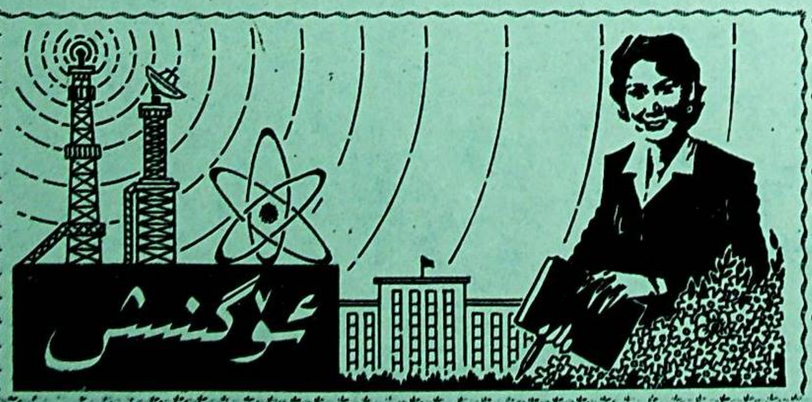

جياڭ زېمىن رائۇل كاسترو بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - نويابىر تەلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭنەنخەيدە كۇبا دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ 1 - مۇئاۋىن رەئىسى، قوشۇمچە مىنىستىرلار سوۋېتىنىڭ 1- مۇئاۋىن رەئىسى رائۇل كاسترو بىلەن كۆرۈشتى. 2 رەھبەر سەممىي دوستانە كەيپىياتتا 2 تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان مەسىلىلەر توغرىسىدا كەڭ، چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

جياڭ زېمىن كۇبا كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەملىكەتلىك 5 - قۇرۇلتىيىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈلگەنلىكىنى تەبرىكلىدى ھەم رائۇل كاسترودىن ئۆزىنىڭ رەئىس فىدېل كاستروغا يوللىغان سەممىي سالىمنى يەتكۈزۈپ قويۇشىنى ئۆتۈندى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: كۇبانىڭ ئىنتايىن قىيىن شارائىتتا سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشىدا چىڭ تۇرۇشى، ئىقتىسادىنى تەدرىجىي تەرەققىي قىلدۇرۇشى قالتىس ئىش. پىقىنغى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو- كۇبا دۆلەتلىرى، پارتىيىلىرىنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى ۋە ئالاقىسى ئۇزلۇكسىز كېڭەيدى، دوستلۇقى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتى. جۇڭگو - كۇبا دوستلۇقى سىناقتىن ئۆتكەن.

جياڭ زېمىن دېگ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى بىر قانچە يىلدىن بۇيان دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ھەر خىل داۋالغۇشلار ۋە ئۆزگىرىشلەر بولدى، بىراق ماداغاسقار بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى مۇقىم بولدى، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى ھەمكارلىق ئىجتىمائىي، سەھىيە ۋە مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەرگە كېڭەيدى. ماداغاسقار جۇڭگونىڭ ماداغاسقارغا ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردۇ، 2 دۆلەت ھەمكارلىقىنىڭ كۆلىمى ۋە ساھەلىرىنى يەنىمۇ كېڭەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ماداغاسقار خەلقئارا ئىشلاردا جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىقىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، «1 جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ، يىللىق ئارزۇيۇمنى ئەمەلگە ئاشۇردى، مەن بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق جۇڭگونى تېخىمۇ ياخشى چۈشىنىشنى، جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئەينەك قىلىشنى خالايمەن.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: كۇبا كۇبا - جۇڭگو دۆلەتلىرى، پارتىيىلىرىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، 2 تەرەپنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئۆچرىشىشى ۋە ئالاقىسىنى ساقلىشى ئىنتايىن مۇھىم.

پولشا زۇڭتۇڭى بېيجىڭدا نۇتۇق سۆزلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18- نويابىر تەلېگراممىسى. جۇڭگودا دۆلەت ئىشلىرى زىيارەتچىسى بولۇۋاتقان پولشا زۇڭتۇڭى ئالېكساندىر كۇاشنېۋسكى بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو پولشىنىڭ ئاسىيادىكى ئەڭ مۇھىم سىياسىي ھەمراھلىرىنىڭ بىرى، 2 دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەمكارلىقى دۇنياۋى يېڭى تەرتىپنى ئورنىتىشقا بولغان مۇھىم تۆھپە.

زۇڭتۇڭ كۇاشنېۋسكى «پولشانىڭ تاشقى سىياسىتىدىكى بىر قانچە مەسىلە - ئاسىيانىڭ ئورنى ۋە رولى» دېگەن تېمىدىكى نۇتۇقتا مۇنداق دېدى: پولشا بىلەن جۇڭگونىڭ دوستانە ئالاقىسى ئۇزاق تارىخقا ئىگە 2 مەملىكەت خەلقى ئۆز ئارا دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ئورناتتى. پولشا ھەممىدىن بۇرۇن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنى ئېتىراپ قىلغان دۆلەتلەرنىڭ بىرى. شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ، 2 دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتى مۇقىم تەرەققىي قىلدى. 2 تەرەپنىڭ ترانسپورت، خىمىيە سانائىتى، ئاۋىئاتسىيە، كېمىسازلىق سانائىتى ۋە يېزا ئىگىلىك ساھەلىرىدىكى ھەمكارلىشىش ئىستىقبالى كەڭ. پولشا بىلەن جۇڭگونىڭ ئىلىم-پەن، مەدەنىيەت ھەمكارلىقى ۋە 2 دۆلەت ياشلىرى ئوتتۇرىسىدىكى ئالاقىنى كۈچەيتىش 2 دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىغا ناھايىتى پايدىلىق. ئۇ نۇتۇقىدا يەنە پولشىنىڭ تاشقى سىياسىتى ۋە پولشىنىڭ ياۋروپا ئۆزىيىتىگە بولغان كۆز قارىشىنى تونۇشتۇردى.

جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەمراھبولۇش ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، خىمىيە سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى گۇشيۇلىيەن ۋە جۇڭگونىڭ بىر قىسىم مۇتەخەسسىس، ئالىملىرى نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى.

◇ 5 كۈن داۋاملاشقان مەملىكەتلىك ئالىي مائارىپ نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى 11-ئاينىڭ 18-كۈنى پايتەخت سانتىياگودا ئېچىلدى. كۆرگەزمىدە چىلىدىكى 30 دىن ئارتۇق ئالىي مەكتەپنىڭ 1000 دىن ئارتۇق پەن- تېخنىكا، ئوقۇتۇش نەتىجىلىرى كۆرگەزمە قىلىندى.

سۈرەتتە: چىلى مەركىزىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ كۆرگەزمە ئورنىدىن كۆرۈنۈش.

رەئىس جياڭ زېمىن ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ پەن - تېخنىكا مەسلىھەتچىسى جېبىس بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - نويابىر تەلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن جۇڭنەنخەيدە ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ پەن - تېخنىكا مەسلىھەتچىسى، قوشۇمچە ئاقساراي پەن - تېخنىكا سىياسىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى يۇھان جېبىس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن جۇڭگو - ئامېرىكا پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقى 8 - قېتىملىق بىرلەشمە كومىتېتىنىڭ يېغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەن ئامېرىكىلىق مېھمانلارنى قارشى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: مەن يېقىندىلا ئامېرىكىدا دۆلەت ئىشلىرى زىيارەتچىسى بولدۇم، زىيارەت ناھايىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، كلىنتون زۇڭتۇڭىنىڭ ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ۋە خەلقىنىڭ قىزغىن كۈتۈۋېلىشىغا ئېرىشتىم. بۇنىڭغا مىننەتدارلىق بىلدۈرىمەن.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىشكىنى ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش جەريانىدا دۇنيا ئەللىرى خەلقلىرىنىڭ، جۈملىدىن ئامېرىكا خەلقىنىڭ بارلىق مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئۆگىنىشكە ۋە ئۇنى قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو - ئامېرىكا ئىقتىساد - سودا، پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنىڭ ئىستىقبالى كەڭ، ئىككى تەرەپ ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە خەلق ئارىسىدا كەڭ دائىرىدە ئالماشتۇرۇش ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك. جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن ئىقتىساد، سودا، پەن - تېخنىكا ساھەلىرىدە ئۆزئارا مەنپەئەتلىك ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى ئۈچۈن ياخشى پۈرسەت يارىتىلماقتا. 2 تەرەپنىڭ داۋاملىق تىرىشچ، 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا، پەن- تېخنىكا ھەمكارلىقىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، 2 مەملىكەت خەلقىگە بەخت يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

جېبىس مۇنداق دېدى: زۇڭتۇڭ كلىنتون بىلەن رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئامېرىكا - جۇڭگو پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كېڭەيتىش توغرىسىدا ھاسىل قىلغان ئورتاق تونۇشقا ئاساسەن بۇ قېتىمقى جۇڭگو - ئامېرىكا پەن- تېخنىكا ھەمكارلىق بىرلەشمە كومىتېيتى يىغىنى بىر مۇنچە ساھەلەردە يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. ئامېرىكا جۇڭگو بىلەن داۋاملىق سەھا، پەن - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى ئالماشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ. 2 دۆلەتنىڭ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىقتىساد- سودا، پەن - تېخنىكىنى ئالماشتۇرۇشى ۋە ھەمكارلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشى ئۈچۈن ياخشى پۈرسەت يارىتىلماقتا. 2 تەرەپنىڭ داۋاملىق تىرىشچ، 2 دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا، پەن- تېخنىكا ھەمكارلىقىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، 2 مەملىكەت خەلقىگە بەخت يارىتىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

شىلىزىنگېر ئامېرىكا جۇڭگونى دۇشمەن دەپ قارىماسلىقى كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇ - يورك، 17- نويابىر تەلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ سابىق دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى شىلىزىنگېر 17 - نويابىر بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا جۇڭگونىڭ ھەربىي كۈچىنى كۈپتۈرمەسلىكى، جۇڭگونى دۇشمەن دەپ قارىماسلىقى كېرەك.

شىلىزىنگېر ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى مەملىكەتلىك كومىتېتى تەشكىللىگەن بىر قېتىملىق دوكلات يىغىنىدا بۇ سۆزنى قىلدى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئىنتايىن مۇھىم. ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى ياخشى بولسا، ئاسىيا ئاۋات، تىنچ بولىدۇ، ئەگەر ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا گۇمانلىنىش ۋە دۇشمەنلىنىش مەۋجۇت بولسا، ئۇنداقتا ئاسىيا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا بۇزغۇنچىلىق كەلتۈرىدۇ، ئاسىيا مۇقىم بولمايدۇ، دۇنيانىڭ مۇقىملىقىمۇ مۇئەييەن تەسىرگە ئۇچرايدۇ»

ئۇ ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئۆزئارا

بولوش، ئۇزارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، 2 دۆلەتنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇزلۇكسىز چوڭقۇر راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى خالايدۇ.

لى پىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگومۇ، ئافرىقىدىكى نۇرغۇن دۆلەتلەرمۇ ئقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇۋاتىدۇ، جۇڭگو بازار قانۇنىيىتى ھەمكارلىقنىڭ كۈلىمى ۋە ساھەلىرىنى يەنمۇ كېڭەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. ماداغاسقار خەلقىمۇ ئىشلاردا جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، «1 جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرىدۇ، جۇڭگونىڭ بىرلىككە كېلىش ئىشلىرىنى قوللايدۇ.

ئامېرىكىنىڭ «U — 2» تىپلىق رازۋېدكا ئايروپىلانى يەنە بىر قېتىم ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا كىردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 18 ـ نويابىر تېلېگراممىسى. ئىراق ھۆكۈمەت تەرەپ بايانىاتچىسى مۇنداق دەپ جاكارلىدى: ئامېرىكىنىڭ «U — 2» تىپلىق بىر رازۋېدكا ئايروپىلانى 18 ـ نويابىر چۈشتىن بۇرۇن باغداد ۋاقتى سائەت 11 دىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا يەنە بىر قېتىم «تاجاۋۇز قىلىپ كىردى».

بۇ بايانىاتچى بايانىاتتا مۇنداق دېيىلدى: سەئۇدى ئەرەبىستانى ئامېرىكا ھاۋا ئارمىيىسى بازىسىدىن ئۇچقان بۇ رازۋېدكا ئايروپىلانى ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا كىرگەندىن كېيىن، باشتىن ئاخىر شىمالىي كەڭلىك 32 گرادۇس ئەتراپىدا ئايلىنىپ يۈردى، چۈشتىن كېيىن سائەت 1 دىن 10 مىنۇت ئۆتكەندىلا ئاندىن سەئۇدى ئەرەبىستانى تەرەپكە قاراپ ئۇچۇپ كەتتى، بۇ ئايروپىلان ئىراقنىڭ ھاۋادىن مۇداپىئە كۈرگۈچى باشقۇرۇلىدىغان بومبىسىنىڭ دائىرىسىگە كىرمىدى.

بايانىاتتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بىدت ئىراقنىڭ خىمىيىلىك، بىئولوگىيىلىك ۋە يادرو قوراللىرىنى كۆيدۈرۈۋېتىشكە مەسئۇل پەۋقۇلئاددە كومىتېتنىڭ ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلمايدىغان ئامېرىكا رازۋېتكا ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا يەنە بىر قېتىم كىرىشى ھەرىكى ئاخبارات توپلاپ ئىراققا قارىتا قوزغايدىغان تاجاۋۇزچىلىقنى تەييارلىق كۆرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا دىپلوماتىيە ۋاستىسى ئارقىلىق بۇ كىرىزىسنى ھەل قىلىدىغانلىقى جاكارلاش بىلەن بىر ۋاقىتتا، رازۋېدكا ئايروپىلانىنى ئىشلىتىپ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا تاجاۋۇز قىلىشى ئامېرىكىنىڭ دۇنيا جامائەتچىلىكىنى ئەخمەق قىلغانلىقى، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى ئالدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئىراق خەۋپسىزلىك كېڭىشىدىن بۇ «U — 2» تىپلىق ئايروپىلانىنىڭ ئىراقنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا يەنە بىر قېتىم تاجاۋۇز قىلىپ كىرىشىدىكى ھەقسىزلىك تەكشۈرۈشنى تەلەپ قىلىشقا ھەقلىق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 18ـ نويابىر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئايىنىڭ 18ـ كۈنى مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ بۇ رايوندىكى ھەرىكى كۈچىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئامېرىكا يەنە پارس قولتۇقىغا «B—52» تىپلىق 6 بومبارداتچى ئايروپىلان ۋە «F—117» تىپلىق يوشۇرۇنالايدىغان كۈرەشچى ئايروپىلان ھەم بۇ ئايروپىلانلارنىڭ خىزمەت قىلىشىغا ماسلاشىدىغان «KC—136» تىپلىق ھاۋادا ماي قاچىلاش ئايروپىلانى ۋە كېيىندىن يارىدەم بېرىدىغان باشقا ئايروپىلانلارنى ئەۋەتىدۇ.

بۇ پەرمانىنى ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون ئاقسارايدا ئۇزۇنىڭ ھەربىي ۋە دىپلوماتىيە مەسلىھەتچىلىرى بىلەن مۇزاكىرە قىلغاندىن كېيىن چىقاردى. كلىنتون يەنە ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ پارس قولتۇقى مۇداپىئە ئىشلىرىغا مەسئۇل مەركىزىي قوماندانلىق شتابىغا ئەھۋالغا قاراپ باشقىدىن 30 كۈرەشچى ئايروپىلان ۋە «B—1» تىپلىق بومبارداتچى ئايروپىلاندىن تەركىب تاپقان ھاۋادا يېراققا يۇرۇش قىلىش قىسمى قۇرۇش ھوقۇقىنى بەردى.

ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىكى يارىدەمچىسى بوچ مۇنداق دېدى: كلىنتون پارس قولتۇقى رايونىغا كۆپلەپ ئايروپىلان ئەۋەتىپ، ھەربىي كۈچنى ئارقا تەرەپ قىلىش ئارقىلىق نۆۋەتتە ئىراق بىلەن بولۇۋاتقان تالاش-تارتىشنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشتىكى زۆرۈر تەدبىر، دەپ قارايدۇ.

بوچ يەنە مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئىراق بىلەن بولغان تالاش - تارتىشنى 2 يول ئارقىلىق ھەل قىلماقچى. يۇقىرىدىكى ھەربىي ئورۇنلاشتۇرۇشتىن باشقا ئامېرىكا ئىراقنىڭ نېفت ئېكسپورت قىلىش مقدارىنى ئاشۇرۇشقا قوشۇلۇشنى ئويلىشىپ كۆرۈپ، ئۇنى تېخمۇ كۆپ يېمەكلىككە ئېرىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىدۇ، لېكىن ئالدىنقى شەرت شۇكى، ئىراق قورال تەكشۈرۈش مەسلىسىدە ھەمكارلىشىشى كېرەك.

بوچ ئىراق ئوتتۇرىغا قويغان ب د ت قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئەزالىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش تەكلىپى ئۇستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى خادىملارنىڭ تەشكىللىنىشىنى ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرۈش ئالاھىدە كومىتېتى قارار قىلىشى كېرەك. ئۇ ئامېرىكىلىقلارنى ئازايتىش زۆرۈر دەپ قارىغان ۋاقىتتىلا، ئامېرىكا ئاندىن تەڭشەشكە قوشۇلىدۇ. يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن ئايروپىلانلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئەھۋالىنى ئاشكارىلاشنى، ئامېرىكىنىڭ ھاۋا ئارمىيىسى بىلەن دېڭىز ئارمىيىسى پارس قولتۇقى رايونىدا ھەربىي مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان تەخمىنەن 300 ئايروپىلانغا ھەم 22 ئۇرۇش پاراخوتىغا ئىگە بولىدۇ، ئۇنىڭ ئىچىدە 150 ئايروپىلان سەئۇدى ئەرەبىستانى بىلەن كۆۋەيتكە ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ، قالغان 50 نەچچە ئايروپىلان «نېمىز» بەلگىلىك ئاۋۇستىرالىيە ئارقىلىق ئۇرۇنلاشتۇرۇلىدۇ. يەنە 50 نەچچە ئايروپىلان شەنبە كۈنى بېتىپ كېلىدىغان «جورجى ۋاشىنگتون» نامىلىق ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئۇرۇنلاشتۇرۇلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئامېرىكىنىڭ پارس قولتۇقىدىكى دېڭىز، ھاۋا ئارمىيىلىرىنىڭ كۈرەشچى ئايروپىلانلىرى، پاراخوتلىرى ئىراققا قارىتا ھۇجۇم قىلىش خاراكتېرىدىكى چەمبەر شەكىللەندۈرىدۇ.

كلىنتون پارس قولتۇقىدىكى ھەربىي كۈچنى يەنە كۈچەيتىش توغرىسىدا پەرمان چۈشۈردى

11ـ ئاينىڭ 17ـ كۈنى ئىراق چېگرىسىغا 40 كىلومېتر كېلىدىغان كۆۋۈمىت قوملۇقىدا ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ بىر ئەسكىرى مائېۋرىغا قاتنىشىۋاتقان ئامېرىكا ئارمىيىسىنىڭ برادلى تانكا ۋېتىرتىسىگە يول كۆرسەتمەكتە. بۇ قېتىمقى مائېۋرنى كۆۋۈمىت، ئەنگلىيە، ئىتالىيە ۋە ئامېرىكا ئارمىيىسى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاق كېسەلنى يىلتىزىدىن داۋالىغىلى بولىدۇ

ئاق كېسەل دائىم ئۇچرايدىغان جاھىل خاراكتېرلىك، پىگمېنتلىقى كۆچلۈك تېرە كېسىلى بولۇپ، بەدەننىڭ بەزى قىسىملىرىدىكى پىگمېنت گۈزەللىكىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماي، ئېغىرراق بولغاندا بەدەنگە تارقىلىدۇ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ كېسەلنىڭ قوزغىلىش نىسبىتى ئېشىپ بارماقتا. ھازىر بۇ كېسەلنى داۋالاشنىڭ يېڭى ئۇسۇلى بارلىققا كەلدى. بۇنىڭدا ھۇجەيرىلەرنى ئاجراتقۇچى ماشىنا ئارقىلىق بەدەندىكى قارا پىگمېنت ھۇجەيرىلەرنى ئاق داغ رايونىغا كۆچۈرگىلى ۋە كۆپەيتكىلى بولىدۇ ھەمدە ئاق داغ رايونىنى نورمال تېرە رەڭگى بىلەن قاپلىغىلى بولىدۇ. بىر قېتىمدىلا داۋالاپ ساقايتىدۇ، ئاغرىتمايدۇ، دوختۇرخانىدا يېتىش ھاجەتسىز، ساقايغاندىن كېيىن ئىز قالمايدۇ.

شىنجاڭ جۇڭگو تېبابىتى ئىنستىتۇتىغا قاراشلىق دوختۇرخانىنىڭ ئاق كېسەلنى داۋالاش مەركىزى مۇشۇ داۋالاش ماشىنىسىنى كىرگۈزۈپ داۋالاشنى يولغا قويىدى.

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى لى يۇشەن كوچىسى 6 - نومۇرلۇق قورۇ، 1 - يول

تاپتوبۇسىغا ئولتۇرۇپ، تېببىي ئىنستىتۇت بېكىتىدە چۈشسىڭىز بېتىپ بارىسىز.

ئېلانلار

ئابدۇل رېشىت نامىدىكى 6523087274 نومۇرلۇق شوپۇرلۇق كىنىشكىسى بىلەن 652327740211461 نومۇرلۇق كىملىكنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * *　　* * * * * * *　　* * * *

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ۋېيخۇلياڭ ساقچىخانىسىدىن بېرىلگەن سەنەۋەر نامىدىكى 5 كىشىلىك نوپۇس دەپتەرنى يوقاتتىم. ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * *　　* * * * * * *　　* * * *

شىنجاڭ مالىيە مەكتىپىدىن بېرىلگەن ياقۇپجان نامىدىكى 95091 نومۇرلۇق ئوقۇغۇچىلىق كىنىشكىسىنى يوقاتتىم، ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇلۇ، پارچە باھاسى: 25 پۇلۇ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)